הארץ

75 אג' יום ד' י"ז בחשון תשמ"ז, 19 בנובמבר 1986 VOL. 68/20536 NOVEMBER 19 1986
כולל מע"מ (באילת 65 אג')

מוצרי מסקו – הפתרונות לכל בעיות האחסון

מסקו

טכנולוגיות בע"מ

03-442184, 04-761967

שולץ נוטה להתפטר; משהו צעדו למנוע מבוכה מרייגן

עוזריו הקרובים של שולץ: יתפטר אחרי שגל הביקורת נגד הנשיא ישכך ● הכרזת רייגן כי יחדל לספק נשק לאיראן מתפרשת כהוכחה לכך שקיבל את השקפת שולץ בנושא האיראני ● פורד וקארטר תוקפים את רייגן ● הגילויים האחרונים לא ישפיעו על משפט ברעם

מאת שלמה שמיר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ הדי־ ליט להתפטר מתפקידו, אך משהו צעד זה בגלל באמונתו לנשיא רי־ גנו לא להביך שוב את רייגן. זאת אמרו אמש מקורות בוואשינגטון, ביניהם המקובלים כמקורבים למזכיר המדינה.

הערכות אלה מבוססות על הופ־ עתו בטלוויזיה ביום ראשון, בה רמז, בתשובה לשאלות, כי העלה בפני הנשיא אפשרות של התפטרות, שולץ עצמו הכחיש בימים

(סוף בעמוד 2, טור 3)

עו"ד רם כספי נחקר במשטרה על שיבוש הליכי חקירה

כפרשת ח"כ עמר, שנחקר אתמול גם הוא ● החוקרים מבקשים לברר אם השיחה במשרדו של עו"ד ארנון הוקלטה; ארנון אמר בשעתו לעתונאי שהשיחה הוקלטה ואילו כספי מכחיש זאת

בתמונה מימין: עו"ד רם כספי בכניסה, אמש, את בניין משטרת פתח־תקווה בתום חמש שעות חקירה. לידו מפקד היחידה לחקירת פשעים חמורים [illegible] שמעון כביר. בתמונה משמאל, ח"כ שלמה עמר בכניסה [illegible] פתח־תקווה, לחקירה.
(תצלומים: עוזי קרן)

מאת נחמיה שטרסלר

ח"כ שלמה עמר (יוזמ) והפרקליט עו"ד רם כספי נחקרו אתמול במשטרה בפרשת שיבוש הליכי חקירה, שהתנהלה נגד עמר בחשד להשתמטות משירות מילואים בלבנון. על פי החשד סייע לו אלברט אוחיון לשרת בבסיס ליד קריית שמונה בקיץ 1983, במקום שירות בבטחון בלבנון, ובתמורה סייע לו עמר לחזור לעבודה באגד.

חקירתם של עמר וכספי התנהלה אתמול במשרדי השלוחה של היחידה לחקירת פשעים חמורים, הב־ מטאם במשטרת פתח תקווה. עמר הוזמן אתמול ראשון והגיע לתחנת המשטרה לבדו בשעה 12.30. חקירתו הסתיימה בסביבות השעה 6.30.

בסביבות השעה 6.00 הגיע לתחנת משטרת פתח תקווה פרקליטו רם כספי אליו נלווה אחיו אמנון. בסביבות השעה 10.00 בלילה הסתיימה חקירתו של כספי. לכתבים, שהמתינו בחוץ, אמר, כי מסר הודעה שלא תחת אזהרה. עוד אמר כספי, כי לפני כן מסר תצהיר ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בנוגע לאירועים, שהתרחשו במשרדו של עורך הדין יגאל ארנון בינואר שנה זו בשעה 9 בערב.

חקירתו של כספי שלא תחת אזהרה עלולה לעורר ביקורת חריפה על המשטרה נוכח לאור התבטאויות במשטרה, כי עורכי הדין, המעורבים בפרשה לא יופלו לטובה.

עד כה נחקרו בפרשה זו החוקרים הפרטיים אהרון יקים (לשעבר סגן ניצב ראש ענף המודיעין במחוז הצ־ פוני) ואביטל למברסקי (מפקח לשעבר ראש מפלג הסמים במשטרת חיפה). כן נחקר יורם בן עמי, בעל משרד פרטי בראש פינה. במגישה, שהתקיימה במשרדו של עורך הדין יגאל ארנון בינואר שנה שעברה משקיפו של אוחיון והוא זה שקרא לו כאשר נחקר במשרדי מצ"ח. נחקר נוסף בפרשה הוא יוסי הכהן, חבר אגד, קרוב של עמר, שהשתתף בפגישה שנערכה במשרדו של ארנון.

מרשימת האנשים שהשתתפו בפגישה עולה כי עתה נותר למשטרה לחקור את בעל המשרד בו התקיימה הפגישה, עורך הדין ארנון. אחד הנושאים שמבקשים החוקרים לברר הוא אם השיחה במשרדו של ארנון הוקלטה. ארנון אמר בשעתו לאחד הכתבים כי אכן השיחה הוקלטה ואילו כספי מכחיש זאת.

נחקר מנכ"ל בנק המזרחי לשעבר

חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה בודקים חשדות לעבירות מטבע חוץ נגד אהרון מאיר ● ערכו חיפושים אחר מסמכים במשרדו ובביתו ● גם המנכ"ל לשעבר של בנק לאומי ארנסט יפת ייחקר בעניין חברות־קש בחו"ל לצורך קבלת אשראי

מאת נחמיה שטרסלר

המנכ"ל לשעבר של בנק "המזרחי", אהרון מאיר, נחקר אתמול ע"י חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה, בראשותו של תת־ ניצב יורם גנן, בחשדות לעבירות על מטבע חוץ. החוקרים ערכו חי־ פושים אחר מסמכים במשרדו ובביתו. הם אספו מסמכים שונים גם בסניף המרכזי של הבנק בתל אביב וגבו הודעות משני פקידים העוס־ קים בנושא זה.

המשטרה בודקת אם הבנק הפעיל חברות־קש בחו"ל לצורך קבלת אשראי.

במסגרת חקירה זו אמור להחקר גם המנכ"ל לשעבר של בנק לאומי, ארנסט יפת.

שלשום נודע, כי היחידה לחקירות הונאה חוקרת גם בנושא פעולות חברות־קש שהקימה, על פי החשד "סולל בונה" בחו"ל.

בתקופה שבה לא ניתן היה להעניק הלוואות דולריות ללקוחות ישראלים גם בארץ וגם בחו"ל, היו מקורות, על פי החשד, שחברות מסויימות הקימו חברות־קש "ערוך" בחו"ל ובאמצעותן היו מועברות הלוואות לתאגידים ישראלים. מדובר בחברות פיקטיביות שהוקמו לצורך הכשרת הלוואות דולריות.

עדיין לא ברור אם או מתי ייחקרו אנשים נוספים הקשורים בפרשה.

ישראל מסייעת לארה"ב לייצר טנק חדש

גילה ד"ר ג'יי סקאלי, עוזר במשרד ההגנה האמריקאי לענייני רכש, מחקר ופיתוח

(ע). התעשיה הישראלית משתפת פעולה עם צבא ארה"ב בייצור טנק מערכה אמריקאי חדש.

הסכמים בעניין זה נחתמו לאחרונה עם תדיראן ועם אורדן — זאת גילה אתמול ד"ר ג'יי סקאלי, עוזר במשרד ההגנה האמריקאי לענייני רכש, מחקר ופיתוח. ד"ר סקאלי דיבר בשבוע המסחר ישראל־אמריקה, שנערך בת"א השבוע, כי מדובר ב"הסכמים השבים" במסגרת שיתוף הפעולה בין הצבא האמריקאי לתעשיה הישראלית.

לדעת הנואם, יכול הצבא האמריקאי לרכוש כאן מדי שנה מוצרים ב־150 מיליון דולר. לדעתו, צבא ארה"ב זקוק למיגוון רחב של מוצרים באיכות מעולה.

עוד גילה הדובר, כי בהסכם אחר הסחר התעשייתי שנחתם בין ארה"ב לבין ישראל ישנו נספח מיוחד, המתייחס לתעשיות הבטחוניות. "ממש עתה, מתנהל מו"מ שמטרתו להגדיר בנושאי מחקר ופיתוח, הקשורים בתעשיות", אמר.

להלן הכיר מר סקאלי את גוד־ ותה הברוכה של המשלחת הישר־ אלית בארה"ב ותעיד על כך גם הפעילות הברוכה והיעילה של השגרירות שלכם בוואשינגטון.

כידוע גם צבא ארה"ב מחזיק כאן משלחת רכש מאז 1985".

הרצוג התבקש להקדים מחר את צאתו מסינגפור עקב בואו של האפיפיור

הנשיא המארח שיבח הסיוע הצבאי מישראל בעבר אך דיבר גם בזכות נסיגה לגבולות 1967

מאת ברוקן אלון
שליח "הארץ" הנלווה לנשיא בביקורו מהודאוסיה סינגפור (מיוחד ל"הארץ").

אמצעי ביטחון חמורים ביותר ננקטו כאן אתמול לרגל ביקורו הממלכתי של נשיא המדינה חיים הרצוג. כו־ חות גדולים של צבא, משטרה ושוטרי חרש מסתובבים ברחובות, הסמוכים למלונות בהם מתאכסנים הנשיא ופמלייתו. חיילים חמושים בתת־מקלע עוזי, שנרכשו על ידי סינגפור מישראל בודקים בקפדנות רבה כל עובר ושב ברחובות הסמו־ כים למלון.

גם ליד ארמון הנשיאות בו נערכה לכבוד הרצוג קבלת פנים ממלכתית על ידי נשיא סינגפור, הי וי קים וי, ננקטו אמצעי ביטחון חמורים. הנשיא סקר משמר כבוד של חיילים סינגפורים צעירים והתזמורת ניגנה את שני ההימנונים.

יוצאי עיראק והמנזיה

בשעות הערב קיים הנשיא ביקור בבית הכנסת היהודי "מגן אבות". הקהילה היהודית כאן מונה כ־250 נפש בלבד, רובם המכריע יוצאי עיראק ומיעוטם יוצאי הודמניה. ילדי הקהילה היהודית השמיעו את השיר "הבאנו שלום עליכם". סביב בית הכנסת הישן ובתוכו הוצבו עשרות אנשי ביטחון מקומיים במדים ובבג־ דים. אזרחיים שבדקו בקפידה ובנוקשות כל מי שהתקרב לבית הכנסת.

אמש ערך נשיא סינגפור ארוחת ערב חגיגית לכבוד הרצוג בארמון הנשיאות בו נכחו כחמישים איש. בנאום שהשמיע הנשיא הוא שיבח את העזרה הצבאית הניכרת שסינג־ פור קיבלה מישראל בשנות עצ־ מאותה הראשונות. הנשיא המארח הדגיש, כי "ישראל היתה אחת המדינות הבודדות, שעזרה לנו לבנות את הכוח הצבאי". נשיא סינגפור גם ציין את ביקורו של פרס במאוריקו ופגישתו עם המלך חסן ואת פגישת פרס עם מובארק באלב־ כנדריה, אולם הדגיש, כי הבעיה הפלשתינאית חייבת להיפתר. הוא הוכיח כי ארצו תומכת בתביעה שבמסגרת הסכם שלום במזה"ת על ישראל להחזיר את השטחים שכבשה ב־1967 וכי על ישראל לאפשר לפלשתינאים מולדת משלהם זכות הגדרה עצמית.

על פי בקשת השלטונות כאן יצא מחר הרצוג מסינגפור בשעות הבוקר ולא אחר הצהריים כפי שתוכ־ נן בתחילה, משום האפיפיור יוחנן פאולוס השני עומד להגיע לכאן מחר לביקור ממלכתי. וראשי הממשל אינם מעוניינים שהרצוג והאפיפיור ישהו בסינגפור בו זמנית.

ירושלים:

בודקים מצב יהודי איראן

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

הידיעה שפירסם ה"ניו יורק טיימס" על מצוקת יהודי איראן, היכתה הדים בכל רחבי העולם. בירושלים מסרו, כי נעשים עתה מאמצים לבדוק את הידיעה, שיחותה על רדיפות ועינויים המודים.

השר שריר: בתי־המשפט בסכנת סגירה

בגלל קשיי תקציב

מאת סופר "הארץ"

בראשונה מאז קום המדינה עלולים בתי המשפט להיסגר בגלל קשיים תקציביים — כך טען אתמול שר המשפטים אברהם שריר בפגישה עם שר האוצר משה נסים. בהסתמכו על חוות דעת, שקיבל ממנהל בתי המשפט השופט אריה הגר, אמר שריר, כי בקרוב צפוי בבתי המשפט מחסור בטפסים, בתי־ קציב למימון סנגורים ממונים, לשכר עדים ומתורגמנים וכו'. הוא הצביע על מחסור בכח אדם שיפוטי.

השופט הגר, שהשתתף אף הוא בפגישה, אמר, שעדים מסרבים להופיע בבתי משפט בגלל השכר הנמוך המשולם להם. לדבריו גדל העומס בהוצאה לפועל בעשרת החודשים האחרונים ב־36% ול־ דבריו דרושים 6 מיליוני דולרים לפתרון מצוקה זו.

פרקליט המדינה יונה בלטמן מסר לנסים כי נוכח המחסור בכח האדם בפרקליטות, אין תיקים רבים, המגיעים מהמשטרה, זוכים לטיפול.

חיים כהן מוכן להגן על דמיאניוק

מאת סופר "הארץ"

השופט לשעבר חיים כהן הביע נכונות ללמד סניגוריה על הפושע הנאצי ג'ון דמיאניוק. בראיון לשבועון "עמת השרון" שיפורסם בסוף השבוע אמר השופט כהן: "הייתי מוכן לקבל על עצמי את הסניגוריה במשפט ובלבד למנוע שידישו אותו מהבחינה האמוציונלית. תמיד קיים החשש הגדול, שנרשיע פושע נאצי, כי איננו יכולים אותו מן הבחינה הנפשית בו בזמן שמבח־ חינה משפטית אסור היה להרשיע אותו".

לדבריו כמעט בלתי אפשרי היום לאחר 40 שנה למצוא ראיות היכולות להוכיח את אשמתם של פושעים נאצים. "אדם איננו יכול לזכור אחרי 40 שנה את מה שקרה לו הוא איננו יכול להכיר פניו של אדם שראה אז — אפילו בנסיבות הנוראות ביותר".

כהן, שהיה היועץ המשפטי לממשלה ושופט בבית המשפט העליון, אמר, כי אילו הוא היה מכהן היום בתפקיד היועץ המש־ פטי לממשלה לא היה לוקח על עצמו את האחריות להגיש כתב אישום נגד דמיאניוק.

מועמד נוסף למבקר המדינה: סבידור

שוחח על כך עם פרס

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"
לענייני מפלגות

[illegible]

עורך את העמוד: בועז שפירא

זיכרוני: הרבה עדים יופיעו במשפט ואנונו

ואנונו הסמיכו לתבוע הטלוויזיה על פרסום יומנו ● השר הבריטי לענייני הגירה לפרלמנט: ישראל לא ביצעה שום עבירה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

עורך הדין אמנון זיכרוני נכנס אתמול לכלא ושהה שם 55 דקות. ביצאו אמר לסופר "הארץ": "אינני מאושר שואנונו כאן". הוא מסר, כי ואנונו יפה את כחו לתבוע לדין את הטלוויזיה על שפירסמה קטעים מיומנו האישי, וכי ואנונו מרגיש טוב, מקבל עיתונים ודיווחים שוט־ פים על המהלכים הנעשים למענו.

עוד אמר זיכרוני: "לא ברור מתי יוגש כתב האישום. במשפט הזה יופיעו הרבה עדים, תורה מהפרשה".

כבר בשבוע הראשון להגעתו של ואנונו לארץ ידעו על כך לפחות אחדים מבני משפחתו בבאר שבע, אך שמרו על שתיקה. ככל הנודע בני משפחתו טרם ביקרוהו. הם מקבלים דיווחים שוטפים מעורך דינו.

ג'ודי זימט, חברתו של ואנונו, מתקשרת כמעט כל יום עם פרקליטו ודורשת בשלומו, וכפי הנראה תבוא לארץ בהיפתח משפטו. היא ביקשה למסור לואנונו כי היא אוהבת אותו ורוצה לעשות הכל כדי לסייע לו.

לולי גילוי פרסות "הארץ" מוס־ רת כי לדברי עוה"ד זיכרוני זעם ואנונו על הפרסום בטלוויזיה של קטעי יומנו והתקשה להבין מדוע בני משפחתו מסרו את היומן.

שאול צדקא מוסר "הארץ" בבר־ יטניה מוסר: דיוויד וודינגטון, השר לענייני הגירה במשרד הפנים הבריטי, אמר היה אמש לטעון בדיון הצות על פרשת ואנונו כי שום עבירה לא בוצעה על ידי ישראל על אדמה בריטית. הוא אמר זאת בדברי תשובתו לחבר הפרלמנט השמרני דניס וולטרס אשר ביקש בשבועיים האחרונים מן הוד"ר להביא את העניין בפני הבית.

חברי פרלמנט רבים חיוו אמש את הדעה כי הראיות המצטברות האח־ רונות בפרשה נוטלות ממנה את העוקץ שכן הולך ורב המידע המצביע על כך שואנונו נלכד על ידי סוכני ה"מוסד" אי שם במימי הים התיכון. אולם אנשי השדולה הערבית בפרלמנט ינסו להסב את תשומת הלב מן ההטיפה אל כוחה הגרעיני של ישראל ואל סירובה להתום על האמנה להפצת נשק גרעיני.

נבון והאוצר מסכימים: אין מנוס מייקור שכר הלימוד באוניברסיטה

מאת נילי מנדלר

אין מנוס מהעלאת שכר הלימוד באוניברסיטאות. תמימות דעים בי עניין זה הסתמנה אתמול בישיבת הועדה להבראת ההשכלה הגבוהה בראשות שר החינוך, יצחק נבון. בישיבה השתתפו גם שר המדע והי פיתוח, גדעון פת, יו"ר הועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה, הפרופ' יעקב זיו, והממונה על התקציבים באוצר, אהרון פוגל.

בישיבה לא הושג סיכום כאשר לשיעור, בו יוכרע גובה שכר הלימוד בשנים הבאות. אי לכך ביקש אתמול נבון ממזכירות הממשלה להעלות נושא זה על סדר יומה בישיבתה הקרובה בשבוע הבא. נבון אמר כי הפורום העדיף בעניין הוא ועדה בה ישתתפו גם נציגי הסטו־ דנטים.

בדיון אתמול נדונה הצעתו של הפרופ' זיו, לתכנית רב־שנתית להבראת ההשכלה הגבוהה. עיקריה: העלאת גובה תמיכת הממשלה באוניברסיטאות, קביעת גובה שכר הלימוד, התייעלות, חסכון וקיצוצים באוניברסיטאות וגיוס תרומות בארץ ובחו"ל. דגש מיוחד ניתן בתכנית לצורך בהעלאת הסכום המוקצב למחקר בסיסי. מדובר ב־20 מליון דולאר לארבע השנים הקרובות.

שביתת מסחר כמעט מלאה בעיר העתיקה בירושלים

מפכ"ל המשטרה: בהתפרעויות השתתפו עבריינים שמצאו את הזמן לעשות חשבון עם המשטרה ● אתמול נרשמו רק שתי הפרות־סדר

מאת נדב שרגאי
ואורי בינר סופרי "הארץ"

בעיר העתיקה בירושלים היתה אתמול שביתת מסחר כמעט מלאה, ובריכוזים המסחריים במזרח העיר היתה שביתה חלקית. ברחובות הצד־ דיים היו בעלי עסקים רבים שחזו ליטו לפתוח את חנויותיהם, למרות הידיעה מצד גורמים לאומיים שלא לפתוח את החנויות. שביתת המסחר, שעל קיומה הוחלט שלשום בלילה, נועדה לבטא מחאה על ההתנכלויות לתושבים ערביים בירושלים בימים האחרונים, שהחלו בתגובה על רצח תלמיד הישיבה אליהו עמדי בעיר העתיקה בשבת.

מפכ"ל המשטרה ניצב קראוס אמר, כי בהתפרעויות האחרונות היתה "לא מעט מעורבות של עבר־ יינים, שמצאו את הזמן לעשות חשבון עם המשטרה".

אתמול נרשמו בירושלים רק שתי הפרות־סדר, אחת אחרי־הצהריים ואחת בערב. בשעות אחה"צ, בצומת שדרות אשכול מעלות דפנה, רגמו בחורים יהודים כלי־רכב ערבים. שני כלי־רכב של ערבים נפגעו קל.

אתמול סמוך לשעה 9.00 בערב נעצרו שלושה צעירים משכונת שמואל הנביא בירושלים כאשר ידו אבנים לעבר כלי רכב וניסו להפריע לתנועה.

קצין משטרה נפגע קל כאשר נתקל בחבל מתוח, במורדו אחד מעגינים.

עוד משפחה ערבית מרובת מעלה חלדיה עזבה אתמול את ביתה, אולם שוטרי תחנת הקישלה שבעיר העתיקה, שיכנעו אותה לשוב לביתה.

(ע). מקורות בישיבתם הבוויש את הידיעות לפיהן אחד מרוצחי תלמיד הישיבה שחזור בעקבות הד־ לופי השבויים עם ג'יבריל. עם זאת אישרו כי האיש היה בעבר אסיר בטחוני, וכי שוחרר מהכלא לפני זמן קצר.

שוק ההון

מגמה מעורבת

מאת יהודה שרוני

בשוק המניות בבורסה ניכרה אתמול מגמה מעורבת, עם נטיה קלה לירידות שערים. אגרות החוב הדולריות נטו לרדת, אך האגרות צמודות המדד, נסחרו ללא שינוי שער.

חדשות הארץ

שיחות היום

עמאנדרו ניל, עורכו הראשי של "סאנדיי טיימס" הלונדוני: "אני מוכן לשלם למוסר על מוסור יציאתו של ואנונו"
(עמ' 2)

★

בעיות הכלכלה של מובארק מדאיגות את ישראל וארה"ב
(עמ' 5)

★

קופת־חולים נערכת לצמצם תופעת הרפואה השחורה
(עמ' 5)

★

התייקרויות ממתקים, גרבונים, לחם מיוחד
(עמ' 8)

★

פרופ' מיכאלי: ארבלי החליטה לוותר על שרותי
(עמ' 9)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית. יתכן גשם מקומי.
● ירושלים: 13–6.
● תל־אביב: 18–10.
● חיפה: 18–10.
● באר־שבע: 20–7
הגולן: 14–5, נהריה: 18–10, צפת: 11–6, טבריה: 16–10, נצרת: 14–8, עפולה: 17–9, נתב"ג: 18–9, אילת: 24–11.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו אמש עלו בגורל המספרים הבאים: 2, 8, 15, 17, 35, 37. המספר הנוסף: 13.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4914	-0.0062
נוסעים	1.7726	-0.0074
שחור	1.4800	-

שער הסל

יציג	1.4923	+0.0011

בגליון זה · עמודים

מבצע מיוחד חודש במתנה

בוא לסגור את שנת הכספים עם מענק פתיחה בלעדי ב"טפחות גמל"

הפקד ב"טפחות גמל" וקח מענק בלעדי* – חודש במתנה. כל הפקדה מ־1,000 ש"ח בחודשים נובמבר דצמבר תזכה במדד ורווחים של חודש נוסף.
מלבד המבצע המיוחד תוכל להנות עד ה־31 בדצמבר 1986:
● מהטבות במס הכנסה
● ממסלול השקעה אטרקטיבי
● מבטוח חיים מידי.
"טפחות גמל" הציגה תשואה ראלית של 6% ויותר בשנה האחרונה, תשואה הגבוהה מהמקובל בענף קפות הגמל. כל זאת ועוד הופכים את "טפחות גמל" לאפיק ההשקעה הנכון להיום... ולמחר. אל תתלבט. בוא לאחד מסניפי "טפחות" – וקח מענק על חשבון הבנק.

* כפוף לתנאי המבצע ולתקנות הקפה.

בנק טפחות
פתוח לכל חסכון

דחק

هكذا من الاصل

שיחת היום / שאול צדקא, לונדון

עם: אנדרו ניל, עורכו הראשי של הסאנדיי טיימס
על: מרדכי ואנונו

אני מוכן לשלם ל"מוסד" על סיפור יציאתו של ואנונו

האם עיתונך דואג למימון משפטו של ואנונו?

לא. איננו עוסקים בכך ואיננו משלמים לפרקליטים.

ומה עם עזרות במשפט?

אם יבקש עוה"ד את העי־ תונאים שלנו להעיד, נשקול זאת. המצב של ואנונו הוא חשוב מאד ולא היה כספי.

נכתב הרבה על סכומי הענק ששילמתם לו תמורת הסיפור האטומי.

הרבה שטויות נכתבו על כך בעיתונות הישראלית והבריטית כאחד. הסאנדיי טלגראף דיבר על סכומים עצומים של 213,000 לישט. לא שילמנו לו מני אתר ולא התכוונו לשלם לו. מלכתחילה אמרנו לו שלא נשלם. מה שכן סיכמנו איתו היה זכויות מישנה של הפצת הסיפור בעיתונות העולמית, כולל העי־ תונות הישראלית שפנתה אלינו. כמו כן דיברנו על ספר. חשבתי שזה יהיה מצוין לעשות מהסיפור כזה כסף. ואנונו אמור היה לקבל את חלקו מן הרווחים. לנו, כפי שאתה יודע, היו הוצאות כבדות. עבדנו על הסיפור במשך חמישה שבועות ובשלוש יבשות. עכשיו אין ואנונו והתוכנית להפיץ את הזכויות ירדה מעל הפרק, שכן עיתונים רבים ביקשו לרדת מן העניין בהיעדרו של הכוכב הראשי.

האם עובדת מאסרו מבטלת גם את התוכנית להוציא את הספר?

בהחלט לא. להיפך. עכשיו הספר יכול להיות אפילו יותר טוב. אין ספק שואנונו זכאי לחלק מן הרווחים.

אבל איך הוא יוכל ליהנות מפירותיו של הספר מאחורי הסורגים?

אנו באמת צריכים לתת את דעתנו לכך. משום שהוברר לי כי על פי החוק הישראלי יוכלו השלטונות להחרים את הכסף.

ואפילו לממן בו את המשך פעולותיו של ה"מוסד"...

אני מוכן להעביר את הכסף ל"מוסד" אם הם יספרו לי איך לקחו אותו מכאן.

האם אתה חש אשמה בכלל מה שאירע לו לבסוף?

הלוואי ומר ואנונו היה מאזין לנו כאשר ביקשנו ממנו שלא יעזוב וכאשר הזהרנו אותו מפני האשה ההיא. אבל הוא היה חסר מנוחה. אמרנו לו שאם ישאר איתנו יהיה בטוח. אני רציתי להעביר אותו ל"בית בטוח" מחוץ ללונדון. אפילו רציתי שיקח סיור באוטובוס מסביב לבריטניה כדי שיהיה כל הזמן בתנועה. אבל הוא פשוט לא רצה לשמוע על כך.

שאלת היא כיצד הוא יכול היה להיות בשלווה עד אותה יציאה גם אם לא היה נתפש עתה?

אכן דיברנו על עתידו. שוחחנו על הצורך לפתוח דף חדש במ־ קום חדש וזה היה חלק מן ההסכם שהתגבש.

איך נודע כי רק בגלל הבחו־ רה הוא החליט לעזוב?

היו כאן שלושה גורמים. הוא היה עצבני. תמונתו הופיעה שבוע קודם לכן בסאנדיי מירור והבחורה מילאה חלק חשוב בהחלטתו.

אתה עצמך ראית אותה?

לא. עמדתי לפגוש אותו במערכת כדי לשוחח על החוזה, אבל מסתבר שזה היה יומיים אחרי שנעלם...

נשיא המדינה חיים הרצוג, בשיחה עם נשיא סינגפור די קום זי, בבית־הממשלה איסטאנה בסינגפור, אתמול אחה"צ. (תצלום: אי־פי)

נסים תוקף את המערך על נסיונו למנוע סגירת "מנועי בית שמש"

הם מנסים "לדוג דגים" אבל שיאמרו אם הם מוכנים לקצץ במקביל בתקציבי החינוך הבריאות והמשטרה כדי להזרים כספים למפעל ● העובדים יפגינו היום מול משכן הכנסת

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר האוצר, משה נסים, תקף אתמול בחריפות את סיעת המערך בכנסת, שהודיעה כי תורה לשריה שלא לתמוך בסגירת מפעל מנועי בית שמש ואמר בפגישה עם עובדי המפעל, כי זו שגיאה מצד כל מפלגה, שמנסה לדוג דגים ומצד אלה שמעודדים את העובדים לאווירה נגד סגירת המפעל, כאשר אחד מראשיה — שר הבטחון — עומד באופן נחוש ותקיף על כך שאין צורך בתקציבי במפעל.

לדבריו יש לשאול את מי שבא ודורש תקציב עבור המפעל, אם הוא מוכן לקצץ בתקציבי החינוך, הברי־ יאות או המשטרה כדי להזרים כסף למפעל שעתידו אינו מובטח.

הממשלה לדבריו, הזרימה כספים למפעל, כפי שלא הזרימה מעולם ואולם, המפעל צבר חובות כבדים שנובעים לא נובעים מאי הזרמה, אלא מלקיחות כספים מבנקים וממ־ קורות אחרים, כדי לקיימו. הוא ציין כי התעשיה האווירית אינה במצב כל כך קל.

הוא הוסיף כי השיקולים לסגירת המפעל, הם ענייניים ולטובת המדינה. השיקולים לסגירה הם ענייניים. הוא הודיע כי הוא מוכן להקצות כספים לדברים שניתן לקיים ולא למפעל שאינו בריא. העובדים תבעו להקים ועדת חקירה לבדוק את התנהגות הממשלה בני־ הול המפעל ודרשו את פיטורי ההנהלה. נסים אמר, כי מינוי ועדת חקירה אינו פתרון למצוקת המפעל וכי אם מנהל המפעל יתפטר הרי בכך לא נפתרה בעיית המפעל.

היום הפגנת עובדים

(ע). עובדי מפעל המנועים בבית שמש מתכוננים לקיים היום הפגנה גדולה מול משכן הכנסת בירושלים במסגרת מאבקם למנוע מינוי כונס נכסים למפעל.

אתמול הקימו העובדים משמרת מחאה מול ביתו של ראש הממשלה, אשר תישאר במקום גם בימים הבאים.

גם מול משרד האוצר קיימו כ־50 עובדי המפעל הפגנה. שר האוצר, שחזר למשרדו, שוחח עם העובדים והבטיחו להם, כי אם המפעל ייסגר, תימצא תעסוקה לכל אחד מעובדיו. לאחר מכן נפגש השר עם ראשי ועד עובדי המפעל ויו"ר המועצה המקו־ מית של בית שמש ובשיחה הוא הסביר את עמדתו מדוע יש לסגור את המפעל. חברי הוועד הסבירו לשר את חשיבותו הכלכלית והחבר־ תית של המפעל לעיירה כולה.

חברי הוועד ימשיכו לקיים מגעים עם שרים כדי לשכנעם לא לתמוך במינוי כונס נכסים למפעל, ומתנהלים גם מגעים לקיים פגישה בעניין עם מ"מ ראש הממשלה שמ־ עון פרס.

העובדים מתבצרים במפעל בשעות הערב, וכ־200 מהם נשארים מידי לילה ללון בו.

לדברי העובדים, למרות פעילות המחאה העניפה נמשכת העבודה במפעל כסדירה. ...נעשה גם נסיון להשלים את המיכסות, שלא בוצעו בשל ההפגנות.

שולץ החליט להתפטר

(סוף מעמוד 1)

האחרונים כי הוא מתכוון להתפטר. למרות שברור כי המגעים החשאיים עם איראן היו בניגוד לדעתו והצהר־ תיו, אך כאשר נשאל בתוכנית הטלוויזיה אם בדעתו להתפטר, השיב: "אני מדבר עם הנשיא וכל מה שיש לי לומר בנושא זה אמרתי לו". הדובר של שולץ אמר אתמול [illegible] דבריו אלה של מזכיר המדינה.

רייגן [illegible]

הבהרתו של הנשיא רייגן כי אין בדעתו להמשיך במשלוחי נשק לאיראן מתפרשת בוואשינגטון כהו־ כחה לכך שהבית הלבן קיבל את השקפת שולץ בכל הנוגע למדיניות כלפי איראן. הנשיא רייגן אמר כי הוא מקווה להבהיר את הנושא הבהרה נוספת במסיבת עיתונאים היום.

הניו־יורק טיימס מזכיר כי גם במימשל של הנשיא ניקסון, בו כיהן שולץ כשר האוצר, הוא רצה להתפטר כאות מחאה על מדיניות המחירים. אבל השהה את התפטרותו בשנה. העיתון מסתמך על עוזריו הקרובים של שולץ שהתבטאו באמונה כי לפי כל הסימנים יגיש שולץ את התפטרותו אחרי שגל הביקורת נגד הנשיא יישכך.

התפטרותו של שולץ תהיה מהלומה קשה לנשיא ולממשל מאחר ומזכיר המדינה נהנה ממעמד איתן ומתמיכה מגבעת הקפיטול בגלל חלקו החשוב במשא ומתן עם הסובייטים.

"זה מגוחך"

(ע"ז). שר ההגנה האמריקאי, קספר ויינברגר, דחה אתמול בתוקף טיוטת הצעה סודית מטעם המועצה לביטחון לאומי של ארה"ב, אשר המליצה להקל את אמברגו הנשק שהטילה ארה"ב על איראן, על כך נמסר אתמול מפי פקידי מימשל בוואשינגטון. לדברי פקידים אלה כתב ויינברגר על מיסמך ברוח ההצעה "מגוחך".

המיסמך נשלח אל הפנטגון להבעת דעה, על ידי המועצה לבט־ חון לאומי של הבית הלבן בחודש יוני 1985. "תגובתו של ויינברגר היתה כי אינו שותף להנחה כי איראן עומדת לעבור מעין שינוי יסודי, וכי נוכל לשאת ולתת עם טהרן בצורה רציונלית", סיפר אחד הפקידים.

ראשי המטות יעידו

פקידים בפנטגון אמרו כי ויינ־ ברגר נשאר חבר נאמן במימשלו של רייגן, וכי לאחר שהנשיא קיבל את החלטתו, עשה ויינברגר כמיטב יכולתו כדי לבצע את חלקו בתוכנית.

אולם בידיעות באמצעי התקשורת האמריקאים נמסר כי הן שולץ והן ויינברגר התנגדו בתוקף לעיסקת הנשק עם איראן.

עוד אמרו פקידים בפנטגון, כי יו"ר מועצת ראשי המטות, האדמירל ויליאם קרו, אשר לא נועצו בו לפני נקיטת הצעדים כלפי איראן, עומד ככל הנראה להעיד בפני הקונגרס בשבועות הקרובים, ולהביע את דעתו על ההיבטים הבטחוניים של עיסקת הנשק.

(ע"צ). הנשיאים לשעבר ג'ראלד פורד וג'ימי קארטר תקפו בחריפות את אספקת הנשק האמריקאי לאי־ ראן, ביוזמת הבית הלבן, ב־18 החד־ שים האחרונים.

בתשובה לשאלה [illegible] אמר פורד, כי על ידי פרשה זו נפגעה אמינותה של ארה"ב בעיני ידידיה הערבים והאירופים. קארטר אמר, שלא חשוב איך הועבר הנשק, "מכל מקום שילמנו כופר נפש לחוטפים של בני הערובה".

המשפט יימשך [illegible]

תובעת פדראלית אמריקאית הוד־ יעה אמש כי הגילויים האחרונים בדבר משלוחים חדשים של נשק אמריקאי לאיראן לא ישפיעו כלל על משפטם של 13 אנשים הנאש־ מים בקשירת קשר לספק נשק לטהראן וביניהם תת אלוף (מיל') אברהם ברעם ושני ישראלים נוס־ פים. [illegible] עוזרת התובע הפדראלי, לורנה שר־ פילד, בבית המשפט, כי התביעה עיינה מחדש בפרשה לאור הגילויים והצהרות בדבר מעורבות של הבית הלבן במשלוחי נשק לאיראן, הם נועצה ביועץ הנשיא לבטחון לאומי, אך, לדבריה, "לאירועים אלה אין כל קשר עם הנאשמים בפרשה זו".

התובעת ציינה כי הנאשמים מואש־ מים בקשירת קשר למסור הצהרות כוזבות לשלטונות ארה"ב, לגבי היעד הסופי של הנשק.

נשיא איגוד הימאים של דנמרק, מולר האנסן, מסר אתמול כי אוניות דניות טעונות נשק, ערכו 70 הפלגות לאיראן מנמלים שונים, בין היתר מאילת ומהנמל האיטלקי טאלאמונה.

שערוריה [illegible] בקנדה

[illegible] כותב: סגן ראש ממשלת קנדה, דונאלד מאזאנקובסקי, הודה אתמול באוטאווה, כי הממשלה הרשתה לייצא לאיראן מנועי מסוקים. הודעתו מהווה שיא בשערוריה הולכת וגדלה בנדון שלב, הגורמת לממשלה הפדרלית מבוכה עמוקה.

בהודעת סגנו של ראש הממשלה בבית הנבחרים מתברר, כי בספטמבר 1985 אישרה הממשלה לחברת פרט אנד וויטני, לייצא לאיראן מנועים למסוקי בל 212, בניגוד להנחיות האוסרות יצוא נשק וציוד צבאי למדינות השרויות במלחמה, או למדינות הפוגעות בזכויות האדם.

בשתי מפלגות האופוזיציה ובעי־ תונות יש המאשימים את ראש הממשלה מאלרוני, כי הוא נכנע ללחץ ישיר וגלוי של נשיא ארה"ב רייגן. בכך הפכה קנדה למעורבת ישירות בפרשה הנמצאת כעת בכותרות בארה"ב.

רבין בשוודיה: ישראל אינה שייכת ל"מועדון הגרעין"

נועד בהפרש של כמה שעות עם ראש הממשלה השוודי אינגבאר קרלסון ועם נשיא פינלנד מאונו קויויסטו

שר־הביטחון יצחק רבין בבואו ממטוסו בנמל־התעופה של הלסינקי, אתמול. רבין הגיע לפינלנד לביקור פרטי בן יומיים. (תצלום: אי־פי)

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). בהפרש של כמה שעות קיים היום השר רבין שיחות שהוגדרו "חמימות ולבביות" ביותר עם ראש הממשלה השוודי אינגבאר קרלסון ועם נשיא פינלנד מאונו קויויסטו.

בשעות הבוקר לפני טיסתו לפינ־ לנד נפגש השר רבין עם ראש הממשלה השוודי. בניגוד גמור לשי־ חות הקשות שניהל אתמול עם שרי החוץ וההגנה של שוודיה על נושא "בופורס" שררה בשיחה עם ראש הממשלה השוודי אווירה חמימה ביותר. בנושא "בופורס" ביקש ראש הממשלה השוודי, כי ישראל תשתף פעולה עם "בופורס" והשר רבין הב־ טיח "נעשה בכל האפשר לסייע ל"בופורס".

עם בואו היום להלסינקי התקבל השר רבין על ידי הנשיא הפיני מאונו קויויסטו. [illegible] פעם ראשונה בה מתקבל שר ישראלי לשיחה אצל נשיא פינלנד. ב־1978 סירב הנשיא קקונן לקבל לשיחה את דיין.

בשיחה עם הנשיא הפיני הציג רבין את הבעיות הפוליטיות של מדינת ישראל. הנשיא הפיני כמו ראש הממשלה השוודי אמר, כי הוא מבין את עמדת ישראל כלפי יוני־ פי"ל, אך ביקש לא להקשות על מפקדי הכח, הגנרל הפיני האגלונד, במילוי המשימות שהוטלו על יוניפי"ל.

בהרצאה במכון השוודי ליחסים בינלאומיים הביע השר רבין דעה, כי לאחר חילופי השלטון באיראן תוכלנה שלוש המדינות: איראן־עי־ ראק־ישראל לשמש כח מדיני הבולם את ההקצנה והייצור במזרח התיכון. רבין הזכיר כי במלחמת איראן עיראק אבדה עיראק יותר חיילים מאשר כל מדינות ערב בכל המלחמות שניהלו נגד ישראל.

כאשר נשאל אם ישראל רואה עצמה כמדינה בעלת כושר גרעיני, השיב כי ישראל אינה שייכת ל"מועדון הגרעיני".

רבין יבוא היום לביקור של שלושה ימים בדנמרק ונועדו לו פגישות עם שרים ונציגי הקהילה היהודית. דנמרק היא תחנתו האחרונה של השר בסיורו במדינות צפון אירופה.

ראיתי שמעתי

חנינת רוטציה

בסוף מושב הקיץ של הכנסת הטילה סיעת הליכוד עונשים על כמה מן חה"כים שלה, בגלל הצבעה בניגוד לדעת הנהלת הקואליציה. ח"כ אוריאל לין, למשל, הוחלף, בוועדת הכלכלה, ועל ח"כ מאיר שטרית וח"כ בני שליטא הוטל עונש של איסור הופעה בשם הסיעה ואיסור הגשה של הצעות דחופות לסדר היום. תחילת ריצוי העונש נדחה לראשית מושב החורף של הכנסת, כלומר לימים אלה. מפני שמושב הקיץ נחתם כאשר [illegible] הרבים, במיוחד היה העונש חמור לח"כ לין, מכיוון שהוא יו"ר ועדת המשנה לבטיחות בדרכים של ועדת הכלכלה.

אך בתחילת המושב נוכחו הכל שאין העונשים מבוצעים. שטרית הופיע בדיון סיעתי בשם הסיעה, לין ממשיך בתפ־ קידו כיו"ר ועדת הבטיחות, וכו'. כאשר שאלנו לפשר הדבר נאמר לנו כי יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ שרה דורון, החליטה לתת "חנינה" לחברים. לא כדי לנגוע מישהו בעקבות החנינות לאנשי השב"כ, אלא בגלל השבת ראשות הממשלה לידי נציג הליכוד. כלומר, חנינת רוטציה.

ע.בר

אנתוני הופקינס יהיה המלך ליר

השחקן אנתוני הופקינס יגלם את דמותו של המלך ליר בהפקת תיאטרון "נשיונאל" שתועלה החל בשלושה בדצ־ מבר בלונדון. ההפקה מבויימת בידי דיוויד הייר, ובצוות יכ־ כבו גם אנה מאסי ומייקל בריאנט. זהו התפקיד השני מתוך שלושה אותו מגלם הופ־ קינס בתיאטרון זה, לאחר הופעתו במחזה "פרבדה".

אנתוני הופקינס

באפריל יופיע אנתוני הופ־ קינס במחזה "אנתוני וק־ ליאופטרה", בבימויו של פיטר הול, המביים גם את "עומד לב־ חות", מחזה חדש של סטפן פוליאקוב, החל בשבעה בינואר. במחזה זה תככב מגי סמית בתפקיד ראשי בתיאטרון "נשיונאל", לראשונה מאז עבר התיאטרון לביתו החדש בגדה הדרומית של התמזה בשנת 1976.

ע. שושן

בעיריית תל־אביב: הליברלים זועמים, חרות כועסת

מתח רב שורר בימים אלה בסיעת הליכוד במועצת עיריית תל אביב על רקע פרשת בחירת נציגה לגוף הבוחר את הרב הראשי האשכנזי של העיר. לאחר מאבק קשה ונמשך בחרה סיעת הליכוד בראובן וישלה, איש הליברלים, להיות נציגה בוועדה המסורתית ומועמ־ דותו של האיש שהובטח לו המינוי, חיים מסה, איש חרות, נפלה. הרקע למינוי של וישלה הוא תמיכתו במעורבות הנשים להכלל בגוף הבוחר את הרב הראשי לעיר. אלא שכאן החלו העניינים להסתבך. ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, לוחץ על וישלה שיוותר על מקומו למרות שנבחר וזאת כדי להרגיע את מסה — אולם וישלה מסרב. אחרים בחרות מערערים וטוענים כי הנציג צריך להיות בן עדות המזרח ווישלה אינו מזרחי מובהק, אולי הוא בכלל אשכנזי, שכן הוא ממוצא איטלקי. טענה אחרת שהעלו אנשי חרות היא כי ההצבעה בפורום סיעת הלי־ כוד היתה בלתי חוקית שכן השתתף בה יצחק בסמי שחזר ממפלגת המרכז למפלגת־האם שלו, הליברלים, ופורמלית עדיין אין הוא חבר הליברלים.

הליברלים זועמים. חרות כועסת. המתח בתוך הליכוד הולך וגובר וכמה מראשי הלי־ כוד כבר התבקשו להתערב ול־ הציל את המצב.

חיים הנדוורקר

ועידת עורכי העיתונים בארץ המספקת חדשות

סגן השר במשרד ראש הממשלה, רוני מילוא, איחל שלום את עורכי העיתונים מרחבי העולם המבקרים בארץ לרגל ועידתם. מילוא הביע צער על כך שישראל תופסת את המקום השלישי ברשימת המדינות המספקות ידיעות לעיתונות העולמית והביע תקווה כי היא תרד למקום נמוך יותר בטבלה. עורך העיתון הסקנדינאווי רב היוקרה, "אפטן פוסטן", פריטיוף רמברג, קטע את מילוא ואמר שהיהו־ דים הובילו תמיד בראש בתחום העיתונות שכן העיתונאים הראשונים היו הנביאים שהשת־ משו בתנ"ך כדי לדווח על המאורעות.

א. לם

ליובימוב בלונדון

הבימאי הרוסי הגולה, יורי ליובימוב (שביים ב"הבימה" את "השקיעה"), מקיים השבוע ב"קובנט גארדן" הלונדוני את בכורת האופרה "ינופה" של יאנאצ'ק. זו ההפקה הראשונה בתקופתו של המנהל האמנותי החדש, המנצח ההולנדי ברנרד הייטינק, שנתמנה לעמוד בראש בית האופרה האנגלי המהולל. הייטינק אף ינצח על הבכורה.

את החזרות על "ינופה" ליוו שמועות שונות, שנקשרו בכך שהסופרן הצ'כית, גבריאלה בנצ'קובה פרשה מן התפקיד הראשי מייד עם תחילת החזרות. היו שמועות על חילוקי דיעות בין הסופרן לבימאי, והיא, הצ'כית, טענה שהיא מיטיבה להכיר את האופרה הצ'כית מהבימאי הרוסי. יודעי דבר טענו שבנצ'קובה דרשה שחרורים כדי לקיים רסיטלים והופעות בבתי אופרה באירופה, במהלך החזרות, וליובימוב סרב. מכל מקום, את מקומה תמלא הסופרן האמריקאית אשלי פטנם, שהיתה מיועדת לשיר את התפקיד רק בשנת 1988.

ב.ש.

להתמודד עם התרבות ההלניסטית

כיצד עיצבו כתבי הקודש את חיי המשפחה והמין של הנוצרים בימי הביניים? איך הפנימו הפילוסופיה היהודית והקבלה את תמונת העולם הקלאסית? אלה הן אחדות מהשאלות שבהן ידון הכנס החמישי של האגודה הישראלית ללימוד ימי הביניים והרנסנס שיפתח היום בבנין ע"ש עליזה בגין באוניברסיטת בר אילן.

בכנס, שמרכזת ד"ר איבון פרידמן מהמחלקה להסטוריה של בר אילן, ישתתפו עשרות חברי האגודה מהארץ ומחו"ל. בעיקר יעסקו בהתמודדותן של שלוש הדתות, היהדות, הנצרות והאיסלם עם התרבות ההלניסטית הקלאסית, ספרותה והפילוסו־ פיה שהנחילה לדורות הבאים.

א.ל.

בעריכת עידית רוזנבלום

50 מפקדים בצבא איראן נעצרו באשמת קשירת קשר

(ע"מ). מאז תחילת השבוע שעבר מתנהל באיראן גל מעצרים חריש המקיף אנשי צבא ואזרחים רבים.

בידיעות שהגיעו לעתון "אל דסתור" נמסר כי האשמי רפסנג'אני עומד מאחורי גל המעצרים.

נמסר כי 50 ממפקדי הצבא ביניהם אלוף משנה מוחמד חסין כתיבה, ראש המודיעין הצבאי וסגנו אלוף משנה "שכורי" מפקד הדיוי־ זיה המשוריינת והקפטן רום בז, מפקד הבסיס הימי בבנדר עבאס, נעצרו באשמת הקמת רשת המתנגדת למלחמה בקרב הצבא תחת השם "הקצינים החופשיים".

אותן ידיעות מוסרות כי בין העצורים האחרים 3 חברי פרלמנט איראניים, ביניהם אחמד כאשתאני בנהאיי־שולה כאשתאני, מנהיג הרת הג'ת אלאסלאם ואדי עשארי, חבר הפרלמנט האיראני ומייסד "חזב־ אללה". כמו כן נעצרו כמה ממפקדי המשמר ע"י משרד המו־ דיעין באשמת הפצת כרוזים בקרב חיילי המשמר בחזיתות המלחמה נגד עיראק, המתנגדים לשלטון ולמלחמה.

2 ימאים שבו ממעצר במצרים

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

שני הימאים הישראלים שלוש ופרץ שוחררו אתמול מכלאם במצרים ויצאו בלילה לישראל. השניים זוכו זה מכבר מאשמת הברחת סמים למצרים, אך בגלל עיכוי נוהל המתינו זמן רב בבית הכלא. משרד החוץ ושגרירות ישראל במצרים התערבו לזירוז הליכי השחרור ואתמול היו השניים אמורים לשוב ארצה.

המעלות של אל על

	מכסי' מינימום	מכסי' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	10	גשום	7	15
אתונה	10	15	מ"ח	8	19
בוקרשט	3	6	מ"ח	—	—
בריסל	6	10	גשום	10	15
וינה	7	13	גשום	1	5
ז'נבה	5	12	גשום	4	8
לונדון	6	11	גשום	7	12
ליסבון	15	17	מ"ח	12	16
מדריד	6	18	מ"ח	22	32
ניו־יורק	5	12	מ"ח	7	13
פאריס	7	12	גשום	5	13
פרנקפורט	5	11	גשום	3	13
ציריך	7	13	גשום	0	10
קהיר	15	22	מ"ח	11	21
קופנהאגן	6	11	גשום	2	8
רומא	12	16	מ"ח	6	18
שטוקהולם	3	7	גשום	1	6

השטוס המאושר
אל על EL AL

אנו מודיעים בצער על מותו של חברנו
משה (מושקו) פישלר
מראשוני השומר־הצעיר וממייסדי בית אלפא
הלויה תתקיים בבית אלפא ביום חמישי
ה־20/11/86 בשעה 13.00
קבוץ בית אלפא
ומשפחות: ברקמן, נדב, ויבר, אבליוביץ

VOLVO ב־לול

משאית "עירונית" לטווח ארוך

FL6

משאית FL6 של וולוו הינה בראש ובראשונה וולוו. וזה אומר איכות, אמינות, אורך חיים, נוחות ובטיחות.
וולוו FL6 הינה משאית שתוכננה במיוחד לשימוש עירוני: רדיוס סיבוב קטן וכושר תמרון מעולה הופכים אותה למשאית אידיאלית בכבישים העמוסים והצפופים של העיר.
תא הנהג שקט, נוח ומרווח, תוכנן במיוחד כדי להעניק לנהג מקסימום בטיחות ותנאים אידיאליים לעבודה.
המנוע המותקן ב־FL6 הוא פרי פיתוח חדשני ומהווה דור חדש בטכנולוגיית הרכב. (לבחירתך — בנפחים מ־152 כ"ס ועד 205 כ"ס).

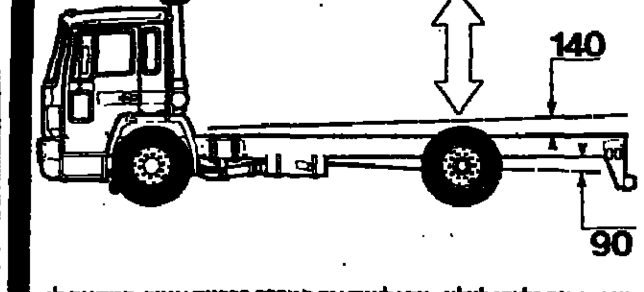

עוד פיתוח בלעדי לוולוו: ניתן לצייד את המרכב בכריות אוויר, המקנות לו רכות — למניעת נזקים בהובלת משאות רגישים. כריות אלה מאפשרות גם הגבהה והנמכה של החלק האחורי של המרכב, להתאמה מדוייקת לרציפי מטען בגבהים שונים.

ועל אורך החיים של וולוו מיותר להרחיב את הדיבור — המשאית שלך תיסע ותישא והשנים לא ישאירו עליה שום רושם!
בוא לוולוו והזמן לך את ה־FL6 שלך.

"מאיר" חב' למכוניות ומשאיות בע"מ, יבואני "וולוו" בישראל, רח' המסגר 50, תל־אביב. טל. 03-330086

עו"ד זיו ייחקר על שיבוש הליכי חקירה

הורה לגיתית איזראלוב לא להתלוות לחוקרים כיוון ש"בשעות האלה ישנים ולא נחקרים"

בעיות הכלכלה של מובארק מדאיגות את ישראל וארה"ב

מאת עקיבא אלדר מופרד המדיני של "הארץ"

בכנסת

המשטרה: אנחנו חוקרים נבחרי ציבור בכל הזהירות והרגישות

ועדות וסיעות / דן מרגלית

רוב הח"כים גינו את מעשי הבריונות בעקבות רצח עמדי

אולם המליאה / עמוס בדורד

באילת

לפרוייקט תיירותי גדול ומיוחד ניתן לצרף משקיע פעיל או שקט רצינים בלבד

נא לפנות לעו"ד רון גזית טלפון: 289958, 03—291498

רובינשטיין רוגז על רשות השידור; ינון: שיתעסק עם הטלפונים

מאת לילי גליל׳ כתבת "הארץ"

ליבאי: מור הסתבך בחשד לפלילים בשיכון ופיתוח

העובדים סיפרו בוועדה לביקורת המדינה: מור ניהל מו"מ מאחורי גב המנכ"ל בשיתוף עוזרו של דוד לוי

המכס בודק רשימות מחירי הטבק שסיפקו יצרנים בחו"ל ל"דובק"

מאת צבי זרחיה כתב "הארץ" לענייני כלכלה

לא הכל שחור — קופ"ח נערכת לצמצם תופעת הרפואה השחורה

תציע למנהלי מחלקות תוספת שכר עבור התייעצויות נוספות ותתנה מינויים בכך שלא יעסקו בפרקטיקה פרטית

מאת מיכאל גרטי כתב "הארץ"

שמיר לליבראלים: אין יותר מכשולים לאיחוד

מאת אילן שחורי

ערכה את העמוד: אורית גלילי

שמועות סותרות על שחרור דיפלומט צרפתי המוחזק בלבנון

יואב קרקי

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). שמועות סותרות נפוצו ביממה האחרונה בפאריס ובביירות בדבר שיחרור אפשרי "מיידי" בלבנון של הדיפלומט הצרפתי החטוף, מארסל קרטון.

על־פי ההערכה המקובלת בפאריס, מחזיק קארטון מזה כשנה וחצי על־ידי חוליות הנמנות על "הג'יהאד המוסלמי".

עכשיו, מה נפלא יותר מטיולי הקיץ של הסתור?

טיולי החורף של הסתור

• בקיץ האחרון עברו במשרדי הסתור יותר נוסעים • בקיץ האחרון היו נוסעי הסתור יותר מרוצים • אם החמצת את טיולי הקיץ של הסתור, כדאי לך לשמוע כמה מילים על טיולי החורף של הסתור, כי עכשיו הזמן להתכונן ליציאה:

הצטרפו לקבוצותינו

לסקי באנדורה או באוסטריה

10 ימים, 9 לילות
מלון בדרגת תיירות על בסיס חצי פנסיון.

המחיר: החל מ- 692$

חבילת כיף בלונדון

★ 9 ימים, 8 לילות 6-14.1.87
לינה + ארוחת בוקר, טיסת שכר, העברה מהשדה למלון.

המחיר: 370$

★ 6 ימים, 7 לילות
מלון בדרגת תיירות טובה על בסיס לינה וארוחת בוקר. טיסה סדירה.

המחיר: החל מ- 360$

סופי שבוע ונופשונים בארץ

לדוגמא: מבצע מיוחד בין ה-23.11-25.12.86
במלון מוריה ים המלח -5 כוכבים.

64 ש"ח לאדם בחדר זוגי (כולל מע"מ).
לינה + ארוחת בוקר (מינימום 3 לילות).
15% הנחה על ארוחות נוספות במלון.
15% הנחה על טיפולי הכיף במרכז הפינוקים.

טיול מרתק למצרים

יציאה יום יום

המחיר: החל מ- 110$

הסתור חברת תיירות אמינה

• תל אביב, רח׳ בן יהודה 32, טל. (03)299281 • ירושלים, רח׳ הלל 8, טל. (02)224171-2 • חיפה, רח׳ נורדאו 14, טל. (04)671313-5 • רמת-גן, רח׳ ביאליק 47, טל. (03)721343 • לרון טורס בע"מ, רח׳ אחד העם 11, טל. (03)656665

מכתב من الاحتلال

مكذا من الأهل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

ניסיון להביא בינואר נבחרת סקאנדינווית

אימון הסגל בוטל בגלל הגשם והמאמן היוגוסלווי מיהיץ' נשא בפני השחקנים הרצאה חינוכית: "אתם חייבים לשמש סמל ודוגמה לאחרים"

כדורגל

מאת משה הר־נגש
סופר "ספורט הארץ"

ההתאחדות לכדורגל מנסה להביא לארץ נבחרת סקנדינווית למישחק בידארצי בינואר הקרוב — אמר שאול סווירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

בינתיים נעשו פניות להתאחדויות של שוודיה, נורווגיה ופינלנד. ההתאחדות הישראלית הציעה לנבחרות הללו לקיים בארץ מחנה אימונים בחודש ינואר שיכלול מישחק רעים עם נבחרת ישראל ברמת־גן. בינואר החורף בעיצומו ובשל כך יש פגרה בסקנדינוויה ובארצות אירופיות אחרות. גם בישראל תהיה בחודש ינואר פגרה חלקית עקב שהיית נבחרת הנוער בנידרלנד, אשר תארח את הטורניר הקדם־עולמי בבית האוקיאני. בהתאחדות מצפים למענה חיובי לפחות מאחת ההתאחדויות הסקנדינוויות, בעיקר לאור העובדה שהנבחרת הלאומית חסרת פעילות בחודשים אלו בעיקבות ביטול המישחקים הבינ־תיים עם נבחרות קפריסין ושוויץ.

אתמול בוטל מישחק האימון בין סגל הנבחרת הלאומית לסגל העתודה, מחמת מזג האוויר. המאמן מילייניקו מיהיץ' עלה על המגרש והודיע, כי אין טעם לקיים את מישחק האימון שנדחה לשבוע הבא.

כתחליף ערך המאמן הלאומי הרצאה קצרה בפני כל אחד מהנבחרת. בין היתר ביקש מהשחקנים להקפיד על התנהגותם במגרש ומחוצה לו. "אתם חייבים לשמש סמל ודוגמה לאחרים", הסביר המאמן היוגוסלווי מיהיץ' לכדורגלני הייצוג של ישראל. הוא גם ביקש משחקני הליגה הלאומית — בהרצאה אחרת — להקפיד על התנהגות שחקני הנבחרות. מיהיץ' אמר, כי התרשם במישחקי הליגה שאחת הבעיות העיקריות היא חוסר יציבות, עליות וירידות בכושר השחקנים וכן חוסר תנועה מספקת על המגרש.

לכתבים אמר, כי הוא מעוניין לארגן לנבחרת הלאומית טורניר בין־לאומי בחו"ל, לפני השתתפותה בטורניר הקדם אולימפי בנידרלנד שיהיה בחודש פברואר 1988.

המרכז הישראלי לניהול
בשיתוף עם
לשכת מסחר ותעשיה ישראל־אמריקה

סמינר בנושא:

20 בנובמבר 1986
בבית אסיה, ת"א

השווק למערכת הבטחון האמריקאית - אפיונים ולקוחים של חברות ישראליות

עם אורחים מארה"ב:
Mr. James A. Dobkin
Mr. Melvin Rishe

ובהשתתפות ה"ה:
דוד און, אברהם גילת, עו"ד משה גולדברג, עו"ד יוסף לוי, אלוף (מיל.) מנחם מרון, יצחק רביב, אבי רווה.

פרטים והרשמה:
המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863;
04-640678; 057-37914

החטיבה הבינלאומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

1) ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה הפקר, מופקדת תכנית מפורטת מס' 1804 א', שינוי מס' 1 לשנת 1983 של תכנית מפורטת מס' 1804.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6107
חלקות: 104־110, 112, 113, 129 וחלקי חלקות 142, 480.
גוש: 6108
חלקה: 370 וחלק מחלקה 371.
רחוב: דרך חיפה פינת רח' הלכה.

עיקרי מטרת התכנית: מטרת התכנית היא להגדיל את זכויות הבניה בשטחה עפ"י השטחים המופיעים בטבלה המצורפת לתקנות התכנית.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

2) נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר תכנית מתאר מקומית מס' 1704 בית קברות ביהודית שכונת ג' — עבר הירקון.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
חלק מגרשים: 6618, 6619.

עיקרי הוראות התכנית: לחלק את שטח התכנית ולקבוע יעוד כמסומן בתשריט:
א. שטח לבית קברות.
ב. אזור חקלאות.
ג. דרך חדשה.

הודעה על הפקדת השינוי פורסם בילקוט הפרסומים 2863 תשמ"ד (17.11.74).

השינוי האמור, בצורה שאישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי מזא
יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב־יפו

מיפגש מאמנים ביהוד: מייקל ריי ריצ'ארדסון (משמאל), עוזר מאמן הפועל רמת־גן, מחייך לצידו של שמחה ריגר, שקבוצתו הפועל ירושלים נוצחה שלשום בליגה 104–110. (צילום: עודד קרני)

הצוות שרף־כהנא יוביל את הנבחרת לאליפות אירופה

עוזר־המאמן החדש יסע עם הכדורסלנים לטורניר בשוודיה בינואר ● 4 קבוצות יופיעו בקוראץ'

כדורסל

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

צבי שרף ורני כהנא יהיו מאמני נבחרת הכדורסל של ישראל, לפחות עד לסיומה של אליפות אירופה (שתהיה ביוני ביוון). הנהלת איגוד הכדורסל אישרה אתמול, פה אחד, את המשך העסקתו של שרף כמאמן הנבחרת ואת מינויו של כהנא, שיחליף בתפקיד העוזר את משה ויינקרנץ. כזכור, הודיע שרף, כי אינו מסכים שויינקרנץ ימשיך לשמש עוזרו ולכן נעשה החילוף.

"אני מתכוון לתת כל מה שיש לי, כדי לתרום להצלחת הנבחרת", אמר אתמול שרף, "המשימה הבאה שלנו, אליפות אירופה ביוון, היא גבוהה מאד. עשינו מהפך בנבחרת ושילבנו שחקנים צעירים. המטרה העיקרית שלנו תהיה לאתר שחקנים צעירים וגבוהים, ולשלב אותם במערכת הארצית. בנבחרת, השחקנים הצעירים [illegible] בטורניר בשוודיה (4–6 בינואר 1987). כתום העונה נצרף את הותיקים. יש לנו תכנית הכנה טובה הכוללת, בין היתר, מחנה אימונים בחו"ל; טורניר בהולנד; מישחקים בבינוס הפועל ומיפגש כפול עם נבחרת צרפת, לפני היציאה ליוון. אני מעריך ומכבד את עבודתו של מישל'ה ומכבד את רני. אני מקווה שיהיה שיתוף פעולה בינינו ונוכל להצעיד את הנבחרת להישגים".

רני כהנא, שפוטר לפני ארבעה ימים בלבד מקבוצת הפועל חיפה, אמר: "ידעתי בתקופה האחרונה שאני מועמד לתפקיד העוזר. לגבי זה כבוד לעבוד בנבחרת. ב־4 השנים האחרונות, לאחר שסיימתי את עבודתי בנבחרת הנוער, לא עבדתי באיגוד הכדורסל, ואני גאה לקבל את התפקיד. אני מקווה שיהיה שיתוף פעולה מלא ביני לבין צביקה. המשימה הניצבת לפנינו גדולה: אליפות אירופה".

היום אמור שרף לפרסם את רשימת המוזמנים לאימון הקרוב של הנבחרת, בעוד תשעה ימים. שרף כבר הודיע, כי לא יסע עם הנבחרת לטורניר בשוודיה, בגלל עבודתו במכבי תל־אביב, ולכן יהיה כהנא המאמן במהלך הטורניר.

הנהלת האיגוד אישרה אתמול גם את ההחלטה להגדיל את מספר הקבוצות הישראליות בגביע קוראץ' לארבע, החל בעונה הבאה. עד עתה [illegible] ההחלטה התנתה את ייצוג המדינה בקיומן של קבוצות נוער, נערים וילדים, בכל מועדון שקבוצתו נמנית עם ארבע הנציגות לקוראץ'.

כן אישר תקציב האיגוד לשנה הקרובה, בסך כ־1,700,000 ש"ח.

העיקרון הלוניני: לשבת בצד — ולחכות

מאת מיכאל קרנון

אחת השיטות היעילות ביותר לקבל מנוי טוב כמאמן בספורט הישראלי היא לשבת בצד ולהמתין. כל הסיכויים שלא תישאר מובטל זמן רב. בזמנו זה היה אחד המאפיינים של הכדורגל. באחרונה זה הפך לנורמה גם בכדורסל.

המיקרה האחרון של לונין־כהנא אופייני מאד. מר לונין הובא לישראל ע"י אברהם המו, כדי לבסס את [illegible] לעשות קבוצה מאנשי מיקרי של שחקנים בהפועל רמת־גן. לחמו לא היתה סבלנות ותוך זמן קצר הדיח את האיש שהביא. לונין, שהסיק להתיידד עם כמה מאנשי המושבה האמריקאית בכדורסל הישראלי, לא מיהר לארוז את חפציו. ידידיו שיכנעוהו, כי כדאי לו להמתין, כי מתוך זמן קצר יתפנה מקום בקבוצה זו או מן הליגה הלאומית. לונין ביקר במישחקים, ערך רישומים, עקב מן הצד, בעיקר אחרי אותן קבוצות שדווח לו, כי מעמד המאמן בהן אינו יציב.

אחת מהן היתה הפועל חיפה. חברי ההנהלה של קבוצה זו ספק אם שמעו על אלן לונין והספק אם ידעו שהוא עדיין מסתובב בישראל. אבל היו מי שדאגו ליידע אותם. שיתוף פעולה בין יוצאי ארצות הברית בתל־אביב ובחיפה. עוד לפני שהחליטו סופית להדיח את רני כהנא, כבר נפגשו עם לונין וסיכמו עימו את תנאי העסקתו. הוא בא לראות את קבוצתו החדשה במישחק האחרון של כהנא, מביסה את בית"ר תל־אביב.

כך מנהלים כדורסל בישראל, נובמבר 1986. מדוע שלונין על הכדורגל?

★ ★ ★

הליגה הלאומית מתקרבת לסיום הסיבוב הראשון ואיני זוכר מתי היתה לנו ליגה מעניינת כל כך. אמנם מכבי תל־אביב "מקלקל" בשלב זה את המאבק בצמרת, אבל מן המקום השני ואילך, זו ליגה טובה מאד. אין כמעט מישחקים "בטוחים" וגם הקבוצות הדורגות בתחתית, שוב אינן בשר תותחים.

השיפור העיקרי הוא בחלק התחתון של הטבלה. אין כיום מישהו שיכול להצביע בוודאות על שתי היורדות. ארבע קבוצות זכו כבר ב־2 ניצחונות, אחת ב־3, עוד שתיים ב־4 ועוד אחת ב־5 ניצחונות. מצב זה מבטיח סיבוב שני מרתק, כאשר עיקר העניין יופנה לחצי השני של הטבלה, למאבק נגד הירידה ועל הכניסה למישחקי הגמר־סל. וזו אינדיקציה לליגה טובה.

★ ★ ★

שלושים קבוצות גברים הוגרלו ביום שני במינכן לשלבים המתקדמים של שלושת הגביעים האירופיים בכדורסל. אבל ספק אם רבים הבחינו בכך שהן מייצגות שבע מדינות בלבד. אם נוציא מכלל זה את ישראל ובלגיה, שלכל אחת נציגה אחת בלבד, הרי ש־28 הקבוצות האחרות מייצגות חמש מדינות. לאיטליה וליוגוסלוויה הייצוג הגדול ביותר עם 6 קבוצות כ"א: אחת בגביע האלופות, אחת במחזיקות גביע, וארבע בגביע קוראץ'. לספרד 5 נציגות (רק 3 בגביע קוראץ'), לצרפת מאון חמש. מה שבא להוכיח שגם הכדורסל הצרפתי מצוי בשנים האחרונות בעליה. לברית המועצות שלוש נציגות, אחת בכל גביע וזאת משום ששטש לא רשמה יותר.

כדוריד

הערב המחזור 7

מאת סופר "ספורט הארץ"

אלוף הכדוריד מכבי ראשון־לציון יארח הערב את אליצור הרצליה, במחזור 7 בליגה הלאומית. המישחקים האחרים: מכבי פתח־תקוה — מכבי רחובות, הפועל רחובות — הפועל ראשון־לציון, הפועל [illegible] — מכבי נתניה, מכבי ארזים — מכבי פתח־תקוה. המישחק בין אס"א תל־אביב להפועל רמת־גן נדחה לסוף החודש, בשל יציאת הפועל להונגריה, למישחק הגומלין עם ואשאש בגביע ההתאחדות האירופית.

ליגה א'

במישחקים, דחויים היו אתמול התוצאות הבאות:

● מחוז הצפון: הפועל טירה — מכבי חדרה 2–0 (0–1), מכבי טמרה — מכבי עפולה 2–2 (1–1), מכבי אור־עקיבא — הפועל קרית־שמונה 2–2 (1–1).

● מחוז הדרום: הפועל קרית־אונו — בית"ר באר־שבע 3–0 (1–0), הפועל קרית־מלאכי — מכבי קרית־גת 0–0, הפועל רמלה — הפועל ראשון־לציון 0–0, הפועל בית־שמש — הפועל אזור 3–2 (1–1), הפועל רמת־השרון — לורוס חולון 1–1 (1–1), הפועל בת־ים — הפועל ירוחם 1–0 (0–0).

ההזדמנות האחרונה של צרפת: נגד מזרח גרמניה בלייפציג

הערב גם הולנד — פולין, בלגיה — בולגריה

אליפות אירופה

לייפציג (שרות "ספורט הארץ"). ההזדמנות האחרונה של אלופת אירופה, צרפת, לשמור על סיכוייה להופיע בטורניר הגמר ב־1988 תהיה היום, כאשר תתמודד כאן עם מזרח גרמניה במישחק בבית 3.

הצרפתים בולו כוכבו הספר ביתי לברית המועצות (0־2) וסיימו בתיקו־אפס עם איסלנד, כך שעתה הם חייבים לנצח בכל מישחקיהם. מהרכביה הצרפתית המפורסמת של מרכז השדה נותר רק מישל פלאטיני ולאן טיגאנה, מאחר שאלן ז'ירס ולואי פרנאנדס פצועים. המזרח־גרמנים היו תמיד יריב קשה בביתם. הם צברו עד כה 3 נקודות בניצחון על איסלנד ותיקו בנורווגיה.

ברוטרדאם מארחת הולנד את פולין במישחק בעל חשיבות רבה בבית 5. ההולנדים ניצחו במישחקם הראשון בהונגריה 1–0 בעוד שהפולנים גברו בבית על יוון 2–1. בבית זה משחקת גם קפריסין.

המישחק השלישי הערב יהיה בבריסל בין בלגיה לבולגריה בבית 7. בלגיה, הנבחרת המפתיעה של המונדיאל האחרון, שמטה נקודה בדקה ה־90 למישחקה הביתי הקודם נגד אייר (2–2) אבל הביסה במישחק חוץ את לוכסמבורג 6–0. בולגריה חזרה מגלאסגו עם תיקו אפס נגד הסקוטים.

ממשלת ארגנטינה אסרה על ריוור פלייט לשחק באנגליה

לונדון (איפי). ממשלת ארגנטינה אסרה על ריוור פלייט, ממעט רזי הנבחרת של המדינה, לקיים שני מישקי ראווה בבריטניה — בגלל ההתנגדות המתמשכת של היחסים בין שתי המדינות, שמקורה במלחמת פוקלנד ב־1982.

"דיילי מייל" הלונדוני מסר, כי ריוור פלייט עמדה לשחק ב־4 בדצמבר נגד מנצ'סטר יונייטד, וכעבור יומיים נגד טוטנהאם בלונדון. יו"ר הנהלת טוטנהאם, אירווינג סקולאר, אמר בצער, כי ביטול העיקור ישים קץ לכל התקוות להדק מחדש את קשרי הספורט בין שתי הארצות. "דיילי מייל" הוסיף, כי גם סגאר מנוטי, מי שהיה מאמן נבחרת ארגנטינה המשמש כיום שגריר רצון טוב מטעם פיפ"א, נכשל בנסיונותיו לבטל את החלטת ממשלת ארגנטינה.

ריוור פלייט היא הקבוצה הארגנטינית הראשונה שהוזמנה לבריטניה מאז מלחמת פוקלנד, המוסיפה להסעיר רגשים רוגבים בשתי המדינות. היא עמדה לשחק בבריטניה בדרכה לטוקיו, לגמר הגביע הבין־יבשתי בינואר, נגד האלופה האירופית סטיאווה בוקארשט. בהרכבה של ריוור שלושה משחקני נבחרת ארגנטינה, שזכתה בגביע העולמי במכסיקו: השוער נרי פומפידו, הקשר אמריקו גאלגו ואוסקאר רוגרי.

בתוך כך אמר אתמול הכדורגלן הארגנטיני אוסוואלדו ארדילס, שחקן טוטנהאם, כי שוקל באחרונה להרכב טוטנהאם אחרי סידרה ארוכה של פציעות, כי ברצונו להשתקע באנגליה עם משפחתו, בתום הקאריירה הספורטיבית שלו. ארדילס הצטרף לטוטנהאם ב־1978, מיד אחרי זכיית ארגנטינה בגביע העולמי בבואנוס איירס. הוא אמר, כי חלומו הגדול לשמש בעתיד מנהל או מאמן בקבוצה אנגלית, אבל "יידרש אומץ רב, כדי למנות אותי לתפקיד כזה".

ישראל תשתתף במיפעל אירופי בין לאומי חדש

אתלטיקה

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת האתלטיקה של ישראל תשתתף החל מהקיץ הקרוב במיפעל בין־לאומי חדש, בו ישתתפו גם נבחרות צפון־אירלנד וחבל קטלוניה מספרד — כך מסר אריה קוקס, חבר איגוד האתלטיקה, עם שובו מקונגרס התיכנון האירופי שהיה ברומא. התחרות תהיה מידי שנה. צפון־אירלנד תארח את התחרות בקיץ הקרוב, קטלוניה ב־1988 וישראל שנה לאחר מכן.

בנוסף לכך תשתתף ישראל בתחרות האומות המסורתית, אשר תהיה בעיר סוונסי בויילס. לפי התכנית המקורית היתה אמורה התחרות להיות בלוכסמבורג. אך המארחים פרשו מזכות האירוח והעבירוה לויילס. ישראל תיוצג עם אתלט אחד בכל מיקצוע. עוד ישתתפו נבחרות צפון־אירלנד, ויילס, קפריסין וסקוטלנד. תיתכן גם השתתפות נבחרת שוויץ.

טניס

מנסדורף לסיבוב השני ביוהנסבורג

יוהנסבורג (שרות "ספורט הארץ"). הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף עלה כאן לסיבוב השני של הטורניר המקומי, בניצחון 7–6, 6–1 על יריבו הדרום אפריקאי כריסטו סטין.

בשלב הבא אמור עמוס להתמודד עם המנצח במישחק בין מייק דפאלמר מארה"ב ללורי וורוד מאוסטרליה.

ביוסטון (279 אלף דולאר) ניצח ההודי ראמש קרישנאן בסיבוב הראשון את ג'ים גראב מארה"ב 6–3, 6–4 והאמריקאי סקוט דייויס הדיח את בן ארצו בארי דגואלי 7–6, 6–3.

בסיבוב הראשון של טורניר הגמר בסידרת וירג'יניה סלימס ("מאסטרס" של הנשים) ניצחה בניו יורק הבולגריה מנואלה מאלייבה את מליסה גארני מארה"ב 6–4, 6–1 ובטינה בונגה ממערב גרמניה הדיחה את קאתי רינאלדי מארה"ב 7–5, 6–4.

● מזג האוויר הגשום הבריח את השחקנים ומנע קיום הסיבוב הראשון בסבב הבין־לאומי בטניס במרכז הטניס ביפו. שני שחקנים הצליחו לקיים את המשחק ביניהם: פנגלי מאיטליה גבר על ריקר מגרמניה 6–4, 6–4. כל משחקי הנשים נדחו. המארגנים מצפים לחדש את המשחקים היום.

בוטל מישחק הנוער נגד בית"ר תל־אביב

מאת סופר "ספורט הארץ"

מישחק האימון של נבחרת הנוער נגד בית"ר תל־אביב בוטל אתמול בגלל מזג האוויר הגשום. מאמן הנוער גדעון כהן ערך לחניכיו אימון בפארק הירקון.

הפסד ראשון אחרי 136 ניצחונות

דיסלדורף (שרות "ספורט הארץ"). סנסציה בכדורסל הגרמני. אגון דיסלדורף, אחת מקבוצות הנשים הטובות באירופה, נוצחה בראשית השבוע, לראשונה מאז נובמבר 1980. אגון נוצחה 57–59 ע"י ס.ג. מינכן. הפסד ראשון בגרמניה אחרי 136 ניצחונות.

כדורסל

ת"א בנתניה נגד מכבי הערב בגביע: בית"ר

מאת סופר "ספורט הארץ"

מישחק יחיד בשלב שמינית גמר גביע המדינה בכדורסל, יהיה הערב (20.00), באולם ביה"ס קרמרין בנתניה. מכבי נתניה, המוביל בטבלת הליגה הארצית מחוז הצפון, יארח את הקבוצה הלאומית של בית"ר תל־אביב. יתר המישחקים יהיו מחר.

טראסר מתאוששת: מקום 5 בליגה

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). קבוצת טראסר מילאנו, יריבתה השניה של מכבי תל־אביב בבית גמר גביע אירופה לאלופות, מתאוששת בליגה האיטלקית. אחרי ניצחונה האחרון 88–85 (50–50) על ריאוניטה רג'ו־אמיליה מדורגת האלופה האיטלקית במקום החמישי עם 7 ניצחונות ו־4 הפסדים.

בניצחון על רג'ו־אמיליה קלעו למילאנו: מקאדו 28, מנגין 18, פרמייר 13, דאנטוני 10, בארביה 9, בארלו 7, בוזלי 2.

בראש הטבלה מובילה [illegible] בולוניה שניצחה את אליברס ליוורנו 112–87 עם 27 נקודות של רנאטו וילאלטה.

ליורם לבנון
משתתפים בצערך
במות
אביך ז"ל
חברת קונתהל בע"מ

אנו משתתפים בצערו של חברנו
אלי אברמוביץ
([illegible])
במות עליו
אביו ז"ל
אגד
ההנהלה החברים והשכירים

עיתון גרמני:

באיירן תציע 5 מיליון דולר בעד מאראדונה

מינכן (איפי). מכב. הכדורגל הארגנטיני, דייגו ארמאנדו מאראדונה יהיה מוכן להצטרף לבאיירן מינכן, כאשר ישוב חוקי חוזהו עם הקבוצה האיטלקית נאפולי — גילה כאן עיתון הערב המקומי "אבנדצייטונג". על פי אותו מקור, תהיה באיירן מוכנה לשלם בעד מאראדונה עשרה מיליון מארק (כחמישה מיליון דולאר).

"אנו נפתח במגעים בעוד שבועות אחדים, כי ברצוננו לגלות בהקדם כמה באמת שווה מאראדונה", ציטט העיתון את פריץ שרר, נשיא מועדון באיירן. מינגר־ר השמן, נציג החברה המאמנת את מאראדונה, אמר כי הצעה קוסמת, מצד באיירן תקל על המשא־ומתן.

הכדורגלן עצמו כבר הביע בעבר, בכמה הזדמנויות, את רצונו לעבור לגרמניה. "אני מעריך מאוד את הכדורגל המערב־גרמני", אמר מאראדונה.

הכדורגלן הארגנטיני חתום על חוזה עם נאפולי עד סוף 1988.

נשיא הוועד האולימפי:

כל הגוש המזרחי ישתתף בסיאול

אלברוויל, צרפת (איפי). נשיא הוועד האולימפי הבין־לאומי, חואן אנטוניו סאמאראנץ', אמר כאן אמש כי כל 19 מדינות הגוש המזרחי — כולל גם צפון קוריאה — הביעו הסכמתן ליטול חלק במישחקים האולימפיים של 1988 בסיאול, בירת דרום קוריאה.

סאמאראנץ' הגיע לכאן הישר מכנס במזרח ברלין, בו השתתפו שרי הספורט של כל ארצות הגוש הסובייטי, בכללם גם השר הצפון קוריאני.

סאמאראנץ' בא לכאן כדי לקיים פגישת היכרות עם ראשי הוועדה המארגנת של מישחקי החורף, אשר יתקיימו באלברוויל ב־1992.

בבית"ר נתניה חזרו לאימונים

מאת חגן פורי
סופר "ספורט הארץ" בנתניה

כדורגלני בית"ר נתניה חזרו אתמול לפעילות רגילה, לאחר שביתה שפרצה שלשום על רקע כספי. באימון שהיה אתה"צ השתתפו כמעט כל השחקנים שחזרו לפעילות בעיקבות הבטחת ההנהלה, כי בשבת יקבלו לפחות חלק מהסכומים המגיעים להם. ההנהלה מצפה להכנסה גדולה בעיקבות ההצגה הכפולה באיצטדיון בית"ר. במישחק הראשון יתמודדו בית"ר נתניה ומכבי יבנה, ובשני יארחו מכבי נתניה את הפועל פתח־תקוה.

חמש לאומיות הערב בבית הדין המשמעתי

חמש קבוצות מהליגה הלאומית הוזמנו להופיע הערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל. מכבי יבנה נאשמת בהתנהגות בלתי ספורטיבית של קהל אוהדיה במישחק הליגה האחרון עם מכבי נתניה, בני־יהודה והפועל כפר־סבא שבמישחק הליגה ביניהן הושלך חזיז, הפועל לוד ובית"ר ירושלים שבמישחק הליגה ביניהן נזרק רימון עשן.

ביום השנה השלישי לפטירת יקירנו
יוסף (יוסי) בוקשטיין
ז"ל
תתקיים אזכרה מחר יום חמישי יח' חשון תשמ"ז (20.11.86) בשעה 14.30 אחר הצהרים בבית העלמין הדרום (בגבול חולון בת־ים)
נפגשים ליד השער הראשי.
המשפחה

למיכה לזר ומשפחתו
אתכם באבלכם על מות
האב ז"ל
יצ־אר בע"מ
קייזר — קורנבלט

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
שאול שורץ והמשפחה
על מות האח ז"ל

ליחזקאל גרינפלד
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
כור מחשבים
ההנהלה והעובדים

למשפחת אוטולנגי וסטרוגו
משתתפים בצערכם על מות אם המשפחה
שרלוט אוטולנגי ז"ל
בטח בע"מ
מקבוצת אי.די.בי.

לאריאל אוטולנגי ובני משפחתו
משתתפים באבלכם הכבד במות
האם ז"ל
ההנהלה וצוות העובדים
אורע — פלסט בע"מ
אבן — יהודה

במלאת 30 לפטירתו של יקירנו
עו"ד אמנון רוזנשטיין
ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין נחלת יצחק, היום יום רביעי י"ז חשון (19.11.86) בשעה 15.00
נפגשים ליד השער.
המשפחה

אזכרה
ביום השנה לפטירתם של הורינו — יקירנו
ג'ניה ויעקב לוין ז"ל
תתקיים מחר, יום י"ח בחשון תשמ"ז 20.11.86 בשעה 3.30 אחה"צ
בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, חיפה
נפגשים ליד השער
משפחה

לחברנו מר עמוס לבנון
איתך באבלך במות אביך
לבנון ישראל ז"ל
ההנהלה והעובדים
המכון למחקרי נפט וגיאופיסיקה

לחברנו ד"ר יוסי ברטוב,
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
הדירקטוריון ההנהלה והעובדים
המכון למחקרי נפט וגיאופיסיקה

חדשות המשק

חברת העובדים תתבקש לממן תוספות השכר בסולל בונה

הדירקטוריון: סולל בונה אינו מסוגל לשלם בעת מה שפסק הברפלד • תחשיבי ההנהלה: עלות תוספת השכר עקב החלטת הברפלד — שני מיליון דולר לחודש

מאת אריה לביא
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

דירקטוריון סולל בונה קבע אתמול שהחברה אינה מסוגלת לשלם לעובדיה ממקורותיה את תוספות השכר לעובדים, שפסק יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד.

עקב כך תהיה פנייה לבעלי החברה, כלומר לחברת העובדים, וכן לממשלה ולבנקים כדי שיסייעו במימון תוספות השכר.

מחישובי הנהלת סולל בונה עולה שעלות פסיקת הברפלד לסולל בונה — כשני מיליון דולר לחודש. [illegible] את עלות העבודה ב־15 — 20 אחוז לחודש.

מועצת המנהלים של החברה שעמדה אתמול בראשותו של היו"ר משה זנבר, דנה אתמול בהפעלת מדיניות השכר בחברה, עקב תוספת השכר שעל החברה לשלם כעת.

הדירקטוריון קיבל שורה של החלטות, ובכלל זה קבלת הפסיקה של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד. בעניין זה הורה לשבוע עבודה מלא, העלאת תוספת 10 אחוז לשכר פועלי הבניין, והעלאת ההסכם הקיבוצי לגבי תעריף שכר חדש לפועלי הבניין והדרגות העובדים על פי טבלת שכר חדשה.

בהחלטה נאמר שאין ביכולתו הכלכלית והכספית של הקונצרן לבצע את הפסיקה ממקורותיו העצמיים, וכדי ביצוע ההחלטה עלול לשבש את תכנית ההבראה. על כן הוא מסמיך את יו"ר החברה והנהלת סולל בונה לבוא בדברים עם חברת העובדים, שהיא בעלת המניות של סולל בונה ועם הגורמים להסכם ההבראה, הממשלה והבנקים, בניסיון להבטיח מקורות מימון חדשים לחברה.

4.5 מיליון שקל מכספי החקלאים לפרסום של בעיות המים והריבית

תנועות ההתיישבות אישרו מסע הפירסום בסיסמה: "אל תתן לחקלאות למות"

מאת אברהם צהר

הנהלת המרכז החקלאי הקציבה מכספי החקלאים 4.5 מיליון שקל למימון מסע פירסום [illegible] "להוסתייע" [illegible] אמצעי התקשורת על הדרג הממשלתי לקבלת החלטות הרצויות למגזר החקלאי". כך עולה ממסמך פנימי, אשר הוכן בהנהלת המרכז החקלאי.

יו"ר האגף המשקי של המרכז החקלאי, מיכה אפרתי אישר בתשובה לשאלה שבכוונת הקיבוץ כבר למימון מסע הפירסום בין 1.5 ל־1.8 מיליון שקל, ושמטרת מסע הפירסום היא לתאר לציבור את בעיות המחסור במים וכן את בעיות הריבית הגבוהה, המקשות על המגזר החקלאי.

החקלאים לא יקבלו את מלוא התמורה

מימון המסע ייעשה — על פי ההחלטה — באמצעות כספי מועצות הייצור החקלאיות וארגוני המגדלים. הללו יוחזרו לתנובה חלק מהתמורה הכספית, המיועדת לחקלאים, שאותה זו מעבירה ודרכה. תנובה תעביר את כל הכספים שיוחזרו אליה להנהלת המרכז החקלאי כשהר קבלות שינתנו למועצות. הייצור ולארגוני המגדלים יהיו קבלות של תנובה ולא של המרכז החקלאי.

הנהלות כל תנועות ההתיישבות, המאוגדות במרכז החקלאי (קרי: תנועת המושבים והתנועות הקיבוציות) אישרו כבר את עריכת מסע הפירסום שיתנהל בסיסמה "אל תתן לחקלאות למות". תנועות ההתיישבות יאשרו בימים הקרובים תוספת של כ־750 אלף שקל, לסכום הנזכר שכבר אושר. הנהלות תנועות ההתיישבות אישרו עובדות אלה.

הם אישרו גם בתשובה לשאלה כי מסע הפירסום וההסברה יערך באמצעות משרד הפירסום של דימור, שמיר כהן ויעקבסון וכן באמצעות החברה ליחסי ציבור של אורי סלע. בשלב ראשון, שימשך כשלושה חודשים יופעלו מודעות ענקיות בעיתונות היומית והכלכלית. במקביל יוחל במסע של יחסי ציבור שבמסגרתו להחדיר לעתונים ידיעות מערכתיות המטפלות באהדה בבעיות החקלאים המצוקתם.

שלטונות מס הכנסה מגבירים את ביקורת הספרים אצל היהלומנים:

דו"חות המס של היהלומנים יאושרו אם יתאימו למדד ההתפתחויות בענף

מאת יהודה שרוני

ענף היהלומים שב על כוונת שלטונות מס ההכנסה.

בנציבות שירות המדינה דנו באחרונה בהגברת ביקורת הספרים אצל היהלומנים, על ידי קביעת מדד מיוחד המשקף את ההתפתחויות בענף. המדד יורכב מנתונים שונים כמו היקף יבוא החומר הגלמי, ומספר העובדים המועסקים במלטשה.

דו"חות המס שיגישו היהלומנים יושוו למדד זה, ולא יאושרו אם יתברר כי קיים פער לא סביר בינם לבין ההתפתחויות בענף.

ביקורת מסוג זה כבר נהוגה בענפים אחרים — כגון הבנייה, החקלאות, המסחר והמלאכה — המודדים העסקיים משפרים את תהליך ביקורת דו"חות המס.

בגלל המחסור החריף בכח האדם השורר בנציבות המס מתאפשרת כיום ביקורת של 15 אחוז מתיקי הדו"חות המוגשים.

משה גביש, סגן נציב מס ההכנסה אמר כי התחשיב המיוחד שעורך האוצר, המכונה "תרדיד", יאפשר לאמת את סבירות הרווח של הנישומים.

ההנחות והפטורים שחקו כ־30% מההכנסות ממסים

עוזי שטיינברג, היו"ר החדש של ועדת המיסוי של ארגוני העצמאים: זו אחת הסיבות שנטל המסים במדינה כה כבד

מאת אברהם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נטל המסים במדינה כבד משום, ואחת הסיבות לכך היא שההנחות והפטורים, שהוענקו לנישומים מסוגים שונים, שחקו כ־30 אחוז מההכנסות ממסים. כך אמר עוזי שטיינברג, היו"ר החדש של ועדת המיסוי של ארגוני העצמאים. שטיינברג, שכיהן כנציב מס הכנסה, שימש באחרונה כיושב הראש הועדה הנושאת את שמו ואשר ניסחה את "חוק שטיינברג", למיסוי התאגידים.

שטיינברג שדיבר שלשום בישיבת ועדת המיסוי של ארגוני העצמאים אמר עוד כי יש להביא במדינה להפחתת נטל המס ובמקביל לבטל חלק ניכר מההנחות השונות והפטורים לנישומים. "המסים צריכים להיות נמוכים ושווים לכל" אמר נציב המס לשעבר.

רב נייגר, שאף הוא שימש כנציב מס הכנסה ואף הוא הצטרף לאחרונה לועדת המיסוי [illegible]

ועדת המיסוי של ארגוני העצמאים החליטה לפעול להפחתת נטל המסים ולהוסיף [illegible] לרעה של סקטור העצמאיים. לטענת עוזי שטיינברג, העצמאים משלמים כיום בממוצע בין 20 ל־30 אחוז יותר מסים מאשר נישומים פרטיים אחרים בעלי אותה הכנסה.

שחל: ישראל מבקשת לגייס בבורסה האמריקאית הון לפיתוחו של הנגב

מאת יהודה שרוני

ישראל מבקשת לגייס בבורסה האמריקאית הון שיושקע בפיתוח הנגב. כך גילה אתמול שר האנרגיה והתשתית משה שחל בהופעה לפני מועצת [illegible] הנגב. לדברי שחל, ההון יגוייס בערבות ממשלתית, ואם הפרוייקטים שבהם יושקע לא ישאו פרי, יקבלו המשקיעים בחזרה את הקרן, בצירוף ריבית הנמוכה מריבית השוק. שר האנרגיה טען כי דיונים בנושא מתקיימים בימים אלה באוצר, והערכה שבמסגרתה ניתן לגייס מאות מיליוני דולרים.

במשך דבריו פירט שר האנרגיה את תכניות הפיתוח של משרדו, והסביר כי קיימת כוונה להשקיע בנגב בשנים 1987/89 147 מיליון דולר. לדברי השר, הציג מכן ראש הממשלה שמעון פרס, בעת ביקורו בארה"ב, תכניות להשקעה ב־31 פרוייקטים בנגב.

במשך דבריו גילה שר האנרגיה כי קבוצת האמר אמורה להתחיל בימים הקרובים בפרוייקט הגדול ביותר בנושא הנפט, באיזור הנגב, שבו יושקעו 20 מיליון דולר. בפרוייקט, שבו יטלו חלק חברות [illegible] וישראמקו, וכן החברות הציבוריות דלק, יואל ונפטא, הושקעו עד כה 12 מיליון דולר. הקידוח הראשון ייעשה לעומק של 4400 מטר, ולצורך ביצוע נעזרו המשקיעים בגיאולוגים, עבודות גיאופיזיות, ובאמצעים טכניים אחרים.

משה שחל

פצלי שמן

(ע). שחל מסר כי, בין היתר, יוחל בקרוב בבניית אתר גדול לאיחסון חומרים תעשייתיים בנגב. משרד האנרגיה גם יקים מיתקן להדגמה של שריפת פצלי שמן במישור רותם.

לשרה ואריה אשד
מזל טוב
לנישואי בתם
דפנה עב"ל איציק
הארץ

כוכבה ונפתלי רזווג
חובקים בן
הרבה ברכות ואיחולים
מחבריכם
בישוב עלי זהב

למר יצחק ברנון
חבר הנהלת הבורסה
ורעיתו
ברכות לבביות לנשואי בתכם
עינת עב"ל רעם
הנשיא, ההנהלה החברים והעובדים
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

62% תוספת שכר לעובדי המלונות בתל־אביב

מאת זהר בלומנקרנץ

שביתה בבתי המלון בתל־אביב, שנועדה לפרוץ אתמול בצהריים בוטלה לאחר שהושג הסדר על תוספת שכר בסיסית, בשעור של כ־62 אחוז, בין נציגי התאחדות המלונות לנציגי הסתדרות עובדי האוכל במועצת פועלי תל־אביב.

הסדר השכר החדש המוצע לשנתיים הבאות, יובא לאישור המוסדות הארציים של כל אחד משני הצדדים.

ההסדר מהווה פריצת דרך במשא ומתן על הסכם שכר חדש ארצי במגזר המלונאות והוא אמור לשמש דגם להסדרי שכר דומים בבתי מלון אחרים ברחבי הארץ שבהם נהוגה שיטת תשלום השכר המשולב.

מלון מארינה נסגר "זמנית"

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

מלון מארינה בתל־אביב, הנמנה עם רשת המלונות של חיים שיף, נסגר לאורחים ועובדיו נשלחו "לחופשה בלא תשלום ברוטציה".

היום ייוועדו נציגי האיגוד המקצועי במועצת פועלי תל־אביב עם המלונאי שיף, כדי לדון בגורל העובדים.

האורחים שהיו אמורים להתאכסן במלון הועברו למלון "דיפלומט" הסמוך.

חיים שיף הכחיש אתמול כי מדובר בסגירתו המוחלטת של המלון. לדבריו, מדובר בסגירה זמנית לצורך עבודות ניקיון ושיפוצים.

לדבריו, הרשת ממשיכה לקבל הזמנות למלון, מ־15 בדצמבר. כיוון שמדובר בעונת מעבר בענף התיירות, הציעה, לדבריו, לעובדים לנצל עכשיו את ימי החופשה המגיעים להם.

חברות בניה ביקשו לדחות את פרויקט "גולדה" בשל המכרז המורכב

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברות בנייה המתכוונות להשתתף במיכרז שהוציאה עיריית תל־אביב להקמת פרויקט "גולדה", פנו לעירייה בבקשה לדחות, בכמה שבועות את המועד האחרון להגשת ההצעות (4.12.86) בגלל מורכבותו של המיכרז.

מרכז גולדה העתיד לקום בשדרות שאול המלך בתל אביב, ליד הספרייה העירונית, יכלול שני בנייני משרדים בשטח של 2800 מ"ר כל אחד, 90 דירות יוקרה, וגן ציבורי.

בין בעלי החברות העומדות להשתתף במיכרז או בוחנים סכנו — אמריקה־ישראל, אורים (כנראה ביחד עם סולל בונה), [illegible], לנכסים ולבניה, רמיר, האס, רוגוביץ, בן דוד, אבגוזיה.

מלחמת השוקולד מגבירה המכירה

מאת אברהם צהר
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

"מלחמת השוקולד", בין חברת עלית לבין ורד הגליל של קונצרן כור גרמה מאז פרצה לפני כשבועיים לגידול במכירות של שתי החברות גם יחד.

על פי נתוני רשת קראופ בשבועיים הראשונים לשיווק ה"אינטרמצו" החדש של ורד הגליל נמכרו בחנויות הרשת לא פחות מ־220 אלף חפיסות שוקולד מסוג זה. לחלק מחנויות הרשת היה צורך לספק סחורה כל יומיים־שלושה כדי לעמוד בדרישות הקהל.

במקביל גדל הביקוש גם לשוקולדים החדשים של עלית, ל"שוריגריה הקטנה" ול"שוקולדה". ראשי הקראופ צופים כי החודש יימכרו בחנויות הרשת כמויות גדולות פי שלוש לעומת נובמבר אשתקד.

הכותנה בחו"ל התייקרה ב־52%

מאת אברהם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עליה של כ־52 אחוז נרשמה מאז אוגוסט במחירי הכותנה בחו"ל, לפי נתוני מועצת הכותנה.

גרמה לכך התאוששות בבורסות המערכים של ליברפול וניו יורק עקב נזקי טבע ליבולי הכותנה של ארה"ב ושל ארגנטינה. מחירי הכותנה העולמית מגיעים ליותר מ־52 סנט לליברה, לעומת 36.35 סנט לפני שלושה חדשים. [illegible] יבולי הכותנה הישראלים מהעונה נמכרו במחירים הירודים. יהנו מגדלי הכותנה בארץ מהתעוררות המחירים בעיקר בעונה הבאה. רק חלק מהיבולים הנמכר כעת ייהנה מהעליה במחירים.

בשנת השיא של 1984 הגיעו הכנסות ענף הכותנה מיצוא למעלה מ־150 מיליון דולר. בשנת 1985, [illegible] שפל הסתכם היצוא בכ־110 מיליון דולר בלבד.

ערך את הכותרת: משה ריינפלד

"אסם" חונכת מפעל בשדרות

מנכ"ל הקונצרן: לא נשקיע עוד אם לא תשתנה המדיניות

מאת יהונתן שרמן

תשלובת "אסם" תחנוך בשבוע הבא את מפעל המרקים החדש שלה בשדרות, שהוקם בהשקעה של יותר מ־6 דולר.

מפעל זה ירכז את כל ייצור אבקות המרק הרטובים ויוכל לייצר עד 40 טונות מרקים ביממה. מפעל המרקים המסורתי של "אסם" בבני ברק יוחזל ובמקומו יוקמו קווי ייצור למוצר חדש, אשר נמצא כיום בתהליך הרצה.

חלק גדול מתפוקת המפעל החדש מיועד ליצוא וההערכה היא שמפעל זה יגדיל את יצוא החברה ב־3 מיליון דולר עד בשנה הראשונה לפעילותו.

דן פרופר, מנכ"ל "אסם" אמר שאם לא תשתנה מדיניות הממשלה, "אסם" לא תוכל להשקיע כספים נוספים בפיתוח מפעליה. לדבריו, ההשקעה השנה הצטמצמה ביותר מ־50% (מ־7.5 מיליון דולר בשנת '85 ל־3 מיליון דולר) ובתנאי הריבית והפיקוח המחירים הנוכחיים, לא יהיה מנוס מקיצוץ נוסף בשנה הבאה.

פרופר ציין כדוגמא, כי בייצור הפסטה, מפסידה כיום סכומים ניכרים ולפי חישובי המחירים שנקבעו על ידי ועדת להב [illegible], צריכה "אסם" לקבל העלאת מחירים של 21 אחוזים כדי להגיע לשיעור רווחיות מקובל.

פרופר ציין עוד, כי "אסם" נתקלה בקשיים רבים בגיוס עובדים למפעלה החדש בשדרות. לדבריו, לא ניתן לגייס עובדים בלתי מקצועיים, שדרישותיהם בתחילת עבודתם 500 שקל בחודש או עובדים מקצועיים דוגמת חשמלאים או מכנאים, שמשכורתם גבוהה הרבה יותר. אי לכך, "אסם" נאלצת להסיע מדי יום עובדים למפעלה מבאר שבע בדרום ואשדוד בצפון.

המפעל בשדרות מעסיק כיום כ־200 עובדים והוא מבקש לקלוט עוד 40 איש.

בהתייחסו לשנת הפעילות מלה, אמר פרופר, כי "אסם" תתקרב למכירות של 90 מיליון דולר השנה, בגידול של 25 אחוזים בדולרים אך בגידול של 7 אחוזים בלבד וזאת בגלל [illegible] הנגרמת על ידי הקפאת שער הדולר.

חדשות חוץ

סוריה: אנחנו מקווים שגרמניה לא תיפול למלכודת של בריטניה

סגן נשיא סוריה עבדל חאלים חאדם מזהיר את בון לבל תנקוט צעדים נגד דמשק

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). סגן נשיא סוריה, עבדל חאלים חדאם, הזהיר אתמול את מערב גרמניה לבל תנקוט אמצעים נגד דמשק בשל מעורבות, כביכול, בטרור הבינלאומי. בראיון ליומון "די וולט" אמר חדאם, כי הוא מקווה שבון "לא תיפול במלכודת שאליה נפלה לונדון".

"למשפחת הינדאווי קשרים עם ישראל"

חדאם הכחיש בתוקף מעורבות של ארצו בניסיון לפוצץ מטוס של "אל על" בלונדון, או בפיצוץ שהיה בחודש מארס במשרדי אגודת הידידות הגרמנית־ערבית במערב ברלין. שני המעשים מיוחסים לאחים ניזאר ואחמד הינדאווי, שפעלו בשיתוף עם המודיעין הסורי. האחד עומד עתה למשפט במערב ברלין.

חדאם טען, כי משפחתו של ניזאר הינדאווי, שנידון בלונדון ל־45 שנות מאסר על חלקו בניסיון לפוצץ את מטוס "אל על", מקיימת מזה שנים רבות יחסים הדוקים עם ישראל. לדבריו, אביו של ניזאר הינדאווי נידון למוות בלבנון ב־1960 בשל ריגול למען ישראל, ואחיו של ניזאר הינדאווי חי בלונדון. חדאם אמר, שמידע זה הגיע אליו מן הממשלה הירדנית.

במשפט: "סוריה מעורבת בטרור"

אתמול נמשך בברלין משפטו של אחי הינדאווי, הנאשם בפיגוע טרור בגרמניה המערבית. לדברי התביעה, הודה האח כי דיפלומטים סורים סיפקו לו את מיטען החבלה ואף הדריכו אותו בהפעלתו, בשגרירות הסורית במזרח ברלין. האח טען אתמול, כי הודאתו נגבתה מפיו בעינויים.

הלירה הלבנונית הידרדרה לשפל — רעב ועוני פוקדים את לבנון

באשרפה, איזור שנחשב לפני המלחמה כשאנז אליזה של ביירות, ממתינים עד רדת הלילה כדי לחפש מזון בפחי האשפה

ביירות (ע"צ, רע"ה). עם הידרדרות התלולה של הלירה הלבנונית מול המטבעות הזרים העיקריים, אין שכר המינימום בלבנון מאפשר עוד לרכוש אלא שתי חפיסות סיגריות אמריקאיות ליום ושני ספלי קפה. אחרי 12 שנות מלחמה הגיע ללבנון העוני הרעב.

בתוך שבועיים איבד המטבע הלבנוני 40 אחוז משוויו, בהשוואה לדולר. במדינה המייבאת 95 אחוז מצריכתה, גורמת השפעה דרמאטית לירידה תלולה כזאת בערך המטבע. מיצרכים בסיסיים מתחילים להיעלם מהשוק, וכאשר הם נמצאים, אין ידם של רוב הצרכנים משגת לרכוש אותם.

ב־350 לירות לבנוניות, כלומר, 16 אחוז משכר המינימום של 2,200 לירות (33 דולר), יכולה עקרת הבית הלבנונית לקנות בסך הכל 2 קילו אבקת חלב.

המעמד הבינוני, המהווה את הרוב הגדול של אזרחי לבנון, מתרושש. פקיד ממוצע אינו מסוגל לפרנס משפחה טיפוסית בת 5 נפשות, מסרה הסתדרות העובדים הכללית של לבנון.

באשרפה, אזור שנחשב לפני המלחמה כשאנז אליזה של ביירות, ממתינים עד רדת הלילה כדי לחפש שיירי מזון בפחי האשפה, מסר העיתון "אנאהאר". בטריפולי שבצפון לבנון התרושש אדם עד כדי כך, שנאלץ "למכור" את 8 ילדיו תמורת דמי נסיעתם לחו"ל ודמי חינוכם.

רוב הלבנונים הולו שותים ויסקי מקומי זול, אך עדיין יש הנהנים מוויסקי סקוטי מקורי, העולה 355 לירות לבנוניות (15 אחוז של שכר המינימום). קוניאק איכותי עולה 1,500 לירות. קילו גבינה רוקפור — 1,000 לירות.

סוחר בגדים אמר: "המחירים האמירו בתוך שבועיים ב־15־25 אחוז".

קים איל סונג "המנהיג המת" הופיע בציבור ושם קץ לשמועות כי נרצח

(ע"צ, רע"ה). מנהיג צפון־קוריאה, קים איל־סונג, שם אתמול קץ לשמועות כי הוא מת, כשהופיע בציבור, ובעקבות כך הועלתה השערה חדשה — כי בצפון קוריאה מתנהל מאבק על השלטון.

סוכנות הידיעות של צפון־קוריאה מסרה כי קים נפגש עם מנהיג מונגוליה, ז'אמבין באטמונך בנמל התעופה של פיונגיאנג, הבוקר הופרה השמועה הרשמית על מותו של המנהיג בן ה־74, לאחר כי נמסר שהוא נורה למוות.

גם הטלוויזיה הממשלתית של סין הקרינה הערב בצורה משכנעת, כי נשיא צפון קוריאה חי וקיים ומצבו כנראה טוב.

בטלוויזיה הוקרנו תמונות שבהן נראה קים מחבק אתמול את נשיא מונגוליה בנמל התעופה של בירת צפון־קוריאה.

שני המנהיגים, נראו, הולכים לאורך שטיח אדום, כשמשמני הצדדים מריעים להם בהתלהבות [illegible] קוריאנים.

זו היתה הידיעה הראשונה במהדורות החדשות של הערב בטלוויזיה הסינית.

[illegible] אורית אליל

חוקרים: אפשר לרפא כמעט את כל מקרי האימפוטנציה

בוסטון, ארה"ב (ע"ה). אין־אונות, הפרעה מינית הפוגעת ב־20 מיליון גברים בארה"ב וממנה סובלים לעתים מליונים נוספים, כמעט תמיד ניתנת לריפוי — מסר אתמול צוות של חוקרים רפואיים בכירים.

ד"ר ויליאם מאסטרס, מחלוצי המחקר של בעיות מין, אמר בסימינר עיתונות, כי שיטות חדשות, כולל זריקות, פסיכותראפיה, והשתלות באמצעות ניתוחים, עשויות לעזור כמעט לכל גבר הסובל מאימפוטנציה.

הודות לכך, אמר ד"ר ג'ון מולי מאוניברסיטת קליפורניה בלוס־אנג'לס, "אנו יכולים להתקרב לשיעור ריפוי של 100 אחוז, אם הגבר רוצה בכך".

מאסטרס טען, כי סמים האלכוהול, מתח וחרדה לגבי ביצוע מיני, אלה הגורמים העיקריים לרוב המקרים של אין־אונות. עם זאת אמר, כי יש גם קשיים פיזיים שבעטיים [illegible] כולם.

מולי אמר, שכנראה המקור של רוב המקרים של אין־אונות הוא אורגני. הוא גילה, כי נטילת תרופות גורמת ל־25 אחוז מכל המקרים של אין־אונות.

ד"ר ווהאן מאוניברסיטת קורנל אמר, כי מחקרים העלו שיותר מ־125 מיליליטר של אלכוהול ליום, עשויים לפגוע בביצועים מיניים, וגם העישון [illegible] עלול להזיק.

„כל המקיים נפש אחת כאילו קיים עולם מלא"

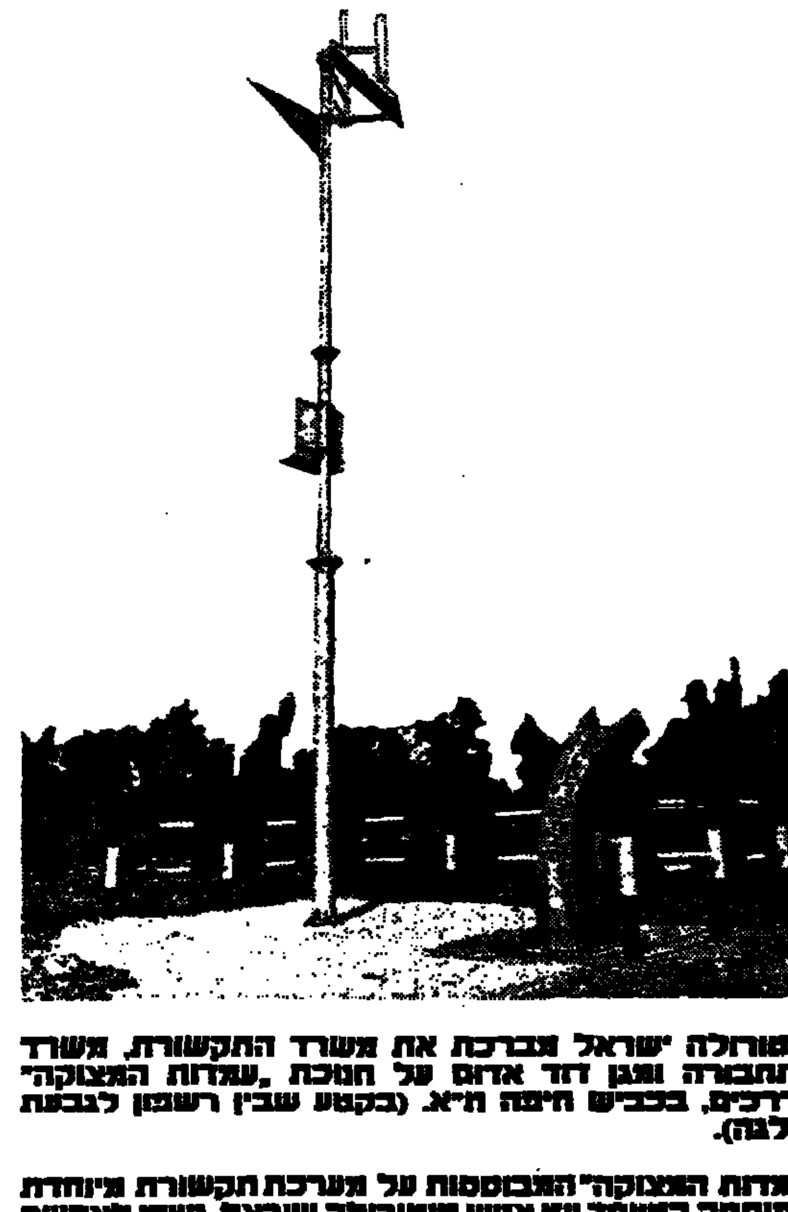

מוטורולה ישראל מברכת את משרד התקשורת, משרד התחבורה ומגן דוד אדום על חנוכת „עמדות המצוקה" בדרכים, בכביש חיפה ת"א. (בקטע שבין רשפון לגבעת אולגה).

„עמדות המצוקה" המבוססות על מערכת תקשורת מיוחדת שפותחה במיוחד ע"י אנשי מוטורולה ישראל, נועדו לאפשר קריאה לעזרה במקרים של תאונות דרכים. מכל עמדה יש קשר ישיר למוקד מגן דוד אדום.

מוטורולה מודה לצוות עובדיה על תכנון, פיתוח, יצור והתקנת „עמדות המצוקה".

מוטורולה ישראל בע"מ

هكذا من الأصل

مكتز من الاحيل

כלכלה ועסקים

מרכז הקבלנים: 110% תוך חודש, למרות קשיי החברה

ההתעוררות של השבועות האחרונים בבורסה לא פסחה על חברות כושלות, שלעתים היה אך פסע בין המשך קיומן לבין העברתן לכונס הנכסים. קשיי הנזילות שאליהם נקלעו בחודשים האחרונים הקבלנים בכלל וחברות מרכז הקבלנים בפרט, לא היו בגדר סוד. אך חרף זאת מניות החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים עלו במהלך החודש האחרון ב־110 אחוז.

החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים הוקמה ביוני 82' כחברת החזקות, כדי לגייס הון בבורסה בעבור חברות הקבוצה. קודם להנפקה הועברו לחברה מניות של

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

הורלה לפעול בשנה האחרונה, בגלל אי יכולתה לכבד פוליסות של רו־ כשי דירות מקבלני בנייה שפשטו את הרגל. כן ביצעו אנשי מרכז הקבלנים תעלולים פיננסיים אחרים.

כך, למשל, נתנה החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים (שהיא חברה פרטית) הלוואה לחברה הכלכלית (שהיא חברה פרטית) על סך מיליון דולר בריבית נומינלית של 30 אחוז, בימים שהאינפלציה עמדה על מאות

שיורה על ביטול הפעולה. האולם בית־המשפט דחה את הבקשה. בעלי המיעוט גם תבעו את מרכז הקב־ לנים, על עושק מיעוט, ובהמשך הגישו תביעה לפירוק החברה. הדיון בתביעה זו יחל היום.

ההון העצמי של החברה לפיתוח של מרכז הקבלנים מסתכם כיום ב־4 מיליוני דולר, מרביתו בנכסים שאינם בני מימוש מיידי, בעוד שווי החברה נסחרת לפי שווי שוק של 4.6

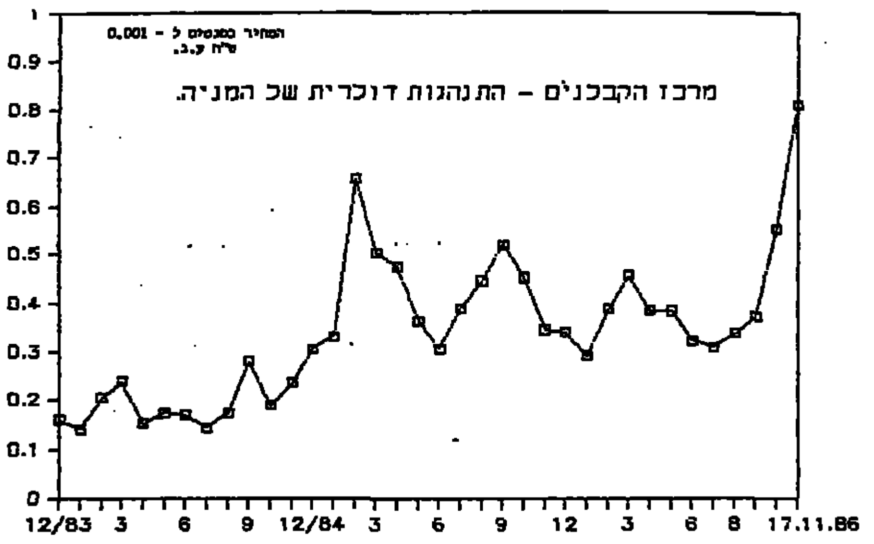

ארבע חברות־בנות שהיו קשורות למרכז הקבלנים:

- ● בנק הבנייה, שקיבל רשיון בנק ב־1978.
- ● חברת קידום שעסקה בביטוח קני הדירות.
- ● החברה הכלכלית של מרכז הקבלנים, המחזיקה מקרקעין בתנייה.
- ● סוכנות ביטוח בית הקבלן, המחזיקה את בניין מרכז הקבלנים בת"א.

באוגוסט 82' גייסה החברה 4.3 מיליוני דולר תמורת רבע ממניותיה. בשנים שלאחר גיוס ההון צברו החברות־הבנות של החברה לפיתוח הפסדים רבים; בנק הבנייה נדרש להגדיל את הונו, וחברת קידום

אחוזים לשנה. החברה להשקעות של מרכז הקבלנים — חברה פרטית אחרת — היתה מעורבת בגיוסין ו־ סות המניות של החברה לפיתוח בבורסה.

בהמשך הוחלט במרכז הקבלנים על מיזוג נכסי סוכנויות בית הקבלן עם בנק הבנייה ועל הזרמת הון לבנק הבנייה בסך 2 מיליוני דולר, על־ידי החברה הכלכלית, כחלק מדרישת הפיקוח על הבנקים להגדלת הון.

קבוצת בעלי מניות המיעוט בחברה, המורכבת ממשקיעי־החוץ ויולט סימון, טום ויינגולד ודיאן סוקולובסקי, המחזיקה כ־25 אחוז ממניות החברה, פנתה בתגובה לבית־המשפט וביקשה צו מניעה

מיליוני דולר. מנהלי התיקים הפוע־ לים באמצעות הבנק הבינלאומי, בנק המזרחי ובנק כללי, סבורים עדיין כי השווי הנכסי של החברה גבוה הרבה יותר, ולכן הם רוכשים את המניה גם במחירים אלה.

מרכז הקבלנים והבנקים והחברה להשקעות של מרכז הקבלנים, שהם בעלי השליטה בחברה, ניצלו את עליות השערים רק בצורה חלקית ומכרו במהלך עליות השערים התלולות רק חלק קטן מהחזקותיהם.

הגרף של "מיטב" מראה כי המניה עלתה ממחיר של 0.3 סנט למניה בתחילת השנה למחיר של 0.8 סנט למניה כיום.

"עסיס" מתכננת פרויקט בנייה ענק ברמת־גן בשווי של 40 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

"עסיס" מתכננת פרויקט בנייה ענק על שטח של כ־30 דונם ברמת־גן וממתינה עתה לקבלת היתרי הבנייה המתאימים מעיריית רמת־גן. פרויקט זה, שערכו נאמד ב־40 מיליון דולר, ישתרע על 55 אלף מ"ר שטח בנוי; 35 אלף מ"ר מהם מיועדים למגורים (220 דירות) ו־20 אלף למשרדים.

בקשתה של "עסיס" לקבלת רשיון הבנייה נדונה כיום ברשויות המוסמכות, וצפוי כי החברה תקבל את ההיתרים בתוך פרק זמן של כשנה.

תוכנית זו תוצא לפועל במסגרת הארגון מחדש של קבוצת "עסיס החזקות". התוכנית כוללת העתקת כל הפעילויות של הקבוצה מהבניין שבו היא שוכנת כיום למפעל "עסיס" בתנובה. בשטחה של "עסיס" מושכרים גם שטחים ניכרים לכ־20 בעלי עסקים, אך כל חוזי השכירות הללו הם לפרק זמן של שנה עד שנתיים, ומכאן שלא תתעורר בעיה בפינוי הדיירים.

הפרויקט כולל בניית בנייני משרדים בחזית השטח של "עסיס" הפונה לרחוב ז'בוטינסקי ברמת־גן ובניית בתי מגורים בשטח שמצפון לבנייני המשרדים. יצוין כי גם חברת "אלקו", שהיא בעלת שטח אדמה גדול באזור זה, מעתיקה בי־ מים אלה את מפעלה מרמת־גן לאזור חדש ברמת־השרון ומתכננת פרויקט בנייה חדש בשטח שיתפנה. ככל הנראה, "עסיס" לא תבצע את הפרויקט המתוכנן בעצמה אלא תציע אותו לקבלנים במכרז, ואת לאחר קבלת ההיתרים המתאימים ובתנאי שרמת המחירים תתאים.

קיפאון במגעים לרכישת פחם מסין

מאת יהודה שרוני

המגעים לרכישת פחם סיני על־ ידי ישראל, שעליהם מסר שר האנר־ גיה לפני כחודש לאחר פגישתו בקאנו שבצרפת עם עוזר השר הסיני לענייני פחם, הוקפאו. ל"הארץ" נודע כי ישראל העבירה לסינים את המפרטים הדרושים לשם רכישת הפחם, האולם מאז לא התקבלה מהם כל תגובה. לא ברור אם חוסר התגובה קשור לבעיות פוליטיות.

יש לציין כי חברת הפחם הלאו־ מית מקבלת כל העת הצעות לרכישת פחם סיני מ"טריידרים" שונים במזרח הרחוק, אבל הצעות אלה לא נמצאו מתאימות, אם בגלל האיכות הירודה של הפחם ואם בגלל קשיי הובלה מסין.

סין הולה בשנים האחרונות בתנופת פיתוח גדולה של מכרות הפחם שלה. גורמים בענף הפחם מעריכים כי סין עשויה להיהפך בשנים הקרובות לאחת מיצואניות הפחם הגדולות, אם לא הגדולה שבהן, הודות לפוטנציאל העצום שלה בהפקת פחם. מנכ"ל משרד האנרגיה הד"ר נתן ארד מסר בה־ קשר זה, כי קבלת ההחלטה על מכירת פחם היא תהליך ארוך ויש להתאזר בסבלנות.

ירידה בתשלומי המגזר העסקי למס ערך מוסף — רק 300 מ' ש'

רווח והפסד / אריה לביא

ירידה חדה נרשמה בחודש נוב־ מבר בתשלומים שהעביר המגזר העסקי למס ערך מוסף ולמוסד לבי־ טוח לאומי. תשלומים אלה המבוצ־ עים ב־15 בכל חודש הסתכמו בנוב־ מבר בכ־300 מיליון שקל בלבד לעומת כ־400 מיליון שקל בחודש שעבר.

התשלומים באוקטובר היו אמנם גבוהים מהממוצע בכ־50 מיליון שקל, עקב הקניות המוגברות לקראת החגים, אך ההערכה היתה שהם יתייצבו על רמה של כ־350 מיליון שקל, בדומה לחודשים קודמים.

התשלומים הנמוכים יחסית למ־ ע"מ ולמוסד לביטוח לאומי שיפרו את מצב הנזילות של הבנקים, והר־ עות הנזילות עומדים כיום על כ־100—200 מיליון שקל בלבד לעומת כ־300—400 מיליון שקל בעבר בתקופה זו של החודש.

ריבית הג'אמבו עלתה לכ־18 אחוז

אמנם בראשית החודש התייצבו שיעורי הריבית על פיקדונות ג'מ־ אבו על רמה של כ־17—17.5 אחוז, אך המגמה כלפי מעלה לקראת אמצע החודש היתה הפעם אטית וכעת משלמים הבנקים ריבית של כ־18 אחוז על פיקדונות ג'אמבו. בבנקים צופים שלקראת סוף החודש תורגש ירידה בשיעור הריבית.

האשראי השקלי ממשיך לרדת

בבנק ישראל הובעה קורת רוח מהירידה ביתרות האשראי, המיוחסת לייקור בשיעורי הריבית. כפי שמו־ סר במדור זה בשבוע שעבר, הסתמנה ירידה בהיקף הביקוש לאשראי.

אמנם הנתונים שפורסמו השבוע, ל־5 בנובמבר, המבוססים על נתוני שש הבנקים הגדולים, הצביעו על ירידה בביקוש לאשראי בהיקף של כ־91 מיליון שקל והאשראי השקלי הסתכם ב־5,078 מיליון שקל. נתונים שהגיעו אתמול לבנקים לגבי ה־12 בנובמבר, מצביעים על המשך הירידה של האשראי, וזה הסתכם ב־5,010 מיליון שקל; כלומר ירידה של 159 מיליון שקל במשך שבועיים.

בבנק לאומי ממשיכים לבנות את "לין סנטר"

בנק לאומי עושה אמנם מאמצים למכור נכסים, אך עם זאת נמשכת במרץ בניית הבניין החדש בתל־ אביב, "לין סנטר" ברחוב לילנבלום, שלפי התוכניות אמור להיות בן 20 קומות.

בעקבות משבר הבנקים ב־1983 הוחלט בבנק לאומי להקפיא את הבנייה, אך באותו מועד היה הבניין בשלב של בניית המרתפים ולפיכך, משיקול כלכלי, הוחלט שכדאי להמשיך בבנייה.

בינתיים הסתיימה בניית המרת־ פים. הוחלט לבנות את הקומה הראשונה.

בבנק לאומי ציינו כי התקבלה החלטה להשלים גם את הקומה הראשונה, מאחר שהבנק זקוק לקומה זו.

ייתכן שאם היו לנו משרדים באזור לא היינו בונים את הקומה הנוספת, אמר דובר בל"ל גרשון זיס־ קינד, אך משיקולים כלכליים בריזא החלטנו להמשיך ולבנות את הקומה הזאת. מה יהיה עם מיום בניית הקומה הראשונה, תבנו עוד קומה? הדובר בל"ל סירב להתייחס לשאלה.

בנק כללי יעלה ראשון את העמלות — מיום ו'

בנק כללי, בשליטתו של הברון ארמנד דה רוטשילד, יהיה הראשון שיעלה את העמלות הבנקאיות, כבר מיום שישי הקרוב. הבנקים האחרים מתכננים לייקר את העמלות רק השבוע הבא.

מנהלי בנק כללי גילו זריזות יתרה ודחפו במקרה זה. כבר ביום שני, כאשר הבנקים קיבלו "אור ירוק" מבנק ישראל לייקר את העמלות, הורדו הבנק ופירסם מוד־ עה בעיתונות, כמתחייב מהחוק, על הכוונה לייקר את העמלות הנקובות בשקלים כבר מיום ו'. על־פי התקנות, יש לפרסם הודעה שלושה ימים מראש על הכוונה לייקר את העמלות.

ריבית בפקדונות פק"מ על בסיס תקופתי — (באחוזים)

ימי הפקדה	בל"ל 7	בל"ל 14	בל"ל 30	פועלים 7	פועלים 14	פועלים 30	דיסקונט 7	דיסקונט 14	דיסקונט 30	מזרחי 7	מזרחי 14	מזרחי 30	בינלאומי 7	בינלאומי 14	בינלאומי 30
500—40	0.15	0.31	0.66	0.21	0.46	1.07	0.19	0.38	1.15	0.12	0.23	0.49	0.21	0.46	1.08
1000—500	0.15	0.31	0.66	0.21	0.46	1.07	0.19	0.38	1.15	0.15	0.50	0.66	0.21	0.46	1.08
10,000—1000	0.30	0.61	1.54	0.31	0.63	1.44	0.31	0.63	1.52	0.29	0.61	1.40	0.31	0.65	1.50
50,000—10,000	0.52	0.65	1.56	0.32	0.66	1.50	0.32	0.65	1.56	0.31	0.65	1.48	0.32	0.69	1.60
מעל 50,000	0.33	0.67	1.58	0.34	0.69	1.56	0.33	0.69	1.64	0.34	0.71	1.60	0.33	0.71	1.62

הריבית היומית בפיקדונות תפ"ס — (באחוזים)

	לאומי	פועלים	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
מ־50 עד 500	0.0190	0.0270	0.0270	0.0200	0.0274
מ־500 עד 1,000	0.0190	0.0270	0.0270	0.0200	0.0274
מ־1,000 עד 10,000	0.0400	0.0410	0.0410	0.0400	0.0356
מ־10,000 עד 50,000	0.0420	0.0440	0.0440	0.0450	0.0441
מעל 50,000	0.0440	0.0470	0.0450	0.0450	0.0438

משה שחל: הנקמה העיראקית

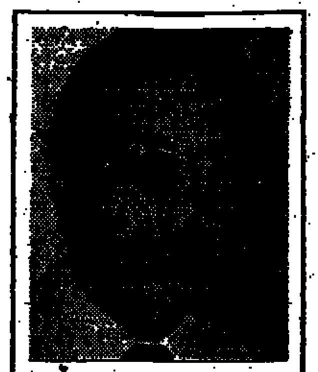

שר האנרגיה משה שחל, שפתח ביום ב' את ועידת ירושלים הרביעית להשקעות, לא יכול היה להתעלם מכך ששולחן הנשיאות של הוועידה היה כולו, למעט אחד, על טהרת יוצאי עיראק.

אל שולחן הנשיאות ישבו יו"ר הכנסת שלמה הלל, מנכ"ל משרד המשפטים מאיר גבאי, מורים קנה נשיא הוועידה, רואה החשבון פרדי סוכך ושר האנר־ גיה עצמו.

בפתח דבריו אמר שחל כי לאחר הפצצת הכור האטומי בעיראק לפני כחמש וחצי שנים, קיימו מנהיגי עיראק התייעצות ושקלו דרכים להעניש את ישראל על הפצצת הכור. חשבו וחשבו ולבסוף שיכנעו את שלושת רואי החשבון גבאי, בוכוזי וסוזרי להגר את חוק המיסוי בתנאי אינפלציה.

ארווין מלצר פרש מניהול פעיל של "רוגוזין"

ארווין מלצר, בעל השליטה ב"תעשיות רוגוזין", פרש באחרו־ נה מההנהלה הפעילה של החברה ולא ישמש עוד יו"ר פעיל בה.

התפקידים הניהוליים שמילא מלצר ימולאו מעתה על־ידי שלמה קנולר, המנכ"ל החדש של "רוגוזין". קנולר נכנס לתפ־ קיד שלא היה קיים בחברה, שכן עד עתה התנהלה "רוגוזין" באמצעות מלצר כיו"ר פעיל ושני ראשי חטיבות הכפופים לו.

שינויים אלה הביאו את החברה, בין השאר, לוותר על משרדיה בתל־אביב ולהעתיק את ההנהלה למפעל באשדוד, מכיוון שמלצר שוב לא יזדקק למשרדים קבועים בתל־אביב לניהול עסקיו הבין־לאומיים.

(יונתן שרמן)

מס הכנסה מטפל גם במפעילי תחנות פיראטיות

מאת צבי זרחיה

שלושה מפעילים ובעלי תחנות שידור של טלוויזיה בכבלים נעצרו בסוף השבוע על־ידי שלטונות מס ההכנסה. היה זה במסגרת מבצע רחב־היקף לתפיסת מפעילי תחנות שידור פיראטיות הנערך בשיתוף עם משטרת ישראל ומשרד התקשורת.

רואה החשבון וחברת סריגים מואשמים בהעלמת הכנסות

רואה חשבון ומנהלי חברה לסריגים מואשמים על־ידי מחלקת החקירות של נציבות מס ההכנסה בחשד כי חברו יחד בניסיון להעלים הכנסות ולהתחמק מתשלום מסים בגין ההכנסות הללו.

על־פי כתב האישום, שהוגש באמצעות פרקליטות מחוז תל־אביב, מואשמים יחזקאל פרלינגר ואייל הולינצקי כי בהיותם מנהלי חברת "סריגי א. א. בע"מ" מהרצליה, ניהלו בשנות המס 2־81' פנקסי חשבונות כוזבים בסך כולל של יותר מ־40 מיליון שקלים ישנים.

רואה החשבון חנן יניב מואשם בכך שעזר למנהלי החברה להתחמק מתשלום מס על־ידי מסירת דו"ח כוזב לשנת המס 81', אף שידע כי הדבר יסייע לחברה להתחמק ממס.

אופקים חדשים בחומרים פלסטיים מחוזקים!

מקור האספקה המרכזי :—
★ לחומרי גלם וחומרי עזר לייצור מוצרי פיברגלס וחומרים מרוכבים.
★ סיבים ואריגים של זכוכית, ארמיד ופחם.
★ שרפי פוליאסטר, אפוקסי ופוליאורטן.
★ כלים, ציוד ומיכון לתעשיית הפיברגלס.
★ דבקים פולימריים לתעשיה.

יעוץ והדרכה טכנית.

fiberplast פיברפלסט
מפרץ חיפה: רח' הבניה 10, טל. 04-740135-6
תל־אביב: דרך פתח־תקוה 44, טל. 03-379895-6

"הפיצוץ"

בקיץ 82 היה פרופסור לכלכלה, שהסביר את מדיניות "הכלכלה הנ־ כונה". בו בזמן שוק המניות "התפוצץ" מפעילות ספקולטיבית, שניזונה מהדפסה אדירה של כסף. רק שנה אחת מאוחר יותר "התפוצץ" המשק ביחד עם "פיצוץ" הכלכלה הנכונה, כאשר קצב האינפלציה עלה בבת אחת ל־15%+ בחודש.

כעת יש פרופסור לכלכלה המסביר את מדיניות "יצוב המשק". שוק המניות אושר את האמת על מדיניות זו, המבוססת כעת על הדפסה אדירה של כסף, כשהוא מתכונן "לפיצוץ" של פעילות ספקולטיבית בחודשים הקרובים. כמו תמיד בעבר, פעילות ספקולטיבית בשוק המניות "תעביר" את "הפיצוץ" שיחזה במשק, כאשר בבת אחת קצב האינפלציה והפיחות יעלה ל־10%+ בחודש! זה יפתיע בהפתעה את רוב הציבור המבור, כי לא יתכן, שקצב אינפלציה יעלה בבת אחת מ־1–2% בחודש ל־10%+ בחודש.

בחוברת נובמבר 86 מסביר "למשקיע" מה איפשר את "יצוב המשק" עד עתה ומודע כבר כעת פועלים כוחות שיביאו "לפיצוץ" במשק, שבו בבת אחת תופתע אינפלציה של 10%+ בחודש ופיחותים של 15%+ בחודש. "למשקיע" דן במועד הצפוי "לפיצוץ" במשק וכיצד לנצל עד אז את מעשי השלטון להשקעות רווחיות בשוק ההון. כמו כן דן "למשקיע" ב"פיצוץ" של פעילות ספקולטיבית, האפשרי כבר בקרוב בשוק המניות וכיצד להשתתף "בתענוג" זה.

לכבוד "למשקיע"
פיננסקופ שירותים והשקעות בע"מ
ת.ד. 31195, תל אביב 61311

נא לרשום אותי כמנוי לחוברות "למשקיע" לתקופה של שנה אחת תמורת 80 ש"ח. (החוברות נשלחות פעם אחת בחודש, לפחות 10 פעמים בשנה. אין החזר דמי מנוי.)

שם ________
כתובת ________
מצורפת המחאה על סך ________ ש"ח

למכירה באילת
קוטג' מבואר
במקום היפה ביותר
טלפון 03-783672

הלוח הארצי
הארץ חדשות
כל העיר

קנה מכונית מבאדג'ט ותקבל אשראי של 36 תשלומים ב"תפארת המכונית"

זאת ההזדמנות הגדולה שלך, לקנות רכב מעולה משנה מתקדמת ביותר ובאשראי גדול!
"יבאדג'ט" חברת השכרת הרכב הגדולה בישראל, מציעה לך מכוניות מדגמי 85. מכוניות שקיבלו את הטיפול והאחזקה הטובים ביותר ע"י אנשי מקצוע מעולים ובזאת תוכל להיווכח בעצמך.
זאת ועוד, ביבאדג'ט אתה מקבל עם רכישת המכונית תעודת אחריות ל־3 חודשים (או ל־5,000 ק"מ) על המנוע ותיבת ההילוכים, עוד סיבה שהופכת את הקניה מיבאדג'ט לרכישה הבטוחה והמשתלמת ביותר בקניית מכונית מיד שניה.
את האשראי הארוך והמיוחד: תשלומים עד 3 שנים, תקבל מחברת תפארת המכונית, המתמחה זה 16 שנה במימון רכב לחברות ועצמאים.
אל תחמיץ את ההזדמנות שלך,
פנה עוד היום למרכז המכירות של יבאדג'ט לתיאום פגישה.

מרכז מכירות באדג'ט: רח' המיטב 6, תל־אביב. טל. 03-338122
תפארת המכונית: רח' יצחק שדה 34, תל־אביב. טל' 03-336431

Budget rent a car

תפארת המכונית בע"מ
תל־אביב: טל. 03-336431
חיפה: טל. 04-520461
ירושלים: טל. 02-223475
מכוניות עם קרדיט

"דשנים וחומרים כימיים" שוקלת הקמת מפעל לייצור חומר חיטוי לבריכות שחייה

מאת יונתן שרמן

"דשנים וחומרים כימיים" שוקלת בימים אלה הקמת מפעל חדש לייצור טבליות לחיטוי בריכות שחייה, לאחר שמיתקן ניסיוני המותקן כיום בחברה זוכה להצלחה. המיתקן הניסיוני שפותח על־ידי "תמי", חברת המו"פ של "כימיקלים לישראל", מייצר טבליות חיטוי לבריכות שחייה שיעילותן רבה, ללא תכונות הלוואי של הכלור. המיתקן הניסיוני המתפעל בימים אלה על־ידי "דשנים וחומרים כי־ מיים" מסוגל לייצר כ־1500 טונות בשנה, ואילו המפעל החדש המתוכנן יוכל לייצר כ־10,000 טונות טב־ ליות החיטוי בשנה.

המפעל החדש, אם יוקם, יהיה בעל מחזור מכירות שבין 20 ל־30 מיליון דולר והוא אמור לתפוס פלח שוק של כ־10 אחוזים מהשוק האמריקאי בנושא זה, שצריכתו השנתית מגיעה לכ־50 אלף טונות בשנה.

צפויים צמצומים במספר העובדים ב"אל אוף"

מאת יונתן שרמן

בחברת "אל אוף" צופים, כי אפשר ויהיה צורך לצמצם שוב במספר העובדים בחברה, לאחר שבשנה האחרונה כבר הוכנו שלוש רשימות של מפוטרים. בשבוע שעבר נפגש מנכ"ל "אל אוף", נתי שרוני, עם נציגי 1200 עובדי "אל אוף" ומסר להם, כי אפשר ויידרשו פיטורים נוספים בשנה הקרובה.

לדברי שרוני, הנושא עדיין אינו מסוכם, כיוון שתקציב שנת 87' עדיין לא אושר במועצת המנהלים של החברה, אבל אפשר ויידרשו פי־ טורים נוספים של עובדים, על מנת להתאים את מספר המועסקים בחברה לפעילות הצפויה בשנה הבאה.

ב"יקבי הברון" רוצים רק עובדים דתיים

ב"יקבי הברון" בבנימינה מד־ כים להעסיק רק עובדים דתיים או לכל הפחות שומרי מסורת — כך התברר בעקבות סקר שער־ כה התאחדות התעשיינים לא־ תור מקומות עבודה במפעלי תעשייה.

ב"יקבי בנימינה" מבקשים לגייס בימים אלה חמישה עוב־ דים חדשים ולהתאחדות התע־ שיינים נמסר, כי דתיותם היא תנאי הכרחי כדי שהמפעל יוכל לקבל הכשר של בית דין צדק של אגודת־ישראל.

(יונתן שרמן)

משרדי
מרכז תנובה
בתל-אביב
עברו
לרחוב דניאל פריש 3
פינת דובנוב 5
טלפון: 430555

שערי מטבע חוץ 18.11.86

המטבע	לאומי מזומנים קניה	לאומי מזומנים מכירה	לאומי העברות והמחאות קניה	לאומי העברות והמחאות מכירה	הפועלים מזומנים קניה	הפועלים מזומנים מכירה	הפועלים העברות והמחאות קניה	הפועלים העברות והמחאות מכירה	דיסקונט מזומנים קניה	דיסקונט מזומנים מכירה	דיסקונט העברות והמחאות קניה	דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4827	1.5013	1.45	1.52	1.4810	1.4994	1.45	1.52	1.4808	1.4994	1.4914	−0.0003
1 לישט"ג	2.06	2.15	2.1069	2.1333	2.07	2.17	2.1081	2.1345	2.07	2.17	2.1071	2.1336	2.1208	−0.0071
1 מארק גרמני	0.72	0.75	0.7340	0.7432	0.72	0.76	0.7339	0.7430	0.72	0.75	0.7334	0.7426	0.7383	−0.0032
1 פרנק צרפתי	0.22	0.23	0.2241	0.2269	0.22	0.23	0.2236	0.2264	0.22	0.23	0.2237	0.2265	0.2256	−0.0009
1 גולדן הולנדי	0.64	0.67	0.6497	0.6579	0.64	0.67	0.6481	0.6562	0.63	0.67	0.6494	0.6576	0.6534	−0.0028
1 פרנק שוויצרי	0.86	0.90	0.8807	0.8918	0.87	0.91	0.8820	0.8931	0.86	0.91	0.8816	0.8927	0.8872	−0.0059
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2131	0.2158	0.21	0.22	0.2130	0.2156	0.20	0.22	0.2129	0.2156	0.2143	−0.0009
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1968	0.1992	0.19	0.20	0.1966	0.1990	0.19	0.20	0.1967	0.1992	0.1979	−0.0016
1 כתר דני	0.19	0.20	0.1942	0.1966	0.19	0.20	0.1940	0.1964	0.19	0.20	0.1938	0.1962	0.1953	−0.0010
1 מרק פיני	0.29	0.31	0.2995	0.3033	0.29	0.31	0.2992	0.3029	0.29	0.31	0.2989	0.3027	0.3013	−0.0015
1 דולר קנדי	1.05	1.10	1.0717	1.0851	1.05	1.10	1.0689	1.0822	1.05	1.10	1.0687	1.0821	1.0780	0.0003
1 דולר אוסטרלי	0.91	1.00	0.9541	0.9661	0.92	0.99	0.9532	0.9651	0.92	0.99	0.9527	0.9647	0.9599	−0.0025
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6620	0.6703	0.40	0.67	0.6617	0.6699	0.45	0.62	0.6604	0.6687	0.6664	−0.0041
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3529	0.3574	–	–	0.3525	0.3569	–	–	0.3528	0.3572	0.3551	−0.0016
10 שילינג אוסטריים	1.02	1.07	1.0425	1.0556	1.02	1.07	1.0432	1.0562	1.02	1.07	1.0420	1.0551	1.0488	−0.0048
1000 לירות איטלקיות	1.03	1.09	1.0597	1.0730	1.04	1.10	1.0593	1.0725	1.03	1.10	1.0599	1.0732	1.0658	−0.0050
100 ינים יפניים	0.89	0.93	0.9091	0.9205	0.89	0.93	0.9081	0.9194	0.89	0.93	0.9090	0.9204	0.9147	−0.0087

אלוד סוכנות בטוח בע"מ
ביטוחים: מעשיתיים, יהלומים, ימי, בנקים, ביטוח חיים.
תל־אביב, רחוב אחוזת בית 6 טל. 03-651381
רמת־גן, בניין מכבי, בורסת היהלומים טל. 268905
ירושלים, טל. 02-227351-2
חיפה, טל. 04-510281
מקבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ
אלוד – המומחה שלך לביטוח עיסקי.

העורך: נחמיה שטרסלר

שערי המניות 18.11.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוה.ג. ש	16650		29	-150	-0.9	-16
המסחר 0.1	1165		1848	+40	+3.6	+2945
המסחר א 0.5	840		1698	+34	+4.2	+3541
המסחר אפ 2	819		1028			-1507
כללי לא בהסדר	21910		170	+410	+1.9	+129
בנק מזאבי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק מזאבי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צאבי אופ			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 85	3470		1307			-45
פ.י.ב. 0.5	4360		4353			-725

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	80260		238			
אידיבי ב 100.0	80870	שב				
אידיבי בכ א	492950	שב				
אגוד 0.1	59597		44	-250	-0.4	-49
דיסקונט ב	102500		3	-200	-0.2	-5
דיסקונט א	102300		95	+80	+0.1	+131
דיסקונט שה ב	12800		100	+82	+0.7	+290
המזרחי ש	32880		511	-170	-0.5	-808
המזרחי מ	32900		10	-100	-0.3	-21
המזרחי שה 9	15800		16	+30	+0.2	+89
הפועלים מבב	105001		4.5	-3999	-3.7	-5.9
הפועלים ש	54550		323			+434
הפועלים מ	54345		34	-200	-0.4	-82
כללי א 1.0	139100		42	+130	+0.1	+42
כללי שה 5	105700		26			
כללי שה 7	6712	שב				
כלל 0.1	34710		1307	-9		-897
כלל שה 11	13166		36	-49	-0.4	-46
מימון וסחר 1.0	47500		1	+750	+1.6	+2
מימון וסחר 5.0	24100		1	+200	+0.8	+1

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ארפים 0.1	20500		35	+760	+3.9	+55
לאומשכן ש	7320		957	+65	+0.9	+721
לאומשכן מ	7390	תב	649	+370	+5.3	+751
כרמל ש	4220	תב	350	+220	+5.5	+550
כרמל שה 1	3340		100	+7	+0.2	+1862
בנין ב' 5.0	7401		40	-49	-0.7	-10
מת משב ש	2450		1262			+153
משכן ב ש	2501		739	+5	+0.2	+361
עצמאות 0.1	10220		105			+25
טפחות מבב ש	18651		39	+14	+0.1	+2
טפחות רג ש	18290		214	-50	-0.3	-229
טפחות שה 1	8730	שב				
טפחות שה 2	4340		100	+60	+1.4	+6516
יפאור 1.0	3040	כב		-160	-5	-2733
יפאור 5.0	1350	תב	2011	-150	-10	-4405
מירב 1.0	6180		320			-211

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלמן אפ	486		4964			-2321
הלוקאות מבכ א	104111	תב	15	+7311	+7.6	+10
הלוקאות מבב ג	150500					-10
לאומי תעש' א ש	9040		340	+140	+1.6	+839
פתוח תעש' מבב	77400		3	-100	-0.1	-5
מת תעש' בב 1	344000		2			-8
מת תעש' בב גג	210700		2			-8
מת תעש' בב 133	206000		2			-8
מת תעש' בב ד	226443	שב				
מת תעש' בב דד	70173	שב				
מרכז קבלנים 5.0	1320	תב	5396	+112	+9.3	+6224
תירות בב	170000					-10
כלל ליסינג 0.1א	18650		15	-550	-1.8	-24
כלל ליסינג 0.5ב	12605		260	+230	+1.9	+295
כלל ליסינג אפוו	11060		76			-9

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איתן	340		7639			-1129
אררט 0.1	1350		1742	+16	+1.2	+582
אררט א 0.5	696		3492	+10	+1.5	+8100
בטוח משנה 0.1	575		1500	+25	+4.6	+1634
בטוח משנה 0.5	180		2380	+4	+2.3	+6277
הדר 1.0	380		5835	-9	-2.5	-5351
הדר 5.0	220		5300	+6	+2.8	+2455
הסנה ש	371		49229	+17	+4.8	+115866
הפניקס 0.1	700		15453	-20	-2.8	-20791
הפניקס 0.5	590		450	-5	-0.8	-91
המנסב-הראל 1.0	6850		67	-70	-1	-41
המנסב-הראל 5.0	3700		275	+90	+2.5	+308
מנורה 1.0	2150		273	+10	+0.5	+191
מנורה 5.0	1090		60	[illegible]	[illegible]	[illegible]
סהר ג 1.0	5900	תב	446	-395	-6.3	-535
סקורידט 0.1	864		3458	+5	+0.6	+771
צור ש	335		1253	-1	-0.3	-5957
ציון החזקות 1.0	8500					-1
ציון החזקות 5.0	2307		170			

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גאבא 1 ש	6400		218			-116
אינטר גאבא 5 ש	3250		1479			-666
מאיר עזרא 1.0	8626		730	+48	+0.6	+298
מאיר עזרא אפ 1	7800		175	+220	+2.9	+389
כלל סחר	334		6962	-5	-1.5	-9183
קריסטל 1.0	999		3264	+19	+1.9	+1251
רפק 0.1	35000					
רפק 0.5	10500	תב	10	+600	+6.1	+10
שופרסל א 2.0	6810		814	-30	-0.4	-656
שופרסל ב 10.0	5335		1881	+41	+0.8	+1505

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק ג ש	3324		3157			-107
הראל 1.0	3455		119	+155	+4.7	+225
הראל 5.0	2311		141	+52	+2.3	+409
ספנות המפקה 0.1	14800		10			
ספנות המפקה 0.5	4810		421	+60	+1.3	+107
קידר 0.1	2100		171			
קידר 1.0	324		5912			
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוס' קרונה 0.1	5010		100			+26
מוס' קרונה 0.5	2350		786			
קונטורטים 0.1	3894	קב		+185	+5	+10104
קונטורטים 0.5	3675	קב		+175	+5	+9677

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קסל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קסל אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	1800		469	+60	+3.5	+1206
מלונות דן 5.0	1225		125	-15	-1.2	-125
חוף האלמוג 1.0	6244		91	-1		-21
כנם מר 1 ש	2411		298.8	-62	-2.5	-165.9
מלונות הירדן	2900		159	+120	+4.3	+127

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איכות מחשבים	1989	תב	3742	-221	-10	-6097
דנה מיכון 1.0	8110		551	+110	+1.4	+353
דיל.ג. 1.0	28950		6	+700	+2.5	+20
יעגא 1.0	7200		288			+54
כלל מחשבים 1.0	14500		86	-244	-1.7	-64
מגל.ל. 1.0	20000		45			-25
מגל.ל. 5.0	6600		95	-40	-0.6	-80
משוב מחשבים 1.0	1010		904	+10	+1	+1282
משוב אופ	771		1516			
ניקוב מחשבים 1	24900		145	-15	-0.1	-231
ניקוב מחשו 5	15665		136			-25
תים מחשבים 1.0	1990	תב	3155	-160	-7.4	-6074
תים מחש' אופ	19450		70	-700	-3.5	-67

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבוהם גינדי 1ש			—	הפסקת	מסחר	—
אבוהם גינדי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אזורן 1.0	840		470	-10	-1.2	-70
אזורן 5.0	867		745			-1045
אזורים 1.0	861		6812	-20	-2.3	-12896
אזורים אפ	545		5180	-5	-0.9	-939
אזורים אגח	105		27603	-4	-3.7	-111622
אילנן 1.0	656	תב	17839	+35	+5.6	+32512
אל-רוב 1.0	1550		4600			
אגוחים 1.0	3600		60	-46	-1.3	-182
אפריקה 0.1	38040		154	-420	-1.1	-176
אפריקה 1.0	31800		306	-300	-0.9	-378
אפריקה אפ	17300		125			+33
ארזים	2369		293	-80	-3.3	-793
אילנן 0.1	2700		488			+185
אילנן 0.5	1500		770	-10	-0.7	-559
בן-יקר גת 1.0	3700		192			
ברנוביץ 1.0	3370		363	+20	+0.6	+118
ברנוביץ 5.0	2281	תב	1819	+160	+7.5	+1302
הנקר 1.0	4903		403	+24	+0.5	+204
ווקו 1.0	321	כב	511	-23	-6.7	-702
ווקו 5.0	285	תב	1380	+16	+6	+1085

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דוקר אפ 1	39.5		15012	-40.5	-40.5	-20141
דוקר 0.1	7151		45	-29	-0.4	-52
דוקר 0.5	4606		106	-94	-2	-58
המכלל 1.0	1950	תב	1802	-200	-9.3	-2034
המכלל 5.0	1334		1739	-28	-2.1	-1115
תל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מבנים ובנין	3130		1878			+1846
מבנים 0.1	4480		641	+100	+2.3	+994
מבנים 0.5	3110		1156	+40	+1.3	+1605
הכשרת הישוב ש	58950		96			+15
ישפרו 0.1	3420		1367			-96
ישראלום 1.0	1730		500	+47	+2.8	+532
ישרס 10.0			—	הפסקת	מסחר	—
כפר מיתוח 1.0	9810		96			-28
כלל נדל ן	486		48230			-36254
לנדיר 1.0	5300		190	+246	+4.9	+82
לנדיר 5.0	1750	תב	1102	-195	-10	-2144
מ.ת.ב. 1.0	447		4487	-18	-3.9	-11240
מ.ת.ב. אגח	97		37744			
מגורי בניה 1.0	700		6255			+5418
מישגאל 5.0	344		6518			+3873
מרב 5.0	1290		1520			-944
מר-לו 1.0	560		1146	+1	+0.2	+471
לוינשטין 1.0	445		2860	-10	-2.2	-3240
לוינשטין 5.0	131		26865	-1	-0.8	-17860
ליספין 1.0	1870		1979	-10	-0.5	-1476
ליספין 5.0	950		3621	-45	-4.5	-1832
נאות אביב 0.5	7700		364			
נכסי אדרים	800		2064	-18	-2	-2642
סהר החזקות 1.0	13700		229	+500	+3.8	+848
סהר החזקות 5.0	9750	תב	337	+750	+8.5	+484
סוף 1.0	6850			-160	-2.3	-77
סוף 5.0	3600	שב				
עזר הולצ מר 1 ש	1145		3634	-60	-5	-12428
עזר 5.0 ש			—	הפסקת	מסחר	—
קסרייה 0.1	2600		60	+60	+2.4	+310
קסרייה 0.5	1650	תב	892	+100	+6.5	+5238
רוגבין 1.0	8068		2700	-1		-1604
רוגבין 5.0	1188		6467	-2	-0.2	-4465
רוגבין אופ	1355		2248	-45	-3.2	-6708
רוגבין אג"ח	97.5		62608	-4	-3.9	-59864
רסקו מבכ			—	הפסקת	מסחר	—
רסקו רג			—	הפסקת	מסחר	—

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	3150		995	+75	+2.4	+1336
מטעי הדר 0.5	2170		1310	+102	+4.9	+2449
מהדרין 0.1	8450		133			-56
מבני והדים 1.0	1315		2097			+134
פרי אור 0.5	3325		123	+40	+1.2	+100
שגיר 5.0	12300		335	-120	-1	-183

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסאט	1870		162	-5	-0.4	-256
גולדפרוסט 1.0	3180		50			-50
גולדפרוסט 5.0	1700		391	-45	-2.5	-645
גולדפרוסט אפ 1	1342			-158	-10.5	-262
דובק מב ש	3881		4686	+130	+3.5	+4669
דובק מב מ	3849		1728	+120	+3.2	+1226
גלגל 1.0	1020	כב	467	-20	-1.9	-718
גלגל 5.0	629		1361	-6	-0.9	-589
פרי-גת 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-גת 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מזגו בירה 1.0	19850	כב	55	+200	+1	+14
מזגו בירה 5.0	13700		89	+330	+2.5	+86
יכוד 1.0	1655		1647	+10	+0.6	+405
יכוד א 5.0	1060		1401	+15	+1.4	+567
כן 1.0	14650		80			-58
כן 5.0	7660		173	-40	-0.5	-105
מגזרוסס 1.0	11800		104			-19
עלית	16790		278	-10	-0.1	-45
עסיס ב 0.5	39500		34	+700	+1.8	+17
אגל שקל 1	3009	כב	182	+29	+1	+210
שמן מבכ א	4580	תב	219	-400	-6.8	-767

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אתנר מר 1 ש	530		4697			
אופים 1.0	1450		540	-50	-3.3	-450
אופנת בירן 1.0	571		1551			-157
אופנת בירן 5.0	412		1543	+12	+3	+1628
ארגמן רג ש			—	הפסקת	מסחר	—
דלתא-גליל 1.0	3260		4393	+65	+2	+4701
דלתא-גליל א 5.0	2152		2118	+52	+2.5	+4856
מגוית מאור 1	1840		50			
מגוית מאור 5	940		30	-10	-1.1	-543
דיסלון 1.0	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
דיסלון 5.0	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
הירמן 1.0	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
קיתו 1.0	1930		1786			
קיתו 5.0	1290		1801			
לודזיה 0.1	2560		4244	-65	-2.5	-6614
לודזיה 0.4	1382		1985	+32	+2.4	+1818
לינת 1.0	819		9950	-58	-6.4	-12762
מיס גליקן	799		2496			-335
מקס 0.1	4815		548	+115	+2.5	+678
מקס 0.5	2565	כב	848	+50	+2	+852
עיט 1.0	15800		80	-100	-0.7	-60
עיט 5.0	7460		365	-100	-1.5	-168
עמק מרינה 1 ש	4649		827			-224
פולגת א 0.1	3675		1057	+20	+0.6	+589
פולגת ב 0.4	2545		3404			-164
פוליגון א 0.5	8000		75			
פיגור	3940		110	+100	+2.6	+198
גיבור סבריגה	14140		40	-10	-0.1	-12
תעש רוגוזין 1.0	3369		550	-25	-0.7	-602

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקסמן 5.0	2900		598	-99	-3.3	-796
אורדן 0.1	6630		150	-170	-2.5	-625
אורדן 0.5	5950		52	-50	-0.8	-50

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלומות 1.0	5800		136			+2
אלומות 5.0	4040		30	-30	-0.7	-43
כבלים ש	23500		151	-500	-2.1	-147
התכוף 1.0	9300		176	+300	+3.3	+150
התכוף 5.0	5870		1164	+190	+3.4	+1143
התכוף אופ	4470		626	+80	+1.8	+529
דיקה 1.0	5850	תב	52	-363	-5.8	-44
דיקה 5.0	2505		500	-1		-247
קוספאת מו 1.0	2615		2843	-35	-1.3	-2821
קוספאת מו 5.0	2309		686	-121	-5	-710
מתכת מרום 1.0	2440		473			-175
כבלי ציון 1.0	2340		1615	-120	-4.9	-1780
כבלי ציון 5.0	1260		2625	-5	-0.4	-1299
כבלי ציון אפ	626		749	-25	-3.5	-676
מדגן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מדגן אפ א			—	הפסקת	מסחר	—
קיתבי 1.0	1152		761	+22	+2	+2639
קיתבי 5.0	598		2315	+19	+3.3	+7160
נחושתן 0.1	37600		25	+100	+0.3	+21
נחושתן 0.5	12625		252	+150	+1.2	+281
פקר פלדה 1.0	12520		518	+220	+1.8	+738
קינג 1.0	1344		1300	+14	+1.1	+1415
קינג 5.0	714		1360			-730
קליל 1.0	8000		979	+200	+2.6	+303
קליל 5.0	4300		633			+635
שלרות 5.0	7050		235			-35
תעשיות לכיש 1.0	1485		897	-32	-2.1	-2490
תעשיות לכיש 5.0	678		2569	-22	-3.1	-2215

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 3.0	420000		63	-6000	-1.4	-97
אלקו 0.1	7532	כב	35	+75	+1	+22
אלקו 0.25 ש	3300		715			+678
אלקו 0.25 מ	3259	שב				
אלקטרה 0.1	24650		100			+42
אלקטרה א 0.5	14230	תב	1047	-1270	-8.2	-2124
אלרון 3.0	342000		45			+25
אריגו 1.0	30000		149			+45
כלל תעש אלק'			—	הפסקת	מסחר	—
מסקורוניקס 1.0	1895		1472			-570
מסקורוניקס 5.0	1330		2767	+22	+1.7	+3689
מיכאגנר 1.0	514		1298	+10	+2	+1318
מיכאגנר 5.0	289		4900	-1	-0.3	-5130
ציקלון 1.0	2099		177	+19	+0.9	+222
ציקלון 5.0	940		300	+1	+0.1	+292
קונטסון אלק' 1	5300		10	-100	-1.9	-65
קונטסון אלק' 5	3515	שב				
ת.א.ת. 1.0	3700		288			-82
ת.א.ת. 5.0	1750		2986	+50	+2.9	+2451
ת.א.ת. אפ 1	14900		109	+180	+1.2	+116
תדיראה	8360		140	+310	+3.8	+322

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.ת. תעשיות 1	924		2707	-10	-1.1	-1666
א.ת. אופ	450		4000	-25	-5.3	-6602
א.ת. אגח	102.5		10864			
אלקול 5.0	12300	תב	60	-1001	-7.5	-101
אקרשטיין 1.0	850		4629	-10	-1.2	-529

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקרשטיין 5.0	600		4597	+25	+4.4	+968
אקרשטיין אופ	321		6724	-3	-0.9	-5931
אקרשטיין אגח	96.5		86415			+46007
בוגן תדיר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בוגן תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-מן 1.0	1645		800			
בר-מן 5.0	710		5589			-5827
פרומודכום 1.0	7300	תב	203	-899	-5.2	-203
פרומודכום 5.0	2870		525			-416
כ.ל.ב. 1.0	1106		420			
כ.ל.ב. 5.0	735		700	+6	+0.8	+296
מודל השק בועש	5762	תב	442	-640	-10	-1222
מוזיקה ולכמן 1	12870	כב	2	-130	-1	-2
מוזיקה ולכמן 5	11880		1.2	-110	-0.9	-1.2

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	17380		129	-93	-0.5	-72
אליאנס ב	2320	כב	480	+34	+1.5	+486
גל תעשיות 1.0	11145		9	-5		-9
גל תעשיות 5.0	6700		28			-37
רקפור 1.0	3440		275	-60	-1.7	-176
רשפים 0.1	4800	תב	90	-300	-5.9	-110
רשפים 0.5	1375		585			-463
חיפה כמי 10.0	398		7424			-5490
כבע ש	8748		3575	+80	+0.9	+2887
ליבסקי 1.0	2720	תב	2207	+220	+8.8	+1912
ים המלח	4685		4005	-15	-0.3	-2344
מגרוכימים 10.0	544		21827	-12	-2.2	-31809
מקסימה 1.0	6380		68			-14
מקסימה 5.0	3140		309			-77
מקה כמיקל 1.0	7150	תב	1018	+350	+5.2	+744
סנו 1.0	17600		156			
סנו 5.0	11500		158			+41
פריקלאס	613		7603			-455
פריקלאס אופ	258		41279	+9	+3.6	+39776
קרס כימיקל 1.0	8485		193	-10	-0.1	-225
תגגל 1.0	4400		106	+50	+1.2	+102
תגגל 5.0	9992	תב	348	+363	+10	+441
תיא 5.0	10000		155			+24
פרמאודים 10.0	15200		100			+7
תור א 5.0	7716	כב	81	+76	+1	+16

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דפוזן 1.0	7323	כב	64	+73	+1	+27
דפוזן 5.0	4495		82	-5	-0.1	-71
חבגו 1.0	11000	תב	684	+1643	+17.6	+2054
יאה 1.0	4700		425	-90	-1.9	-230
לבידי אשקלון 1	588		4590	-2	-0.3	-8501
לביאשקלון אופ	1020	תב	67	-60	-5.6	-841
מולט ב 0.5	35500		31	-500	-1.4	-22
מפעלי נייר 10.0	266000		153	+3000	+1.1	+147
סקפרה 1.0	3900		811	+185	+5	+615
רים 0.1	4995		350	+85	+1.7	+394
רים 0.4	2850		127			
תעל ב 0.2	15800		95			-35
אברין 1.0	7070	תב	173	+400	+6	+695
אברין 5.0	2743		543			-81
הפיעה יוד	10000		53	-200	-2	-53
הגבמלק 1.0	1890		626	-66	-3.5	-706
הגבמלק 5.0	1180		800			

שף רגאמנות
בטוחה
כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מרכזית ב 0.1	8180		288	+30	+0.4	+549
כור בכ' ש	7120000	תב	7	80000	-5.1	-1.6
כלל תעש' 1.0	1448		9624			+1595
מאור טכנולוגיה	439		702			+1087

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמיק ש	5810		273	+90	+1.6	+188
אדיבי פתוח 2.0	4750		2990			+512
אינקונה 0.1	1630		1804	-50	-5	-751
אינקונה 0.5	1440		889			
אלגר ש	10851	תב	147	-949	-8	-138
אלגר מ	17900		50			
אלון ש	3420		693			+66
אלון מ	3490		110	+80	+2.4	+342
אמישר בכ'			—	הפסקת	מסחר	—
אמיק 1.0	215		2800	+1	+0.5	+515
אמיק 5.0	156		2796			
גולות 1.0	1392		100	-5	-0.2	-75
הבנה לישראל 1.0	9960		1487			+431
הבנה לישראל 5.0	6779		733	-1		-15
הלמפן 0.1	115650	תב	8	-12850	-10	-11.2
הלמפן 1.0 ש	25400		55	-300	-1.2	-68
אגוא א 0.5	16600		53	-505	-3	-69
פועלים השק ש	6160		3236	+160	+2.7	+3500
כלל השק			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2880		6210	+10	+0.4	+4934
מזרחי השק ש	17960	כב	296	+980	+5.8	+241
כור השקעות 124	11990	תב	23	+1090	+10	+23
חירון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
חירון 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מראיל 1.0	605		8015			+2864
מראיל 5.0	493		2389			-489
יטום החזקות	285		7618			-4647
יגמא ש	11000		48	+90	+0.8	+50
ירדן א 0.1	3250		1065			+36
כלל 10.0	919		9236	-1	-0.1	-9010
כלל 50.0	881		198			-105
לבריק 0.1	5300		75	+35	+0.7	+20
לבריק 0.1	1514		472	-2	-0.1	-272
מגוד 0.1	730		2124	-12	-1.6	-1715
מגוד א 0.5	400		2460	-6	-1.5	-5105
עוז השק ב 0.1	3700		111	-57	-1	-61
עוז השק ג 0.5	2000		499	+2	+0.1	+417
מ השק ש	6800		890	+300	+3	+551
מגה א 0.1	9389		46	+99	+1.1	+53
מגה 0.5	5402		527			+7
פריון ב 2.5	4130		974	+116	+2.8	+1911
גליל טכנולוגיות	468		4670			

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור בשקל	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק חיפושים 1.0	3300	תב	558	+220	+7.1	+754
דלק חיפושים 5.0	1949		845			-388
דלק חיפ' אפ 2	1220		1614	+35	+3	+1494
זן חישור נפט	17850		52	+180	+1	+5
יבגאל 5.0	3450	כב	1154	-75	-2.1	-558
מגגל 1.0	4480		151	+120	+2.8	+397
מגגל 5.0	1781		3334	-4	-0.2	-1888
מראיל ב 0.5	10450		694			-406
נגאאניגום 1.0	294		2100	-10	-3.3	-2451
נגאאניגום 5.0	229		1716			+1593
נפטא ש	1640000		2	+50000	+3.1	+2

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול
גזית מ	216

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 18.11.1986 באירופה

מטבע מזומן

ליש"ט שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4220/1.4230
ל$ ארה"ב	מרקים גרמניים	2.0190/2.0200
"	פלורינים הולנדיים	2.2800/2.2810
"	פרנקים שווייציים	1.6795/1.6805
"	פרנקים בלגיים	41.97/42.00
"	פרנקים צרפתיים	6.6140/6.6190
"	לירטות איטלקיות	1397.00/1398.00
"	ינים יפאניים	162.90/163.00
לקנ"ד	$ ארצות הברית	1.1893/1.1898

שער הזהב $ 388.00 ארה"ב אונקיה לזהב מקסינג

מטבע מאוחרת (פורוורד)

	$/ליש"ט	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.4159/1.4171	1.6747/1.6760	2.0168/2.0176
3 ח'	1.4038/1.4052	1.6701/1.6715	2.0119/2.0134
6 ח'	1.3867/1.3881	1.6615/1.6632	2.0055/2.0070

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

המגמה מעורבת

מגמת המסחר בשוק המניות בבורסה היתה מעורבת אתמול, עם נטייה לירידות שערים. 137 ניירות ערך ירדו ו־132 עלו. המסחר בבורסה אופיין גם אתמול במפגש בין קונים ומוכרים, אם כי היקף הפעילות במניות הופשיות היה מצומצם לעומת שלשום, והסתכם ב־7.3 מיליוני דולר.

היצעים שהופיעו במניות הכבדות, כמו פולגת, ים המלח, כלל נדלן ואחרות נקלטו ללא שינוי שער, או בירידות מתונות. אף לעומת זאת, גם הביקושים לכבדות אחרות, כמו הכשרת הישוב, נכסים ובנין, אלרון וכלל תעשיות, סופקו ללא שינוי בשער.

ירידות חדות נרשמו במניות דלות הסחירות, ושעריהן נטו לרדת. פעילותם המאסיבית של מנהלי תיקים, והמשך צבירת הכספים בקרנות הנאמנות המתמחות במניות, הם המחזיקים כיום את שוק המניות ברמתו הנוכחית.

	מדד יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	112.79	-0.07
כללי ללא בנקים	164.54	-0.10
מדד אג"ח כללי	113.79	+0.00
אג"ח צמוד מדד	115.63	+0.05
אג"ח צמוד מט"ח	93.86	-0.25

מניות הספנות עולות

מניות בנק הספנות עלו אתמול עד ארבעה אחוזים, לאחר שחזקת השער משלשום. היצעים למניות פ.י.ב. הבינלאומי נקלטו בתנודות וללא שינוי שער. מניות הבנקים שבהסדר נסחרו בדרך־כלל ללא שינוי שער, במחזור מצומצם של 600 אלף דולר.

	תשואה שנתית דולרית ב%
בל"ל 0.1	16.32
הפועלים ש	16.39
אי.די.בי. רג	16.42
דיסקונט א	16.46
המזרחי ש	16.69

נמשכת הפעילות הספקולטיבית

הפעילות הספקולטיבית בכמה מניירות־הערך נמשכה גם אתמול, אם כי במניות אחרות הופיעו אתמול היצעים כבדים, שהביאו ירידות חדות. מניות תים מחשבים ירדה ב־7.4 אחוזים, ומניות איכות ירדה בעשרה אחוזים. במניות בנק יעקור נרשם מוכרים בלבד. לעומת זאת, בשני ניירות־הערך של חברת קונ־סורטיום הופיעו ביקושים גדולים, שהביאו רישום קונים בלבד. העלייה לביקושים אלה היתה פרסום פרטי התנפקה של החברה. במניית המן נרשמה עלייה של 17.6 אחוז, לאחר שלשום נרשם במניה קונים בלבד בפעם השנייה.

פיא לא קנתה הירדן

בדיקה נוספת מעלה כי בעסקה שמסור לבורסה, שנעשתה שלשום, ובמסגרתה מכרה "בטוחה" 19 אלף ע.ב. מניות הירדן־5, הקונה לא היתה חברת לאומי פיא, אלא גורם אחר. אתמול הפסיקה הבורסה את המסחר במניות הירדן, לאחר שהופיעו ביקושים גדולים מהרגיל למניה. בתשובה לפניית הבורסה, הודיעה החברה כי אין שום התפתחות עסקית המצדיקה פעילות חריגה זו, ובעלי־העניין אינם מעורבים במסחר בבורסה.

מה קורה במניות אילון?

במניות של חברת המקרקעין אילון מתרחשת בימים האחרונים פעילות יוצאת דופן, המלווה בעליות שערים חריגות. אתמול עלתה המניה עוד ב־5.6 אחוזים. בבורסה נפוצו הערכות כי בחברה מתפתח מאבק שליטה, על רקע הקצאת מניות פרטית, בשיעור 11 אחוזים, שנעשתה לאחרונה לחברת "ירניר", תמורת מיליון דולר. עקב ההקצאה, ירדה משפחת אבטליון, בעלת השליטה בחברה, אל מתחת ל־60 אחוז מהשליטה באילון. עוד שינוי מתר־כבן בתקנות, הם ימנו הדירקטורים לחברה על־ידי אחוזים ההוסת של בעלי המניות, עשוי להגדיל מאד את כוחם של בעלי המיעוט, בר־אשות איש העסקים איזי שני, עד כדי כפיית שווין בשליטה.

מניות דובק ממשיכות לעלות

מניות חברת הסיגריות דובק ממשיכות לצבור תנופה, על רקע הדו"חות הכספיים שפורסמו לפני ימים מספר, והצביעו על מעבר מהפסד גדול לרווח גדול. הביקושים הגדולים למניות איפשרו ללאומי פיא, שרכשה בשבועות האחרונים כמויות ניכרות ממניות החברה בבורסה, לממש חלק מאחזקותיה ברווחים נאים.

ירידות בדולריות

. איגרות־החוב הדולריות מסוג גלבוע נטו לרדת אתמול בשיעור 1.5 אחוז. באיגרות־החוב הצמודות למדד הארוכות הטווח היו תנודות שערים של אחוז אחד לשני הכיוונים. מחזור המסחר באיגרות־החוב הסתכם ב־4.3 מיליוני דולר.

הפעילות במק"מ הסתכמה ב־16.5 מיליון דולר

היקף הפעילות במלוות קצרי־המועד עלה אתמול עלייה משמעותית, והסתכם ב־16.5 מיליון דולר. העלייה בהיקף הפעילות היא תוצ־את הנפקה של שלוש סדרות מק"מ חדשות על־ידי בנק ישראל, ברמות תשואה גבוהות־יחסית.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
1146	7	99.64	1.58
1216	14	99.30	1.54
1226	21	98.96	1.53
1236	28	98.59	1.55
1246	35	98.26	1.54
1256	42	97.88	1.56
117	49	97.46	1.61
127	56	97.12	1.60
217	77	96.00	1.63
227	84	95.64	1.63

הודעות בורסה

● יואל חיפושי נפט מסרה כי תקציב הקידוח בעגור 1 המגור להתחיל במסגרת "עסקת הנגב" בקרוב, יסתכם ב־3.7 מיליוני דולר, לקידוח יבש, וב־4.2 מיליוני דולר במקרה של הפקה.

● הבורסה הפסיקה את המסחר במניות כלל אלקטרוניקה על רקע פרסום התוצאות העסקיות של מאיישקס המוחזקת על־ידי החברה בשיעור 14.5 אחוז.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	4232.47	4173.50	3.09	0.07
אבוקה	37075.99	36926.59	47.61	0.13
אגח	201.56	197.61	-0.44	-0.22
אדיר	1356.81	1330.11	-2.52	-0.19
אדום	1989.12	1951.06	-0.79	-0.04
אופיר	1648.43	1616.14	-0.08	-0.00
אור	384.86	376.86	-0.16	-0.04
אוריון	144.74	141.81	-0.24	-0.17
אורילי	221.99	220.45	0.13	0.06
אורן	639.14	626.64	-0.52	-0.08
אייל	3257.88	3194.15	-0.27	-0.01
איילת	4083.84	3994.22	5.40	0.14
אירים	4195.12	4104.32	7.00	0.17
איתן	601.62	589.37	-0.58	-0.10
אלון	510.98	500.37	-0.50	-0.10
אלמוג	600.84	589.10	-0.21	-0.04
ארז	515.87	505.88	-0.07	-0.01
אש	128.23	125.58	0.39	0.31
אשל	164.05	160.83	-0.09	-0.06
אתרוג	196.31	194.37	-0.07	-0.04
ברולה	1999.98	1961.39	-2.98	-0.15
ברוש	421.84	413.64	0.01	0.00
ברק	417.49	409.12	-0.03	-0.01
ברקת	756.68	741.74	0.13	0.02
גביש	1214.66	1191.12	-1.54	-0.13
גפן	895.53	882.18	-1.17	-0.13
גורן	610.89	598.87	-0.67	-0.11
גיא	8008.62	7889.93	-0.62	-0.01
גיל	2592.51	2542.97	23.18	0.92
גלית	517.94	511.66	-0.74	-0.14
דובדבן	321.10	318.02	0.02	0.01
דוכיפת	569.90	558.70	0.04	0.01
דולב	192.14	187.99	-0.24	-0.13
דורון	1258.15	1233.44	-1.58	-0.13
דותן	221.55	217.25	-0.10	-0.05
דליה	440.67	433.22	-0.33	-0.08
דרור	357.67	351.44	-0.78	-0.22
דקל	322.72	316.45	0.32	0.10
הדס	314.29	311.32	0.49	0.16
הדר	431.42	423.68	-0.54	-0.13
זהבית	2551.85	2498.28	-2.92	-0.12
זוהר	16860.81	16610.82	12.92	0.08
זיו	15759.49	15525.72	-3.32	-0.02
זמיר	766.85	752.06	2.78	0.37
חוחית	130.40	127.53	-0.38	-0.30
חלמין	115.32	114.81	0.00	0.00
חלמיש	569.77	558.46	-0.41	-0.07
חן	114.92	114.46	-0.03	-0.03
טוסו	1190.07	1162.17	-0.12	-0.01
טל	4526.75	4468.94	16.09	0.36
יבול	689.41	675.96	-0.67	-0.10
יהלום	1822.00	1786.65	-2.80	-0.16
יסודות	37202.43	36866.79	248.00	0.68
יערה	587.03	574.19	0.08	0.01
כוכב	903.87	886.35	0.46	0.05
כחל	116.31	114.01	0.03	0.03
כלנית	488.58	480.27	-0.49	-0.10
כספית	635.49	628.94	0.42	0.07
כרמל	122.27	119.85	0.18	0.15
כתר	951.40	933.42	0.16	0.02
להט	3757.16	3684.29	-6.41	-0.17
למשקיע	101901.31	100140.45	-31.00	-0.03
לפיד	12652.47	12408.39	4.50	0.04
לקט	1517.80	1487.21	-1.39	-0.09
לשם	854.01	836.76	0.13	0.02
מבחר	1023.93	1003.69	-0.71	-0.07
מבטח	2941.58	2913.09	-3.99	-0.14
מגד	196.99	194.09	-0.25	-0.13
מגוון	2753.65	2726.86	-1.45	-0.05
מגל	653.53	640.98	-0.38	-0.06
מור	1387.88	1368.42	-0.15	-0.01
מורן	736.60	729.69	-1.11	-0.15
מטה	25823.69	25280.37	87.36	0.35
מיתר	761.87	746.58	-0.85	-0.11
מעוז	3309.55	3246.01	2.41	0.07
מעיין	657.04	644.16	-1.40	-0.22
מקשה	880.61	863.39	-0.56	-0.06
מרגלית	1084.02	1063.07	-2.18	-0.20
מרום	996.63	976.85	-1.24	-0.13
נוגה	22161.[illegible]	21833.17	7.21	0.03
נטיף	740.70	726.72	1.98	0.27
נטע	412.25	404.24	0.77	0.19
נילי	4754.07	4684.70	1.91	0.04
סביון	487.46	478.68	-0.39	-0.08
סגולה	119.79	117.39	-0.16	-0.14
סלע	866.52	849.19	0.60	0.07
סנונית	604.71	592.82	-0.30	-0.05
ספיר	661.51	648.92	-0.08	-0.01
עמיר	499.84	497.36	0.46	0.09
עוזי	720.49	706.81	-0.18	-0.03
עידית	1892.27	1854.84	4.91	0.27
עידן	6165.42	6074.06	-8.68	-0.14
ענבר	1107.15	1082.81	-2.23	-0.21
ענת	2127.53	2106.03	-2.65	-0.13
עפרוני	577.37	564.65	0.78	0.14
ערמון	133.55	130.95	-0.11	-0.08
פיא	1312.15	1286.23	-2.82	-0.22
צבר	503.36	493.16	-0.64	-0.13
צופית	544.42	533.71	-0.04	-0.01
צוק	104.00	103.60	-0.01	-0.01
צפיר	882.15	863.27	-1.20	-0.14
צמיחה	6786.26	6685.59	-7.05	-0.11
צמרת	1531.24	1500.91	-2.81	-0.19
קלע	1819.93	1810.84	-3.08	-0.17
רונית	16168.94	16013.00	28.12	0.18
רימון	105.85	105.67	0.00	0.00
רקפת	584.83	575.34	1.23	0.21
רשף	658.27	644.00	-0.71	-0.11
שביט	680.10	666.83	-0.12	-0.02
שוהם	832.49	812.44	-0.72	-0.09
שירה	342.91	340.42	0.43	0.13
שמיר	318.08	311.82	-0.25	-0.08
שנהב	678.81	669.39	1.21	0.18
שושן	648.14	632.48	-1.14	-0.18
שקד	163.28	160.06	0.00	0.00
תאנה	196.62	194.74	-0.36	-0.18
תבור	738.39	730.17	-19.41	-2.59
תדהר	425.95	423.83	0.45	0.11
תהילה	87.15	85.30	-0.17	-0.20
תידהר	436.44	431.10	-0.52	-0.12
תמר	191.86	188.14	-0.06	-0.03
תפוח	176.13	174.86	-0.14	-0.08
תרשיש	1281.26	1256.29	-1.37	-0.11
תשרי	408.73	402.84	-0.27	-0.07

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי ב%
3601	34927	+238
3602	32210	+464
3603	29523	-614
3604	26474	-275
3605	24268	+14
3606	23365	+12
3607	22377	+21
3608	21213	+12
3609	19942	-52
3610	18093	+32
3611	17478	+53
3612	17006	+53
3613	16038	+16
3614	15589	+16
3615	14209	+14
3616	13009	+13
3617	12242	+24
3618	11618	+23
3619	10905	+22
3620	10293	+6
3621	9778	+5
3622	8818	+5
3623	8234	+9
3624	7754	+9
3625	7081	+15
3626	6550	+14
3627	6075	+13
3628	5590	+4
3629	5237	+3
3630	4952	+8
3631	4652	+34
3632	4381	+32
3633	4139	+51
3634	3602	+2
3635	3406	+2
3636	3280	+2
3637	3089	-17
3638	2876	-16
3639	2633	-15
3640	2159	-13
3641	1871	-11
3642	1676	-7
3643	1484	-6
3644	1347	+1
3645	1215	+1
3701	926	+0.6
3702	703.3	-6.9
3703	630.7	+8.7
3704	539.7	+7.5
3751	292.7	+2.2
3752	113.5	+1.8
3753	108.9	+1.7
3754	99.1	-0.1
3755	95.3	-0.1
3756	91.9	-0.1
3757	90	-0.1
3826	100.5	-0.4
3827	98.5	-0.4
3828	95	-0.4
3829	98.1	-0.4
3901	103.7	-0.3
3902	98.6	-0.3
3903	97.7	-0.4
3904	99.3	-0.2

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי ב%
4101	126.6	+0.1
4103	121.6	+0.1
4104	115.7	-0.3
4301	115.7	-0.3
4302	110.1	-0.4
4303	109.2	-0.4
4201	106.8	-0.2
4204	99	-0.2
4205	97	-0.2
4206	95.1	-0.2
4207	94.7	-0.2
4304	111.5	-0.2
3118	236200	— —

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי ב%
3201	204420	-1000
3202	207000	— —
3203	201000	+800
3204	197000	+800
3205	196000	— —
3206	192500	-2000
3210	189600	— —
3211	186000	— —
3212	179900	— —
3213	173000	+650
3214	184753	+5381
3501	167121	+121
3502	165100	— —
3503	171763	— —
3504	149000	— —
3505	147000	— —
3521	142700	+800
3522	138400	+900
3523	129200	+1000
3524	128600	+700
3525	128647	— —
3526	125800	— —
3527	123800	+900
3528	120500	— —
3529	119500	— —
3530	117249	+69
3531	116952	+69
3532	113528	+67
3533	113375	+68
3534	106902	+62
3535	107090	+64
3539	100898	+52
3536	106768	-74
3537	106642	-74
3538	100376	-70
3540	100174	-64
3541	96788	-82
3542	100940	-76
3543	96008	-73
3544	96461	+57
3546	94094	+56
3547	93874	+55
3548	93764	+55
3550	88884	+52
3551	88522	+53
3545	93737	+131
3549	88544	+126
3552	81267	+119
3554	81111	+121
3555	81111	+121
3553	80704	+48
3571	69970	+42
3556	77375	+46
3558	77273	+45
3559	74537	+44
3560	70551	+41
3561	70346	+42
3557	77908	+46
3572	70831	+42
3573	70401	+147
3574	64914	+135
3577	64867	+138
3578	59919	+128
3575	64495	-45
3576	64385	-43
3579	59349	-42
3580	55524	+151
3581	50502	+141
3582	46576	+129
3583	43178	+128
3584	42959	+62
3585	40732	+61
3586	36889	+55
3588	36842	+56
3587	37015	+90
3591	33733	+84
3592	35694	+84
3593	33655	+84
3589	33658	-64
3594	32091	-64
3590	33291	+20
3595	31718	+19

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי ב%
2001	136960	+80
2002	136960	+80
2003	131710	— —
2004	132500	-300
2005	124300	+200
2006	124200	+300
2007	121700	+200
2008	120460	+60
2009	122500	— —
2010	121500	+300
2011	119100	— —
2012	117810	+60
2013	119300	— —
2014	115700	— —
2015	114610	— —
2016	117000	-200
2017	113898	+436
2019	113584	+452
2020	110258	+440
2018	114791	+31
2021	111065	+27
2022	103872	-310
2023	104790	+62
2024	97313	-50
2027	93809	-61
2031	89586	-55
2025	98261	+59
2026	97912	+50
2028	95454	+105
2030	93721	+112
2029	93021	+165
2033	85622	+160
2035	78592	+151
2032	90754	+54
2034	85718	+51
2036	78665	+47
2037	75754	-661
2052	63668	-617
2038	74546	-476
2040	71746	-477
2051	67851	-466
2039	71961	+43
2041	68115	+41
2053	62682	+57
2054	57671	-87
2056	53352	-83
2058	48520	-79
2060	44743	-80
2055	58500	+85
2057	54130	+32
2059	49211	+29
2061	34585	-641
2062	33700	+19
2063	30485	-288

רימון

סדרה	שער	שינוי ב%
7001	229.3	-0.1
7002	222.2	— —
7003	212.8	-0.3
7004	195.9	-0.2
7005	182.7	-4.9
7006	172.1	-0.3
7007	160.4	-0.2
7008	152.3	-0.2
7009	148.1	+0.3
7010	138.7	-0.2
7011	130.7	-0.8
7012	126	-0.8
7013	119.4	— —
7014	107.2	-0.1
7015	88.7	-0.1
7016	87.9	-0.1
7017	87	-0.1
7018	86.8	-0.1
7019	90.1	-0.1
7020	89.9	-0.1
7021	89	-0.1
7201	86.8	+0.1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי ב%
6101	11583	-218
6102	6795	-19
6103	6058	-20
6104	5586	-7
6105	5290	-7
6106	5217	-62
6107	5021	-60
6108	3523	-4
6109	3347	-4
6110	3287	-5
6111	2720	-3
6112	2636	-3
6113	1775	-6
6151	709.9	-6.2
6152	679.7	-6
6153	594.6	-1.2
6154	581.7	-1.2
6155	376.6	-3.1
6156	304.6	-2.4
6157	226.7	-3.4
6158	214.7	-3.2
6159	182	-1.9
6160	171.2	-1.4
6161	165.3	-1.3
6162	150.7	-0.5
6163	138.3	-1
6164	132.9	-1
6165	125	-0.9
6166	118.1	-0.9
6167	115.5	-0.9
6168	113.7	-0.8
6169	106.4	-2.3
6170	100.4	-0.5
6171	71.3	-0.7
6172	70.7	-0.7
6801	79.5	-1.1

ארמון

סדרה	שער	שינוי ב%
2501	154	+0.3
2502	151.8	+0.3
2503	146.6	+0.2
2504	146.4	-0.1
2505	140.7	-0.1
2506	135.7	-0.3
2507	130.9	-0.2
2508	95.8	-0.3

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי ב%
אל אופ	883	— —
אלביט	203.4	+0.7
אלונא	1039	— —
אלסינט	59.4	— —
כאריסקס	849	+8
תודר 84	102	+0.1
תודר 85	400	— —
הב היש	184.6	-0.1
דיס הש	166	— —
כור	139	— —
כלל	422	— —
מ"צם ד	217	— —
מ"צם מ	307	— —
מ"צם י	376	— —
רן	98.3	-0.2
סול בונ	157.9	— —
תיקום	180	+0.5

מודי/מט"ח

סדרה	שער	שינוי ב%
ב.ל.ת.	115.3	— —
דיס הש	119.4	-0.1
כור	115	-0.1
כלל	150	— —
מב דיס	120.6	+0.5
מטא מו	115.2	— —
מטא מו	110	— —
מטא מו	103	— —

תענוג לשלם ב"דיינרס"
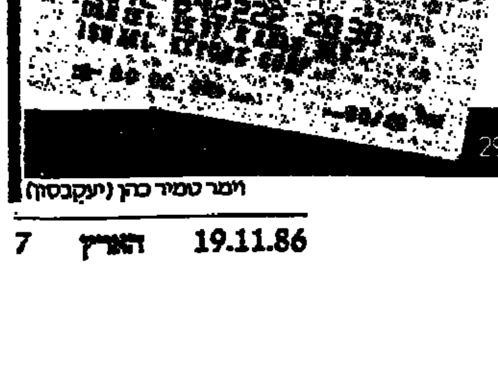
דיינרס קלוב ישראל בע"מ ט"ל 295859

ויטר טמיר כהן (יעקבסון)

مكان الاصل

מכנז من الاحل

על אף קביעת משרד המשפטים כי יש בכך קבלת טובת הנאה

להט לחברי מועצת העיריה: קחו כרטיסי חינם למופעים

מאת חיים הנדוהוקר
סופר "הארץ" בתל אביב

משרד המשפטים תובע מחברי מועצת עיריית תל אביב להימנע מלקבל כרטיסי כניסה חינם למופעים בעיר, שכן יש בכך קבלת טובת הנאה. ואולם ראש העירייה, שלמה להט, הודיע כי הוא מתנגד להנחיה זו והורה לחברי המועצה להמשיך לקבל כרטיסים חינם.

חברי מועצת עיריית תל אביב זוכים מדי פעם בכרטיסי חינם למופעים, בעיקר באולמות השייכים לעירייה. לא אחת אירעו עימותים בין חברי מועצה לבין ראשי מוסדות תרבותיים בעיר, דוגמת מוזיאון הארץ, שמנכ"לה, רחבעם זאבי, סירב להעניק כרטיסי חינם למופעים לחברי המועצה. הוא טען כי אין כל סיבה שחברי מועצה לא ישלמו כמו כל אזרח בעת שהם הולכים לצפות במופע, בפרט כשמדובר במופעים המאורגנים בידי אמרגנים פרטיים.

על רקע זה אף נשמעו כמה פעמים איומים מצד חברי מועצה כי תקציבים המיועדים למוסדות הללו יוקפאו אם לא יינתנו הכרטיסים.

חוות דעת משפטית

בחוות דעת ששיגרה מנה שפניץ, יו"ר המועצה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות, ליועץ המשפטי של העירייה, עו"ד דוד טלמור, היא קובעת כי הכללים למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות קובעים שהשתתפות בלא תמורה באירועים הכרוכים, לגבי כלל הציבור, בתשלום, מותרת רק במקרים שחבר המועצה מוזמן לאירוע בתוקף תפקידו: אירוע ממלכתי, אירוע מקומי בעל אופי ציבורי, אירוע שהכנסותיו מיועדות למטרות ציבוריות והמופע סמרס שמשתתפיו בו גוף מקומי.

טובת הנאה

בחוות הדעת קובעת מנה שפניץ כי קבלת כרטיסים למופעים מהעירייה או מגוף אחר המחזיק בנכסי העירייה, בלא תמורה, כאשר השתתפותו של חבר המועצה אינה בתוקף תפקידו, נוגדת את הכללים. ולכן תיחשב קבלת הכרטיסים לקבלת טובת הנאה, שאינה מותרת לפי הכללים, או לשימוש ברכוש של הרשות המקומית, שגם הוא נוגד את הכללים, כאשר הוא נעשה שלא במסגרת מילוי תפקידו של חבר המועצה ברשות.

תגובת העירייה

דובר עיריית תל אביב, בני כהן, מסר בתגובה כי ראש העירייה גורס שנבחרי ציבור צריכים לקבל כרטיסי חינם משום שהם שליחים או צריכים להוליך בעניין תקציבים לאותם המוסדות, ומובן שהם חייבים לראות הפעילות התרבותית המוצגת בהם לא על חשבונם.

"הפיצוץ ברחוב אהל"ך" הוסר מאירועי בית שמש

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

התיאטרון לילדים ולנוער, המקיים שבוע תיאטרון בשיתוף "אמנות לעם" בבית שמש, ביטל את הצגת "הפיצוץ ברחוב אהל"ך", שתוכננה בין 85 האירועים שיתקיימו בישוב בשבוע הבא, כדי לא לעורר את הוויכוח הציבורי סביב ההצגה במסגרת חגיגית זו.

הביטול בא ביוזמת התיאטרון עצמו, ולא בשל פניות מהיישוב. שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ביקש מהנהלת התיאטרון את טקסט המחזה, מאת דניאלה כרמי, וכשיקרא אותו יגבש את עמדתו.

ההצגה "הפיצוץ ברחוב אהל"ך" עוררה תגובות של כמה אנשי חינוך, ותגובות אלה הגיעו גם להנהלת התיאטרון וגם לשר החינוך. עיקר התגובות עסק בנושא נישואי התערובת המועלים בהצגה, אף שאין זה נושא ההצגה עצמה.

ההצגה, המבוססת על ספרה של דניאלה כרמי, מביאה, מנקודת מבטה של ילדה בת 12 שהוריה יהודי וערבייה, את חוויותיה עקב מעצר אביה בחשד לביצוע פיגוע חבלני, כשלבסוף מתברר שלא היה זה כלל פיגוע. ההצגה מעמידה במבחן את היחסים הקרובים כלפי הערבים והדו־קיום עימם, והדרך זו משתלבת עם מגמות משרד החינוך בנושא זה.

עקב התגובות בוטלו כמה הצגות במקומות אחרים, אך במקומות אחרים התקיימה ההצגה כמתוכנן, ושימשה מבוא לוויכוחים בעיקבותיה.

התיאטרון מתכוון לקיים בקרוב הצגות של "הפיצוץ ברחוב אהל"ך" למחנכים ולקהל הרחב ובעקבותיהן דיונים על ההצגה והנושאים שהיא מעלה.

בגליון הרפואי נרשם: תינוק אלמוני

"תינוק אלמוני". כך נרשם בגליון הרפואי של התינוק הנראה בתמונה. התינוק, בן שבועיים, נמצא בסוף השבוע שעבר באתר בנייה ביישוב "אורנית" שבשומרון. מתיישבים באו לסייר בביתם הנבנה שם ולפתע שמעו בכי של תינוק. הם מצאו את "אלמוני" לבוש היטב ופינו אותו, באמצעות מגן דוד אדום, למרכז הרפואי "גולדה" בפתח תקוה. משקלו שלוש קילוגרמים ושלוש מאות גרם. הוא לא נימול, ולפי מצב הטבור נולד ככל הנראה תחת טיפול רפואי. במשך יומיים שכב באינקובטור כדי לייצב את חומו וכעת, מרגיש פרופ' יצחק ורסנו, מנהל מחלקת הילדים בבית החולים, מצבו טוב מאוד. במשטרת טול כרם נעשים מאמצים לאתר את הורי התינוק, ואם לא יאותרו יועבר הטיפול בו לידי העובדת הסוציאלית של בית החולים. (כתבה: נורית אמיתי, צילום: עוזי קרן)

התייקרויות: ממתקים גרבונים ולחם מיוחד

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מחירי הגרבונים יועלו היום ב־15 אחוז, מחירי השוקולד ב־12 אחוז ומחירי הממתקים ב־7 אחוזים. מחירי לחמים מיוחדים הועלו ב־6 אחוזים. צו להעלאות אלו פירסם אתמול משרד התעשייה והמסחר.

הנה כמה דוגמאות של המחירים החדשים:

- חבילת סוכריות המוצגת "עלית", בשקית של 500 גרם־3.40 ש"ח.
- שוקולד חלב "עלית", בחפיסה של 100 גרם־74 אגורות.
- חלה, במשקל של 500 גרם, 54 אגורות.
- לחם כמון (קימל) במשקל של 500 גרם, 46 אגורות.
- גרבונים "סופרסטאר" 1.58 ש"ח.

דובר משרד התעשייה אמר אתמול כי העלאת המחירים נובעת מהתייקרות תשומות הייצור מאז הפעלת התוכנית הכלכלית. לדבריו, מדובר במוצרים שהיו עוד לפני התוכנית הכלכלית בפיקוח מחירים. בדבבים ימשך הפיקוח גם לאחר תום תקופת הקפאת המחירים, במרס 1987.

העידכון במחירי הלחמים המיוחדים, נעשה לאחר שהושלם סקר מקיף על רווחיות ענף המאפיות.

רפי לוי חשוד שזייף פרוטוקולים מישיבות הוועדה המחוזית לבנייה

כדי להעדיף מקורביו ● מעצרו הוארך בעשרה ימים ● הסניגור של איש הכמורה שנעצר בפרשה: אילו נהגו כך ביהודי בחו"ל היו צועקים שוד־אנטישמיות

צבי הראל

בית משפט השלום בתל־אביב האריך אתמול את מעצרו של הממונה על מחוז ירושלים ויו"ר הוועדה המחוזית, רפאל לוי, בעשרה ימים נוספים. מעצרו של חנא ג'נחו (50) ובנה חליל, מנכבדי העיר רמאללה, הוארך אף הוא בעשרה ימים. מעצרו של איש הכמורה, ששמו נאסר לפירסום, הוארך בשבעה ימים.

החוקרים הגישו באוזני השופט ארי ויזאב כי עליהם להוקיר אנשים רבים. עוד טענו כי לוי הפעיל פקידים לצורך מתן תעודות מעבר ישראליות שניתנו שלא כדין. כמו כן הוא חשוד בזיוף פרוטוקולים של ישיבות הוועדה המחוזית לתיכנון ובנייה במסגרת העדפת מקורביו.

חשד נוסף שהועלה אתמול נגד לוי הוא ניצול סמכותו לצורך מימוש זכויות כמו, למשל, גביית חובות.

השופט ויזאב קבע בהחלטתו, כי המשטרה התקדמה בחקירתה ולפניה חקירה מסועפת שמצריכה את

מעצרו של החשוד איש הכמורה

איש הכמורה החשוד אתמול בקשירת קשר לאירוע אלים בצורה החמורה ביותר. עוד טענו החוקרים כי היום ברור להם מעל לכל ספק כי הממונה על המחוז העביר לאיש הכמורה את תבנית המיתאר, דבר שהיה אסור על לוי.

סניגורו של איש הכמורה, עו"ד שלמה תוסיה־כהן קבל על תנאי המעצר המתפירים של מרשו ואמר כי פנה בעניין זה במכתב לראש הממשלה. הסניגור אמר, כי אילו נהגו כך ביהודי בחו"ל היו צועקים שוד אנטישמיות. עוד אמר כי אפילו הארכיבישוף הילאריון קפוצ'י קיבל תנאים טובים יותר.

המשטרה טענה כי בביתו של החשוד נמצאו שמונה כלי נשק, ורק שניים מהם הוחזקו ברשיון. אנשי המשטרה אמרו אתמול כי הבדיקה הבליסטית של כלי הנשק טרם הסתיימה.

רב חובל נאשם שסיכן צוותו בתרגיל סירות הצלה בלב־ים

מאת ירח טל

רב חובל שתרגל את צוותו בירידה לסירות הצלה, עומד לדין לפני בית הדין המשמעתי לימאים בחיפה. הוא מואשם, בין השאר, בסיכון חייהם של אנשי הצוות ובהתנהגות הנוגדת את כללי הימאות הטובה.

בכתב האישום נטען כי ב־7.6.84, בעת ששימש כקברניט האניה "דגן" השייכת לחברת צים, ביצע רב החובל אמנון תדמור תרגיל סירות הצלה בלב ים במרחק רב מכל נמל.

בתרגיל הורדו שתי סירות הצלה של האניה לים ובתוכם כל אנשי צוות האניה, חוץ מהנאשם, שני ימאים נוספים.

בעת הורדת הסירות היה הים גלי ונשבה רוח בעוצמה בינונית. בכתב האישום נאמר כי בשל כך, ובגלל מיומנות בלתי־מספקת של אנשי הצוות, נסחפו הסירות עד שנותק קשר־עין בינם לבין האניה, והתעורר חשש לחיי אנשי הצוות.

הצוות היטלטל כשעתיים בים עד שהועלה חזרה לסיפון האניה. לאחר המקרה הגיש רב־המשמעים של האניה תלונה של רב החובל.

עם פתיחת משפטו הכחיש הנאשם, באמצעות בא כוחו עו"ד אבי תגר, את כל ההאשמות המיוחסות לו. המשך המשפט נדחה לאמצע החודש הבא.

תלמידי אורט בונים לכנסת מערכת ההצבעה האלקטרונית

(עש"ת). מערכת ההצבעה האלקטרונית שתותקן בקרוב בכנסת נבנית בימים אלו בהתנדבות ע"י תלמידי אורט בירושלים – על כך מסר אתמול ח"כ שבח וייס ביום עיון לתלמידי תיכון מוזיקה מטעם מרכז ההסברה בכנסת בנושא: מהות הדמוקרטיה.

אמן תושב תל־אביב:

"4 שוטרים היכו אותי באכזריות"

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

"המכות האכזריות והעיקשות, האגרופים בכל חלקי גופי שתפליאו בי השוטרים בחמת רצח דומים באכזריותם לאלה שהיו נהוגים במרתפי האינקוויזיציה" — כך כותב אמיל טובול, צייר וצסל תושב תל אביב, בכתב תביעה שהוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בבאר שבע נגד ארבעה שוטרים המשרתים בתחנת המשטרה בבאר שבע.

התובע, נשוי ואב לשני ילדים, טוען, באמצעות עורך דינו, כי בעת שהמונית בה נסע (ב־11.9.84) עצרה במחסום חלפה לידם מכונית משטרתית לבנה ובתוכה ארבעה שוטרים, אבנר שלמה, שושן פליקס, רס"ר פנחס וישראל אריאלי. השוטרים עצרו את המונית ולאחר שהציגו תעודות שוטר שאלו לשמו של התובע וביקשו תעודת זהות. התובע הציג את עצמו ואמר לשוטרים כי תעודת הזהות שלו נמצאת בבית הוריו בבאר שבע.

לשמע תשובה זו התעצבנו השוטרים והחלו להכות בפרצופו, הוציאו אותו מהמונית הפילו אותו ארצה והחלו לבעוט בו בכל חלקי גופו. כתוצאה מכך נישברה עצם הבריח של אותה כתף. הוא זעק לעזרה והתחנן בפני השוטרים שיחדלו, כי כתפו נשברה והוא סובל בה כאבי תופת, אולם הנתבעים המשיכו להכותו, סובבו את ידו השבורה מאחור, משכו בשערות ראשו ולפתו את גרונו עד כי נחנק ואיבד את הכרתו.

נענש עובד חברת חשמל שסיפק חשמל־חינם לחותנת

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

עובד בחברת החשמל שבביקה שנערכה בדירתו נמצא כי חיבר את דירת חותנתו, המתגוררת בדירה מעליו, לשעון החשמל־חינם שלו, חוייב במלוא התשלום בעבור צריכת החשמל שלו ושל חותנתו, למפרע לשנתיים.

המקרה נתגלה בפעולות מניעת ההנבקות בחברת החשמל, במשותף לוועד העובדים ולהנהלת החברה. בדיקות אלה מתרכזות בכ־8% מהעובדים המוגדרים בחברה "מפריזים", מפני שהם צורכים בדירותיהם מעל ל־15 אלף קוט"ש לשנה כל אחד.

מבצע כחול לבן בקו־אופ

הוזלות ענק, מבצעים ופרסים בקו־אופ

מוצרי קו־אופ

כל קונה זוכה ומשתתף בהגרלה

5 כרטיסי טיסה זוגיים לאירופה* מתנת ארקיע.
● 208 טיסות בשמי הארץ
כל יום במשך המבצע, יעלה בגורל קונה אחד ויזכה ב:
● חופשה זוגית במלון **** באילת, סוכנות

ושי מיידי לכל קונה*: ○ קונפיטורה מעדן קראוף ● או נוזל לרצפה קראוף ○ או קפה שולטן קראוף

דוידוב אברהם, רח' אחרון 5 ת"א.
קנית כחול לבן ביום 17.11.86 בסופר קו אופ קריית שלום
וזכית בחופשה זוגית במלון **** באילת, כולל טיסה.
*מעל ל־70 ש"ח **ללא מיסים לאחד מיעדי הטיסה של ארקיע.

arkia ארקיע

חלמה
מבצע יצרן הנחות עד 22%
קרקר פתית 230 גרם 1.28 1.65
מיונז צנצנת 500 גרם 1.87 2.40
פתית חיטה מלאה 230 גרם 1.57 2.02
מרק זך 400 גרם 2.63 3.21
כמיונז 500 גרם 1.65 2.12

חמוצים כבושים קראוף צנצנת 670 גרם 2.90 3.40
28% רסק עגבניות קראוף 580 גרם 1.29 1.40
רסק עגבניות קראוף 100 גרם 0.35
גזר גמדי קראוף 400 גרם 1.16
טחינה קראוף 500 גרם 2.40

פסטיבל בשר

	עם עצם	בלי עצם
כתף 1 ק"ג	9.90	14.00
חזה 1 ק"ג	9.50	12.50
צלע 1 ק"ג	10.90	14.50

בשר אחורי בלי עצם 1 ק"ג 18.00
רק בסניפים בהם יש מחלקת בשר טרי.

בשר הודו אדום 1 ק"ג 8.90 10.05

יונה
טונה בשמן או במים נוש 180 גרם 2.25 2.71

נייר טואלט קרפ עדין קראוף 24 גלילים 4.99
צמר גפן קראוף 100 גרם 0.48 0.60

כל הקונה טריקו לאבגור יקבל חינם 3 זוגות גרבונים או 3 זוגות גרבי פופ־סוקס
כל הקונה טריקו לילד יקבל שי 3 חפיסות שוקולד

פסטיבל אורז
אורז 1 ק"ג (ארוז) 0.59
אורז פלי 1 ק"ג 0.98
אורז עמבר 1 ק"ג 0.98
אורז מלא 1 ק"ג 0.98
תבלינים 100 גרם 1.60

מבצע כחול לבן בקו־אופ רשת הריבוע הכחול
בחסות מטה "כחול לבן" שליד התאחדות התעשיינים בישראל

קו אופ

"אני בת 60 פלוס...

...ותתפלא, זה חשוב לעסק שלך"
פרטים במוסף יום ו'.

רוזנפלד, ספנות בע"מ
סוכני אניות · משאות · נוסעים · מכולות
FARRELL LINES INCORPORATED

Vessel/ Voy	New-York	Baltimore	Norfolk	Haifa	New-York	Baltimore	Norfolk
Argonaut/66	3.11	4.11	8-9.11	25-26.11	15.12	17.12	22.12
Expatriot/132	17.11	18.11	23.11	10-11.12	31.12	2.1.87	7.1.87
Exfreedom/131	30.11-1.12	2.12	7.12	24-25.12	14.1.87	16.1.87	20.1.87
Resolute/4	5-6.12	7.12	12.12	25-30.12	17.1.87	19.1.87	24.1.87

Note: Clip and Savenote
Subject to change without notice

גזור ושמור
כפוף לשינויים

חיפה טל. 533261 אשדוד טל. 31211 תל אביב טל. 295157/8/9

בשיתוף מועדון מטיילי מעריב

לדרום אמריקה עם נאות הככר

5 מסלולים מחמש זויות שונות בתקופת הקרנבל
★ מפטגוניה וארץ האש לקרנבל 35 יום. יציאה 3.2.87
★ לארגנטינה, בוליביה, פרו וברזיל 35 יום. יציאה 4.2.87 (סיום בקרנבל)
★ לברזיל, פרו בוליביה וארגנטינה 34 יום. יציאה 24.2.87 (פתיחה בקרנבל)
★ 3 קרנבלים בברזיל 18 יום. יציאה 23.2.87
★ לארגנטינה וברזיל 15 יום. יציאה 20.2.87

ירושלים: רח' קרן היסוד 36, טל. 636494, (02)699385 תל־אביב: רח' הירקון 252, טל. (03)5463111-3 חיפה: רח' הרצל 61, טל. (04)671292 ואצל סוכן הנסיעות שלך

הארץ

יום ד', י"ז בחשון, תשמ"ז
19 בנובמבר 1986

המערכת, המנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661164-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתוכניהן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

מי יבקר את המדינה

תקופת כהונתו של מבקר-המדינה הנוכחי תסתיים ב-7 בינואר 1987, כלומר, בעוד פחות מחודשיים. בשבועות הקרובים תצטרך ועדת הכנסת להחליט מי המועמד שאל מינויו למבקר-המדינה תמליץ לפני נשיא המדינה. לקראת ההחלטה, כבר מוזכרים שמותיהם של אישים שונים. לא כל השמות המוזכרים מעידים כי ברורות ליוזמים מהותו של התפקיד והדרישות ההכרחיות למועמד.

מבקר המדינה, עוד יותר מנגיד בנק ישראל, ובדומה לשופטים, חייב להיות מחוץ למשחק הפוליטי. עליו להיות מקובל על כל המפלגות והאמון על הציבור כי ימלא את תפקידו ללא משוא-פנים פוליטי. בתקופת כהונתו יצטרך המבקר לטפל גם בנושאים עדינים מבחינה מפלגתית (לדוגמה בימים אלה ממש עשוי מבקר המדינה להידרש לשאלת המינויים הפוליטיים, תוך טיפול במינויו של אבנר סרוסי מ"חירות" לסגן מנכ"ל — מיותר, לדעת המקורבים לעניין — בחברה הממשלתית שיכון ופיתוח). הציבור כולו, וממלאי המשרות הממלכתיות בכלל זה, צריכים להיות משוכנעים, כי המבקר עוסק בעניינים לגופם בלבד, ללא כל פנייה.

לפיכך, אין להסכים למינוי פוליטיקאי פעיל לתפקיד מבקר-המדינה. כמובן, אין כל פגם בכך שלמועמד יהיו דיעות פוליטיות וכי דיעות אלה יהיו ידועות ברבים. אבל יש להימנע מבחירת מועמד שהפוליטיקה היא עיסוקו העיקרי. מסלול ההתקדמות של פוליטיקאים עובר מן הכנסת אל ראשות משרדי הממשלה. תפקידים כמו מבקר-המדינה, נגיד בנק ישראל ושופטים צריכים להיות מחוץ למסלול זה. האמנם, בעבר, הרוב בוועדת הכנסת ידע תמיד להתעלות מעל לשיקולים מפלגתיים בעת מינויו של מבקר-המדינה: כל שלושת המבקרים שנבחרו עד כה לא היו פוליטיקאים פעילים — אף כי יותר מפעם אחת היו גם מועמדים כאלה, שנדחו. בין המועמדים הנזכרים כעת למשרה, בולט שמו של חבר-הכנסת אוריאל לין. מר לין הוא פוליטיקאי בעל השכלה, בעל ניסיון מגוון וכישרונות שונים, שעתידו עוד לפניו. דווקא במקרה זה, מומחש ביותר שאת עד כמה אין זה רצוי למנות איש מפלגה פעיל למשרה: עם תום כהונתו כמבקר המדינה, בעוד חמש או עשר שנים, עדיין יהיה מר לין בגיל המאפשר פעילות ציבורית; סביר להניח כי ירצה לחזור לחיים המפלגתיים. לשם כך, יזדקק לתמיכת מפלגתו — ואותה לא ירצה [illegible] בתקופת כהונתו במשרה הממלכתית הרגישה שתופקד בידו. אסור שלמבקר המדינה יהיו שיקולים כאלה — או שייחשד בשיקולים כאלה.

בארץ יש ללא-ספק מספר רב של אישים המתאימים למשרה החשובה, בעלי השכלה בתחום המינהל והארגון, החשבונאות, הכלכלה או המשפטים; בעלי ניסיון בתחום המינהל הציבורי או העסקי; אישים המוכרים בציבור, לאו דווקא כאנשי מפלגה, שידעו לנהל את ביקורת המדינה ביעילות, באומץ-לב וללא פנייה. את המועמד יש לבחור מתוך מאגר זה — ולא מקרב הפוליטיקאים.

שוחרי איכות הסביבה צודקים

צ'רנובאזל — זהו השם שהדביקו תושבי באזל לאסון הטבע שיצא מעירם וזיהם את נהר הריין מגבול שווייץ ועד שפך הים הצפוני בהולנד. אך באותה מידה הם יכלו לקשור את האירוע עם סבזו באיטליה או בופאל בהודו. לכאורה מה שקרה במפעלים הכימיים שונה ממה שקרה בתחנת הכוח הגרעינית בבריה"מ. במבט ראשון גם התוצאות שונות [illegible] המקרים. בבופאל נהרגו שלושת אלפים, נפגעו [illegible] מהקרינה בצ'רנוביל אין-איש יכול לפי שעה להעריך בוודאות. ההרעלה בבאזל עדיין לא-גרמה לאבדן חיי אדם אך נזקה האקולוגי הוא מן החמורים אם לא החמור ביותר לאירועים גדולים של מערב אירופה.

מתברר כי היה זה רק נס שתוצאות הדליקה במפעלי סאנדוז "הצטמצמו" רק לזיהום מי הריין. במרחק מטרים אחדים ממוקד הלהבות היו מאגרים של חומרי גלם אורגנו-פוספטיים אשר בתנאים מסויימים הפכים לגאז עצבים מן הקטלניים ביותר. הרעלים שנשפכו לריין הרגו את הדגה ואת בעלי החיים האחרים בנהר, הרסו חלק מהצמחייה, חדרו למי התהום הסמוכים והפכו מאות ואלפי בארות לבלתי שמישות לשתייה.

יש יותר מדי מן המשותף בתקלות האקולוגיות הקשות בארצות השונות מכדי לבטל להלוטין את ההזהרות שמשמיעים שומרי איכות הסביבה ומפלגותיהם. בכל אחד מהמקרים התברר שהמפעלים המסוכנים מוקמו קרוב מאד למרכזי אוכלוסיה, ומתוך רצון לחסוך בהוצאות או מתוך קלות דעת לא התקינו אמצעי מיגון לשמירה על החומרים המרעילים וכן לא הוכנו אמצעי חירום למקרים של שריפה או אסון בלתי צפוי אחר.

הסכינים יישלפו שוב

ההצעות לחיסול הטרור, המועלות אחרי כל מעשה רצח, הן הבטחות-שווא. הן עוטפות את העם באשליה שימצא מטה-קסם לגדיעת ידי הסכינאים

מאת גדעון סאמט

יש עכשיו הצעות חדשות איך לחסל את הטרור שהפיל עוד קורבן בירושלים, ודווקא אותה לסערת רגשות. הדבר העצוב ביותר, לאחר הצער על המקרה, הוא הידיעה שיהיו עוד כאלה. מי שמגיש לנו רעיונות כיצד למנוע את נעיצת הסכין, משלה אותנו בהבטחות-שווא, העוטפות את העם באשליה. זה חלק מאורח חיים שיש לנו להתרגל אליו. אך אין פוליטיקאי שיוכל להרשות לעצמו להודות בכך בפומבי. אלה ימים המזמינים קלישאות.

התופעה איננה בהבטחות מטה. אריק שרון לשחרר את חסימת הטרור ברוצעות עוז. רפאל איתן מתריס את רעיון שכם תמונות על-תבאי. הוא רוצה להקים מתנה צבאי או התנחלות בכל פיסת קרקע שעליה נרצח דם יהודי. הדוחקא נשכר, כפי שהוא קורה להם, מסוג המאפיינים שמרופם והאי את לבם של רבים. אבל הוא לא יחתיע את הסכינאים. העונש, אם יבוצע, עשוי להרבין יותר מהם למעשי גמול.

ל"דוחקא" יש שני צדדים. התקווה היחידה היא שלא יהיה גרוע יותר. כבר היה יותר גרוע. גם בשבוע של קורבן דמים נוסף צריך להכיר בכך. בשנים האחרונות יש עלייה בפעולות של טרור אישי בשטחים, אך כפי שאמר יצחק שמיר — שקול והדר כמו בכל הפעמים מאז הרוטציה — נרשמה ירידה בסך כל הפיגועים. אין כמעט טרור הבא מן הגדר. לכאורה, אם אפשר לסגור את ישראל מפני יוזמות חבלה, קל יותר למנוע אותן בתוך התחומים. אלא שלא אנחנו החלטנו על השינוי בשיטות הטרור. הכבדנו אמנם על ארגונים פלשתיניים להרוג ארצה, אבל דרך הטרור הסכינאי, האישי, אינה נגזרת רק מתחלותה זו.

פעולות-יחיד כמו אלה שהיו בעזה, בשכם, הן ככל הנראה דגם הטרור היחיד שנותר בבוה כביטוי של נקמות חבלנית. והוא ימשיך להיות שכיח — ובלתי ניתן לחיסול — מכיוון שאין לו מקור ברור שאפשר להלום בו. והאי לא בה שגבות המינחין בלבנון שאליהן אפשר לשאול אימן בנקש. אם יש ידיעות על מפקדות מקבלים, מדוע מחכים עד שיוזרע מישהו מאמץ המציאה ימשך. גם בלי הצעות חדשות, מוטב לא לקוות מכונות לנסים.

לא נעים לומר, אבל המצב הנוכחי הוא המינימום שאליו הגיעה הפעילות החבלנית לאחר שהארגונים הפלשתיניים נחלשו בשטחים. הודות לטאגדן משותף של ישראל וירדן. מה שמזין את פעולות ההרג איננה תשתית, שאותה יש התנכבים שוב לנסוק. את הפעולות האלה מבצעים פלשתינאים בעלי-שאכרייה ובלי-תשתית. הם יוצאים למעשי מגן [illegible] בטור הסיכוי לגלות אותם קטן לאחר מעשה. הם אינם, עלינו הסיון שהעיצוב, חלק ממערכת מאורגנת שאפשר להלום בה. וכבר ראינו כיצד אחרי כל ההחלטות במה שנקרא תשתית, הסכינים ממשיכים להישלף.

אין, על כן, שחר להבטחות לשים קץ למעשיהם של יחידים. באותה מידה אין השיבות של ממש להרבאות התנחלויות או ישיבות בלב ריכוזים ערביים. מוטב אלמלא נמצאו שם. אבל מעשי הרצח לא היו נמנעים משום כך. גם תיירים נדקרו בחוצות, השבוע באו הרוצחים לירושלים מעיר אחרת. הם לא נגררו על-ידי החבורה המוזרה של חסידי ברסלב.

אל הסוג הזה של טרור יש להתייחס — בלית ברירה — כחלק מהמציאות המסובכת והמסוכנת שהלכה ונוקמה בשטחים בעשרים השנים האחרונות. אם אין פעולות הרג רבות יותר, הסיבה לכך היא שנוצר, ככל הנראה, איזון בין רצון ההסתרה של פלשתינאים שראשי רצח ובין איתבנות של תושבי בוה אחרים להצטרף אליהם. הרוב הגדול שם רוצה שקט. את המיעוט הקטן לא הצלחנו עד כה להתחיק, וקשה לראות איך נצליח גם להבא. לאמיתו של דבר, חיזקנו אותו כאשר החזרנו לבוה כ-800 מחבלים ששוחררו בעסקת השבויים. רוצחו של אליהו עמדי היה אחד מהם.

אחרי שנים, הטרור והאומני בבוה הגיע, כך נראה, להיקף ולסיבגן שממנו לא יסוגה הרבה, לכאן או לכאן. התהליך שאנו עדים לו הוא מעין ישראליזציה של אוכלוסיית הבוה. חלים עליה כללים דומים של עבודה בארץ, של ויכוח הרוב לא לשבש את סדרי החיים. ונראה שגם מבהני הטרור בבוה הולכים והופכים מהדרגה לדגם הפר-ביישראלי, הספוראדי.

קשה לדבר על מקרי הרצח במצוים מרוחקים כל-כך. אבל אף ששיטת הסכינאות בבוה ולמרות המחיר הכבד שהיא גובה בחיי אדם, נהיה נאלצים לראות אותה גם בעתיד כבעיה פנימית ומתישה בתחומי הבוה וישראל עצמה. זהו מצב ללא מוצא נראה לעין.

השליטה בשטחים תימשך והיא מראה סימנים מבוהקים של תופעת קבע. תמיד יימצאו המועמדים לשליחויות רצח במחאה על השליטה. לפעמים במחאה על עצם קיומנו כאן. ותמיד תבוא תגובת העם המתבקשת אך המלווה בהיסטוריה מגונה, שתירגע כעבור זמן — עד הפעם הבאה.

את הדברים האלה רצוי לשנן לעצמנו, מכיוון שהם דרושים לקיום חיי יומיום שפויים גם בתכובי הרג. סערת הרגשות החוזרת על עצמה מדי מעשה רצח, היא קרקע פורה לפתרונות-שלא מושכים אך מסוכים ולהבטחה מסוכנת לא פחות. מי שינסה לחסל את התשתית הלא-קיימת של הטרור בבוה עשוי לעודד בה יצרים שאינם באים כיום לביטוי מלא. ענישה לא נכונה, המושפעת מלחצי-הרים של ימים אלה, עשויה לגרור אל מעגל הטרור פלשתינאים שאינם נוטים להשתלב בו. ומי שישתתף בשיסוי ובהסתה ישחק לידיהם של הגורמים הקיצוניים אצל שני הצדדים. איך תאוות נקם מתגלגלת בהשתוללות פרועה, ראינו בימים האחרונים. אנשי כהנא כבר יצאו ממחבואם אל זירת הימים שבה כדורות אליהם האוזניים הרבות ביותר.

זה מה שיש. שלטון על עם זר. ציבור ישראלי גדול למדי המאמין בזכותנו על ארץ ישראל השלמה. פלשתינאים שאינם משלימים עם השלטון ועם ההתנחלויות. מצב שאינו מאפשר הסדר. אורחים שבר-שלמים את המחיר על חוד הסכין.

כך זה יימשך. הרבה זמן. כל הבטחה אחרת אולי נותנת סיפוק רגעי ליצר הנקמה. בסופו של דבר, כאשר תתברר, היא רק תגביר את ספקת הרוחות ברחוב הישראלי המבקש לו מטה-קסם, שאינו בנמצא, לגדיעת הידיים האוחזות בסכין.

הנהר החולה של אירופה

אף אחד מן המומחים אינו זוכר אירוע בודד, בו נשטפה אל הריין כמות כה גדולה של חומרים מזהמים

מאת דניאל דגן

בון
האזרח וילי בראנדט, לשעבר קנצלר מערב גרמניה, צועד לעבר מיכלית צבאית. הוא ממלא שני דליים במי שתיה ורוצה, חוזר לביתו, כשהוא עמוס בגורל מחייה הנפשות. בפתח וביה ממתינה לבראנדט אשתו הצעירה בריגיטה, שלא יכלה להתקלח ב-24 השעות האחרונות בשל העדר מים זורמים.

הקוראים עשויים להתפתות להשערה, שבראנדט נמצא בכפר ערבי בישראל, שטרם חובר לרשת המים הארצית, או שהוא מבלה חופשה אקזוטית באי נידח ומרוחק אי שם מול חופי יבשת אפריקה. טעות, טעות ועוד פעם טעות.

וילי בראנדט שוהה בביתו בעיירה קטנה ליד הבירה בון, כלומר בלב ליבה של הציוויליזציה האירופית. אבל בימים האחרונים לא יכלו התושבים כאן ליהנות ממי שתיה זורמים, ונאלצו להטריח את עצמם אל מיכליות שעברו ברחובות. האזרח בראנדט היה רק אחד מן הסובלים מן המפגע.

נהר הריין מזוהם. יותר מזה, לשווה באזורים מסויימים, גם מי התהום בשקע הארוך של עמק הריין. העיירה אונקל, בה מתגורר בראנדט, סבלה מן המפגע במשך ימים ארוכים. יחד עם התושבים המוות מגורים באלף איפוא הקאנצלר לשעבר לכתת את רגליו אל מיכליות האספקה של הצבא ושל מכבי האש.

הטלוויזיה המערב גרמנית רצתה להביא את המחזה אל מיליוני צופים ברפובליקה הפדראלית ובמדינות השכנות. לא בכל יום זוכים לראות, אפוא כה נכבד סובל באופן אישי ממשבר סביבתי המגור. אבל בראנדט לא-רצה לשתף פעולה. במקום זאת העדיף בראנדט להשוף את עצמו למצלמות ב"נשף העיתונות" השנתי, שבו שתה פחות מים ויותר משקאות חריפים.

תושבי אונקל אינם, כמובן, היחידים הסובלים מזיהום הריין. מאז האסון האקולוגי בתחילת החודש הפכו מיליוני בני אדם החיים על גדות הנהר לקורבנות בכוח של חומרים רעילים, שנשטפו אל מימי הנהר החשוב ביותר באירופה. מי התהום זוהמו והפכו לבלתי ניתנים לשימוש. מיליוני דגים, צלופחים ובעלי חיים אחרים מתו. הצמחייה ניזוקה בצורה קשה. עופות הנוהגים לשתות על גדות הנהר נפגעו. על פי הערכות מוסמכות, הזיהום הנוכחי ישפיע על המאזן האקולוגי בנהר ובסביבתו הקרובה לתקופה של עשר שנים לפחות.

האסון נגרם כשפרצה אש במחסנים של חברת סאנדוז לייצור כימיקאלים בקרבת העיר השווייצרית באזל. המים, בהם השתמשו מכבי האש, שטפו כמויות אדירות של דשנים כימיים וכן כ-200 קילוגרם כספית אל נהר הריין הסמוך. הרשות הבין-לאומית האחראית על התרעות מפני זיהומים בריין קיבלה הודעה על האסון באיחור גדול — יותר מ-24 שעות אחרי האירוע.

על פי הערכות של מומחים בבאזל, נשטפו אל הריין עשרה עד 30 טונות של כימיקאלים. כמות אדירה זו השפיעה במהירות על המאזן האקולוגי של הנהר, וגרמה לתמותה המונית של הדגה. לאחר שנים ארוכות של מאמצים כבירים, בחלקם מוצלחים, לצמצם את זיהום הריין, הנחתה מכה אדירה על כל הנסיונות להשיב לנהר את מעמדו הקודם כמקור מחייה חשוב לחי ולצומח.

ההולנדים, הסובלים במיוחד מזיהומו הכרוני של הריין, אומרים כי הנהר כה גדוש בחומרים כימיים עד שניתן לפתח בתוכו סרטי צילום.

בהולנד, בתחומה נשפך הריין אל הים, אכן נמצא ריכוז גדול במיוחד של מזהמים בתוך מימי הנהר. הם באים משפכים שונים הזורמים אל הריין בשווייץ, בצרפת ובגרמניה — המדינות השוכנות על גדותיו של הנהר הענק.

המזהמים ה"רגילים" של הריין הם שפכים תעשייתיים שונים הזורמים אליו בהדרגה. עם התחזקות תודעת איכות הסביבה צומצמו בשנים האחרונות כמויות השפכים המזיקות, והופעלו לחצים גדולים על מזהמים בכוח להתקין אמצעי בטיחות, ולחסל מפגעים שגרמו להשחתת הדגה והצמחייה בנהר.

עם זאת, הריין מוסיף להיות עמוס בזוהמה כבדה, שהיא בחלקה גם תוצאה של השימוש הנעשה בו כקו השיט החשוב ביותר באירופה. רחצה במי הנהר אסורה בתכלית האיסור מזה 15 שנים ויותר. המדינות השוכנות לאורך הנהר מתקשות להגיע להסכמה על האמצעים שיש לנקוט. כל מדינה נוטה להאשים את חברתה באחריות מרכזית לכך שהמאמצים לצמצום הזיהום טרם הוכתרו בהצלחה המקווה.

אבל אף לא אחד מן המומחים אינו זוכר אירוע בודד אחד שבו נשטפה אל הריין כמות כה גדולה של חומרים מזהמים. בבאזל ובסביבתה התוצאות היו דרמטיות, וכללו גם זיהום של האוויר במשך הימים הראשונים. במקומות מרוחקים יותר לאורך הנהר הורגשו תוצאות הזיהום באיחור מה ובצורה מחולשת. אך בדיקות חוזרות ונשנות מעלות, כי כמות הכימיקלים העצומה השפיעה בצורה ארוכת טווח על המאזן האקולוגי של הנהר וסביבתו.

שווייץ היא יצרנית ויצואנית חשובה של כימיקאלים. ב-1976 התפרסמה החברה השווייצרית "הופמן לה רוש", כאשר כמות ריאקטיבית גדולה, נפלטה ממפעל שלה בסבזו שבאיטליה. התוצאה היתה זיהום סביבתי חמור ביותר ונזק בריאותי ארוך טווח לאוכלוסייה גדולה. כמו באסון של שנות השבעים התברר גם הפעם, שהתקנות השווייצריות בנושאי איכות הסביבה אינן עומדות במבחן.

אחת התוצאות מאסון הזיהום בריין תהיה כנראה, ששווייץ תשלם פיצויים כספיים למדינות השכנות שנפגעו. אבל שום פיצוי חומרי לא יוכל להשיב לנהר את מה שאיבד בתמונות אקולוגיים. החולה הכרוני הפך בימים אלה לחולה אנוש הנזקק לטיפול ארוך טווח למשך שנים רבות.

המרשם שמציעים המומחים: איסור חמור על הזרמת שפכים רעילים לנהר.

תקנות קפדניות שיאלצו את המזהמים בכוח להתקין אמצעי מגע מתאימים.

מנגנון אכיפה יעיל וקנסות דרקוניים על כל מי שיסכנו את הנהר על ידי הזנבעות מצרות להוראות.

קודם מכסים טפח, אח"כ מגלים אלף

לא היה כל צורך ביטחוני להסתיר את דבר הימצאו של ואנונו בארץ. מה צודק יותר מזכותה של מדינה להביא לדין את מרגליה

מאת משה בן-זאב

השאלה המטרידה היא, מדוע אנחנו כל כך צודקים, ובכל זאת נראים כל כך משפשפים. מה יכול להיות צודק יותר מזכותה של מדינה לתפוס ולהביא לדין את מרגליה ואת בוגדיה ומה יכול להיות מגוחך יותר מהכרזות, היוצאות מפיו של נשיא אותה מדינה, בהיותו בארץ זרה, שאין הוא יודע דבר-על-מרגל שנתפס, כאשר אותן הכרזות נסתרות זמן מה לאחר מכן על ידי הודעה רשמית של הממשלה. לנו ברורה לכך קשה להבין את ההיגיון שבהפעלת איסורים צנזוריים החוסים על פרסום ידיעות בעיתונות ובכלי התקשורת, בד בבד עם התרת הפרסום של אותן ידיעות בתנאי שיפורסמו קודם לכן בחוץ לארץ, ואפילו נשגב הפרסום בחוץ לארץ מידיעות שמקורן בארץ.

הנוהג להסתיר מעיני הציבור דברים, שחשיפתם מחויב מטעמים של ביטחון המדינה, הוא לגיטימי ומקובל גם במדינות בעלות משטרים שכשרותם הדמוקרטית אינה מוטלת בספק. אם ישנו ויכוח בנושא זה, הרי הוא אינו לגבי עצם זכותה של המדינה לקיים חיסיון כזה, אלא לגבי סוג הדברים שהחיסיון צריך לחול עליהם. אצלנו מקובל להסתיר מה שיותר, והתוצאה היא, שככל שמסתירים יותר, כך גם בסופו של דבר מתגלה יותר.

במשך כל שנות קיומנו הממלכתי עדיין לא נגמלנו מהרגלי המחתרת, ואפילו כוחם העצום של כלי התקשורת המודרניים וכושרם לחדור לכל פינה חבויה, אינם מטילים די אימה על קובעי מדיניות החיסיון. שמא שוב ישכחו, ושוב יחזרו ללעג. הבלבול והסתירות, המאפיינים את מדיניות אי-הפרסום בכל נושא בטחוני שקולה להרשות, רק מגבירים את החשש בעצם נושא מעלים כל ידיעה, אמיתית או שקרית, הקשורה אליו, לדרגת "הודעת חגבת ומסירות", המבוקשת מאד בידי התקשורת הבין-לאומי. וכך, במקום להצביע בצורה יעילה רק את הדברים הראויים לכך באמת, אנו במו ידינו גורמים לליבוי הסקרנות סביב הנושא כולו, כשהסכרים הגבוהים-אליהם המלאכותיים שהצבנו סביבו נפרצים על נקלה וכהרף עין.

בעניין ואנונו לא היה כל צורך ביטחוני להסתיר את דבר הימצאותו בארץ. בעבר היו כבר מקרים של אנשים, שהואשמו בעבירות של ריגול חמור, לתרומה. הציבור כולו, ולא עלה כלל על הדעת להצביע את דבר מעצרם והבאתם לדין, להבדיל מעצם הליכי המשפט. אם היה מי שסבר, שע"י הגבלות חוזרות ונשנות שלא ידוע לנו איפה נמצא ואנונו, נספק את דעת הקהל בארצות הרבל, ובעיקר באנגליה, שממנה, לפי הטענה, הגיע ואנונו למעצר בארץ, הרי שטברנו נתבודה עד מבדה. האם היתה זו סתם תמימות מחשבתית או שמא התקות המליור נגד ההאקופאתיות של "עם לבדד ישכון", שלא איכפת לו, מה וכיצד יגיבו על מעשיו האחרים?

והרי יכול היה הכל להתרחש אחרת. יכול היה ראש ממשלת ישראל להודיע בכנסת, מיד או סמוך לאחר תפיסתו של ואנונו, שהלה נמצא במעצר חוקי בארץ ויועד את הדין על מעשיו על פי חוקי ישראל ובהליכי משפט המקובלים בישראל. (מוכרים את הודעת דוד בן-גוריון בכנסת לאחר לכידת אייכמן)

העולם היה שב משתאה ליעילות ולכושר הביצוע של שירותי הביטחון בישראל. שום כומר ושום רועה רוחני אוסטרלי לא צריך היה לכתת את רגליו לכאן כדי לחפש את כבשתו האבודה, שהרי כולם היו ידעים על שום מה נחבשה "הכבשה" ועל שום מה היא עתידה ליתן את הדין. לא היה מוטל על ישראל שום צל של ביצוע מעצרים סודיים ושל העלמת אנשים. נקודת הכובד של תשומת הלב בדעת הקהל העולמית לא היתה מוסטת מן הכיעור שבריגול והבגידה אל המוזר שבמאבק למען זכויות האדם.

אשר לאנגליה — קרוב לוודאי שגם או היינו מתבקשים להמציא לה הבהרות, כשם שנתבקשנו כעת, אך לפחות אמינותנו לא היתה מעורערת והאיש לא היה טוען נגדנו — אם שיקרנו לגבי עצם תפיסתו של ואנונו, למה נאמין לכם לגבי נסיבות התפיסה?

פרשת ואנונו נותנת עלינו זמן קצר לאחר פרשת השב"כ. עדיין לא התאוששנו מפרשה בכתונית אחת, והנה אנו נתונים בעיצומה של פרשה בכתונית חדשה. כאן כך עתה הכתוב מהלכים של אנשי הדרג המדיני ע"י מה שקרוי בפיהם שיקולים של בטחון-המדינה. את פרשת השב"כ ניסו להשתיק בנימוקים אלה ואת פרשת ואנונו ניסו להעלים מאותם הטעמים. גם אז גם עתה זה פשוט לא הלך והסיבה היא שהשימוש בטעמים הבטחוניים נעשה מעבר למה שבאמת היה נחוץ ודרוש.

ואולי יש בכך משום לקח הכולל, שדווקא נשיא המדינה "נפגע" בעת מהשימוש המופרז בטעמי בטחון המדינה לצורך הסתרת מקום הימצאו של ואנונו. הוא, שעשה שימוש לא פחות מופרז בטעמים כאלה, בהעניק את החנינות הידועות לאנשי השב"כ.

שאלות תמוהות לא פחות מתעוררות בקשר להתנהגות העתונות וכלי התקשורת. הללו, שיודעים לפרוץ כל גדר בעניינים אחרים שהצנזורה יחסה להם, גזרו כנראה על עצמם שתיקה מוחלטת בנושא זה כיוון שכך פסקה ועדת העורכים שלהם. האם ועדת העורכים, בקבלה אינפורמציה סודית מאת גורמים ממשלתיים, מתחייבת כלפי אותם גורמים לספק להם תמורה. בעד המידע הסודי בהשתקת העתונות וכלי התקשורת האחרים. האם מגלים לוועדת העורכים את טעמי הביטחון המצדיקים את הסודיות. האם יש לה עמדה עצמאית בידוק האם דעתה נשמעת? האם השתקת העתונות שירושה שבם ועדת העורכים, והסבת שהנושא הוא סודי על כל הזבטיות מישבו חייב בעניין זה הסבר לציבור.

עניני חולין / אליהו סלפטר

עליונות איכותית, האומנם?

האמונה כי היתרון האיכותי של ישראל מפצה על היתרון הכמותי של הערבים נחשב לכלל מקודש, בבחינת עובדה ללא עוררין, עוד מלפני הקמת המדינה. כמנהגם של כללים מקודשים, ממשיכים לדבוק באמונה מבלי לבדוק מדי פעם את תקפותה. אך כמה נתונים שפורסמו באחרונה על ממדי הירידה, הוויכוח אם לבצע השתלות כבד בארץ והידיעות על המשבר באוניברסיטאות, מעוררות ספקות באשר לאמונה זו. אלו הן שלוש תזכורות לכך שעלינו לגשת לבדיקה העצמית של האיכות, שעמנה אנו מתהדרים מזה זמן רב.

פוליטיקאים יכולים לבכות את הירידה בגולה נפשות, ויתכן שהישראלי היורד הוא ההיפך מהישראלי היפה והאמיתי, אך גם ישראל אינה חסינה מפני הדעה הסוציולוגית המקובלת, שמהגרים הם היסוד הגמיש והיוזמתי ביותר בכל חברה. בישראל פועל אמנם, יותר מאשר בארצות אחרות, הגורם האידיאולוגי המעכב ירידה, אך מבחינה בסיסית אין הוא סותר את הכלל: בהיות יתר הנתונים שווים, כבוי התבונה ומוגבלי המעוף נוטים יותר להישאר בבית גם כאשר אינם שבעי-רצון, בעוד הנועזים ובעלי המעוף נוטים יותר לעזוב ולחפש מזלם בארץ אחרת.

אין זה אומר שהיורד הוא, אוטומטית, חומר אנושי טוב יותר. כושר התמורה, היכולת להצליח כאן, מטען אידיאולוגי ואהבת מולדת — בין היתר — הם ערכים חיוביים ומועילים בפני עצמם. אך אם נכונה האמונה כולה, לא נביר בהתגברות הירידה כבעיה איכותית כפולה, כאשר יותר יהודים (ובעיקר צעירים) עוזבים את הארץ מאשר עולים אליה, פירוש הדבר הוא שאנו מאבדים הרבה אנשים בעלי תכונות חיוביות לבניית הארץ ושיתגדותה ושגיה. שיש משום קלקול בזכורה ובכלכלה שלנו כאשר המדינה פולטת יותר בעלי יוזמה וגירות מאשר היא קולטת.

יש פיתוי גדול להיפטר מהשאלה המטרידה הזו באמצעות נקיטת עמדה עליונות מוסרית כלפי היורדים; והרגשת עליונות מסויימת היא מרכיב לגיטימי של מערכת החינוך שלנו. אבל עצם הרוגז על הירידה מוכיח עד כמה אנו מודעים להיבט האיכותי של הבעיה.

***

השאלה אם לבצע בארץ השתלות כבד התעוררה — לא מעט בגלל קצות המתנגדים — לחיסכון על רפואה שהורה. כאילו עומס הממתינים לניתוח בבתי החולים, מצד אחד, והתכלה בניסיונות לרכוש ציוד רפואי יקר בכמה משמרות, מצד שני, עמדו ונגלו עם כמה עשרות אלפי הדולרים שאפשר (או אולי אי-אפשר) לחסוך אם שולחים חולים להשתלות כבד לחו"ל. השאלה החשובה באמת היא האם קידום השתלות כבד (או ניתוחים וטיפולים מתקדמים אחרים) היא חיונית לשמירת הרמה הגבוהה של הרפואה בארץ ולאחזקת הרופאים המעולים בישראל. דומני שאם לא התייחסו לנקודה זאת אלא שניים-שלושה הרופאים הקשורים אישית בניתוחים אלה, לא נבע הדבר — או לא נבע בעיקר — מהתעלמות מכוונת של האוצר. בארץ נעלמה המודעות להעלאת האיכות, לא רק ברפואה אלא כמעט בכל תחום אחר. דבקותה של שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו בהמשך השתלות הכבד היא מן התופעות המעודדות יותר במצב הקיים.

***

לא פחות מעודדת — ואולי עוד יותר חיונית לקיומנו באזור — היא הודעתו של קצין החינוך הראשי תת-אלוף נחמיה דגן שבעתיד ישם דגש על חינוך איכותי של קבוצות צעירים מובחרים שנועדו לשמש קצינים בצה"ל. המגמה המוצבת, בשנים הראשונות של צה"ל, של השלמת החינוך החסר לחיילים מקבוצות עולים מחולשות, הפכה את-היך לאידיאולוגיה לשמה והגיעה לשיאה בתקופת כהונתו של רפאל איתן כרמטכ"ל. צה"ל הפך למכשיר לקידום שוויוניות השכלתית מלאכותית, אשר לא לשמו הוא קיים, ואשר לא בעזרתו הוא יכול לקיים את משימתו הביטחונית העיקרית. אין זה מקרה שיו"ר ועדת החינוך ומקורות במשרד החינוך הזדרזו להשמיע מחאה רזה מבישה הבריאה של תא"ל דגן. גם אלה וגם אלה חשים כנראה כי שיטת החינוך השוויונית, שהיתה לה הצדקה בדור הראשון, והשני של העלייה ההמונית, מחייבת בדיקה מחדש בדור השלישי האחיד, אם כי חוששים מלהודות בכישלונה.

בית הספר נועד להעניק לתלמידים השכלה, תוך מאמץ סביר לשמרם על הסוגנות אובייקטיביים מהם מבלים בבית. אך אין זה מתפקידו של בית הספר להשקיע את מיטב המאמצים בהשלמת השיבורים הסוציאקיטטיביים, בעיקר משום שהדבר נעשה — בסופו של דבר — על חשבון הילדים בעלי הרמה הממוצעת ומעלה. התוצאה היא הורדה כללית של הרמה. מתפקידה של מערכת החינוך להיכנס לעימות עם התפיסות השוויוניות המלאכותיות ולאפשר לכל ילד וצעיר להתקדם, פחות או יותר, לפי כישוריו וכשרונותיו.

אם המערכת האידיאולוגיה הנדכוחים לא מסוגלים לתת לקבוצות המצטרות אפילו את הרמה הבסיסית — בוודאי אין זה מתפקידו של צה"ל להמשיך במאמץ האבוד, מעל ומעבר להכרתי לצרכי מילוי התפקידים הצבאיים. מלבד טענתו המוצדקת של תא"ל דגן, כי הדגשת החינוך האיכותי של החייל המובחר הוא גם לתועלתו של החייל הממוצע (מורידך זו תפקידו עליו קצינים ברמה גבוהה יותר), יש להביא בחשבון עוד שיקול חשוב: ניצול צה"ל כמכשיר להחדרת יותר שוויוניות בחברה הישראלית היתה משימה יפה ומוצדקת לבנות — כל עוד צה"ל היה יכול להרשות לעצמו לתת עדיפות למשימה זאת. כיום, כאשר מצד אחד הופך פיקוד בצבא מודרני לתפקיד יותר ויותר מקצועי וקשה, ומצד שני נאלץ צה"ל להיאבק בתופעת "הראש הקטן" ויותר התופעות שהדרישה מלחמות לבנון, משימות חברתיות שוויוניות לא יכולות לעמוד בראש מערכת החינוך שלו.

***

ומה שחל על חינוך בצה"ל חל, כמובן, ביתר שאת לגבי האוניברסיטאות. משונה שעדיין (או שוב) צריך לומר כי תפקידה של אוניברסיטה אינו העלאה ישירה של הרמה ההשכלתית של שכבות נוער רחבות, כי אם יצירת אליטה מקצועית ואינטלקטואלית מובילה, מצד אחד, וקידום מחקר מדעי, מצד שני. יותר מדי אנו שומעים בזמן האחרון שאי-אפשר לעסוק במוסדות אקדמאים בישראל במחקר מהשורה הראשונה, וכי פרופסורים נאלצים לרכז את עבודות המחקר שלהם לתקופות שהותם בחו"ל בשבתון. האם זה מקרה שאין כמעט שנה בלי הענק פרס נובל יהודי בתחום המדעים אך אף מדען ישראלי עדיין לא זכה בפרס נובל? האם זה מכיר כי, לדעת מומחים אובייקטיביים, אפילו במדעי היהדות מפגרות האוניברסיטאות הישראליות אחרי מוסדות חינוך ומדע באמריקה? שאלות אלה היו צריכות להטריד אותנו גם בימים כתיקונם. בתקופה שבה נאבקות האוניברסיטאות על קיומן התקציבי, יש לתן חשיבות מכרעת.

נקודת המוצא היא מתן עדיפות גבוהה ביותר לאיכות. זה חל לגבי צה"ל, לגבי חינוך בכלל וחינוך גבוה בפרט. אך כדי לתת עדיפות גבוהה לדבר כלשהו, דרושה נכונות לקבוע סדר עדיפויות. במישור הממשלתי זה מתבטא בקדימויות תקציביות. כל עוד כל שר יכול לנהוג כאילו העדיפויות שלו הן החשובות ביותר — וראש הממשלה לא מסוגל לכפות סדר עדיפויות ביניהן — אין גם סיכוי לתת עדיפות לאיכות על הכמות.

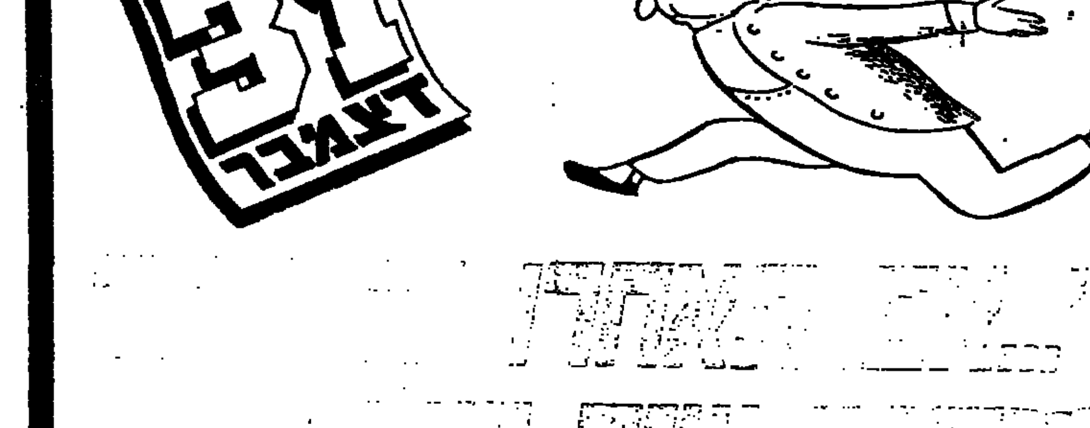

אלעזר לוין

מס הכנסה

יותר ביטוח, פחות מס

לפני ארבעה שבועות תיקנה הכנסת את חוק מס הכנסה וקבעה, כי שנת המס תסתיים ב-31 בדצמבר, ולא ב-31 במרס כפי שהיה עד עתה. השינוי יופעל כבר השנה. שנת המס הנוכחית תהיה בת תשעה חודשים, ותסתיים בעוד פחות מחודשיים. זה מחייב הערכות מוקדמת. למשל, אחת השיטות הוותיקות והמוצלחות להקטין את תשלומי המס היא לעשות ביטוח חיים, ולנכות את הפרמיה כהוצאה, מן ההכנסה החייבת במס. רואה החשבון ישראל שטראוס כבר חישב את הנתונים לשנת המס המקוצרת: הפרמיה המרבית שניתן יהיה לנכותה ממס תהיה 855 שקל, אך זאת בתנאי שיש לך הכנסה ללא תנאים סוציאליים (עצמאי, שעות נוספות, רכב, הלשכות וכדומה) של 17,100 שקל לשנה. מי שיש לו הכנסה, שללא תנאים סוציאליים היא גבוהה יותר, יוכל לנכות רק 855 שקלים. מי שיש לו הכנסה נמוכה יותר, יוכל לנכות 5% ממנה, ובתנאי שישלם ביטוח חיים לפחות 312 שקלים לשנת המס הנוכחית.

שימו לב: אם אתם רוצים לנכות את מלוא הפרמיה כהוצאה — וחיסכון ניכר בתשלומי המס — עליכם לדרוש מסוכן ביטוח החיים שלכם שיעשה עבורכם תכנית מהסוג הקרוי "ביטוח גימלה". אם תפתחו סתם תכנית ביטוח חיים, תוכלו לנכות ממס ההכנסה רק רבע מן הפרמיה.

עד ל-31 בדצמבר נותרו לכם רק שמונה שבועות. התחילו כבר עתה לאגור את הכסף הדרוש, כדי שתוכלו להקטין את תשלומי המס שלכם. וזכרו, כי אם תאחרו בתשלום הפרמיה ולו ביום אחד, הפסדתם שנה שלמה.

מתוך "ידיעות" 4.11.86

לידיעתך [illegible] לסוכני קבוצת הסנה

הסנה — חברה ישראלית לביטוח בע"מ
צור — חברה לביטוח בע"מ
החברה הישראלית לביטוח משנה בע"מ
רותם — חברה לביטוח בע"מ
שמיר — חברה לביטוח בע"מ
בירותן — חברה לביטוח בע"מ
שמשון — חברה לביטוח בע"מ
דקלה — חברה לביטוח בע"מ
חברה מסונפת:
החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ.

קבוצת הסנה

هكذا من الاصل

هكذا من الاحل

כל אשה חמישית סובלת מאלימות

"יש אלימות המתחילה בסטירת לחי פה ושם ועוברת לשבירת אברים, סיגריות בוערות, בעיטות והכאות בהריון" – דבריה של מנהלת מרכז סיוע לנשים מוכות

מאת מרים גורן

אחרי תשע שנות עבודה עם נשים מוכות, נוכחתי לדעת שהבעיה נוגעת לנשים רבות יותר מכפי שסבורים, והיא מצויה גם בין קרובותינו ושכנותינו — דברים אלה אמרה רות רזניק, ממנהיגות הפמיניסטיות ומנהלת המרכז לסיוע לנשים בהרצליה בערב שהוקדש לנושא אלימות נגד נשים, שהתקיים במכון ואן ליר בירושלים. האירוע אורגן מטעם החטיבה להבדלי מינים של האוניברסיטה העברית.

חשוב לדעת, אמרה רזניק, כי אשה בעלת כבוד עצמי נשבר נעשית לפני השבירה הפיסית. היא סיפרה על תופעות של אלימות המתחילות בסטירות לחי ועוברות לשבירת אברים, סיגריות בוערות, בעיטות, הכאות בהריון. גברים מכים, אלימים ברוב המקרים כלפי נשותיהם ההרות ויש עדויות על הפלות בשלבים השונים של ההריון, של ילדים שנולדו עם פגמים מוחיים או פגמי־לב.

"שמעתי עדויות של מאות נשים על מכות בהריון, ומדי שנה אני נפגשת עם כמה עשרות נשים, שעשו לפחות נסיון התאבדות אחד בגלל מכות. קרוב למחצית ממקרי הרצח של נשים בוצעו על ידי גבר מקורב להן".

"עניין אחר, אבל מצוי באותה קטגוריה: במגזר הערבי נרצחות נשים על ידי אבות ואחים". הדוברת יוצאה נגד הסלחנות במקרים אלה, המבוססת על כיבוד המסורת בחברה הערבית. אפילו שופטים מכירים את כבוד המשפחה, בעוד החוק ליהודי ולערבי שווה. בראיון עם גבר שנאשם ברצח אשתו, סיפר כי באים אליו גברים ואומרים "כל הכבוד".

על נסיון אחר בטיפול בנשים מוכות סיפרה רונית לבארי, מנהלת מרכז נעמת למניעת אלימות במשפחה: "זהו איננו מקלט, אלא מרכז לטיפול במשפחה, שיש בה בעיות אלימות, בדרך כלל משפחות, שאין בהן בעיות כלכליות ולכן האשה איננה פונה לעזרת משרד הרווחה".

במחקר שערכה לב ארי על "נשים מוכות ממעמד נמוך" עלה, כי על אלף פניות מצד נשים מוכות יש רק שלוש־ארבע פניות של גברים מכים. המרכז מטפל בנשים על ידי שילובן בקבוצות תמיכה, כדי להעלות את דימויין העצמי. הנסיון במרכז מוכיח, כי יש רמות שונות של אלימות, אך בכל המקרים היה האשה באחריות מחד. האלימות יכולה להיות בתדירות גבוהה ובעצמה נמוכה או להיפך. רבות פונות אנונימית לפי מספר הטלפון של המרכז המתפרסם בעיתון.

ניצול על ידי עורכי דין

רונית לבארי מתאוננת על התופעה של ניצול נשים במצוקה על ידי עורכי דין מסויימים. במקרים אחרים מגיעה אשה עד לעיקול דירתה, על ידי עורך דין, משום שאינה מסוגלת לעמוד בשכר הטרחה שהוא גבוה בשביל הטיפול בענייניה בבית המשפט. תפקיד המרכז הוא גם להעלות את המודעות של נשים לאפשרות של ניצול כזה.

הלשכה המשפטית של נעמת, שהמרכז עובד עימה בשיתוף, נותנת אמנם רק ייעוץ ולא ייצוג בבית המשפט אך אם הזוג מגיע להחלטה להתגרש, עורכים לו הסכם גירושין החוסך הוצאות משפטיות. אנחנו לא שמחים לגירושין אבל בלית ברירה זהו הצלתה של טיפול.

מאז הוקם המרכז של נעמת לפני למעלה משלוש שנים, יש פניות רבות לעריכת ימי עיון, למשל מצד קצינות חינוך בצה"ל ("אנחנו רוצות שהגברים יבואו גם בפני חיילים גברים"). ניסינו לטפל גם בגברים המכים, על ידי ייעוץ אולם הגברים המעטים שהגיעו שנו את הקשה, שאלו מה־זה־נעמת־ליכור־ארגון ונעלמו...

רונית לבארי: מכות יבשות

רות רזניק: שבירה נפשית

מתי יעריצו אשה השוכבת עם הרבה גברים?

בדבריהן על יחס החברה לנשים, לא חסכו רות רזניק ורונית לב ארי את שבט ביקורתן משופטת בית המשפט המחוזי שרה סירוטה. על פי ידיעה שהתפרסמה ב"ידיעות אחרונות" ב־12.11, גזרה השופטת באשה שברחה עם ילדה בן ה־7 מפני בעלה ומצאה מקלט במעון לנשים מוכות. השופטת, לדברי העתון, האשימה את האם כי ניתקה את הילד מסביבתו ובית ספרו. ומה על הראנה לאשה שאלו הרוחות.

רות רזניק האשימה גם את הלשון המקובלת ברחוב ("לדפוק"), את ההצגות ("אילוף הסוררת"), את הפזמונאות ("השם כבר מישהו ידע את המלכה של הביתה"). אפילו זמר רציני כמו שלמה ארצי אמר באחרונה בראיון שהוא מעריץ את המשורר בוקובסקי משום ששכב עם נשים רבות. מתי יגיע יום שיאמרו דברים דומים על אשה שאלה לקול צחוקן של השומעות. כל הדברים הללו נותנים לגיטימציה לאלימות כלפי נשים. האווירה היא זו המתירה לפגוע בנשים, אווירה שאינה רואה באשה אדם אלא קניין, טענה רות רזניק.

דימוי עצמי נמוך

האופייני לדבריה של גבר מכה הוא: בכ־80% מן המקרים מדובר באדם, שגדל בעצמו במשפחה שבה דפוסי ההתייחסות היו דיקטטוריים, גבר שקיבל יותר מדי מכות כילד, גבר המקבל כל חייו הוראות מאביו, גבר עם דימוי עצמי נמוך, המסוגל גם 'להפוך' לעבריין. רוב הגברים חושבים שבבית מותר להם הכל והאלימות מתבטאת רק בבית. גברים כאלה הם בדרך כלל לא רק בעלי דימוי עצמי נמוך, אלא גם קשוחים, לא מתגלגים, סגורים רק כלפי חוץ, טוענים בעיות בקראישיות, ואחרי מעשה אינם מבינים שעשו דבר שלילי.

"במקרים שהנשים אלינו מתארות על אלימות לא גבוהה, אנחנו יוצרים קשר עם המשטרה כדי להזהיר את הבעל מפני פתיחת תיק. אנחנו מזהירים נשים לא לבטל את האפשרות לפנייה למשטרה אם אין אמת במכות, כדי לא לאבד אמון השוטרים (עורכי דין מסויימים משדלים נשים לעשות זאת, כדי להקל על קבלת גט) אם השוטר מסרב לקבל תלונה, יש לבקש שיחה עם מפקד התחנה".

"יש מקרים, שמכות אינן ניכרות על הגוף — למשל מכות יבשות, שיש גברים היודעים איך לעשות זאת וקשה להוכיח במשטרה אלימות כזאת.

"נכונה, כי נשים המקבלות מכות מאבדות את הדימוי העצמי הגבוה, משום שהן מתחילות להאמין, כי אם הכו סימן שאכן הן ראויות לכך ואנחנו שוברים מעגל זה בקבוצות התמיכה ועוזרים להן להיות מה שהיו לפני הנישואין".

מנחת הערב, ד"ר יוספה שטיינר (ממונה על נושא נשים במצוקה) טענה שכל אישה חמישית במגזרע סובלת מאלימות במשרד הרווחה, הדגישה כי הבעיה נוצרה ממעמד האשה בכלל ובשל האטמוספירה כיום מוכות נשים יותר מבעבר להשוף את עצמן, ובכל־זאת ידוע לנו רק קצה הקרחון של הבעיה, שהיא רחבה הרבה יותר ממה שסבורים משום שנשים ממעמד גבוה — ומכות יש בכל המעמדות — פונות לעזרת שירותים פרטיים.

בין המשתתפות בדיון היו גם כמה נשים שהן עצמן קרבנות לאלימות וחיפשו הדרכות ליצור קשר עם הגורמים המטפלים.

בקן חדש וצעיר

אופנת "להב" מיצרניות בגדי הגברים הוותיקות בארץ (38 שנה) יצאה לקראת החורף בקו אופנתי חדש וצעיר, המהווה שינוי בקו העיצוב של החברה. בתצלום: גברים בלקטים מג'ינס מכובס ושילובי פריג, כיסים גדולים ומודגשים עם קישוטי להתנציות ואבזמים. הדוגמנית בבדל ניילון ממולא עם להתנציות ורוכסנים מודגשים. מכנסי הג'ינס בקו קלאסי. (עיצוב: מיקי שפירא).

איידס: לצאת מהאדישות

בימים אלה מתארגנת בארץ עמותה שקיבלה על עצמה לעורר את מודעות הציבור למחלת האיידס המתפשטת בעולם במהירות מבהילה ועלולה לפגוע בכל אדם ללא הבדל מין וגיל

מאת שולמית קיסרי

לפני למעלה מעשרים שנה יצא לאקרנים סרטו המצוין של הבימאי הצרפתי כריסטיאן ז'אק — "אילו כולם היו כמוהו". הסרט סיפר על ספינת דייגים קטנה המשוטטת אי שם בים, רחוק מכל יבשה, וכל דייגיה לקו בזיהום קטלני. בעזרת חובבי רדיו שקלטו את השדר בארצות אחרות, והתקשרו זה אל זה מיבשת ליבשת — נולד מבצע אנושי ויוצא דופן להצלת חיי אדם. רופאים, בתי חולים וטייסים־מתנדבים מסייעים לספינה הקטנטנה ומצליחים להציל חלק מן הדייגים ברגע האחרון.

מבצע דומה, שמתקיים בימים אלה מזכיר משהו מהסיפור ההוא. במסגרת המבצע מתגייסים בארץ עשרות — אולי המספר יגיע גם למאות — מתנדבים, שתפקידם להסב את מודעות הציבור למחלת האיידס, העלולה לפגוע בכל אדם, ללא הבדל מין וגיל. הרעיון נולד במוחה של מעצבת האופנה, דורין פרנקפורט ומטרתה: הסברה מיידית למניעת התפשטות המחלה והרמת תרומות למחקר ופיתוח של נסיונות טיפוליים ורפואיים, המתבצעים כבר במכון וייצמן ובבית החולים קפלן ברחובות.

בארה"ב נגועים כיום במחלה כמיליון בני אדם, מכל גיל ומין. גם שם וגם בארצות אירופה מקדישה הטלוויזיה שעות ארוכות בשעות לסרטי הסברה בנושא אמצעי מניעה ועזרה לחולים. בכל ארצות המערב כיום, המודעות למחלה גדולה ביותר. כל צופי הטלוויזיה המערבית, לפחות בארה"ב, אנגליה, צרפת, גרמניה ושוודיה, יודעים כי האיידס אינו שייך רק ל"הומוסקסואלים והדיגים".

דורין פרנקפורט: אופנה לטובת העמותה.

בארץ עדיין מתייחסים למחלה כאל משהו מעולם אחר ומתפתקים במחשבה ש'לנו זה לא יקרה'. עדיין אין מודעות בישראל לכך, שמחלת האיידס מסוכנת לכל אדם, המקיים יחסי מין מזדמנים לא עם בן זוג קבוע ולכל מי שמקבל עירוי דם מדמו של אדם הנגוע במחלה. רק במקום אלה קראנו על חולה מבאר־שבע, בשלבי גסיסה מאיידס, שלא היה הומוסקסואל ובמשך כל תקופת מחלתו לא אותרה הסיבה.

תנופה מאמירות

הפרוייקט למען מניעת התפשטות המחלה בישראל החל באחרונה לצבור תנופה מאמירות, צוות מתנדבים נרתם לאיסוף כספים מאנשי ממון לחשבון בבנק דיסקונט (מס' 049-280003). הסכומים נתרמים למען המחקר וכן למען הסברה נרחבת בציבור על אודות של המחלה, דרכי התפשטותה והמניעה. מתנדבים נוספים מצטרפים לפעולות המתנדבים המקצועיים הקיימים והאבקים קרוב לשלוש שנים בארשות הציבור.

באחרונה הוקמה גם עמותה רשומה, שבה פעילים חברי צוותות רפואיים בבית החולים קפלן, בשיתוף עם חוקרי מכון וייצמן. יושב ראש העמותה הוא פרופסור זאב הנדל. אחת המתנדבות הפעילות ביותר, שאינה נמנית עם הצוות הרפואי, היא אסתר מיאל ממושב אמירים.

ב־2 בדצמבר יתקיים בסינרמה התל־אביבית ערב, שכל הכנסותיו יהיו קודש לעמותה ובמרכזו תתקיים תצוגת אופנה של דורין פרנקפורט. הסינרמה מסייעת בארגון ואילו הדוגמניות והדוגמנים, כ־40 במספר, התאורנים, הסבלאים והמוסיקאים תורמים את חלקם בהתנדבות. הפרסים להגרלות נתרמו על ידי חברות שונות במטרה לאסוף לפחות 40,000 שקל בערב זה. רבים בעמותה מצפים גם לסיועה הנדיב של הטלוויזיה, שבאמצעותה ניתן יהיה להביא סרטי הסברה בזקינות סדירות כמו שהן מוקרנות היום בארצות אחרות שנערכות כבר מזמן למסע נגד התפשטות המגיפה.

חור בכיס / אברהם טל

מלווה של"ג דאשתקד

בנק ישראל ממשיך להנפיק ולהשיק את תעודות מלווה "שלום הגליל". עד כה הנפיק כמיליון תעודות. מי שעבד ביותר ממקום עבודה אחד, אל יתפלא אם יקבל את התעודות במנות: כל תעודה מגיעה בנפרד בדואר רשום, כל משלוח — ריצה לבית הדואר. אין דבר יותר נעים לפתוח מעטפה ולהיווכח שבנק ישראל שולח לכם ארבע תעודות על סך 30 אג' כל אחת, כאשר לפתוח מעטפה של מס הכנסה זהו שוחה עם קנסות. בכל אופן, אל תזלזלו בניירות: כבר היום שווה כל שקל ערך נקוב של מלווה של"ג כ־50 דולר.

אם לא תאבדו את הניירות עד 1993, תזכו גם לראות את הכסף, בארבעה תשלומים, עד 1996. בתחילת 1987 מאפשר החוק פדיון מוקדם למי שהגיע באותו מועד לגיל 65.

שכירים יכולים לבדוק את התאמת סכום התעודות לניכויים משכרם על פי האישורים לשנת (בנגזר מטפסי 106) עם סיום הניכויים, באפריל 1983.

בחוברת מספטמבר של הרבעון לבנקאות (בהוצאת איגוד הבנקים) מתפרסם מאמר מאת שמואל איתן, איש מינהל מילוות המדינה בבנק ישראל, על "בעירת הבצורה במלווה למימון מבצע שלום הגליל". כפי שאפשר להתרשם מן הכותרת, אין זה בדיוק חומר קריאה מתאים לשעות שלפני השינה, אלא אם אתה משתגע לחישובי תשואה ולנוסחאות מתימטיות בכלל. עם זאת יש במאמר מספר נקודות הראויות לתשומת לב.

המילווה צמוד ל־80 אחוזים מעליית המדד כל שנה ונושא ריבית של אחוז אחד לשנה, או צמוד לדולר ללא ריבית, לפי בחירת בעל התעודה. שיטת ההצמדה למדד היא מתוחכמת ביותר (פרי מוחו הקודח של מי שהיה אז הממונה על התקציבים יעקב גדיש): מאחר שנוספים לקרן בכל שנה רק 80 אחוזים מהפרשי ההצמדה שנצברו באותה שנה, השחיקה של הקרן מהירה ביותר — בהתאם לקצב עליית האינפלציה. לדוגמא: באינפלציה של 200 אחוזים בשנה, ייוותרו לפדיון בבוא המועד שוות כ־20 אחוזים מן הקרן. האינפלציה שהשתוללה בארצנו מאז 1982/3 כבר שחקה כשליש מן המלווה — במסלול המדדי.

לעומת זאת, המסלול הדולרי שמר על ערכו, ועל פי הנחות סבירות, כדאי יהיה לפדות את המלווה במסלול זה. איתן חישב ומצא שמחזיק תעודה בסך 100 שקלים ערך נקוב, יקבל בפדיון 50 עד 70 שקלים לפי מחירי 1982. לכאורה זהו הפסד כבד, אך רק לכאורה, ליתר דיוק: רק לעצמאים, ששילמו את המלווה מתוך הכנסתם נטו (אחרי מס).

לשכירים נוכה בשעתו סכום המלווה מן השכר לצורך חישוב מס הכנסה, ולפיכך נשאר בפועל סכום מלווה נמוך בהרבה. לדוגמא, שכיר שהמס השולי שלו היה 60 אחוזים, שילם בפועל רק 40 שקלים בעד תעודה בערך נקוב של 100, ופדיון של 50 עד 70 שקל מהווה תשואה של 25 עד 75 אחוזים על ההשקעה — לא רע בכלל, בהתחשב.

לעומת זאת, שכיר ששיעור המס השולי שלו היה 35 אחוזים, שילם 6.5 שקלים בעד תעודה בערך נקוב של 10 שקלים — ופדיון של 5 עד 7 שקלים מייצג תשואה שלילית או זעומה ביותר. מלווה של"ג, במידה שבה דובר בשכירים, הוא איפא רגרסיווי ביותר, כלומר פועל לטובת שכירים בעלי הכנסות גבוהות. מתעשיזה אין פלא: למיטב ידיעתי הדרישה לנכות את המלווה מן השכר היתה דרישה אולטימטיווית של ההסתדרות.

זעקת המס

קחו הכסף ושיתקו

באוגוסט 1982 קיבל הנישום דרישה לתשלום 9,936 שקלים באמצעות שש מיקדמות על חשבון מלווה "שלום הגליל", שחושב במגבו על בסיס ההכנסות בשנת המס 1980. עם קבלת הפנקס כתב הנישום לפקיד השומה, והעמידו על כך שכשלושה רבעים מהכנסותיו הנוספות בשנת 1980, שבגינן נדרשו המקדמות, נבעו משכר (רווח עליהן בטופס 106) וגם בשנת המס 1982 (שבה חלה חובת התשלום), רוב ההכנסות המקבילות מורכב משכר, שעליו נוכה מלווה "שלום הגליל" במקור. אם ישלם הנישום מקדמות, ישלם למעשה מלווה "שלום הגליל" על רוב ההכנסה — פעמיים. אי לזאת ביקש לבטל את החיוב.

ב־3 בנובמבר 1982 קיבל הנישום תשובה מאת פקיד השומה: "בעניני לבקשתך ד' משורדך מתשלום מלווה שלום הגליל" (ראה תצלום).

חלפו כמעט ארבע שנים. מלחמת לבנון הסתיימה, צה"ל יצא מלבנון, והאגף מס הכנסה התחלף בצירו, אבל את מלווה "שלום הגליל" של נישומנו לא שכחו. בספטמבר השנה קיבל דרישה לתשלום מלווה "שלום הגליל" בגין 1982. הסכום הנדרש (כולל עונש) — 136 שקלים. בהודעתנו יזכירו לו כי על פי החוק מלווה של"ג, שלא שולם עד סוף 1985, דינו כדין מס. במלים אחרות: הנישום לא יקבל תעודה בגין התשלום הנדרש, אלא הסכום ייחשב כמס מוחלט.

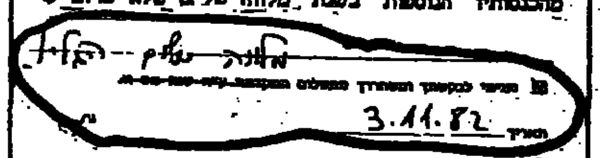

לגופו של עניין, שום דבר לא השתנה מבחינת הנישום: על רוב ההכנסה, שבגינה נדרש לשלם עכשיו מלווה של"ג, כבר נוכה מלווה של"ג במקור, והתשלום הנדרש ממנו עכשיו יהיה כפול — תשלום כפל. לא הוגן ולא צודק. אבל הנישום החליט, שבגלל 136 שקל לא כדאי להתעסק עם מס הכנסה. שיהיה להם לבריאות — המלווה, הקנס, הפרשי הצמדה, הריבית והקנס. שיקחו את הכסף ויעזבו אותו במנוחה.

גלולה וסיכונים בה

מאת גלעד רותן

ההשפעה התרופתית של הגלולה למניעת הריון משמשת מזה כמה שנים נושא לדיון ולדו"חות רפואיים. ב־1978 פורסם דו"ח כזה ובמשך השנים שעברו מאז נערכו מחקרים רבים בנושא. בשנה האחרונה פורסם שוב דו"ח המבוסס על המידע העדכני ביותר.

הדו"ח מלפני שבע שנים קבע את גיל 40 כגיל הגבוה ביותר למתן הגלולה. הדו"ח העכשווי מוריד את הגיל ל־35. עוד שינוי מהותי: המלצה לאסור על השימוש בגלולה לנשים המעשנות לפחות 15 סיגריות ליום. הוועדה מבססת מחקרים המעריכים, כי מספר מקרי המוות בארה"ב עקב השימוש בגלולה יירד מ־500 ל־245 לשנה, אם נשים מעל לגיל 35 יחדלו להשתמש בה. מספר זה יירד ל־70, אם בנוסף לכך יחדלו המעשנות להשתמש בגלולה. הסיכונים הגורמים מוות קשורים "למערכת" לבריאות: קרישים בדם, שבץ והתקף־לב. כן ממליצה הוועדה להפחית את כמות האסטרוגן בגלולות, באופן שלא תעלה על 35 מיקרוגרמים ליום.

הדו"ח הקודם מצביע על מחקרים, המצביעים את התועלת שבגלולה: ירידה בסרטן השחלות, בדלקת אגן הירכיים ובהריון מחוץ לרחם. יתכן אפילו שהגלולה גורמת ירידה בהיקף חלואה בדלקת הפרקים. הד"ר ג'ק וולפרס, גינקולוג ורופא מיילד, שעמד בראש הוועדה הרפואית, טוען כי אסור לשכוח, שלמרות הכל, הגלולה היא האמצעי היעיל והבטוח ביותר למניעת הריון ברוב הנשים. הוועדה ממליצה במפורש להרחיב את השימוש באמצעי זה בבנות־עשרה, כדי להפחית את מספר ההפלות בקבוצת־גיל זו.

המחקרים השונים משפיעים על פסיקות בתי־המשפט בקנדה. לפני שנה פסק בית־המשפט העליון של מחוז אונטריו פיצויים בסך 800,000 דולר לאשה שסתקה חלקית עקב שבץ הקשור לגלולה שבה השתמשה. השופט אמר שהיה מתחשב יותר בטיעוניהם של יצרן התרופות ורופא הנשים שטיפל באשה, לוא היו מביאים ראיות שהוזהרה את הצגתה על הסכנות הכרוכות בשימוש בגלולה. בית־המשפט עיגן כך בתקדים משפטי את זכות המטופל לדעת את הטיפול. במדינות אחרות, שבהן רופאים מתייחסים בדרך קבע אל מטופליהם לא רק כאל הדיוטות ברפואה אלא כאל אידיוטים מושלמים, אין ספק שתקדים כזה היה מחולל נפלאות.

בחנות ובשוק / עדנה לוינשטיין

הקרציות תופסות מרחק

מפנקים אותם, גאים בהם ובהתפתחותם, נוטלים אותם אל הספר לעתים מזומנות, מחסנים אותם, מאכילים אותם במיני מזונות שמכילים את מיטב הויטאמינים ומחנכים אותם למצוות ולמעשים טובים. הם — כמובן הכלבים, או כפי שמכנים אותם באחרונה: חיות מחמד. מה שאי אפשר הוא לגדל אותם בצורה סטרילית ולכן הם מתמלאים בקרציות ובפרעושים, אך גם לזה נמצא פיתרון: מכשיר חדש, המייצר צליל אולטרה־סאונד, יצא בימים אלה לשוק. הצליל "עוטף" את הכלב ברעש חזק ותורה, היכול להישמע רק באוזניהם של החרקים למיניהם.

החרקים אינם סובלים את הרעש ולכן הם תופסים מרחק מן הכלב, 15 שניות בלבד לאחר שהרעש צורם את אוזניהם. המכשיר פועל בעזרת סוללות בקצהו של הקולר המורכב סביב צווארו של הכלב.

טווח הפעולה — 2 מטרים לכל צד. את הקולר יש לענוד באופן רפוי על צוואר הכלב, כדי שמשקל המכשיר ימשוך אותו כלפי מטה והמקול המשמיע את הרעש יהיה מופנה אל הרצפה. פרטים נוספים אצל היבואנית: אביבה וייגמן, טל. 03־341525.

בעיית הקרציות והפרעושים מעסיקה גם את חברת "המפול", תעשיות כימיות, שיצאה לשוק עם סדרת תכשירים חדשה להדברתם, תחת השם "כלשט". התכשירים כוללים שמפו, קולר, תרסיס ואבקה והם מבוססים על פירתרואידים סינתטי, שהוא בעל יעילות גבוהה ביותר.

ידיד אנגליה בכל בו שלום

בנוכחות שגריר בריטניה בישראל, ייפתח היום (יום רביעי) "ידיד אנגליה" בכלבו שלום. "ידיד" זה הוא בעצם שבועיים בהם יימכרו מוצרים שונים בכל קומות הכלבו. לדברי חיים רגב, מנכ"ל הכל בו, הושקעו כמיליון דולר במוצרים. המבחר הפעם כולל אופנת נשים, אופנת גברים, מזון, כלי בית ומתנות, בגדי ספורט, תמרוקים, מוצרי עם, מכשירי כתיבה ותכשיטים. במחלקת אופנת הנשים נמכרות חליפות סריג עם מכנסים או חצאיות וקרדיגנים. המכנסים מחירם 67 ש"ח, הסוודר 85 ש"ח והקארדיגן 92 ש"ח. ג'אקט ברזנט עשוי מצמר מחירו 115 ש"ח.

במחלקת הגברים נמכרים סריגים של "חלסי" הבנויים לטוב שאינם מיובאים עוד ארצה. מחיר סוודר עם שרוול ארוך מחירו 84 ש"ח. בלייזר מצמר נקי, מתוצרת "צ'ארלס ברקר" מחירו 129 ש"ח.

בכלי הבית יובאו מערכות קפה ואוכל של "ג'ונסון בראדרס", אותן אפשר לרכוש כיחידה אחת או בחתיכות, וכלי אוכל אי אפשר ומה עוד אפשר לייבא שלא ייבואו מתנובר שעוד ישנם כמה מוצרים שאינם מצויים בארץ כמו מילויים מוכנים לפאי מאוכמניות ומתותי יער, מוצרי מזון הודיים כמו מאנגו־ (תערובת תבלינים) ו"פופדום", מיני מציות שאותן מטילים לתוך שמן רותח, שדינג מוק, ריבות משובחות ועוד. בולטים בצבעוניותם מוצרי הפסטה. אלה פסטה מחיטה מלאה הכוללים את הפסטה הירוקה העשויה עם תרד ופסטה אדומה (עם עגבניות). שקית של ספירלות משלושה סוגים מחירה 2.95 ש"ח. עוד מוצר "פיקנטי" הוא מרק מרוכז מבוסס של מסעדת "בלום" היהודית הידועה. כל הקניידעלע והקרעפלך מרוכים בפחיות אלה, אליהן צריך להוסיף רק כשליש כוס מים, לחמם ולהגיש. מחיר פחית 2.95 ש"ח.

עירית רוזנבלום

היקף פעילות של כ־300 מיליון דולר בפריסה רחבה — 130 מיתקים ו־4000 עובדים.

הקו החם

במסגרת מוצרי "הקו החם" של תלמה, יצאו באחרונה לשוק שני מרקים חדשים: מרק עוף ומרק בשר. לדברי היצרן השבחת טעמן

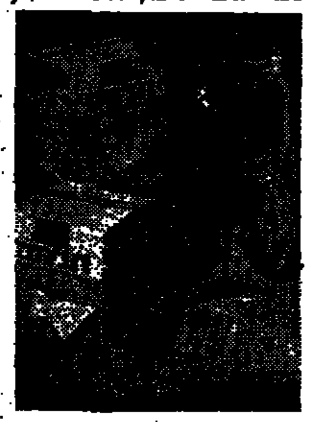

של שתי האבקות הן ארוזות במיכל זכוכית שקוף, בתוך שקית ניילון אטומה, שיטה המבטיחה עמידות. מיכל הזכוכית המרובע הוא רב שימושי ונסגר במכסה פלסטי. המחיר — 6.49 שקל לחצי קילוגרם.

להצטלם עם רייגן

היום נפתח "פסטיבל אמריקה" בירושלים, בנוכחות שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, שגריר ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג וראש העיר, טדי קולק. היום נפתח גם "פסטיוואל אמריקה" ברשת השופרסל ההיפרכל. האירוע ייפתח בציון ההדדיות ביחסי המסחר ישראל־אמריקה והמסגרת האירועים המציינים שנה להסכם הסחר החופשי ישראל־אמריקה. באי הצגות ורשת יוכלו להצטלם עם דמותו של נשיא ארה"ב, רונלד רייגן ולזכות מאירועים ופרסים שונים.

רובוט בשירותים

בכנס הבין־לאומי לרובוטיקה ומחשבים שייערך ב־2 בדצמבר בתל־אביב, יוצג מושב אסלה מתוצרת משמר העמק, שיוצר באמצעות רובוט. למושב שני דגמים: "אירוס" (13 שקל) ו"תמר" (28 שקל) והם מיוצרים ללא מגע יד אדם. המוצרים מיובאים בתפזורות ובאחסנים במיכלי ענק. מגע "תפסנית הרובוט" מרכיב אותם מן המיכלים ומייצרם במושבי אסלה...

כחול ולבן — הצבע שלי

רשת השיווק קראוס הכריזה כי בימים אלה, שבהם מתקיימים מיבצעי יבוא מחו"ל ברשתות אחרות, על "שבועיים בכחול־לבן", שבמהלכם ימכרו מיבצע הרשתות של תעשיית המזון הישראלית. ה"שבועיים" נערכים בהתאם לפניית ההסתדרות וחברת העובדים מזה, ומטה כחול־לבן של התאחדות התעשיינים מזה, בני יצרניות המזון הגדולות ביותר וחברות אחרות, המייצרות תמרוקים, מוצרי ניקוי וביגוד. על חלק מן המוצרים יינתנו הנחות וכן יתקיים מיבצע פרסים והגרלות על כל קנייה מעל ל־70 שקל. רשת הרבנוע הבמול תסיים השנה...

בגינות ובמרפסות

גן פורטי ראשון מסוגו בארץ הוקם באחרונה על שטח בן 2.5 דונמים, בסמוך למפעל עלית ברמת־גן, על ידי חברת מיוחד. בגן ניתן לבקר, לקנות צמחים, לקבל הדרכה ועצות בענייני גינון והחזקה סביבתית. יש בגן כמה מאות סוגים של צמחים שאפשר לגדלם בגינות בני פרטיות, בגינות על הגג ובמרפסות. גם יש שם משתלה שאפשר לרכוש בה צמחים מיוחדים.

עכשיו!

המכונית שחפשת במחיר שרצית

אנו מחדשים את צי המכוניות שלנו ומציעים למכירה:

★ דייהטסו קורה 1985.
★ דייהטסו שרימנט אוטומטי ורגיל 1985
★ פג'ו 504 סטישן 1984
★ טרנספורטרים 1985
★ טנדרים

3 חודשי אחריות
או 5000 ק"מ למנוע ולתיבת ההילוכים

רח' המסגר 38 (במגרש) תל אביב

סירוטיול בע"מ

Ansa International
RENT A CAR

HERBIE SAMS
A PRIVATE MEMBERS CLUB & RESTAURANT

Dine & Dance

המסעדה האקסקלוסיבית שלנו מגישה מטעמים נפלאים מהמטבח הצרפתי הכשר באוירה קסומה.

ארוחות ערב מלאות, שלוש מנות 40 ש"ח לאיש כולל יין, לאחר מכן כניסה לדיסקוטק חינם.

הסתדרות מדיצינית הדסה

מרפאות הדסה ירושלים יופעלו על ידי מומחים בתחומי הרפואה השונים בתל־אביב.

הנהלת הסתדרות מדיצינית הדסה החליטה להקל על חולים המתגוררים מחוץ לירושלים ולאפשר להם לקבל יעוץ, מעקב או טיפול באזור הקרוב יותר למקום מגוריהם.
יכובדו הפניות של קופות החולים.

התשלום עבור ביקור במרפאה הציבורית – 10–17 ש"ח, בהתאם לתעריף הארצי שנקבע ע"י משרד הבריאות.

מרפאות הדסה – בית הרופאים – מדיכלל, רחוב ריינס 18, תל־אביב

בימים א'–ה', שעות הקבלה: 2.00–5.00 אחר־הצהריים.

לקביעת תור וקבלת מידע נוסף נא להתקשר לטל' 03־228812

חולים המעוניינים להתקבל אצל רופא מסוים, יוכלו לעשות זאת במסגרת שר"פ הנהוגה בהדסה.

טלפונים – בירושלים: 02־446335 – 02־622287 ובתל־אביב: 03־228812.

קיימת נקודה חיובית גם בסרטן השד

כיום אנו מסוגלים לראות עוד לפני שאת תחושי בו.
כאשר הוא אינו עולה על גודלה של הנקודה הנ"ל;
וניתן עדיין לרפוי ב־90% מהמקרים, עם מיטב הסיכויים להצלת השד והחיים.

העיקר הוא לתפוס אותו מוקדם. זאת יכול לעשות רק הממוגרם.
אם את מעל גיל 35 — שאלי את הרופא שלך אודות צילום הממוגרם.
את חייבת זאת לעצמך ולבני ביתך!

ב"מרכז לבריאות האשה" קיים מיכשור ממוגרפיה המשוכלל ביותר.
המרכז מבצע צלומי ממוגרפיות עבור כל קופות החולים —
בנוסף לבדיקות פרטיות. (45 ש"ח + מע"מ)

המרכז לבריאות האשה
אתך ולמענך!
שד' מוריה 106, חיפה, טל' 243321; 253221; 04־244820

בדין ובצדק / צבי הראל

ההחלטה המקוממת של השופט טלגם

שלשום שוחרר ממעצר מנכ"ל דובק זרח גהל (40). ביום שישי האחרון, לפני הדיון המתוכנן בבית המשפט העליון בפני השופט ד"ר משה בייסקי, הגיעו נציגי הפרקליטות והסניגורים של החשוד להסכמה. הוסכם, שגהל ייעצר עד ליום שני (שלשום). כיוון שכך, נמחק הערר שהגישה הפרקליטות. דיון בהמשך לא היה אפשרי, מפני שתקופת המעצר עמדה לפוג.

פרשת גהל תיזכר, לא במעט, בגלל המאבק שניהלו סניגוריו של החשוד ופרקליטות המדינה בשאלת תנאי המעצר של החשוד. פרשה זו הורקה לעין כאשר התברר כי החשוד, הנתון במעצר לצורכי חקירה, שהה במרפאה לחולי לב במלון "פלאזה" בתל-אביב.

בגלל השתלשלות ההחלטות הנוגעות לתנאי המעצר, ראוי לסקור ציוני-דרך בפרשה זו כפי שהתבטאו בהחלטות השופטים.

● השופט השלום בנימין קולות: החליט לעצור את גהל לעשרה ימים. אשר לתנאי המעצר, הסכים כי החשוד ישהה בבית-חולים פרטי. בעת הדיון הוזכר בית-החולים אסותא כאפשרות. שבוע לאחר מעצרו של גהל למד השופט קולות, להפתעתו, כי גהל שוהה במרפאה במלון "פלאזה".

● השופט יצחק בראו"ן: בפניו נדונה בקשת המעצר השנייה. בראו"ן נעתר לבקשת רשויות החקירה לעצור את גהל לתשעה ימים נוספים. באשר לתנאי המעצר, קבע כי החשוד ישהה בבית-החולים של כלא רמלה (כלא איילון). בראו"ן קבע כי בית-החולים מתאים לשהייתו במקום לאחר שביקר בבית-החולים והבין על כך דו"ח מפורט.

● השופט המחוזי משה טלגם: בפניו נדון ערר שהגיש סניגורו של גהל עו"ד ד"ר אמנון גולדנברג. כאמור, הערר התקבל.

השופט טלגם כתב בהחלטתו כי אינו מקבל את דעתו של השופט בראו"ן שאין להפלות בין עשיר לדל, מפני שהמדובר בשלילי מעצר לצורכי חקירה והחשוד הוא בחזקת זכאי גמור. כתב השופט טלגם בהחלטתו: "... העובדה שדל אין לו מקום אשפוז טוב ועשיר יכול להרשות לעצמו אכסון יקר ואשפוז במכון גנה, היא מהעובדות שאין על בית-המשפט להביאן בחשבון לצורך המעצר, משל כאילו מצווה היא שיהיו כל העצורים סובלים תנאי מעצר גרועים. אמת, שאם המדינה אין ידה משגת, אין היא צריכה להחזיק את העשיר כפי עושרו, אולם אם יד שלו משגת איני רואה לשבות את תנאי חייו, אם דל הוא ואם עשיר, ולהכניסו למעצר בתנאי הרפה רק משום שצריך להיות שוויון בין דל לעשיר".

החלטתו של השופט טלגם מעוררת ביקורת מקוממת מהטעם הבא: הוא אינו חולק על ממצאיו של השופט בראו"ן שקבע, כי תנאי בית-החולים בכלא מתאימים למנכ"ל דובק. אילו קבע, למשל, כי בית-החולים של כלא רמלה אינו מקום מתאים לגהל, היה הדבר מונע את הביקורת עליו. זאת יכול היה לעשות על סמך ביקור בבית-החולים או על כל נימוק רפואי אחר.

בית-החולים העונה על הצרכים הרפואיים — כפי שקבע בדו"ח של השופט בראו"ן — אינו די טוב לחשוד עשיר. גם כשבין מיטתו לאמבולנס מפרידות שתי דלתות בלבד? זאת ועוד: השופט בראו"ן איפשר לגהל להצמיד אליו רופא אישי בין השעות עשר בלילה עד שמונה בבוקר. ספק אם בתנאי "מעצר ביתי" היו לגהל תנאים כאלה.

השופט טלגם: בין החשוד העני לעשיר

בלאס כורה לעצמו בור

התפרצויותיו של איש העסקים דוד בלאס במהלך משפטו בימים האחרונים, כלפי התובעת, כלפי מערכת המשפט ואף כלפי סניגוריו, היו כבר לדבר שבשגרה.

בלאס הגיש באחרונה בקשה נוספת להשתחרר ממעצר עד לתום ההליכים. הוא נעצר בגין פרשה זו עוד בחודש מאי השנה. זו למעשה בקשתו השלישית להשתחרר ממעצר. קדמו לה דיון שנערך בפני השופט אריה אבן-ארי ודיון שנערך בפני שופט בית-המשפט העליון אהרן ברק. הדיון הקרוב נקבע למחר, בפני השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי-כהן.

נראה כי בלאס משחק לידי התביעה כאשר הוא מתפרץ באולם בית-המשפט. בתשובת הפרקליטות לבקשתו הנוכחית להשתחרר ממעצר היא אינה מתעלמת מהתפרצויותיו. הפרקליטות מציינת כי אם ישוחרר בלאס, הוא עלול להפגין את יכולתו באולם בית-המשפט גם כלפי עדים.

גבולות המצפון של זכרוני

סניגורו של מרדכי ואנונו עו"ד אמנון זכרוני (51), בעל קשת לא אוהדה של לקוחות בתחומי משפט שונים, העביר מסר בסוף השבוע במוספי המוספים של "ערב חדש", כי בגלל גבולות המצפון הוא לא היה מייצג, לדוגמה, את נאשמי המחתרת היהודית. בגלריית הלקוחות של זכרוני אפשר למצוא לקוחות הרחוקים מצבו מרחק רב במפה הפוליטית והחברתית בישראל. ביניהם, חשוד בפרשת בניית העיר עמנואל, חבר הכנסת והאיש העסקים אברהם שפירא.

חנה קים ("העיר" ביום שישי האחרון) כותבת, כי זכרוני מייצג לקוחות הפועלים בדרום-אפריקה. היכן גבולות המצפון שלך — שאלתי את זכרוני. הוא השיב כי בגלל סודיות העניין נמנע מלפרש למה בדיוק נוגע הייעוץ המשפטי שהוא נתן. אם אותם מבקרים היו יודעים מה אני עושה בנושא זה — אמר זכרוני — היו יכולים להתגאות בזה. על קצה המזלג שירטט זכרוני את השקפת-עולמו: "בתחומי המקצוע [illegible]

רייסר: אני בעד צמצום החסינות

לפני שבועיים דווח כאן כי חבר הכנסת מיכה רייסר (תחיה), שהמשטרה ממליצה להעמידו לדין בעבירה של קבלת שוחד ממיכאל אלבין ז"ל, פעל בשעתו נגד הסרת חסינותו של חבר הכנסת שלמה עמר (יוזר) בתיק החקירה הראשון בפרשת האגודה סהר (יולי 1985). לדברים שכתבתי היתה ראיה: רייסר (יולי 1985) היה בין 13 ח"כים שהתנגדו להסרת החסינות, מול ארבעה — יוסי שריד, מיכאל איתן, דוד ליבאי ואהוד אולמרט — שתמכו בהסרתה.

רייסר התלונן על דברים שכתבתי כאן. לדבריו, הוא אחד התומכים הנלהבים בצמצום חסינותם של חברי הכנסת, שהיא מופקרת במשטר הפרלמנטרי. רייסר שכבע בשעתו שלא לתמוך בהסרת החסינות בגלל דעתו של דוד ליבאי [illegible]

כשלושה חודשים לאחר שרייסר, הח"כ בני שליטא ו־11 חברים של ועדת הכנסת החליטו שאין להסיר את חסינותו של עמר, אמר רייסר בריונו הטענה כי הוא בעד צמצום החסינות; אולם מצד שני ציין, כי יש להגן על חברי הכנסת (כמו ציבור השופטים) באשר לשיקול-דעתם אם לפתוח נגדם בחקירה או לא. רייסר אמר: "... עובדה ידועה לכולנו, שבסך הכל חוקי החסינות בארץ הם פרוגרסיביים מכל הפרלמנטים בעולם... הייתי רוצה מצד אחד לצמצם במידה די ניכרת את נושא החסינות, אבל מצד אחר להגן על הציבור... הצעה של היועץ המשפטי לממשלה שמגיע שנוהל של פתיחת הליכי חקירה לגבי חבר כנסת יהיה בדיוק כפי שהוא לגבי שרים. אני רוצה להעביר את ההצעה [illegible] מסקנה שצריך להעמידו לדין, הוא שהכין את התיק והוא שהעמיד את כל המערכת בפני עובדה שמעמידים חבר כנסת לדין. היועץ המשפטי הוא שיתן את האור הירוק אם להתחיל בחקירה או לא להתחיל בה. כך אנחנו מקבלים הגנה חשובה מפני כל מיני חקירות סרדיניות..."

לא זו בלבד שהצבעתו של רייסר באשר לסימון פתיחת הליכים נגד חבר כנסת מספק להם חסינות נוספת, אלא שהדוגמה שהביא בעניין החקירה נגד עמר היא אולי השוכה. שניים מאותם מעורבים בפרשת תיק החקירה הראשון נגד עמר הורשעו בינתיים. מעבר לכך: הסלמת הגוף החוקר אינה מחייבת, וגם במצב הנוכחי נתונה ליועץ המשפטי לממשלה הזכות הבלעדית אם לבוא ולבקש מהכנסת את העמדתו של עמר לדין. הדיונים בוועדת הכנסת בשאלת הסרת החסינות [illegible]

רק בלוח העיר!
מהפכה גדולה במודעה הקטנה:
לא מכרת לא שילמת
פרסם עד שתמכור
אבל...
אם לא תמכור בתוך חודש -
תקבל את כספך בחזרה!
מוכר מכונית? דירה? מחפש עובדים?
עכשיו, בלוח העיר, אתה יכול רק להרויח
כי המבצע החדש של לוח העיר הוא מהפך אמיתי!
אתה משלם 42 ש"ח בלבד (פחות מכל הלוחות האחרים),
ומודעתך תתפרסם שוב ושוב בעתונים:
העיר (העתון הנקרא ביותר בת"א וגוש דן)
וגם ב: הארץ, חדשות וכותרת השרון. אבל...
אם אחרי חודש עדיין לא מכרת, כל מה שעליך לעשות הוא
לצלצל למשרדי הלוח, להודיע שלא מכרת,
וכספך יוחזר לך. לוח העיר נוכר מהר. בזאת אנחנו בטוחים, לכן
רק לוח העיר יכול להציע לך הצעה מהפכנית כזו.
עכשיו בלוח העיר - מרויחים בלבד.
לוח העיר
זה עובד!
מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון: 03-371261

הטור שלי / נתן דונביץ

ניירות עבודה

אנשי ציבור מרבים לכתוב מכתבים. אנשים בודדים מרבים להתחלק בחוויותיהם ובלבטיהם עם יומניהם. לעתים, פוליטיקאי מפרסם אף בודד כותב גם מכתבים וגם יומנים. זו כמובן תהיה חגיגה גדולה לביוגראף שלו, כבוא היום. אפשר להניח שאילמלא רצו שדברים יראו אור, היו משמידים את הגיליונות והפתקים, אולי למגינת לבם של סופרים ומנציגים. זו תעשייה המודרנית משווקת מגרסות ביתיות, שאדם מציב ליד מכתבתו, וכל נייר שאין הוא רוצה שעין זר תשזוף אותו — נגרס ונטחן עד דק.

לעתים מכתבים ופתקים שמותיר אדם אחריו, נועדו כדי שאחרים יקראו אותם. שידעו כי פלוני שהיה מדינאי או משורר היה גם גבר אוהב ומאוהב. אבל אם אדם צעיר כמו מרדכי ואנונו, שהכל כותבים ומתארים מה עשה ומה לא עשה בעודו בארץ, משאיר מזוודה עם יומנים ומסמכים אישיים — האם רשאי כל אדם לקחת ממנה ככל העולה על רוחו?

מבחינה משפטית המצב ברור. העושה זאת הוא עבריין. חוק הגנת הפרטיות התשמ"א־1981, אומר בסעיף 2 לחוק: "פגיעה בפרטיות היא... העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתוכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו".

במלים אחרות, החוק מתיר לחוקרים ולהיסטוריונים לנבור ביומניהם ובניירותיהם של בריאים שהלכו לעולמם לפני לפחות 15 שנה, וכמובן, רק כאשר יש למסמכים ערך היסטורי.

הויכוח והחשיפה של ניירותיו הפרטיים של ואנונו הם עבירה בוטה וגסה לא רק על חוק הפרטיות, אלא מעשה שלא ייעשה בין בריאים. אדם סגור מאחורי מנעול ובריח — ויהיה מעשהו חמור ככל שיהיה — ובא פלוני אל מזוודתו העזובה ומחטט בניירותיו הפרטיים, ביומנו האישי, ונוטלו כדי להשוף אותו לציבור כולו. זה מעשה חמור.

לפני שנים אחדות מצאה הטלוויזיה לנכון לצלם בלוויה כיצד מורידים הקברנים גופה עטופה תכריכים אל הקבר, ואת רגבי העפר הנזרקים עליה. חשב מי שחשב שבלי המראה הזה לא יידע הצופה שהמת נקבר. כאשר נשמעו קולות מחאה רמים נגד ה"סקופ" הנ"ל, חדלה הטלוויזיה מצילום הקרבה של תמונות אלה. עתה, אולי טוב תעשה אם תבדוק את מהות ה"סקופ" של הנון עיתון השבוע. איני זוכר שכתב של הטלוויזיה הגיע לביתו של אהוד יערי, בניסיון לגלות שם את מכתבי הוחה יערי או כל מסמך אישי "השופך" אור על אישיותו.

ישראל ביערות מאלזיה

בהאזנה לדיווחים על מסעות הנשיא הרצוג במזרח הרחוק נזכרתי בסם. לפני שלוש שנים ביקרתי באנגליה. יום אחד יצאתי בטיול מאורגן מלונדון לפונדקים עתיקים באנגליה. מסע מקסים, אחרי העונה הבוערת, באפרוריות של הסתיו האנגלי. היינו תריסר תיירים, מארצות שונות.

כדרכם של טיולים כאלה, בקטע הראשון של הדרך המשתתפים זרים זה לזה. כל אחד תופס לו מושב באוטובוס הקטן, נצמד אל החלון ואל הנוף. לא נותן דעתו לנוסעים האחרים.

לעת ערב עשינו חניית־לילה ראשונה בסטראטפורד. לאחר שכולם הלכו לראות את בית התיאטרון והחנויות הסמוכים לו, משוטטים בסגנון תקופתו של וילי הגדול, כונסה החבורה להרמת כוסית. באולם קטן בפונדק, משהו כמו גיבוש חברתי של מי שהיו קרובים זה לזה, כסית, במשך חמישה ימים.

לחצנו ידיים, הכרנו זה את זה היכרות שטחית. ראשונה, מחליפים שמות ופרטים מעטים. כך מצאתי עצמי עומד ליד זוג צעיר, בני שלושים־פלוס. שוחחו עוד. הוא מה שמכנים ממוצע־קומה ומוצק־גוף (רוב האוכלוסיה האוכלת שלוש פעמים ביום נראית כך), לבוש חולצת משי לבנה, דקה, ומכנסיים שחורים. היא — בסארי ארגמני ועליסידה כמשה. הציג עצמו בשמו המלא. אחר כך ספרתי תשע הברות. לנוחותי הוסיף: "קרא לי סם". האשה הצעירה השפילה עיניה, ובעלה הציג גם אותה.

לוגמים משקה מן הכוס שביד, ושואלים קצת שאלות הבהרה. נסתבר, שהאיש הצעיר הזה באמת הודי, אך לא מהודו. ממאלזיה. קיבל את הנסיעה כהוקרה על הצטיינות בעבודה. לשאלתי על עיסוקו הוא משיב: מנהל עבודה ביער גדול של עצי גומי. אני שואל אם הוא גר בקואלה לומפור, הבירה. משיב מחויך נבוך: לא. הם חיים בבקתה שנבנתה על־ידי החברה בלב היער, מרחק כמאתיים קילומטרים מהבירה.

איך אתם שומרים על הקשר עם החיים והתרבות? סם אומר שהוא מקשיב לבי־בי־סי. לשירות העולמי שלהם. המשודר ברחבי העולם בגלים קצרים. בלילות הוא יושב ליד המקלט ומאזין ומאזין. הרבה לכדורגל, אך גם לעניינים אחרים. ואז הוא מטיל פצצתו: "אני חושב שג'נרל שרון מסוכן בשבילכם. הוא יגרור אתכם ממלחמה למלחמה". איני שואל אותו, מופתע מכך שבלב היער במאלזיה נקבעה האבחנה הזאת, מבין לו. "אני לא רק מאזין לשידורים. אני גם מנתח את הדברים. אסור לי להיות מנותק", תשובתו. אני מנסה לומר שישראל קטנה, לא מעצמה גדולה. וקצת מפתיע שהוא מכיר את הדמויות אצלנו. "שמיר נראה לי יותר מאוזן", הוא ממשיך. "אני חושב שאם הליכוד חייב להיות בשלטון, אז השתוב לכם שיצחק שמיר יהיה ראש הממשלה, לא שרון". אחר כך הסביר לי את גדולתו של משה דיין ומדוע הוא חושב שבן־גוריון מדינאי בעל מעמד מיוחד בהיסטוריה.

אני מניח שהבעת התפעלות על פני התפוגגה רק כשעברו לסקור את הכדורגל האנגלי. כאן פצתה האשה את פיה בראשונה ואחרונה. בנימה כמעט מתנצלת: "סם יושב כל הלילות ליד מקלט הרדיו ומקשיב. עם אוזניות, שלא להעיר אותי ואת הילדים".

לסם היו הערות ענייניות מאוד בקשר לסוריה ולמצרים.

וזה מזכיר לי מסע אחר, לפני שנים, למזרח הרחוק. יום אחד בהונג־קונג הצטרפתי לשלושה תיירים אחרים שנטלו חלק במסע קצר במונית ל"שטחים החדשים", לגבול סין העממית. כנסענו בדרך, מצית הנהג היושב לידי את הסיגר העבה שבפיו. אינו שואל אם הוא מפריע בכך למישהו. חוואי אפריקאי, על פי לבושו והליכותיו. כבד משקל.

כבר בשיחה ראשונה מסתבר שאינו יודע בבהירות מדוע הוא כאן. סוכן הנסיעות קבע בשבילו את התוכנית. ואז הוא שואל מהיכן אני. "מישראל". "ישראל היא בירושלים. נכון?" — ביקש להפגין את ידיעותיו ומעורבותו בענייני העולם. "לא". הסברתי לו. "ירושלים היא בירת ישראל". "אוה" הביע פליאה, כמי שנודע לו זה עתה מידע חשוב. לא התייאש, והוסיף: "היתה לכם מלחמה קשה עם טורקיה, מה?" באריכות של דיילת הסברתי לו שהמלחמה היתה עם מצרים. "מה, זה אינו אותו הדבר — טורקיה ומצרים?"

כעבור שעתיים נפרדנו. פנינו איש לדרכו.

סם לא היה שואל שאלות כאלה. הוא היה משיב לחוואי לא רק היכן ישראל. אלא גם מי כראוי שיהיה ראש הממשלה שלה.

מיכאלי: ארבלי החליטה לוותר עלי

מאת מיכאל גרטי

קשה לומר שהיתה כאן הפתעה. מאז נבחרה שושנה ארבלי-אלמוזלינו לתפקיד שרת הבריאות, היה ברור לבכירים במשרד הבריאות כי המנכ"ל, הפרופ' דן מיכאלי, יתבקש ללכת הביתה. בשנתיים ששימשה ארבלי סגנית השר, היא חשה לא־פעם מנוטרלת — כאשר מרדכי גור ומיכאלי פעלו תוך תיאום והבנה ביניהם. "מה לעשות, לא הייתי בבני־הבית", אמרה לאחד ממקורביה. בעניינים לא־מעטים מצאה עצמה מתנגדת לעמדות גור ומיכאלי — שסירבו לעתים לתמוך תמיכה עיוורת בקופת־חולים הכללית, כאשר ארבלי ביקשה לסייע לה ככל יכולתה.

מיכאלי עצמו אינו מסתיר את אכזבתו מהעובדה שהתבקש לעזוב. לדבריו "שרת הבריאות היתה צריכה להחליט אם לשבץ את ראש העירייה למנות בעת מלאיקום לניהול המרכז הרפואי בתל-אביב או לוותר על שירותי במשרד הבריאות. [illegible]

האין זו החלטה מקליבה?

מיכאלי: מנכ"ל פועל רק כאשר יש לו מלוא התמיכה והגיבוי של השר, ובכל מקרה הוא לא יכול להמשיך לתפקד כאשר השר שלו החליט לוותר עליו. אנחנו באים לשרת שר, והנאמנות שלנו מלאה כלפיו. ברגע שאנו מתבקשים, אנו עוזבים.

לדברי מיכאלי הוא עוזב את המשרד "בלב כבד", בעיקר מפני שמראש הוא הגיע אליו לקדנציה מלאה — ויש פעולות הנמצאות עדיין באמצען והוא לא יספיק לסיימן. "לא הייתי מקבל על עצמי תפקיד לשנתיים אבל הדברים התגלגלו כפי שהתגלגלו. אפשר להסיק מכך מסקנות עצובות בקשר לשירות הציבורי, מפני שאני המנכ"ל ה־14 שהתחלף בשירות הממשלתי בשנתיים האחרונות — אבל מה לעשות, אין לנו איגוד מקצועי".

מיכאלי מבהיר כי אין הבדלים בגישה הבסיסית בינו לבין שרת הבריאות: אנחנו שייכים לאותו מחנה מבחינת התפיסות החברתיות שלנו.

את האשראי להישגים שהוא רואה בתקופת כהונתו הוא מבקש לחלוק עם השר הקודם. מה ההישגים מנקודת ראותו?

מיכאלי: באתי למשרד בתקופה של שינוי ערכים. היו שינויים גדולים בכל המשק במדינה, בשירות הציבורי ובוודאי בשירותי הבריאות. התגלתי בתפקיד זמן קצר לאחר התקבלה של תכנית כלכלית חדשה. [illegible] הממשלה שנה שלא כלול בתקציב — או שמערכת הבריאות תיפגע בכרזות עצמה או שלא תבצע.

הוא מזכיר את התקופה הקשה של קיצוצי התקציב — אלה שהביאו לחזות הפרות בהטלות הרפאנים בלילות ולמחסור בתרופות ובאינפוזיות בבתי-החולים. בפעם הראשונה "עשר מרי" במערכת. "עברה שנה ורבע עד שהממשלה החליטה מאיפה יבוא הכיסוי. יזמנו את הדיון בתכנית ההבראה של קופת-חולים ואני זוקף לזכותי ולזכות שר הבריאות שיש היום תקציב מאוזן ומוסכם לקופ"ח. השנה, זו הפעם הראשונה שילמה קופ"ח לממשלה תמורת שירותים שקיבלה ממנה, ועשינו זאת תוך הבנה עם ההסתדרות".

חוק ביטוח הסיעוד שהוכן לאחר שש שנים של סחבת הוא לדבריו אחד ההישגים הבולטים שלו. הישג שכבר השנה "נותן לנו מיליוני שקלים לשיפור הטיפול הקהילתי, ויש לנו די כסף לטיפול בקשישים בבתיהם. זו תכנית האמורה להכניס למערכת הטיפול בקשישים במשרדי הבריאות והרווחה כ־350 מיליון דולר, כסף שהיה מונח שש שנים כאבן שאין לה הופכין".

הישגים אחרים הם קליטת עולי אתיופיה, "שבשנה הראשונה היו אצלם 850 מקרים של מלריה ובשנה שלאחריה אף לא מקרה אחד". או ההיערכות למניעת התפשטות האיידס ומעקב הבדיקות בתרומות הדם, לגילוי נוגדני איידס.

מיכאלי גם על שמירת היקף הפעילות [illegible] הקיצוצים בתקציב וההתעלמות מתייקרות התרופות. והציוד טומן בתוכו את המשך המשבר ברפואה הציבורית: "אנו עומדים עם ציוד ישן בן עשרים שנה וחוקתו בלעת 50 אחוז מהתקציב לציוד", הוא מדגיש ומציין שהציוד המתוכנן נועד לשימוש שבע עד עשר שנים, אך תקציבי החידוש אינם מלאים. אפילו אחד חמישה אחוזים מהצרכים. "מה שסועל הוא השגור", [illegible] סיף המנכ"ל היוצא: "באיכילוב רק 25 אחוז ממה שבנינו בא מתקציב המדינה. לכן, בנייה שהיתה אמורה להיגמר בחמש שנים נמשכת 20 שנה".

איזה מצב דרוש להבראת מערכת הבריאות?

מיכאלי: חסרים לנו היום במערכת כעשרה אחוזים תוספת אמצעים. כדי שהמשרד יתפקד כראוי, אנו זקוקים ל־80 מיליון שקל נוספים.

והוא מוסיף כי למרות המחסור, המצב עתה טוב בהרבה משהיה כשהגיע לתפקידו: "הגענו למצב שבו אני יודע איזה תורים מגיע למשרד ולבתי-החולים, ונמנע הסבל שהיה כרוך בחיכוכים המתמידים".

ומה על פריחת הרפואה השחורה?

מיכאלי: מה שקורה ברפואה השחורה לא התחיל מהיום ולא התחיל גם לפני עשר שנים. העניין הזה קיים בכל המדינות שיש בהן שירותי רווחה ממלכתיים. אף מדינה אינה יכולה לספק את כל הצרכים. לדעתי, זו תוצאה של קופת־ראשונה בהקצאת משאבים לאמיתו. רפואה שחורה היא קודם־כל עניין של היצע וביקוש. מה שנקרא רפואה שחורה הוא שוחד בעד מתן הטבות לחולים. בראש ובראשונה, קיצור תורים. תורים יש בבתי־החולים הגדולים לניתוחים באבאלים מאד, כמו פרוסטטה, קטאראקט והרניה וכן לניתוחים מסובכים מאוד כמו ניתוחי לב. במערכת הציבורית אין לנו האמצעים הכספיים להפעיל חדרי־ניתוח יותר משמרות. אפילו במבצע חד־פעמי לחיסול התור — מדובר בתוספת תקציב של כעשרה מיליוני דולר.

היו שניסו לקשור את פרישתו של הפרופ' מיכאלי עם משבר האחיות בבתי־החולים. לדבריו, אין קשר כזה, אפילו לא בקירוב למציאות. עכשיו, כתום השביתה, הוא מוכן לומר דברים שהסתיר בעת השביתה: "עקבנו יומיום אחר הנעשה בבתי־החולים ולא הרגשנו שהמצב כה חמור, כפי שהיה בתקשורת. חששתי מהתרופה נוספת והייתי מודאג בעיקר מהתערבות של גורמים מבחוץ, שקראו להחריף את השביתה או להיכנע לאחיות. היינו חייבים לשמור על הישגי הכלכלה הישראלית שנקנו ביזע במשך שנתיים.

מה הנושאים שהיית מבקש להשלים את הטיפול בהם?

מיכאלי: אני צריך עוד שבועות מספר להשלים את כל המגעים הדרושים בעניין ההשתלות — עם הרבנות ועם הרופאים. אני מעדיף לסגור את הנושא בצורה מבוקרת, בשיתוף עם הרבנות, כמו שהשגנו בעבר, שמנכ"ל משרד הבריאות יכול להורות על נתיחה לאחר המוות, אם יש עניין של סכנה לציבור. גם בעניינים אחרים יש חוקים ותקנות בשלבים סופיים — כמו תקנות בשאלת הפריית מבחנה והקפאת עוברים, שיהיו מתקדמות ב־20 שנה לעומת התקנות של ארה"ב, וכמו התקנות לפתיחת בתי־חולים ומרפאות.

אם כן, מדוע בכל זאת אתה עוזב?

מיכאלי: אני יכול לענות על שאלות הקשורות לדברים שקרו במשרד בזמן כהונתי, אבל את השאלה הזאת אתה צריך להפנות לשרת הבריאות.

קבוץ 86 / אלי אלעד

הלבנת הון פרטי בעין־חרוד

בניסיון להתמודד עם הבעיות המעיקות של הרכוש הפרטי גיבשה ועדה פנימית שמונתה בקבוץ הוותיק הצעה להכיר בכספים פרטיים עד לגובה של שני תקציבים אישיים, אותם יוכלו החברים להפקיד בקופת המשק. "כדי למנוע רתיעת החברים, תוכל הפקדתם להיות סודית והסייה להלוסין". פרט לכך תיאסר כל פעילות של חברים בבנקים.

בעיית הרכוש הפרטי שבבעלות חברי קיבוצים, לרבות חשבונות בבנקים, שהכספים המופקדים בהם משמשים לא אחת מקור לא אכזב למימון נסיעות פרטיות לחו"ל, טורדת כבר שנים את מנוחתם של קיבוצים לא מעטים. מקורם של כספים אלה בירושות, מתנות, והסכנות מתקופות שליחות ועבודות מחוץ לקיבוץ, בחו"ל ועוד.

המשותף להם בכך שלא מגיע דרכם לקופה הכללית המשותפת. בשנים האחרונות, עם גבור התופעה ואי־השקט החברתי שהיא גרמה לה, נעשים נסיונות להתמודד עם הבעיה.

אחד הנסיונות המעניינים נעשה רק בקיבוץ עין־חרוד (איחוד). בקיבוץ ותיק זה מונתה לא מכבר "ועדת רכוש" שלאחר דיונים והתלבטויות גיבשה הצעה לטיפול ברכוש הפרטי. עיקריה של ההצעה פורסמו לראשונה מעל דפי "הארץ" (11.11). ב"יומן עין חרוד", בטאון הקיבוץ מסוף אוקטובר מסבירה הוועדה את הרקע לדיוניה ולהצעת ההחלטה שגיבשה, העומדת להיות נידונה באסיפת הקבוץ.

"החלטות עקרוניות" עם "שקרים מתכבסים"

"כאשר גיבשה "ועדת הרכוש" לטיפול בנושא, לא היה צריך לשכנע את הבריה שהנושא דורש טיפול. לכולנו היה ברור שבנפשנו הרבי הזמן בעוסינו. ההתלבטות היתה — האם הנושא ניתן בכלל לטיפול. מוסכם היה על כולנו שהחלטות שאין בהן ביצוע, גורמות לעיוות מצב של העדר החלטות. התחלת הטיפול הנסיונו במשך — גרועה לפעמים מהשארת המצב הקיים היות ויש בכך מעין מתן לגיטימציה "חוקית" כמעט, למצב שכיום הוא לפחות מנוגד למגמה המסויימת גם מקובל כ"לארחוקי".

עם זאת, השארת המצב הנוכחי בו ה"החלטות העקרוניות" קיימות, אך בצידן קיימת הנורמה של ה"שקר המוסכם" שאין מתייחסים להחלטות אלה. ומאחר ולא "עוסקים" בנושא, כל אחד נוהג לפי ראות עיניו וגם אם החבר חושב שצריך לנהוג "אחרת", אף אחד לא מוכן להיות ה"פראייר". לכן, כתנאי ראשון להתחלת הסדרת העניין — חייבים לקבל החלטות מה רוצים.

הקו המנחה אותו אימצה הוועדה בעין־חרוד איחוד היה שיש לכלול את מירב החברים במינימום מוסכם כבר בשלב הראשון של יישום ההצעה. ובו באזן להישאר בגבול הנורמות המקובלות כ"סבירות" מנקודת ראות קיבוצית. זאת על ידי קביעת הסדר בר ביצוע שיקוף לאורך זמן קצר מהמעלותו את רובה הגדול של האוכלוסיה. בקיבוץ ויהיה מקובל ונתמך על ידה. מצב כזה ישפר במידה משמעותית את היכולת להתמודד בהמשך עם החריגים, שיתקשו או יסרבו לנהוג כנדרש.

הוועדה לרכוש הפרטי בעין־חרוד מציינת, כי לאחר שקבעה תפיסה זאת כקו מנחה, חיפשה אותו "קו גבול", שיכלול מעבר האחד את מרבית הציבור ומעבר השני יישאר כבר ב"שלב הראשון" חריגים בלבד. "והיות מאז ימי המעיין צבונו רכוש כללי רב וגם רכוש פרטי, פה ושם, במסלולין ובמלבלין. לכן הוחלט להציע מסגרת מסויימת, שתכלול רכוש מקובל (שיקבע מעת לעת) וסכום כספי סביר (בסדר גודל של כשני תקציבים שנתיים) שייקרא "הסכום המותר"."

אין אלטרנטיבות

להערכת הוועדה אין מסגרת זאת חורגת מנורמות ומדיים נוצצים ומקובלים בקיבוצים מחד גיסא ומאידך היא כוללת בתוכה את מרבית האוכלוסיה, כולל בעלי רכוש "זוטרים", ואף שיש בה אלמנט מסויים של "הלבנת הון", הרי שזהו מצב עדיף על שקר מוסכם. יסוד נוסף עליו מושתתת הצעת הוועדה הוא הרחקתם המוחלטת של חברים מהבנקים.

"פעילותם הפיננסית" של חברים רבים ובכללם טובים וצנועים — בסניפי הבנקים הקרובים והרחוקים אינה מתיישבת, לדעת הוועדה עם נורמה קיבוצית כל שהיא.

מאידך גיסא, המצב הקיים, בו אין לחבר אפשרות להפקיד כספים כלשהם במשק, גם במקרים פשוטים ונפוצים כמו קבלת מתנות חתונה ובר־מצווה, דוחף חברים רבים, במידה רבה בהעדר אלטרנטיבה, לזרועות הבנקים עתירי התכניות.

כפיתרון למה שמוגדר על ידי הוועדה כ"דילמה הקיומית", היא מציעה לאפשר לחברים להפקיד בקופת המשק כספים מסוג זה (במסגרת "הסכום המותר" בלבד) שאותם יוכלו למשוך כרצונם, אך בשום מקרה לא יוכלו להכלילם בתקציב האישי או להשתמש בהם במסגרות המשק.

הוועדה רואה חשיבות רבה בהדגשת סייג זה באומינה שהתקציב הוא עדיין "קו המשווה" העיקרי של רוב חברי הקיבוץ ויש לשמור כך גם להבא, כדי למנוע רתיעת חברים מהפקדת כספים במשק, תוכל הפקדתם להיות סודית והסייה להלוסין.

עם ביצוע שלב זה, תהיה כל פעילות של חבר עין־חרוד בבנק, למעט בהפקיד ולצרכים מוכרים, נוגדת את תקנות המשק האסורה להלוסין. לאחר ביצוע שלב זה שיגרום לכך שרוב החברים יימצאו במסגרת חוקית מוכרת ומאושרת, אפשר יהיה לגשת לטיפול בבעיות הכבדות באמת, המגללות, להערכת הוועדה, מספר לא רב של חברים.

מכל החלופות המוכרות בתנועה הקיבוצית, בחרה הוועדה (בהתאם לגישתה של אסיפת המשק) בדרך "הגמישה המתונה", שהיא לדעתה פשרה מסויימת ומעשית. עיקרי "הגמישה המתונה" היא שאחזקת רכוש העולה על ה"סכום המותר" בידי חבר והשימוש בו במהלך חברותו בקיבוץ אינה עולה בקנה אחד עם קריטריונים של שותפות אמת, ערבות הדדית ושוויון בסיסי. לכן, חבר שברשותו רכוש העולה על ה"סכום המותר", חייב יהיה, אם ברצונו להמשיך ולהיות חבר, להעבירו לחזקת הקיבוץ ובבעלותו המלאה.

קבלת רכוש זה ע"י המוסד תוכל להיעשות רק במקרה של עזיבת החבר או אחד מבני משפחתו הקרובה, שחלק מרכוש זה נרשם מבעוד מועד על שמו. בשום מקרה לא יוכל החבר או מי מבני משפחתו לעשות בו שימוש, בכולו או במקצתו, כל עוד הוא חי במסגרת המשק.

הוועדה מציינת, כי ברור לה שמימוש צעד זה הוא הקשה והמורכב בסעיפי ההצעה ויהרדים נורצצות ולעיתים אף נכבות לשאת בתוצאות הנורצות. היא מסיימת: "אנו מאמינים שהצעדים המוצעים הם נכונים, סבירים, חיוניים והעיקר — בני ביצוע". ימים יגידו.

דגניה ב': בעיות ותרבות זרה

מזכירות דגניה ב' החליטה באחרונה לתמוך בעמדתה של הנהלת בית־הספר — המוסד החינוכי המשותף לקיבוצי האזור — השוללת את הנוהג של קניית מוצרים שונים על ידי תלמידי בית־הספר בחנויות המסחר "כנרית" ו"ירדנית" אותן פתחה קבוצת כנרת באזור בית־הספר. המזכירות קראה לבני המשקים לכבד את החלטת הנהלת בית הספר ולהימנע מקניות במהלך שעות הלימודים.

להחלטת מזכירות דגניה ב' קדם מכתב, ששיגר צוות המחנכים בבית־הספר להורים חברי המשקים ובו מציינים, כי כניסת ה"כנרית" לפעולה יצרה מימד חדש לתופעה מסורתית ה"מלווה אותנו כבר זמן מה בשל הירדנית". תלמידים יוצאים משטח בית הספר, חוצים בהפזה את הכביש וקונים. יש כאן תופעות גלוות של "בזבזנות חדש", המחייב קביעת עמדה: לחץ חברתי להביא כסף לבית־הספר, מקרים של גניבה הנחשבים כ"פחזה" של "שובבות נעורים": קניית סיגריות ומשקאות אלכוהוליים (בירה, ואפילו ויסקי...)

צוות המחנכים בבית הספר מסיים את פנייתו להורים בכך שהוא מציין, כי לעמדתו החד משמעית. יש סיכוי רק אם תזכה לתמיכה ברורה בבית. בהסברה ובסירוב לתת כסף. אין לקבל את הטיעון "גם האחרים נותנים".

תק"ם: דרושות 40 משפחות ותיקות

27 בקיבוצי התק"ם — שהם יותר מ־15% מכלל הישובים המאוגדים בתנועה — מוגדרים כהתיישבות צעירה הזקוקה לסיוע של משפחות מהתיישבות הוותיקה. עד לאחרונה גייסה מחלקת ההתיישבות בתק"ם רק 12 משפחות כאלה. נוצר מצב שב־15 מהישובים האחרים אין משפחה מלווה. על פי הערכת המחלקה הצרכים המעשיים הם גדולים יותר ולכן השאיפה היא לאכלס קיבוץ צעיר ביותר במשפחה מלווה אחת.

לשם כך נדרשות עוד כ־40 משפחות.

בניסיון לזרז את קצב גיוס המשפחות הוותיקות פנתה מחלקת ההתיישבות של התק"ם לקיבוצי התנועה הוותיקים יד־הר. בין השאר ציינה, כי שנה כזו נחשבת לשנת גיוס מכל הבחינות הקיבוץ האם משתתף על כל יום עבודה. ביקורים תקופתיים בבית מסודרים ומטופלים על ידי המחלקה.

"שנה כזו מעניקה חוויות רבות לעושים בה הקמת ישוב חדש, תוך הכרת איזור גיאוגרפי ואנשים חדשים. משפחות שחזרו משליחות כזו יכולות להעיד, כי זה כדאי", מציינת המחלקה ומוסיפה, כי היא פונה במיוחד לחברים בגיל, שכבר אין להם ילדים בבית הספר או לכאלה שעוד אין להם ילדים ויכולים לצאת לפני שנת הלימודים הבאה. "בואו נושיט יד למשקים החדשים בהתהוותם", נאמר בסיום הפניה.

مكبر من الاصل

בארץ חלם

הנ"חס והנ"מה

לא שרציתי אי־פעם להיות קולומבוס, אבל עובדה: כל שבוע אני מגלה עולמות חדשים. בנתיב־כביש למהדרין, אני מביטה מבט ימינה ושמאלה, והנה — תגלית. סוף ממש השבוע גיליתי את הנ"חס והנ"מה.

הנ"חס הוא הנתיב החוסם. זה הנתיב השמאלי בכל כביש שיש בו יותר מנתיב אחד לכיוון. ואצלנו הוא מיועד לכל ג'ט בעל מנוע מימי מתושלח, הזכור לטוב. מכוניות כרמל מימי אחר קודש, שבמן הפיברגלס נתקע אי־אז — מקומן בנ"חס. משאיות עמוסות מתור הגרם הקדמון — מקומן בנ"חס. עגלה רתומה לסוס, הוחשב שהיא מכונית פרטית — מקומה בנ"חס. וכך קטנועים וקלנועים ויבעונים, שתנועתם העצמית אינה יורדת מ־180 קמ"ש, בעוד ביצועיהם מתכנסים באפס המוחלט — מקומם בנ"חס.

העובדה המיובשת, שבתקנה בלשון כתוב שהנתיב השמאלי מיועד לעקיפה או לנסיעה מהירה, אין לה שום שייכות. מה לחוק כתוב ולתשמישי הנ"חס?

לעומת זאת, הנ"מה, הנתיב המהיר, מקובע אצלנו בימין הקיצוני של הכביש. בראה רוצה לנסוע מהר — יותוך לימין, באלכסון החוק ביותר, וייסע בשלום. מובטח לו שאף פריט ממועדון הנ"חס לא יחסום שם את דרכו.

תאמרו: ירושה מימי המנדט, הנטייה הזאת לנסוע מהר בימני דווקא. לא ולא, זה מנהג יהודי למהדרין. אומרים לבריאים שהשמאלי למהירים, יסע בשמאל וכך ירגיש מהיר, גם אם ארבעת גלגליו תקועים בשטוח על פני האספלט. כי מה לה לעובדה ביישת אתת לעומת המציאות הקובעת, שהוא — נהג הדראגסט — אינו מרשה לשום אלפא־רומיאו לעקוף אותו!

ואם לא במנדט אנחנו, והחוק הבריטי בכבישים טרם הונהג אצלנו, מדוע לא שמענו על רפורט קטנצ'יק אחד על העוקפים מימין? זה מפני שכל שוטר בכביש — כמו אותו צדיק — יודע את נפש הנהג.

ואם כך, מדוע לא נודע עד כה על שום רפורט קטנצ'יק שהוענק לתוקע נ"חס? לא יפה להגיד, אבל התשובה האמיתית היא פשוט עניין של גועל נפש: גם השוטר מקבל גחם מהתעסקות עם תקועי הנ"חס. לא מאמינים? תראו מה עושה מכונית משטרה כשהיא נתקלת בטנדר שנת ייצור 1906, הנוסע בנתיב עקיף: היא פשוט עוקפת אותו מימין.

עמדות המצוקה מחפשות תורם

עמדות המצוקה המוצבות כיום בכביש החוף חיפה — תל־אביב, עשויות לעמוד לרשות הנזקקים להן בכל הכבישים הבין־עירוניים בארץ. זאת אם התוכנית, בהיקף עלות של מיליון עד מיליון וחצי דולר, שהוכנה במשרד התחבורה, תמצא את התורם או המימון.

שר התחבורה חיים קורפו, שמסר על כך שלשום בפתיחה הרשמית של עמדות המצוקה בכביש החוף, ציין כי בחודשים מאז הפעלתן ניצלו חייהם של שני פצועים. לפי אמנון שנתי, כ־15 פצועים קיפחו את חייהם בקטע זה בלבד, בעשר השנים שהעמדות הקיימות לא הופעלו נתקפד חייהם של כ־250 פצועים. "ההערכה היא, שהשימוש בעמדות מצוקה מוריד בעשרה אחוזים את תמותת הפגיעה מתאונה, בגלל הטיפול הרפואי המהיר יותר והנכון יותר. הפחתת התמותה אצל חלק מהנפגעים משמעה הצלת חיים, ואצל אחרים היא מתבטאת בהפחתת נכות או במניעתה", אמר קורפו.

שר התחבורה הדגיש כי יש לכך גם ביטוי תקציבי מפליג. אם תאונה בין־עירונית עולה למשק כ־50 אלף דולר, הנזק למשק מתאונות דרכים מסתכם בכ־585 מיליון דולר, הרי שהחיסכון השנתי מהפעלת מערכת עמדות מצוקה בכל הכבישים הבין־עירוניים יהיה כ־30 מיליון דולר בשנה. "אם נסתכל על הנושא רק מן הבחינה הזאת, כבר כדאית ההשקעה של מיליון־מיליון וחצי בפרויקט", אמר קורפו. הוא הבטיח כי ישיג את הכספים מתרומה או מתוך המערכת.

שר התקשורת אמנון רובינשטיין, שחנך את הפרויקט יחד עם עמיתו, הוסיף כי משרדו מתכנן עתה הצבת יותר מ־200 טלפונים ציבוריים בצמתים בין־עירוניים בכל הארץ, להודעות מצוקה פרטיות. "עמדות המצוקה אמורות לשרת רק הודעות למד"א, לצורך פינוי נפגעים. בחו"ל מקובלות מערכות מקבילות לשירותי גרר וכדומה, המופעלות על־ידי איגודי בעלי המכוניות. אצלנו אין מערכות כאלה, ולכן העמדות נותנות גם שירות לצרכים כאלה," אמר השר.

רובינשטיין סיפר, כי שני המשרדים מתכננים עתה פריסת עמדות מצוקה בכביש תל־אביב — ירושלים, והשלב הבא יהיה כביש באר־שבע — אילת. לצורך זה השיגה המועצה הלאומית למניעת תאונות תרומה מהארגון המקביל לה בגרמניה, שתכסה חלק מן העלות.

מרוץ ג'ימקאנה כל נהג יכול

מסלול נהיגה קצר אך מלא חתחתים מוכן לנהגי פתח תקווה ביום ששי בשעה 10:00 בבוקר. המסלול המנוהב בתוך מגרש החניה של הסופרסל, כולל עבירות פתאומיות, חניה צרה, נסיעה בין חרוטים צמודים ועוד הפתעות.

הג'ימקאנה בוחנת את מיומנות הנהיגה של כל משתתף. למרות המהירות הנמוכה, עד 20 קמ"ש, יגלה כל נהג שכושר הנהיגה שלו נמוך בהרבה מציפיותיו — ואולי לא. כאשר שניפיה השתתפותם של מיטב נהגי ישראל — כולל אלופי המרוצים של הארץ — יוכל כל נהג להשוות את תוצאותיו עם המקצוענים.

הג'ימקאנה תיערך בחסות המינהל לבטיחות בדרכים של משרד התחבורה ועיריית פתח תקווה. איתן בן־יהושע, ראש המינהל, דב תבורי, ראש עיריית פתח תקווה, חברי כנסת ואנשי ציבור אחרים ישתתפו באירוע כנהגים.

בתחילת הג'ימקאנה יערוך המועדון המוטורי הישראלי הדגמה של נהיגה נכונה. אחד מנהגי המועדון יבצע תרגולת נהיגה לא נכונה ולאחר־מכן ידגים את הדרך הנכונה לביצוע התרגולת.

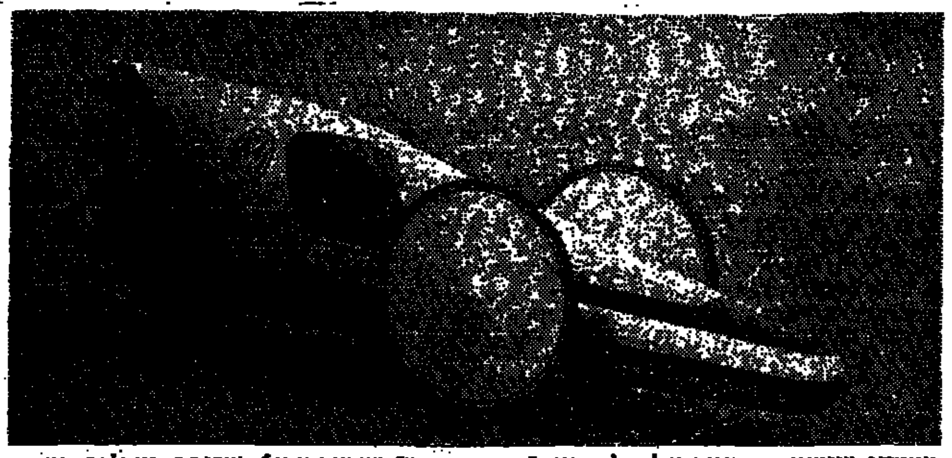

מפואבני מוזיאון המכוניות של פולקסוואגן: "רכב החיפושית" (שטרומאוביל), שפותח במחלקת המחקר והפיתוח של פולקסוואגן: משקל 28 ק"ג (מנוע — 27.5), מנוע דיזל בעל בוכנה אחת בנפח 25.7 סמ"ק, מחזיק בשיא העולמי לצריכה בדלק לליטר אחד של דלק — 1481 ק"מ.

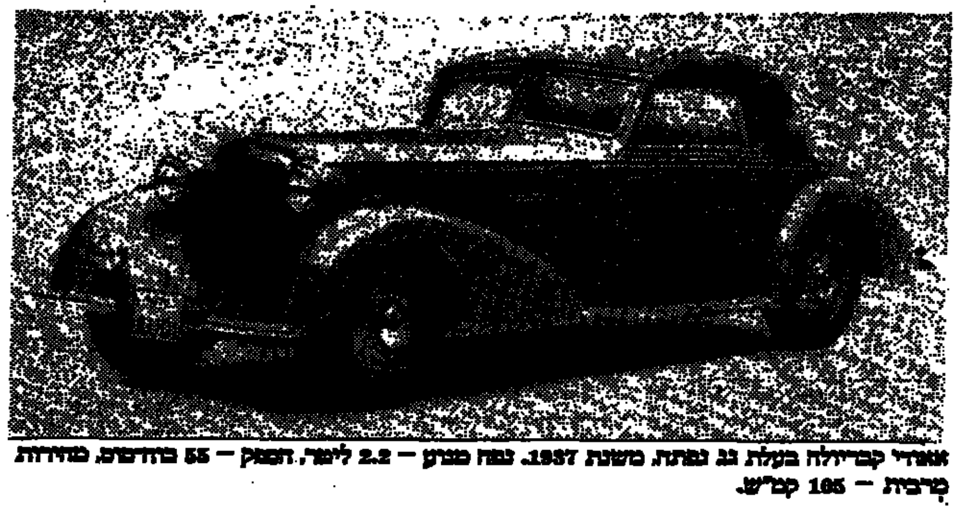

אאודי קבריולה בעלת גג נפתח, משנת 1937. נפח מנוע — 2.2 ליטר, הספק — 55 כוחות סוס, מהירות מרבית — 105 קמ"ש.

עתיד מול עבר

אאודי חוגגת כמעט 100 שנים. פולקסוואגן מציינת 48 שנים בלבד. אלא שבשנים האחרונות בלעה הצעירה את הזקנה, והיום חוברות השתיים, יחד עם מכוניות מתוצרות אחרות, תחת הגג של פולקסוואגן. ומה יכול להתגאות יותר לאור של חברה מצליחנית כמו מוזיאון, שיראה לכל מבקר את מה שהיה משנת 1 לספירה (של המכוניות). אבל פולקסוואגן אינה מסתפקת בעתיקות של עצמה, ולא באלה של חברות שחור פסף אחרות, ועתה זה "עתיקות" שלה. היא מציגה במוזיאון, לצד הרכוקות שהביאו את החברה עד למקומה המובטח כיום, גם את דגמי העתיד וגם את דגמי העתיד.

בעיר וולפסבורג, העיר ששוכנים בה משרדי הנהלת פולקסוואגן ומפעלה המרכזי, נפתח לפני שנה מוזיאון המכוניות של פולקסוואגן. המוזיאון שוכן במרכז העיר, לא הרחק מן המפעל, במבנה, ששימש קודם־לכן מפעל טקסטיל.

את המבקר מקבל בכניסה קיר מכוסה בתצלומים ומסמכים אחרים, המתארים את תולדות המפעל והחברה. עיקר התצוגה הוא מכוניות, ש"עשו היסטוריה" — אם בתולדות החברה ואם בתולדות תעשיית הרכב. חלק מן המוצגים רכשה החברה לצורכי המוזיאון מן הבעלים הפרטיים וחלק אחר — נתרם.

מוצגים רבים נזקקו לעבודת שיחזור ובנייה מחדש. את העבודה עשתה מחלקת ההיסטוריה של החברה. דגמי ניסוי למיניהם ודגמי עיצוב רבים משלימים את התמונות המחשבה ההנדסית המסורתית בחברה. דגמים עתידניים כפולקסוואגן 2000 ואאודי 2000, מלמדים על תפישותיה העתידניות. 70 דגמים בתצוגה ולפרקים מוסיפים דגם בעל משמעות היסטורית, מחקרית או אחרת.

המוזיאון פתוח כל השבוע וכל השנה (להוציא את שבוע חג המולד) בין השעות 10 בבוקר ו־5 אחר־הצהרים ברציפות. מחיר הכרטיס — 3 מארקים לאיש. הנחה לילדים.

העיר וולפסבורג שוכנת כ־100 ק"מ ממזרח לעיר הנובר ואפשר לשלב סיור במפעל פולקסוואגן (ימים ב־15.30, ללא תשלום משער המפעל) עם הביקור במוזיאון.

פולקסוואגן, המפוארית למוזיאון. אחת ממטרות אוצרי התערוכה היא להוכיח למבקר כי השם "פולקסוואגן" אינו שם נרדף ל"חיפושית" וכי החברה אינה "חברת חיפושיות", גם אם חלקן בתצוגה אינו קטן. כראוי לחברה, שאינה מתכחשת למקורותיה.

תצוגת המכוניות מייצגת כמעט 100 שנות מכונית. ההבגרה־הדגת אאודי מביאה למוזיאון את ימי שחר־המכונית. כך יראה המבקר דגמים עתיקים רבים משל הורש, דקוו, אוטו אוניון, בכאשי האאודי — כל החברות המהוות היום את אאודי.

כבר אלה, דגמי חיפושיות יוכל אז חיפושיות מיוחדות כחיפושית הרבי, שכיכבה בסרטו של וולט דיסני "החיפושית המטורפת" ואחרות.

נהיגת מירוץ ותרבות כביש

מחקר פסיכולוגי שנעשה במכון על נהגי מרוצים גילה ממצא מפתיע: רמת האינטליגנציה, זמן התגובה והקואורדינציה עין־יד נמצאו בתחומי הממוצע וללמטה ממנו. כאשר העמידו אותם נהגים בדרישות־מבחן זהות, אבל רק הוצבו במצבי לחץ, השתפרו תוצאות התפקוד שלהם שיפור משמעותי. נהגים רגילים, שעברו אותם מבחנים, נתנו תוצאות הפוכות: הם השיגו תוצאות טובות בהרבה במבחנים הרגילים, ופחות טובות באלה שנעשו במצבי לחץ.

מנחם ארמון, מנכ"ל מרוצי ישראל, התוודע אל תוצאות המחקר הזה עוד בהיותו סטודנט בפסיכולוגיה, בארה"ב, שם עסק בחקר תגובות במצבי לחץ בבציעה הופשית.

במה שונה נהיגת מירוץ מנהיגת כביש? האם נהג מרוצים ישפיל את מכוניתו בצורה שונה על המסלול לעומת הכביש? גם ארמון וגם אבישי עצמון, מנהל קבוצת מרוצים ישראלית, עונים על כך תשובה חד־משמעית: הנהיגה במסלול שונה מזו שבכביש, ועם זאת, שונה נהיגת המקצוען מזו של הנהג הרגיל. במה? שניהם יאמרו: תרבות נהיגה, שליטה ברכב ובכל הקורה בכביש וסביבו, והיכולת להפיק מן הרכב את המיטב. הם ידגישו, כי המיטב שונה במסלול ובכביש.

"נהג ממוצע מתייחס לנהיגה כאל פעילות האמורה להביאו מנקודה א' לב'. לכן, בזמן נסיעה או המתנה ברמזור הוא יעסיק את מוחו בקריאת עיתון או במחשבות אחרות, כאשר רק חלק קטן מפעילות המוח מוקדש לנהיגה. נהג מרוצים מרוכז ב־100 אחוזים בנהיגה. מה שמאפיין נהג מירוץ על פני המסיע הוא כושר הריכוז, כאשר תנאי השטח מהווים חלק בלתי־נפרד מהנהיגה. השליטה בתנאי השטח חשובה כל־כך שנהג מרוצים בגראנד־פרי מכיר כל סנטימטר של המסלול, לאחר שהוא הלך אותו קודם לכן ברגל", אומר ארמון.

הוא מסביר, כי בנהיגת מירוץ, הנהג והמכונית מנוצלים עד לקצה גבול היכולת. "זה מה שנקרא בשפתנו 'לנהוג על המגבלות'. כי אם ירד מהמגבלות — יעקפו אותו, ואם יעבור אותן — המכונית תנתק מגע מן הקרקע, או התוצאה תהיה שהמכונית תעוף מהמסלול או תתהפך. זאת רואים לאיפעם במרוצים", מוסיף ואומר ארמון.

אבישי עצמון, שלפרנסתו הוא עובד כמנהל מוסך מרכזי בחברת ייבוא מכוניות, מבחין בין שני סוגי הנהיגה גם במכונית הרגילה. הטיב של ניצול המנוע, לדבריו, נהג ספורטיבי יעדיף להפיק מן המנוע הספק וכוח מרביים, גם כאשר זה בא על חשבון אורך חיי המנוע. שכן, ניצולת מלאה של כוח המנוע גורמת בהכרח בלאי מואץ. "לביצועים טובים יותר יש גם מחיר: תצרוכת דלק גבוהה יותר", אומר עצמון. עם זאת, הוא מדגיש, כי נהיגה מהירה, כאשר היא נעשית במכונית [illegible] פחות מנהיגה המופגנת מן המנוע את מיטבו.

השלכותיה העיקרית של הנהיגה הספורטיבית על הנהיגה הרגילה בכביש מתבטאת בגורם הבטיחות. שני המשוגעים לספורט מרוצי המכוניות גורסים כי סיכוייו של נהג מרוצים הנוהג בכביש רגיל להיות מעורב בתאונה פוחתים בהרבה מסיכויי נהג רגיל, בשל ערנותו הגבוהה לנעשה בכביש. "קשה להיתקל בנהג מרוצים שיהיה מעורב בתאונה מן הסוג של 'איך לא ראיתי אותו פתאום', או 'מאיפה הוא צץ', או 'לא יודע מה קרה', או 'איבדתי שליטה על ההגה'", אומר עצמון. לעומת זאת, טענות אלו נשמעות תדיר מפי נהגים רגילים שנקלעו לתאונות.

עצמון מודה, כי נהג מרוצים ייראה על הכביש כנכבש לסיכונים רבים יותר מעמיתו הרגיל. אבל מאחר שהמקצוען מודע למגבלות ומיומן בהן, אין הדברים בגדר סיכון לגביו. "עם זאת, עליך להביא בחשבון שגם הבהלת נהגים אחרים בכביש היא סיכון שיש להתחשב בו", הוא מדגיש.

ובעוד עצמון מנהל קבוצת מרוצים, מנחם ארמון היה עד לאחרונה נהג מרוצים מן המניין. האם יש הבדל בין נהיגת מירוץ במכונית בעלת נפח מנוע קטן לעומת מנוע מקבוצת הנפח הגדול? לדעתו, לא. לעומת זאת, יש הבדלים משמעותיים בין נהיגה במירוץ על מסלול עפר, כמו באשקלון, לעומת הנהיגה במרוצי הגראנד־פרי והאחרים, הנעשים על מסלול אספלט.

הוא מספר, כי יש מקצוענים הנוהגים גם במסלולים כאלה וגם באלה, אבל כל נהג מסלול מחייב טכניקה שונה של נהיגה.

ארמון טוען, כי נהג המרוצים מבחין מהנהג הרגיל בשני דברים חשובים: הוא מכיר את רכבו הכרות מושלמת, ועל כן יש לו שליטה מושלמת ברכב. כן יש לנהג המקצוען כושר ריכוז גבוה במהלך הנהיגה, וגם המעלה משמעת עצמית גבוהה.

לשאלה אם הוא מיישם את כל הדברים הטובים הללו על הכביש, הוא עונה כמבויש: "לא. אני בכלל לא נוהג עכשיו. אני בשלילת רשיון על מהירות מופרזת".

הבחור שחצה את ארה"ב לאורך ולרוחב, וגמא במשך עשרים שנות נהיגה מאות אלפי קילומטרים ללא תאונות (פרט לאחת, ללא נפגעים, בכביש 19), שהשתתף במאות מרוצים שבהם המהירויות מפליגות, ולא נפגע אף באחד מהם, נתפס אצלנו על "מהירות מופרזת" של 65 קמ"ש, ברחוב הירקון. מי אמר שלרדאר המשטרתי אין חוש הומור?

המשכנעים בפעולה

באחרונה היו חיילי הכוח הרב־לאומי בסיני מעורבים בתאונות רבות, מרביתן קטלניות. בתאונות נפגעו בעיקר תושבים מצריים. בניסיון להתגבר על גל התאונות, פנו מפקדי הכוח אל מועדון מכוניות ותיירות בישראל (ממ"ת) בבקשה להשאיל להם את מיתקן "המשכנע", שברשות המועדון. זה מיתקן יחיד במינו בארץ, הבא להדגים לנהגים את עוצמת הפגיעה בנהג, כאשר אינו חגור בחגורת בטיחות, גם בנסעו במהירות של 12 קמ"ש בלבד.

"המשכנע" הובא לבסיס הראשי של הכוח הרב־לאומי באל־גורה — הוא בסיס "איתם" — על־ידי מנכ"ל ממ"ת, אהרן גוית. במשך שבועיים התנסו כל החיילים בשכנוע של "המשכנע". מפקדי הכוח העידו כי התוצאות היו משכנעות עד מאוד. במסגרת הצעדים הנוספים הננקטים על־ידי מפקדת הכוח לאכיפת חוקי התנועה בסיני, חויבו כל נהגי הכוח לנסוע במהירות מרבית של 60 קמ"ש. מי שנתפס בעבירה מוגברת, רשיונו נשלל לשבועיים באופן אוטומטי. זה מרחק את החייל לבסיס בסיני, בסופי השבוע ומונע ממנו את תענוגות קהיר או תל־אביב, צעד המוגל כמשכנע רב־השפעה על הנהגים הללו.

נבראו ולא היו

עשרות מכוניות, ואולי מאות, נבנו בעשורים השונים כאבות־טיפוס על־ידי היצרנים השונים בעולם. בתחילת דרכן כאבות־טיפוס, המתוכננים כמכוניות על פס הייצור. אבל היו כאלה שמעולם לא הגיעו לפס הייצור. הירחון מרכב מביא בגיליונו האחרון כמה סיפורים על מכוניות אלה, שנבראו ולא היו. הצלם האנס ג. להמן צילם בעשרים השנים האחרונות את אבות־הטיפוס הללו. הוא מסר את התצלומים לעיתוני הענף, הצייר קווים־יבים, שקרא דויד לדמותו והעלה על הנייר את המהות של כל המכוניות, כאילו הגיעו לאולם התצוגה. תיאור זה הועבר לעיתונאי הרכב פטר וירנאואר, שהתחקה אחר הסיפור שמאחורי כל אב־טיפוס כזה. מובאים כאן סיפוריהם של ארבעה דגמים (סיפור אחד הובא כאן בשבוע שעבר).

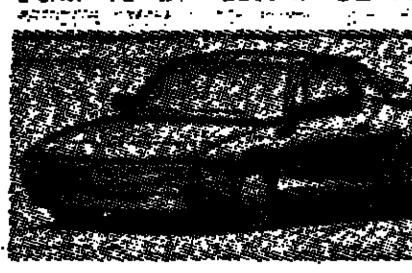

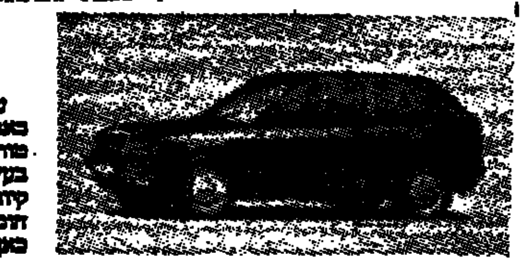

מיני־מרצדס

באמצע 1981, דובר על זה בעיתוני הרכב בכל העולם: אבות־הטיפוס של מרצדס 190 קטנטנה. אותה תקופה, כשברומטר השמועות הגביה אף יותר מטמפרטורות יולי הלוהטות, כבר היתה המיני שלוש־דלתות של מרצדס קבורה עמוק־עמוק במחסן הנפלים של החברה.

המכונית תוכננה ונבנתה שנה קודם־לכן, כשדיימלר־בנץ התכוננו להיכנס ברצינות למרוצי ראלי. מכונית הספורט היחידות של החברה הגרמנית היו ה־500SC וה־500SLC והמתכננים חיפשו בר אשת תחליף למכוניות הגדולות שהיו כבדות ומגושמות מכדי להיטלטל בשבילי הראלי. דגם ה־190 שאז רק יצא לשווקים נראה מתאים ביותר להיות נקודת־מוצא למכונית ראלי.

ה־190 הסטנדרטית עדיין היתה גדולה מדי וכך נגדע תא המטען, ובמקומו הותקנה דלת אחורית ובסיס הגלגלים הוקטן ל־2.25 מטרים (במקום 2.80).

ואז באה החלטתה של דיימלר־בנץ ושמה לאל את כל המאמצים: הנהלת החברה החליטה למשוך את ידה ממסלולי הראלי. הנהג המיועד ולטר רוהרל איבד את משרתו ואילו המרוצים קבוצת הגנב משמשת כיום כמעבדת שרות ניידת.

פרארי סטיילשן

באמצע שנות השבעים העלה סרג'יו פינינפארינה, המעצב של פרארי, שני רעיונות לדמותה של ממשיכת הדרך של הפרארי 365 GT. אחד מאבות־הטיפוס, קופה 2+2 שכונה "400", קיבל את אישור הנהלת פרארי. אב־טיפוס אחר היה יפה מהר ביותר — מכונית ספורט "מתוחה" בעלת דלת אחורית, הצר פנה האחרונה באותם ימים (לנצ'ה בטא HPE, פיאט 128 3P). כמו ה"400" צויד גם דגם זה במנוע 12 הצילינדרים בנפח 4.8 ל'. מסתבר שרעיון נועז זה היה רחוק מאד מפילוסופיית ייצור מכוניות הספורט של החברה, ואב־הטיפוס נותר כמכונית הסטיישן (נאות ויחידה) המהירה ביותר בעולם...

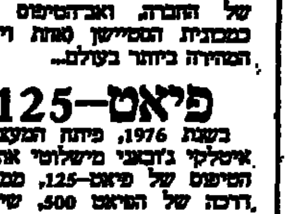

פיאט־125

בשנת 1976, פיתח המעצב האיטלקי ג'ובאני מישלוטי את אב־הטיפוס של פיאט־125, ממשיכת דרכה של הפיאט 500, שייצורה הופסק אותה שנה. ה־125 נועדה להיות קטנה אף מן ה־126. מכונית דו־מושבית, עירונית טהורה.

יחידת הכוח המתוכננת — מנוע שני־צילינדרים רוחבי ממוקם מעל הציר האחורי, ובכך הפך למעשה את המכונית לבעלת מנוע מרכזי. מנוע ה־126 בנפח 650 סמ"ק ו־23 כ"ס נראה כבחירה הגיונית.

אב־הטיפוס נבנה כך שיהיה אפשר להסב אותו בקלות למנוע חשמלי ואפילו להנעה קדמית. מידותיה המרהימות של המכונית — אורכה פחות משני מטרים — עשוה אידיאלית לתמרוני חנייה — אם לא לאורך, כי אז לרוחב.

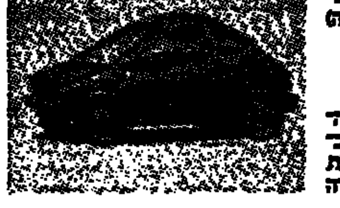

ה־1/9 × של ברטונה

בשנת 1984, חשב נוצ'יו ברטונה כי הגיע הזמן לערוך אחת מיצירותיו; ה־X1/9 של פיאט. המעצב האיטלקי ריכך את קוויה החדים של הדו־מושבית בעלת גג הפרגה והתקין גג זכוכית שקוף מלמעלה. גם השלדה לא נגעה. מערכת הרשה של קפיצים־בולמים וזרועות היגוי שיפרו את ההתנהגות.

המנוע המרכזי המשיך לבוא מפיאט ריטמו, בנפח 1.5 ל' ו־85 כ"ס. לעתיד הרחוק הזה ברטונה שימוש במנוע המוגדש של אותו טורבו. במנוע זה היתה ה־X1/9, ששמה שונה ל"ברטונה", אמורה להגיע ל־210 קמ"ש. כשהופיעו תמונות של אב־הטיפוס הזה בעיתונות המוטורית, הכריזה פיאט מיד כי מכונית זו אינה מיועדת להחליף בינתיים את הדגם הנוכחי.

כבישים אדומים (ה')

יגור — צומת העמקים

רכבת העמק תהיה כביש

הקטע: מצומת יגור עד צומת העמקים אורך: כ־5 ק"מ.
התכנית: העברת תוואי הכביש הקיים על תוואי מסי רכבת העמק.
הסיבות: א. עומס תנועה כבד, מן הקשים בארץ, בעיקר של רכב כבד.
ב. 17 תאונות בשנים 85–83, מהן אחת עם הרוגים ועשר עם נפגעים קשה.
ג. נזקי התאונות לק"מ כביש בשנה (בממוצע לשנים 83–81): מעל 61 אלף דולר לשנה. לכל הקטע: 366,000 דולר בשנה.
ד. עלות השיפור של כביש "אדום" ל"לבן": כ־600 אלף דולר לק"מ.
ה. חיסכון (לפי תחשיבי מע"ץ): 1. 3 שקלים ממניעת תאונות על כל שקל השקעה בתשתית.

הבעיה הקשה בקטע היא נפח־התנועה כבד: אבל פתרונה התברר כאחד הסיפורים האנושיים היפים, שיש בו גם סממן פוליטי והרבה־הרבה נופך של יוזמה נבונה ורצון טוב מתגבר הפחות אינטרסנטי והפחות צפוי. סיפור עם מוסר השכל חברתי — זה בטוח.

נפח־התנועה בקטע הקשה, באורך כארבעה קילומטרים, מגיע ל־16,000 כלי־רכב ביממה, בממוצע.

בשעות השיא (בחישוב שנתי) מגיע נפח התנועה ל־1400 כלי־רכב בשעה, בממוצע. אבל אלה רק המספרים היבשים. התמונה האמיתית נראית הרבה יותר גרוע. שכן, מתוך הממוצע של 16,000 כלי־רכב ביממה, למעלה מרבע הם כלי־רכב כבדים. כדי להבהיר את העניין, חשוב לציין, כי הממוצע של כלי־רכב כבדים בכביש, בארצות המפותחות, מגיע ל־10 עד 12 אחוזים בלבד.

כאשר מודדים נפח־תנועה, מתייחסים למספר כלי־הרכב ביחידת זמן (שעה, יממה). אבל המטרה היא למעשה למדוד את כמות התנועה שכביש מסוים יכול לקלוט ביחידת זמן. והרי אם המדובר ברכב מהיר, יכול אותו כביש לקלוט כמות גדולה פי־כמה מרכב איטי. לכן, מרכיב המהירות הוא חלק בלתי־נפרד ממדידות אלו. מתברר, כי בכביש במישור נחשבת משאית עמוסה ל־2.4 כלי־רכב פרטיים, ואילו בשטח הררי היחס יכול להגיע גם ל־6:1.

תרגום נתונים אלה לשפת מלמד, כי נפח תנועה של 16,000 כלי־רכב ליממה, כאשר רבע מהם הוא רכב כבד, מתבטא למעשה בנפח תנועה של 20–21 אלף כלי־רכב פרטיים. זו כבר תמונה שונה לחלוטין.

לעומס תנועה כזה יש השלכות שונות, ביניהן גם בטיחותיות. הרכב הכבד איטי בהרבה, ומאחר ששוני במהירויות גורם עקיפות תכופות בשיירה, הדבר משפיע על ריבוי התאונות.

איטיות התנועה גם מגבירה במישרין את העייפות, גורמת אובדן זמן־עבודה ובלאי מוגבר של הרכב.

מכאן ועד לתאונות המרחק קצר, ועל זה יש להוסיף את ההיבטים הכלכליים של הנושא.

2.6 ק"מ מהקטע המיועד לתוואי החדש עוברים בתוך אדמות חקלאיות של הכפרים הדרוזיים דליה ועוספיא. מע"ץ יכולה להיאבק זמן רב על זכותה להפקיע קרקע לצורכי ציבור, עם תוצאות נלוות של תשלום פיצויים וכדומה. אבל נכבדי הדרוזים מכפרים אלה העלו הצעה שתחסוך בעיות אלו. מאחר שהתוואי החדש עובר בחלקו הניכר בסמיכות רבה למסילת הברזל של רכבת־העמק הידועה, הציעו נציגי הדרוזים כי רכבת ישראל תקצה את תוואי הרכבת הישן, שאינו בשימוש, לצורכי סלילת הכביש החדש. הם התחייבו, כי אם בעתיד כלשהו תשוב ותפעל רכבת בקו זה, הם יתנו לה אותן אדמות חקלאיות שלהם, שנועדו להיות מופקעות לצורכי הכביש. כך הרוויחו הדרוזים את אדמותיהם החקלאיות לשנים ארוכות, ואולי לתמיד. מע"ץ חסכה הרבה שנות עיכובים על מאבקים בוועדות, ואולי אף בבתי־המשפט.

ורכבת ישראל? היא הביעה הסכמה כבוית. כאן התערב שר התחבורה, חיים קורפו, והפעיל את מלוא השפעתו. התוצאה: מע"ץ נתנה הבטחה לרכבת, כי בבוא היום, תוכשר הקרקע למסילה, על אותן אדמות שיועדו לכביש, ורכבת ישראל הסתפקה בכך.

הכביש כבר היה מתוקצב לשנים 84–85. אבל השינויים בתוואי התכנון גרמו שתחילת העבודה תידחה בשנתיים. עתה כבר עוסקים בסלילת 1.4 ק"מ הקרובים לצומת יגור, ולאחר־מכן, ייסלל הכביש על תוואי רכבת העמק, לפי התכנית העכשווית, תסתיים כל העבודה עד מרס 1988.

הקטלן הידוע — במימד בין־לאומי

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

אירופה כורעת תחת נטל תאונות הדרכים. הנזק לחיים, לבריאות, לחברה ולכלכלה מאיים שם ככל שהמדע והטכנולוגיה משתפרים. זה אינו אומר לנחם אותנו כאן. ובכל זאת, יש במידע זה כדי לתרום לתחושה שאנחנו בישראל ככל העמים — גם בנושא זה.

גם בשנת 1986 יסתכם מספר הרוגי תאונות הדרכים במדינות מערב־אירופה ב־55,000, ועוד 500,000 פצועים. הנזק הכספי מוערך במאות מיליוני דולר.

הרוג תאונת הרכב הראשון היה הבריטי ארווין סאמואל, שנהג ברכב מתוצרת דאימלאר במורד הדרך ליד העיר הארוגת, כאשר לחץ על הבלמים עף מרכבו ושבר את מפרקתו. האסון קרה בשנת 1899: הדרכים היו משובשות ולרכב חסרו השכלולים ואבזרי בטיחות שיש למכונית בשנות ה־80. אף כל השיפורים שהונהגו מאז בכבישים והמעבר המבדיל בין רכב דגם 1899 לרכב דגם 1986, לא מנעו את הגידול המתמיד בהרוגי תאונות דרכים. במדינות המערב תופסות תאונות הדרכים מקום שלישי בין גורמי המוות, לאחר מחלות סרטן ומחלות־לב.

מחקר שפורסם השבוע על־ידי ועדה אירופית שבחנה את הגורמים לתאונות דרכים, מצא כי 95% מהן יש לייחס לגורם האנושי. השיפורים בתשתית (כבישים) והמחשבה ששיפור בטיחות הרכב אין בהם כדי לסייע, כל עוד הנוהג ברכב קובע את מסלול הנהיגה, מחזיק בהגה ולוחץ על הדוושות. הגורם האנושי אינו מוגבל רק לנהיגה תוקפנית, נהיגה חסרת אחריות או נהיגה רשלנית: גם חוסר הקפדה על תקינות הרכב עשויה להתגלות כסיבה לתאונה.

התפתחות מדע המחשבים ועידן הרכב המצויד במחשב עשויים, לדעת מומחים, לשנות לקראת שנת 2000 את מצב הקטל בכבישים: צומתי דרכים יהיו תחת פיקוח מרכזי של מחשבים שיעבירו פקודות למחשב אישי בכל מכונית. כל שינוי משקלו של המחשב בתוך הוראות למנוע, כך תמנע השיבות החלטות של הנוהג ברכב. המחשבים יכולו שיתות רכב אל רכב ויודיעו זה את זה. התחזית הזאת, טוענים המומחים: קטל הדרכים יפחת.

תיזמון רמזורים בנתיבי אילון

מעולת הרמזורים בכניסות וביציאות של נתיבי אילון טרם הועלה בתיאום מלא עם עומס התנועה הרב, שנוסף עם החיבור הרצוף של הנתיבים לכביש המהיר לירושלים. הדבר גרם בשבוע שעבר תורים ארוכים בכל מבואות נתיבי אילון.

מנכ"ל נתיבי אילון, דני הולצמן, מוסר כי במהלך החודש יושלמו השינויים הדרושים בתיזמון הרמזורים, באופן שיהלמו את עומסי התנועה שהשתנו.

עיקר השינויים ברמזורים יבוצעו בצומת דרך פתח־תקווה, ליד תחנת רכבת צפון (גשר דוד ששון), המקשרת בין תל־אביב, רמת־גן וגבעתיים. השינויים יכללו ביטול הפנייה שמאלה בצומת מכיוון רמת־גן לגבעתיים, הוספת מופע־רמזור לכיוון מזרח וקיצור מופע־רמזור מכיוון דיזנגוף (התחנה המרכזית), לאחר שהתנועה מכיוון זה גדלה במידה ניכרת, לאחר שהדרומי של פרויקט אילון קולט כמות הולכת וגדלה של התנועה. וכך רמזור יתוסף גם לתנועה היוצאת מנתיבי אילון ויגרה צומת עליה.

עוד שינוי בצומת הרכבת יהיה הוספת נתיב מיוחד והלוקי לתחבורה ציבורית מכיוון עלית לתל־אביב. זה נעשה כדי לפנות דרך לתחבורה הציבורית הנוספת בתדירות גבוהה בציר זה, המוביל מפתח־תקווה, רמת־גן ובני־ברק. נתיב זה לא יבוא על חשבון נתיבים לתחבורה הפרטית, אלא על חשבון הנתיב לפנייה שמאלה לגבעתיים, שיבוטל.

על הכוונת

הסנוב וזכירת המספר

שבע שנים חלפו מאז הונהגה שיטת המספור של לוחות הרישוי במכוניות חדשות, הכוללת את שנת הייצור — כשתי ספרות אחרונות משבע ספרות הרישוי. והנה, ב'שבע שנות הרעב' של הכיתן, כמו שקורה בתקופה זו לגבי כל ילד מתבגר, מצא הסנוב הישראלי המבוגר מקום להתגבר בה: עשיר ושכיר מבליטים את לוחות הרישוי, המציגה לראווה את השנתון מכוניתם.

כל מי שמצוי, ולו מעט, בתחום המכוניות יודע כי יש מכוניות משנת ייצור קודמת, אף לפני שלושה וארבעה "דורות", המוצלחות פי כמה וכמה מן הדגמים של השנה האחרונה. אבל מה לאיכות ביצועים ולמכוניות — לאיכות. התחרות האנושית הזאת מצויה אצלנו די הזמן, והיא תורמת לא מעט להוצאת מטבע זר מן המדינה, ללא כל צורך. גורמי הכלכלה מטיפים לנו לקנות רק מה שדרוש באמת. השאלה מדוע משוקת הרשויות לידי הסנוב המצוי, המבליטות את שנת הייצור על לוחות הרישוי, היא על כן בלתי נמנעת.

השאלה הציקה לאזרח מאורעות. הוא כתב מכתב לשר התחבורה בראשית הקיץ האחרון — וכלום. כתב עוד מכתב, השיב בעצה שאין סידור עדיף על הקיים. "אני חושב שקביעת שנת הייצור על לוחות הרישוי הופכת אותה לסטאטוס סימבול ומדרבנת תחרות בלתי רצויה בין פקידים, מנהלים, שכנים וכדומה. אני מאמין שאפשר למצוא סידור פחות ראוותני, כמו קביעת אותיות לערים השונות, או סימון אחר, במקום ציון השנה", כתב האזרח ל"נתיבי תחבורה".

הסיפור במציאות התגלגל קצת אחרת. לאזרח אמנם ענו תשובה לאקונית, אבל מנכ"ל משרד התחבורה מינה בספטמבר ועדה לבדיקה מחודשת של הנושא, בעקבות אותם מכתבים של אזרחים. וכדי שנבין מה נברע, יש לחזור לאותם ימים קודמים של פרוץ המדינה. אז, מספר דובר משרד התחבורה, אופיינו מכוניות לפי ערים ולכל עיר ניתן סימון משלה: ירושלים סומנה באותיות ים, חיפה — ח, תל־אביב — ת, היתה גם הנחיה לפי צבע לוחות ולכל קבוצת אוכלוסייה ניתן צבע שונה: רכב ממשלתי — כחול, דיפלומטים — צבע אחר, עולים חדשים — צבע אחר. מה שחזר על עצמו היו המספרים. כך קרה שאותו מספר רישוי ניתן לסתם אזרח מבאר־שבע, לדיפלומט מתל־אביב, לרכב ממשלתי מירושלים ולעולה חדש מחיפה. התוצאה היתה שדו"חות רבים הגיעו לאנשים הלא נכונים בגלל טעויות זיהוי של צבע הלוחות או של אות אזור המגורים. גם כאשר החליפה המכונית בעלים, והוא היה מעיר אחרת, הגב הבלאגן ברישוי ובמשטרה. היתה גם בעיה עם עיוורי־צבעים, כאשר אלה נדרשו לזהות רכב עבריין.

כאשר החליטו לעשות סדר, בסוף שנות ה־70, מינו ועדת הדגני. זו המליצה מה שהמליצה, והתוכנית נשלחה לבדיקה ולהכנה למכון לחקר העבודה. התוצאה: לוחות זיהוי אחידים לכל הארץ, בצבע צהוב והבה שבע ספרות. היא מחולקת לשלוש קבוצות של שתי ספרות, שלוש ספרות, ועוד שתיים.

כל זאת משום שהמתכננים הגיעו למסקנה, שעם ישראל יזכור ביתר קלות חמש ספרות, ללא גליל הצורות והצבעים. את שנת הייצור יקלוט הישראלי בהיבחור, בבדרך אגב, ללא כל מאמץ, קבעו המומחים. אמנם הדבר סותר כל מה שלמדנו בזיכרון במהירות, אבל מי אני שאומר לחזור מומחים משלי באשר הורות המומחים מפי קבוצות אחרות.

בכל מקום, השיטה נקבעה, ושתי הספרות הימניות מסמנות את שנת הייצור. לעשור הנוכחי הוקדשה הספרה השישית — 8. וכך יש לנו סימון לשנת ייצור 84 ו־86 וכן הלאה, ואילו בעשור הבא יופיעו דגמי 91 ו־96 וכדומה. לשנות אלפיים שורין האמם. הם יופיעו על כבישינו מכוניות עם הספרות 01 לשנת 2001 ו־03 לשנת 2003. זה הביא, טוען דובר המשרד, לייעל הזיהוי, ומדינת ישראל באה אל המנוחה.

זה נשמע נאה, אלמלא היה לזה המשך. עם ישראל רוכש מכוניות נדרסות. וכאשר עבר את ה־100 אלף, לא הספיקו חמש הספרות שיועדו למיספור שנתי. כדי לענות על הבעיה, נדבו את הספרה 5 לעשור השמע, וכך בא לעולם סימון 52 לשנת ייצור 82, 56 לשנת 86 וכן הלאה. אלא שבכך לא תמו הרעיונות. רשיונות הבציים לכלי רכב, עד לרישומם, מסומנים — בקבוצת הספרות הימנית, על חשבון ספרת העשור — בספרה 1. וכך, במקום שנת ייצור 87 יש לנו 17.

קל יותר לקלוט בזיכרון את המספר 1787-86-97? מאשר את המספר [illegible]? מי שחושב כך — שיקום. לא לפתוח פה לשטן וכדי למנך את הדברים, לדיפלומטים ולאנשי או"ם הוקצתה הספרה 2 על חשבון ספרת העשור, וכך יש לנו מספרי רישוי עם שנת ייצור 87 המסומנים 27. לתושבי יהודה ושומרון הוקצתה הספרה 3 ואצלם שנת הייצור 84, לדוגמה, מופיעה כ־34. מכוניות מחבל עזה משנת ייצור 85 מיספרה 45, כי עזה, להווה ידוע, מתי חפשת ל־4. ומלבד זאת, מכוניות ערי יהודה, שומרון וחבל עזה נושאות לוחות רישוי צבעוניות, כל אחת בצבע אחר, בתוספת אות מזהה לכל עיר. התוספת היא לפי דרישת גורמי הביטחון. ללמדך, כי בכל הנוגע לשטחים הזיכרון האנושי פועל קצת אחרת, משום מה. או שלגבי תושבי השטחים אין זה משנה אם יקבלו דו"חות של אחרים גו, טוב.

והכי־הכי היא הספרה 6, הבאה במקום העשור של שנת הייצור במכוניות שנפגעו בתאונה, שכתן הנזק לרכב היה מעל ל־55%. המדובר רק ברכב ששוקם, נבדק על־ידי מכון התקנים ועבר רישוי מחדש במשרד הרישוי. רכב זה זוכה למספר חדש, שספרת השנתון שלו היא 6. כך שאם שנת הייצור שלו היא 82, הוא יישא את המספר 62. ומובן שקיים גם הרכב המשפחתי. זה מתגובא באחורי ספרתון 7, והסנוב עצי שיבקש לרכוש רכב משנת הייצור הכי חדשה הנושא את המספר [illegible], ייחשף לבושתו כמי שקנה מכונית יד־שנייה.

אפילוג: איני יודעת מה מעללים שמע הקורים הללו לזיכרון האנושי האם יש יותר או פחות טעויות זיהוי בארץ, לעומת מדינות אירופה וארה"ב הגדולות, שם מקובלות לוחות זיהוי צבעוניות וכל עיר ואזור מזוהים הן על־ידי צבע והן על־ידי אות או שתיים, בשילוב עם ספרות. אבל ברור לגמרי שהשמטת שמע הספרות על זיכרונו של המחשב. לפני כשנתיים קיבלתי דו"ח עבירה בדואר. לפי הכתוב, צולמתי. העבירה נעשתה — על־פי הדו"ח — בחיפה. באותו יום לא יכולתי להיות בחיפה, ובאותה שעה (בערב) לא יכולתי להיות אלא בבית. "אם מרוצי בצלמתי, אין לך כל סיכוי. העניין במחשב. והמחשב יטרוד אותך לנצח", אמרו לי בכה ידידים, והקיאם בנושא מתוך ניסיון אישי. אבל אני עקשנית, וניסיתי. הבורדתי את כל ביטוחי לנהוג בריבר במשטרת חיפה, והיא חרה על בדיקה וחרה. בעבור זמן הקצאתי ממשטרת חיפה הודיע כי מסובעקנת התגלות, שקלם את הספרה 2 בלוחית הזיהוי כאילו היא 8 ועל כן הגיעו אלי. הם באחרי הזיכרון נשלה שלופבת מה יצירו אחרי אנושה אבל הם מחידים, ולסנובים היתה שמחה.

טונגה בידינו

איזה צורך היה במסע הנשיא למדינות קטנות לא חשובות באסיה ובאוקיאניה. מדוע לא הסתפקו באוסטרליה ובניו־זילנד?

מאת פרופ' אהרן שי

הכותב הוא מרצה במחלקה להיסטוריה כללית באוניברסיטת תל־אביב

לו הוגבל מסע הנשיא לאוסטרליה ולניו־זילנד, כפי שכנראה תוכנן בתחילה, אפשר היה להעדיפו על־פני אמות־מידה מקובלות ונבונות, ואף לקבל את הנימוקים שנתלוו לו. אפשר היה לתרץ את הביקורת שנמתחה עלינו ואולי אף להתעלם מן התוויות הבלתי נעימות שתווה מר הרצוג. אולם היה מי שניסה לשוות למסע צביון רחב ויומרני פי כמה, צביון של מסע (הישגים) ביבשת אסיה ואוקיאניה. נראה כי דווקא ניסיון זה פעל ועודנו פועל כבומרנג.

די בהצצה חטופה במפת מרחבי אסיה האוקיאנית והודו־סין (לעתים בעזרת זכוכית־מגדלת) אותן נקודות בודדות והרוקות זו מזו שבהן נחת מטוסו של נשיאנו, להמחיש ולהדגיש עד כמה פתטי המסע, או ליתר דיוק מצבנו הדיפלומטי ביבשת אסיה.

אכן, כפי שהתגנה כל בעל דמיון ישראלי אשר יבא לכיוון הזה, אכנות הדילוגים בין איי ידידינו בקרב אלה הסובלים את נוכחותנו, היא הכרחית. אין יבשת שבה חש הישראלי כה מנוכר. להודו ולבורמה יכול הוא להיכנס בקשיים ולתקופה קצובה בלבד, במאלזיה ובאינדונזיה אין הוא יכול לבקר כלל, שלא לדבר על פקיסטאן, אפגניסטאן, מונגוליה ועוד. סין אף היא בעולה בפני מי שאין באמתחתו הפתעה או הבטחה, או שלא הצליחו להסתנן לסיור של נושאי הדרכונים זרים.

התרנגולת הדרומית

אך, כמסתבר, כמה אתרים הפתוחים בפני התייר הישראלי התומכים בפני נשיא מדינת ישראל. כך יפאן, כך דרום־קוריאה, כך בורמה שאינן מוכנות להסתבך ולהסתבך בביקור נשיאותי מישראל. אי־הביקור (אם ניתן לכנות זאת כך) במקומות אלה, שלא לדבר על מעצמות כהודו, סין, אינדונזיה ומאלזיה, לעומת הרגשת קבלת הפנים הטקסים הססגוניים שעם נתנו הנשיא ובני פמלייתו בפיג'י, בטונגה ("ארץ המלך עב־הבשר"), בהונג־קונג ואפילו באי הסינגפורי ממחיש את בידודנו יותר מאשר מצביע על הצלחות ונכונות. לנוכח מצב דברים זה ואפילו מבלי לתת את הדעת על ההוצאות המרובות, עולה השאלה אם היה המסע להיערך כלל.

מדינת ישראל שהובגה שנים כה רבות על־ידי אישים אשר (פרט לבן־גוריון) לא טרחו להבין את התרבויות המגוונות מרחבי מן המזרח, היתה ועודנה בעלת אוריינטציה אירופוצנטרית ואמריקאנוצנטרית מוגברת. רעיון אי־ההזדהות נרחק הפרה זה מכבר. עובדה זו ניכרת היטב לא רק בתחומי המשק והביטחון, אלא אף בתחום העיון, הלימוד והסיקור התקשורתי למיניהם. ביקורת הרישה מושמעת מדי פעם על האוניברסיטאות, המשקיעות כהדראת הסינית או התרבות והפילוסופיה ההודית. כך אירע מצויים אנו בשוליה המערביים של יבשת ענקית כשאנו מנותקים במידה רבה מן המתרחש במרכזה וחסרי מידע באשר להתפתחויות באזורים שאינם מושא לחקר מודיעיני מידי.

אמת, היו ועוד יש אילוצים המחייבים הרגשת "יער הוויט" ("לייף לייף") שלנו הגע מערבה מירושלים אל עבר בירות מערב־אירופה, ניו־יורק וואשינגטון. אולם אלה אינם מצדיקים מחדלים באסיה, שהם נחלתנו בשלושים השנים האחרונות. אכן, ביבשת זו הרעה פי כמה הרומיתנו מאז ימי משה שרת. בעוד שבעבר היינו מושא לחיקוי של הרפובליקה העממית הסינית, כיום אנו מתרפקים על דלתה. בעבר היינו בעלי נציגות צבאית בהודו ואילו כיום אנו חסרים כל השפעה שם. אכן, לא השכלנו לנצל הצלחות צבאיות שהיו יכולות בסופו של דבר להוות גם מקור אשראי בוואשינגטון. והרי הכוח בעבר שלהצלחותינו באפריקה היו השלכות חיוביות על מעמדנו, בדיוק כפי שלביקורת על צעדינו בניקרגואה יש הדים שליליים.

הזדמנויות מוחמצות

כראי, אם כן, בעקבות ביקור הנשיא בנקודות המרוחקות הקק, לתת דין וחשבון לעצמנו מה אירע לנו, אנשי התלוציות האומיות, בעולם השלישי האסיאני. כיצד נעשינו, במקרה הטוב, מאוד נסבל במעמד פילגש בלתי מכובדת לאותן מדינות המשתוקקות למידע ולידע, שבהם אנו משופעים? נראה כי באמת במעט שיטתי הרגשנו את קשרינו עם כוחות התמשך באסיה, וביקור הנשיא ממחיש זאת. ניתקנו מכוחות השינוי הכלכלי והפוליטי, כוחות העתיד ביבשת זו. שוב, לרוב לא היו בידינו אופציות מגוונות, אך דומה שאפילו במרחבים הצרים שהיו קיימים לא עשינו כל שניתן היה לעשות. במידה מרובה ביקורו של הנשיא הרצוג ברומיניונים הלבנים לשעבר ובאיי ידידינו, שאינם מצביעים על הכיוון שבו צועדת היבשת האסיאתית, מרגיש את חוסר רגישותנו למגמות המרכזיות באסיה.

כאילו לכך אפשר להוסיף את מעלותינו — הקמת נציגות ישראל בסייגון, בירת דרום וייטנאם שעברה מן העולם, ערב נפילתה בניגוד לדעת מומחים ולעומת זאת מניעת שגרירותנו בדרום־קוריאה עם ראשית עלייתה למעמד של מעצמה כלכלית המוכרת קדימה.

במהלך ביקור במשרד החוץ הדרום־קוריאני, שאליו הוזמנתי לשאת דברים בפני ראשי אגפי מחקר "דסקים" בעיקר בנושאי מזרח אסיה, הובהרה לי מידת כישלוננו, ואפילו במדינה כדרום־קוריאה הסמוכה על שלוחה של ארצות־הברית והאבקה כמתנו בבעיות ביטחון ודיפלומטיה דומות. "לו הייתם משאירים את שגרירכם כאן", אמר לי המיועד לתפקיד סגן שר החוץ, "היה המצב שונה לחלוטין. אולם משכחיתם מרצונכם לסגור את שגרירותכם בסיאול ולהסיגה לטוקיו, אינו יכולים להרשות לעצמנו להתיר לכם לפתוחה מחדש". הוא הסביר לי את אילוצי ארצו בשאלות המזרח־תיכוניות, קשריה המתרחבים עם ערב הסעודית ועוד. קשה להימנע מן המחשבה המעיקה, שהנה כאן היה מרחב תמרון ונעשתה שגיאה קשה. החמצה הזדמנות לחזק את הקשר עם כוח שינוי כלכלי בעל משמעות בלתי מבוטלת.

כסיכום ביניים לביקורו של מר הרצוג, אי אפשר שלא להזהר כי אבנים שזרקו במשך שנים פוליטיקאים, מעצבי מדיניותנו באסיה, לבארות היבשת, אפילו נשיאים חכמים רבים לא ימשו.

קבלת־פנים לא־רגילה: מפגינים נגד ביקור של הנשיא הרצוג, בסינגפור אתמול.

המשבר בהתיישבות העובדת

מאת משה קול

מדיניותה הכלכלית של הממשלה, שיצבה את המשק ובעיקר את המטבע, גרמה קשיים רבים בהתיישבות העובדת. המעבר ממשק "הכלכלה הנבהבה" למשק מבריא לא היה קל. הריבית הגבוהה כירסמה במשקים. אולם המשבר הקשה ביותר, זה שעובר על תנועת המושבים, הוא משבר מהותי, שאינו נובע דווקא מנסיבות השעה, ולכן הוא מרכא.

האמנם צורת החיים של המושב נמצאת בסכנת קיפוח? הרי לא מדובר במשבר של משקים, אלא של יותר מכך. השאלה היא האם הקלאי אינו יכול לשאת על גבו הוצאות מינהליות כה גדולות ומנופחות. ארגוני קניות בכבנים, סבי גננים מנופחים, משכורות ומכוניות יקרות. על אלה יש להוסיף את מבי גנוניה של תנועת המושבים. אם נדבר כי גם למגבגן "תנובה" עלות, נראה לנגד עינינו משבר בלתי נסבל.

ולבד מבר הריבית הגבוהה, הבנייה הראוותנית, חוסר השיקה על ההלוואות היקרות, חוסר הגבהה העיונית אצל רבים מחברי המושבים ביהודה של צורת החיים והתיישבות האמת. מכאן שהמשבר החולי עמוקים מאוד. העלו הנבונות לחול מושבים ולהתניס מהתנועה והעמיק הקרע בין המושבים המבוססים לאלה שהמשבר אחרי הקמת התנועה... לחסדי צורת החיים הזאת.

גם קיבוצים רבים שרויים במשבר קשה. בתנועה הקיבוצית הייתה בנייה מעבר ליכולת. היו הוצאות כספיות מרובות. מסקנות ועדת מבנה יוסבטל והדיונים במרכז המק"ם והקיבוץ הארצי על הנגעים והמוסדים. בשל התדירות לשוק האפור של הריבית, והשתתפויות עם אנשים מסוגו של בלאס, כל אלה הישרו אווירה מרכאה. המשקים המבוססים חייבים לסייע עתה בידי הנחשלים. אולם עצם ההתפתחות החמורה הזאת הוליקה נוהות אדימות. הרי ראינו בתנועה הקיבוצית את שפר היצירה של תנועת העבודה; איך יכלו ראשיה לאפשר התפתחות כאותה האם לא מיששו הבריכה?

שאלה על האישור שהוחרר הקיבוצים, המשבר כבכת חיים. בין ... הגלגים המוסדים ... במושבים לא מעטים מבחר העסקת ילדים דבורים עדיים, ואפילו תופעת קיקוע לראוסים עדיים ולקבלנים. כל אלה חייב חשבון נפש. אמיתי וברור. אני קורא על הצורך להביא לשינויים בצורת החיים, על בעיית התיעוש במושבים, על עתיד חקלאים בישראל; אני שומע הברגות של אישים מהתיישבות העובדת המעודרות תמיהות. האמנם התיישבות רוצה מדיון האם יש הכרח לסגר הקלאות עם תעשייה, האם יש עקרונות מחייבים כיצד לבצע זאת.

אמר שהמשבר יעמיק, מאחר ביטא חייבת הממשלה לסייע בידי החקלאים. יש לראות בחקלאות בישראל יותר מענף משקי. זה התיישבות העובדת מייצגת ערכים לאומיים חברתיים ואסור לקריה להתמוטט. ישראל זקוקה לה.

שחיתות בצמרת

זה שבועות שאינני יכול להירגע מהידיעות הרודפות אחת את רעותה, על מעצרים של עשירים ונבגרים. רציתי לשאול את אלה: מה עשיתם למדינה? מה חסר לכם בשעה שהתחלתם לרדוף אחר עוד ועוד כסמים? והרי ראיתי והבנתי איך אנו נראים על סף שנת הארבעים של המדינה? כל מי שלא הוכר כששמע היה "עיוור בכך" זכאי, אולם המשטרה בוודאי לא הייתה עוצרת אנשים המירנע אילמלא היו בידיה ראיות מינימליות.

לכן רב הדיכאון וגדולה התמיהה. כיצד הגענו למצבים כאלה? איך נמנע את את הדור הצעיר באווירה כזאת. והרי בוגרי גנשים חיילים ושוטרים בדרגות שונות את השירות הביטחוני מפני שהם מתקשים להתקיים על משכורת ועומה. מצד אחד גבנונות הפקירות ומבחר שני מגוקות אצל הראיים המסוריים. הקיטוב בחברה הישראלית הוא ללא נשוא. הרי העצורים אינם דגי רקק או אנשי שוליים. איך תמשוך מדינה הנראית כך קולטה ישראל הולכה להקרין את יופיה והישגיה, והעדיתנות מרחוות על השלילה.

גם היו מחדלים קשים. כיצד קרה שעובד בכור כרימונה צילם והוציא תצלומים מתמקום, וגם המשיך לעבוד שם אחרי שידעו מנוהגי השקיפות ועם מי הוא מתרועע? היכול להיות כישלון גדול מזה ומי נותן? אי־הדין על כך קודם לכן הגבו ראשי המדינה על השב"כ בקשר להריגות המחבלים בתקיפת אוטובוס 300. מי יתרץ עתה את המחדל החמור והפרסומים המוזרים בפרשת ואנונו?

מדינת ישראל נתונה במשבר, ואל נתחמק. הכנסת והממשלה חייבות להתפנות לעניינים, לבעיית החברה, ולהתמודד עמם. ואל ינסה מישהו להגן על קרובים ומיוחסים מטעמים אישיים או מפלגתיים. אנו בסכנה חמורה. אני כותב שורות אלה מתוך כאב־לב. הרי יש לנו ממשלה המבוססת על רוב גדול בכנסת, שלא היה לשום ממשלה בעבר. לכן אפשרית תנועת טיהור והבראה. אני מציינים 100 שנה להולדת דוד בן־גוריון, שדיבר על עם סגולה ואמר שאם לא נהיה טובים יותר נסכן את המדינה שהוקמה וזרם השלמה. לא די להגוב "לבייך יובל המשה", כאשר סביבנו מתרבים מחדלים וכישלונות.

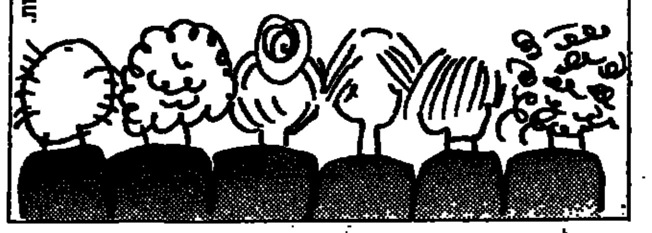

הבימה התיאטרון הלאומי

הארץ עיתון לאנשים חושבים

עדית תל־אביב יפו

מקיימים בשבת 22.11.86 ב־11.00

מוספשבת

בהשתתפות:

★ **ח"כ גאולה כהן**
★ **עמליה ארגמן – ברנע ואהרון ברנע** על ספרם "ללכת שבי" על המחבל סלח תעמרי
★ **חנה לסלאו**
★ **עפרה חזה** – על ספרה החדש ותוכנית היחיד
★ **פרופ' אבנר אליצור** – שיחה וקטעים מהצגת "ביבוף מלך היהודים"
★ **זאב שיף** – הפרשן הצבאי של עתון "הארץ"

מנחה: מיכאל הנדלזלץ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ד'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 8 ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או. תעודת קשיש של ת"א.

הארוח באדיבות

בית הוצר לספר הטוב

חנות הספרים בהבימה

פתוחה מ־11 בבקר עד 11 בלילה

א.ג.ק. שיווק רעיונות.

ועכשו — מיהו פטריוט?

אנשי השמאל, התומכים בהקמת מדינה פלשתינאית ושאינם תומכים בהקמתה — הם פטריוטים אמיתיים ועמדותיהם נגזרות מחרדה עמוקה לגורל מדינת ישראל ★ הפטריוטיזם של המחנה הלאומי מגיע לשיאו בארגון הטרור ובתמיכה שמעניק המחנה לאסיריו ולחנניו של ארגון זה

מאת יהושע וייץ

בדצמבר 1972 רעשה הארץ לשמע הידיעה על מעצרו של אודי אדיב — צנחן ובן קיבוץ גן־שמואל. התגובות על מעצרו של אדיב, ועל גילוי רשת הריגול, בה היה חבר היו קשות ביותר — אי־אמון, תדהמה, הבושה על חטא וגם האשמות כלפי התנועה מצבה בא אדיב ושאותה נשם — הן פיזית והן רעיונית.

שמואל תמיר, אז מנהיג המרכז החופשי, אמר בדיון שנערך בכנסת ב־11.12.1972: "זו הרי שרשרת אחת — מלכות האמביוונות, מכחישי השושיזות, בעלי מורים תבחרונים בקיבוצים. זה מסובך יותר מרביזיות מגבירות... כאשר מרשתו מתוך משך שלושים שנה כי מתפקדה מולדת ראשונה שלהם. בתוך צעירי השמאל השמם הוהדב מ ... יותר במשמר שלנו הכי אנו קולוניאליסטים, עלול להגיע למסקנות קיצוניות ולהצטרף את המחתרת."

יוסף לפיד, המבקר כיום במנכ"ל הכללי של גוף המכונה "המרכז הליברלי" כתב "המורסקים" (ילד טוב, "מעריב" 15.12.1972): מי שקורא היום את המאמר הזה שואף אינו מאמין למקרא עיניו. עיקרה של ה"הומורסקה" — השוואת אודי אדיב לאדולף אייכמן.

הקיבוץ הארצי עצמו לא התגבר בקלות על פרשה זו. כמה חודשים אחר־כך, בתשיגה על בירוות שנערכה באפריל 1973, נערכו אבידע שור משהל ונני מעיין מגנן. בשיחה שערכוה אותה עת עם מתכנת תעיקה מאחר מקיבוצי הקבוה"א היא טענה באותי, כי רק עתה, אחרי נגלם של שני הקורבנות, היא שוב יכולה לומר בראש זקוף ובפה מלא שהיא מהקיבוץ הארצי.

בהשוואה לעוצמת הרגשות ולמטרי הסערה שעוררה אדיב עודה, הרי הפרשה הנוכחית היא בקושי סערת בכוס תה — מאז עברו 14 שנה, ואנונו אינו בדיוק הבן היקיר של גן־שמואל. אבל גם הפעם יש כאלה המנסים לדבוק במחנה השמאל, לעורר לו חשבון־נפש, שמטרתו לבחון ולבדוק, אם לא הם "שעורו לו, לוואנונו, להדרוך לכת כמה צעדים יותר מדי שמאלה" (ידיעות אחרונות 11.11.1986). הניסיון להיתלות ב"אילנו הגדול" של ואנונו ולהכפיש באמצעותו מחנה פוליטי שלם הוא, במידה רבה, גלעג. אולם ניסיון זה מעלה מספר שאלות הראויות לעיון ולהתייחסות.

ואנונו — תופעה מבודדת

השאלה הראשונה היא אם ואנונו הוא תופעה מבודדת, מקרה המעיד על עצמו ועל עצמו בלבד, או אם ניתן לראות בו... בשר מבשרו של מחנה פוליטי רעיוני. התשובה לכך מעיינות... התמיכה בו אינה נובעת מקרה, כגון אינטרס או "שגאה עצמית". מקורה בראיה כוללת של האינטרסים האמיתיים של המדינה ובחרדה עמוקה מהמשך הכיבוש.

לעומת פטריוטים זה עומד הפטריוטיזם מבית מדרשה של גאולה כהן וגוש אמונים. אלה מוכנים להכות חיילים ולשלוח לכל הרוחות את הנורמות הבסיסיות של החברה הישראלית. תמורת שני קראוונים, בעיניים צה"ל הופך יותר ויותר לצקי"ל (צבא קולוניאלי לישראל) שחייליו עוסקים בשיטור ובשמירה — במקום להתאמן ולהתכונן למלחמה הבאה.

המתנה אותו מייצגת כהן, שרומזת הלאומיות בגרונה, חושב לא על גורל המדינה והחברה אלא על עוד בית בקסבה זו אחרת, שדיידיו ישבו לבטח תרות לשמירה הצמודה של חיילי צה"ל, בתם "שמי אלפים בגרים".

נחמנים בקברי יוסף

מכיוונה, לאינטרס הכולל של החברה אין כל משמעות — העובדה שהיום הם מבודדים כמעט לחלוטין, שמאבקים על תפילה בקבר יוסף או הקמה בעזה נראים לא כמאבק אידיאולוגי אלא כבמה של ילד קפריזי ומפונק שמעולם לא ידע מחסור, אינה מקרית. מבחינה זו הוא משול למי שזורע רוח וקוצר סופה — זה סופו של מחנה שמעולם לא הבין כי הוא חלק מהחברה, לא החברה כולה.

הוא מוכן להקריב ערכי יסוד, כמו שלטון החוק והאחדות הבסיסית של החברה, כדי לממש את החזונות המשי־משיחיים ומטי־טריטוריאליים שלו. אולם "שיא הפטריוטיזם" שיו, ללא ספק, לגיבורי ארגון הטרור. הם תיכננו לפוצץ את מסגדי הר הבית ובכך להביא לחורבנה המוחלט של המדינה. כדי להביא לשעול את זוזן עיזותים הם מר בים להקריב את הבית השלישי. (והשופט הרבני אמר בנושא זה כי "זוהרת הבטחון האמיתית של בה אינם חיילי צה"ל, אלא שומרי התאקי בהר הבית). אחרי־זה הם עוד מעזים לעודד למישור מבוון באמצו.

לכן, כדאי לגאולה כהן להתבונן בסביבתה שלה לפני שהיא משיאה עצות, מחלקת ציונים ועוסקת בסילות מקארתיסטיות. ראוי היה שתהרהר לאיזה שעל מוסרי הגיעו אנשים מכובדים ומרכזיים במחנה שלה, ואיזה נזקים גרמו העלולים לרקמות העדינות ביותר של החברה הישראלית. למלנו, בהקשר זה, לא כל הפטריוטים במדינה הם מבית מדרשו של עמנואל שנלד ולא כל החלוצים מבית־ היוצר של הרב לוינגר ולא כל פרשי הביטחון הם מאסכולת גאולה כהן.

הדו־משמעות — ואנונו מייצג, כך נראה, בקושי את עצמו. הדוגמא הזו, כי לפנינו תערובת של תאוות בצע, יצר התבלטות עז ובלתי מבוקר ובעיות קשות ומרות של הדי פרש זוטר. מקרה זה הוא כל כך אקסצנטרי, שלי ויהנא ודמן — שכל ניסיון לעגנו ולשלבו במסגרות רחבות יותר הוא פשוט בלתי מתקבל על הדעת.

מבחינה זו הפרשה הנוכחית, ופרשת אדיב בזמנה, שונות ביותר מסטיה אחרת, חמורה ביותר — ארגון הטרור היהודי. המחתה ממנו ואנונו ואדיב צמחו לכאורה, הסתייג מהם כאותו הר משמעי ובמלים הקשות, הרישות ההדר־משמעיות ביותר. איש לא אמר עליהם: "אל תגעו במשיחי", איש לא טען, כי אבנם מעשיהם שליליים, אבל כוונותיהם רצויות, איש לא ניסה למצוא נסיבות מקילות להצדקת מעשיהם. המנהיגים לא נתלו בראש הוצגות ושום איש פוליטי לא יוחשב, כי קריאה לחנינת ואנונו (במידה שיהיו שם) עשויה לקדם את מהלכיו הפוליטיים.

לכן, גאולה כהן משולה לאדם היושב לא בבית זכוכית, אלא בבית פרוצה, והמיידה לא אבנים אלא גושי סלעים. במקום להיזהר כיצד אנשים שבים קו הבנגו למלכד אוטובוסים ובהם ילדים ונשים קשות יום, הפכו לגיבורים, לסמל הפטריוטיזם, לדמויות שחובה להפגין ימים ושבועות, כדי לשחרר מריצוי עונשם, היא מנסה לבשל מרקחת שלמה ממשהו שהוא בין הזבוב לגמלה.

צק"ל (צבא קולוניאלי לישראל)

שאלה שניה היא הקשר בין "שמאלנות" לפטריוטיזם. רצוי, גורסת כהן, לטהר את שירותי הבטחון משמאלנים. אבטח שמאלן מתון, ר"צניק או מפ"מניק מהשורה. עובר את "מבחן הפטריוטיזם" שלה, אך מי שתומך בהקמת מדינה פלשתינאית — כל יהי חלקו עימה. עצם ההבחנה בין "שמאלן כשר" ל"שמאלן מוקצה" היא יותר מאבסורד. הויכוח בתוך המחנה בשאלת הקמתה או אי הקמתה של מדינה זו הוא במידה רבה טאקטי. רבים מאלה שתומכים בזכות הפלשתינאים להגדרה עצמית שוללים הקמת מדינה פלשתינאית בטענה כי ניתן לפרו הבל ארץ, אך לא ניתן לפרו מדינה. ובמקרה של ניגוד בין זכויות הפלשתינאים לצורכי הביטחון האמיתיים של ישראל — ברור מהי העדיפות.

אולם מעבר לזה, אלה שתומכים בפשרה טריטוריאלית (סליחה על המילה הגסה, בחלוקת הארץ האמורה) בהקמת מדינה פלשתינאית לצידה של מדינת ישראל עושים זאת בראש וראשונה כפטריוטים שגורל עמם וארצם בראש דאגתם.

פוליטיקאים בין הערוצים

עורכי החדשות והכתבים של הערוץ הראשון תרמו תרומה מכרעת לרעיון הקמתו של ערוץ נוסף, בכך שהצליחו להרגיז כמעט את כל המערכת הפוליטית

מאת ח"כ פרופ' שבח וייס

בימים אלה מסריתה עצמה הבלת רשות השידור לבניין הכנסת. חברי הנהלה סובבים במסדרונות הכנסת, מגישים ח"כים, סיעות וראשי סיעות ומטעילים עליהם לחצים כבדים, מנסים למנוע את חקיקת חוק הערוץ השני, ולהלופין — לשנותו. יכולנו לשמוח לאהדה של ההנהלה, כי הרי בימים כתיקונם היוצרות הפוכים ואנו חברי הכנסת נוהגים לחזר אחריהם תוך ציפייה לזכות לשמץ סיקור רדיופוני וטלוויזיוני. כי הרי שליטי הערוץ הראשון כמוהם כשליטי המדינה הם מבונים את המערכת הפוליטית, שוקסים אותה ומודידים בינם שאלה את שגאיהם. כן, יש להם אהדות ואיבות, קרובים ורחוקים, מועדפים ומופלים, רצויים ודחויים, כוכבי־על וכוכבילכת, ותנות המחייה של "שיקול מקצועי" מושלים בנו אנשי הערוץ הראשון ביד רמה, בזרוע נטויה, בקול גדול, ומשכים את המיקום לבומו המזן ואת הרחב לרופה.

אך אין בלבנו שמחה לאיד, וגם פגועי המילה הטלוויזיונית לא היו רוצים להיבנות על חורבות הערוץ הראשון והם חרדים מביזונו. הערוץ השני אמנם מסכן את הראשון, ולא בתחרות ופלורליזם מדובר, אלא בסכנה מוחשית של פגיעה אנושה. חוק הערוץ השני כפי שהוא מוצע, מעדיף את השני על הראשון ויוצר כללי משחק בלתי אסתטיים. יש בו יותר פגמים ביתרונות האסור לאישור, בנוסחו הנוכחי. מי שיותן יזד לאישור החוק המוצע, פרים יזד על הערוץ הראשון.

כלכך למות הערוץ השני יעמוק על־ידי המפרסמים. לרשותו יעמדו אוצא אמצעי מימון למכביד ועל כן יהיה זה בלתי אפשרי להתחרות בו. מול כל תוכנית של הערוץ הראשון יוכל השני להציב תוכנית טובה יותר. מול כל יוזמה של הראשון יוכל השני להציב יוזמתיים. שדרים טובים, עורכי תוכניות, מפיקים ויוצרים ינודו מן הראשון לשני, כי לא יהיה אפשר לגבור על היצרה הרי המובים יותר שאפים למוב יותר.

להשתחרר מ"המשפחה השמאלנית"

גם העיקה על הערוץ השני נשען בחינה נוספת. לא כל שר תקשורת בעתיד יעשה אינצלה אקדמית ואינטלקטואלית כמו זו של השר הנוכחי, הגבנט של שר תקשורת בראש השירותים של הערוץ השני עלולה בעתיד להטיל עליה צל כבד של שרות ללא כישרונים ומוחמנות. זאת ועוד, הורמי רעיון הרשותה בשירות השידור מבקשים לכונן תחנות רדיו מקומיות — ואו־אצבעיה אלקטרונית של המקומונים. הכל בשם הפלורליזם, התחרות החופשית הביזור — סיסמאות מפתות מעולם הליברליזם. אך מדובר במדינה קטנה, ועדית, שאבטלוסייתה אינה עולה על אוכלוסיית רובע קווינס בניו־יורק, ועל כן מגמת הפלורליזם עלולה להתגלגל בתופעות ארציות באבקציות ובמעין פיאודליזם.

בערוץ הראשון הרי עם כל ליקוייו הוא בעל יותר רמה גבוהה. אך וראי שאין כל סיבה לפגוע בקול ישראל. הרדיו שלנו על תחנות עורציו הקיימים הוא מן המשודרים בעולם, מכל מבחינה שהיא.

נשאלת השאלה, מה מריץ את יוזמי הערוץ השני? מי דוחף את עגלת הרשותה האומה מישור המישה הוא פוליטי בעיקרו. אחרי המהפך ב־77' חשו ראשי הליכוד במידה גדושה של ניכור מצד הטלוויזיה הישראלית. הם הפיצו את הרעה כי זו נשלטת על־ידי "מאפיה שמאלנית". אראל הוהל גם היוזמות למהפך הטלוויזיוני, ולקו המבקש בתוך הערוץ הקיים; אחרות נוטה במגמות חוק לערוץ שני, עצמאי, בלתי נשלט על־ידי ה"מאפיה". הו הוא וגם מי שניעו כי הערוץ השני ישלט, אם גם בשלטרתם, על־ידי המינו.

אם כאלה היו מניעים של היזמים, הרי ששפות ביום. כל כלי תקשורת שיקום בארץ הזאת, תשרה עליו השפעת השמאל הרדיקלים. לרוב העיתונאים והשדרים המכשרים בישראל (וגם בארצות המערב האחרות) יש שורות סבבי אליטיסטית כזאת או אחרת. ב"על המשמר", בשומר־הצעיר, במצנעות העולים, בנופים (שהיו כיווע תחת השפעת מפא"י, בתנועה המאוחדת, בתנועה הקיבוצית על כל גוווניה, בעיתונות הפריורית ובאוניברסיטאות. זמנת ישראל בתנאים שראשיהם באו מן השמאל. לשמאל יש בולטות תרבותית מובהקת בארץ הזאת וגם מהפך פוליטי אינו משנה אותה. בהפך, הוא, כאשר תגעותיהם הבר לימות מאבדות משקל ולעתים מאבדות שלטון, הם נעשים לאופוזיציה העיקרית לשלטון הימין. יתר על כן, כל מי שחפץ להיכנס למועדון הסגור של החברה, במקום או במאמר יגבן על־פי תווי השמאל או על־פי חלילם של רדיקאלים ופרובוקטיביים אחרים.

קשה לי שבר השלוש גם על הערוץ השני וקשה להביזו שאפשר יהיה להפעיל מערכת תקשורתית נרבדת בלעדיה. זאת ועוד, מי שמגריך עתה את הערוץ השני הוא פרופ' רובינשטיין, שר התקשורת המכשר. אינני מבין מה מסתתר מאחורי יוזמתו, כי הרי לשר הרובינשטיין בוודאי אין כוונה לפגוע בגמשה הפוליטי שלו עצמו.

דומה כי עורכי החדשות, כל העורכים, וכתבי מדורי החדשות בטלוויזיה הצליחו, בלי משים, להרגיז את רוב המערכת הפוליטית. שאם לא כן, כיצד נסביר את היקף התמיכה הפוליטית ביוזמת הפגיעה בערוץ הראשון זאת לדעת. הפלורליזם נוטה לחשוף את הדעם הקיצוני, היא מאוהבת בכותר, מתי עלמת מן הפוליטיקה השוטפת ותרה אחר הגלים הקצפים; היא גם מסייעת ביצירתם על־ידי סימבזיוזה בין אנשי "תועש הארץ" משרת הפוליטיקה לבין הכתבים והעורכים.

לעתים נדמה לי כי רובינשטיין נפל בשלבורת הערוץ השני בתגובה להתבלטותו של וירשובסקי בערוץ הראשון. וירשובסקי הוא, כידוע, ח"כ פעלתני ובלתי נצמד, וגם הדיקאל שאר במקרה אינו נמנה עם סיעת רצ — ועל כן פעולתו מאוד בערוצים הקיימים.

רצוי לבחון מחדש את כל המסע הזה אל הערוץ השני. דומה כי חיזוקו של הערוץ הקיים, והרחבת פעילותה של הטלוויזיה הלימודית הבכירות שהוא בעצם ערוץ שני והמצאקה, יספיקו לנו עד הדור הבא. בזמן הקרוב יוכלו כמילא מיליוני הצופים לקלוט את רוב המעצבות והשושבות בעולם. הלוויינים והאנטנות המשוכללות יוהלכו את התמכרה. המבגור יהיה עשיר ומגוון. על כן, אין טעם להשקיע מאמץ בפתיחת ערוץ נוסף. הפלורליזם יתקיים במילא ויהיה אוניברסאלי.

הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים כי לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו שהוגשו בקשות לעסקים המפורטים להלן לתת להם היתר לשימוש חורג.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום הזה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו שד' בן גוריון 68 את התנגדויותיו ולציין את כתובתו המדויקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 15 יום מתאריך רשום זו והתובענה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

1.	משפחת מתתיהו	תיקון מכשירי וידאו וטלויזיה	מזל 79
2.	כליף יחזקאל	אולם שמחות והשמעת מוסיקה וריקודים	בן יהודה 1
3.	גורדון פני	מכון עיסוי וסאונה	שד' בן גוריון 25
4.	שלוי יונה	אולם שמחות, השכרת מוסיקה וריקודים והגשת משקאות משכרים	בן אביגדור 4
5.	עמרני מיכאל	תיקון מכשירי חשמל	אבן גבירול 112
6.	רייזמן שמואל	מעבדת שיניים	חובבי ציון 41
7.	חביב צוק — ווזין בית הפנה בע"מ	הדפסת מכוניות	יבנה 42
8.	אריגזי אלי	ייצור דברי הלבשה	מונטיפיורי 7
9.	בין נחוק	ייצור דברי הלבשה	גורדנבוים 18
10.	לופקו מוצרי מתכת	מכ' כלי נשק ותחמושת, תיקון וייצור כלי ירייה	עשר מלות 10
11.	שרם דוגן	בתון והשקאות משכרים	יהודה מכבי 27
12.	ציון ישראל	תיקון מכשירי חשמל	רבי עקיבא 11
13.	זהסוב — והרצוגן	קבלת דברים לנהוץ	בית יוסף 25
14.	בנק צבית הפרחי	מכ' מוצרי מזון וחומרי ניקוי	התבואים 28
15.	מריקוב בוריס	תיקון ומכירת שעונים	דיזנגוף 605
16.	משפחת שפירבנוב	מכירת תמרוקים	כפר גלעדי 28
17.	ברגס אילן	מוסך לתיקון תקרים	אברבנאל 1
18.	קפשקוף אהרון קפס – מהל בע"ם	ייצור דברי הלבשה	שד' בן צבי 35
19.	גוליה אליקם	מתפרה	רעמן 7
20.	משפחת שרוקה	ייצור דברי הלבשה	הרצל 16
21.	מבור אידוני	ייצור תמרוקים	לינקסקי 52
22.	שלומי פולמן	ליטוש יהלומים	הגרא 41
23.	ירושלמי אחקר	מכ' מגלפות ומכשירי אלקטרוניקה	לבונטין 24
24.	שטחים ישראל	מעבדת שיניים	אלגבי 79
25.	קרופקין אברהם	התקנת חומרי בנין הלר עבודה של שרברבות	המלך ג'ורג' 15
26.	כוכן ישראל	מזנון	רבי עקיבא 22
27.	אלמגור יהודה	בתפרה וקבלת דברים לנהוץ	הכובשים 31

י. כספא, סגן ראש העיריה

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי קצרין

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה.

קצרין שבמועצה המקומית קצרין, רמת־הגולן

מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 5628 שינוי לתכנית מפורטת מס' ג/120/502 — מרכז מסחרי, קצרין.

ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

כמסומן בקו כחול בתשריט.

עיקרי מטרת שינוי התכנית:

א) שינוי יעודים של אזורים שונים.

ב) קביעת הוראות בניה לאזורים שונים ותנאים למתן היתר בניה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית.

תאריך: י"א בחשון תשמ"ז 13.11.1986

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הצפון

صورة عن الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מה שעשיתי בארה"ב ובלונדון

אברהם טל חוזר אלי, כדרכו, בסילו־פים, תששני שבמדע.

הוא כותב ("הארץ" 14.11) שבע־דתי מישיבת ועדת השרים לכלכלה בעניין מנועי ביתישמש מפני שחששתי מישהו שיקבע שלט על הבית שבו התאכסנתי בקרוון בלונדון".

נסיעתי לארה"ב — ולא ללונדון — נקבעה חודשים רבים מראש לשם השתתפות בכנס מרכזי של מפעל מלווה העצמאות והפיתוח (ה"בונדס"), הרצאה ב"מועדון הנ־שיאים", פגישות עם ראשי "כח המשימה הכלכלי", הרצאה בכנס הקונגרס"ים בארה"ב, זאת, לבד מפגישות רבות עם אנשי כלכלה וי־הודים בעיקר בעניין הנגב. כל זה במשך חמישה ימים. בימים האח־רונים לפני שיצאתי מהארץ, התבקשתי על־ידי מ"מ ראש־הממשלה ושר החוץ שמעון פרס להחליפו בלונדון, בדרכי חזרה לארץ, בכנס גדול שנערך לכבוד מאה שנים להולדת בן גוריון, בהשתתפות ראשי ה"ליכוד" הב־ריטי.

עקב כך שהייתי גם בלונדון יו־מיים, שבהם גם נפגשתי עם קבוצת כח המשימה הכלכלי.

גם אברהם טל חייב לעתים לדייק בעובדות.

ירושלים

גד יעקבי
שר הכלכלה והתכנון

שלושה פרסים למשחק

זה מיכאל הנדלזלץ ברשימתו "הפרס המתולתל" ("הארץ") אין זה נכון שהכרזנו השנה "פרס ישראל לתיאטרון" — אלא שלושה פרסים לאמנויות המשחק בתיאטרון, בטלוויזיה ובקולנוע.

מקבלי הפרסים אינם נבחרים רק מבין אלה שמועמדותם הוגשה, כפי שכתב הנדלזלץ. הועדות רשאיות, בסייגים מסוימים לדון בכל מועמד אפשרי. אף השנה שקלה הועדה כל מועמד אפשרי ובחרה בשלושה, מתוך כלל אלה שהוגשו ושלא הוגשו.

אין שחר להשערת הועדה כאילו בחרה בשלושה למען "ישרות". כל אחד מהזוכים נבחר, בלא היסוס בשי־לושה, כראויים לפרסים, בגלל שהוגלו שמותיהם.

קשה לי להבין את הסתירה בדברי הנדלזלץ: מצד אחד הפרס הנכסף האמור להיות גולת הכותרת והפגה שפרס ישראל יהיה אמנם בעל ערך", ומצד שני — "אני יכול לקבוע שהעובדה שצריך להגיש מועמדויות לא היתה בראש סדר יומם של אנשים שהתיאטרון יקר להם". לא זו בלבד, שרבים שמים לב ל"מודעה" שהנדלזלץ מלגלג בה (ואינו יודע שפורסמה פעמיים), אלא העיקר הוא, שיש הפונים כל שנה בכתב ובטלפון, לשאול מתי הפרס יוחלק בתחומים שונים לרבות תיאטרון, מכאן שיש כאלה שהתיאטרון יקר להם יותר משהנדלזלץ יודע.

ד"ר משה גלבוע
הממונה על פרסי ישראל
תל אביב

הערוץ השני: הוסרו המכשולים

בשבוע האחרון של אוקטובר התפרסמו ב"הארץ" שלוש כתבות של רוזן פריסמר שהוכתרו בכותרת "פלונטר בערוץ שניים". המונח "פלונטר" אינו מתאים כלל למצב הנוכחי בתחום הערוץ השני.

בתחילת אוקטובר הביאה הממש־לה על שולחן הכנסת את חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו שבמסגרתו יופעל הערוץ השני, הועלו שידורים ניסיוניים תקל־טים באזור ירושלים ובמישור החוף, ונמשכו פעולות ההכנה של משרד התקשורת ופרויקט הערוץ השני צובר תאוצה.

החלטת הממשלה בנושא היתה פה אחד (למעט שני שרים שנמנעו), והצעת החוק משקפת את ההבנה שהושגה בין מרכיביה השונים של הממשלה. גם בכנסת יש הסכמה רחבה בדבר נחיצותו של הערוץ השני והדחיפות שבהקמתו.

אמנם הצעת חוק הערוץ השני נתקלה בעבר בקשיים לא מעטים, אולם עתה הוסרו המכשולים.

אברהם פורז
יועץ שר התקשורת לענייני טלוויזיה ורדיו
ירושלים

מה דוחה אותי בבית־הכנסת

בעל תפילה שאינו חזן, ולא רק שאין לו קול, אלא אף חסר חוש מו־סיקלי ואפילו בסיסי, ושהגייתו היא בליל מלים בלתי מובנות; זה מתפללים, שגם ביום הכיפורים משוחחים ביניהם בעת התפילה בקו־לניות, עד שבעל התפילה נאלץ, מפעם לפעם, להשתיקם בהטחה כפולה של כרך כבד אל השולחן; קיום שיחות חולין ביתר שאת, מלוות בכניסות ויציאות בלתי פוס־קות בשעת הקריאה בתורה; קימה וישיבה של כל המתפללים לא כאיש אחד; התרוצצות תינוקות רועשים וצווחים בין המתפללים; בקיצור — חוסר אווירה הולמת והעדר הדרת קודש.

בתחילת שנות השבעים קיימה קהילת "אמת ועמה" של התנועה ליהדות מתקדמת ברמת־גן תפילה בציבור בראש השנה וביום הכיפורים באולם קולנוע "רמה", ולאחר מכן, עקב גידול ניכר במספר המתפללים — באולם קולנוע "ארמון". היתה זו חוויה בלתי נשכחת. כל בני המשפחות, כולל הנשים ובני נוער לרוב ישבו בצוותא, הגברים בכיסוי ראש ובטליתות. בעל התפילה היה חזן בעל קול בריטון ערב והגייה מושלמת, מלווה בצלילי הרמוניום נפלאים. הרב טוביה בן חורין ניהל את התפילה והקסים את קהל שומ־עיו. באולם שרר שקט מוחלט. כמו חשתי אווירה חגיגית, תרבותית ואסתטית — והדרת־קודש. הכל שהח־וויה הזאת אינה קיימת עוד.

א. אבירות
רמת גן

מה הם רוצים מוויזל

ב"הארץ" מן ה־14 בנובמבר מצטרף גם יואל מרקוס למקהלת המגנים את אלי ויזל.

אם עוונו של ויזל הוא שאינו עולה לארץ, מדוע לא עולים לארץ גם ... אשר רבים מאתנו מתמוגגים מתקליטי הקוקטייל שלהם באמר־יקה ובאנגליה ומבוגנו אף לא מע־זים להביע מחה עליהם מדוע ירדו מן הארץ, או לפחות לא חיים בה, האבות הישראלים הגדולים.

איני יודע מה מרתיע את ויזל לעלות. הראי דברים רבים. אחד מהם, אני מנחש, הוא חשש מגימודו בירושלים. בשעה שהוא בארה"ב, הוא נמנה עם השורה הראשונה של האינטלקט היהודי. כאשר יבוא לחיות בירושלים יהיו מי שיזכירו לו שהיה כתב "ידיעות אחרונות" בפאריס ובניו־יורק.

גם אני סבור שמי שנולד מאושוויץ צריך לשבת בארץ. אך כפי שאין לנו האומץ לתבוע זאת מגדולי המנהיגים "הציוניים" בעולם, אין סיבה מיוחדת לדרוש זאת מוויזל.

תא"ל (מיל') יואל בן פורת
רמת השרון

התיאטרון הקאמרי

נותרו שבועיים לרכישת המנוי הבכורה
(עד ה־30.11.86)

המנוי הבכורה מעניק לך 8 הצגות במחיר מיוחד

הודות לסיועה האדיב של עיריית תל־אביב
לבעלי תעודות תושב ת"א
10% הנחה

להזמנת המנוי נא לפנות למחלקת המכירות של התיאטרון הקאמרי רחוב דיזנגוף 101 ת"א, טל. 03־245211 בין השעות 8.30־14.30

הקאמרי תיאטרון של תל־אביב

התנצלות

ביום שישי, ה־14.11, פורסם מכתב של ד"ר וייס תהכמוני בכותרת "דולצ'ין באמת לא יודע". המכתב כלל השמצות נטולות יסוד נגד מר דולצ'ין. המכתב פורסם בטעות, שעליה אנו מצטערים ומתנצלים.

המערכת

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרטים מיוחדים ורסיטלים
[illegible]
בתל־אביב
כל הכרטיסים אזלו

רסיטל נוסף של
דניאל בארנבוים
ביום שישי, 30 בינואר בשעה 2 אחה"צ
בתכנית מיצירות שופן
כרטיסים מהיום בקופת התזמורת (היכל התרבות) ובסו־כנות "קסטל" הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש מס' 116.

לקונצרטים המיוחדים בירושלים
ב־25 וב־29 בינואר
בהשתתפות:
דניאל בארנבוים, ראדו לופו ומאריי פרהיה
כרטיסים החל ביום א', 23.11.86 במשרד "בימות", רח' שמאי 8 הנחה למנויי התזמורת לפי תלושים 114, 115 (ניתן גם לרכוש כרטיסים לסדרות הקונצרטים בתל־אביב)

לקונצרט המיוחד בחיפה
ביום שלישי, 27 בינואר
בהשתתפות:
עמנואל אקס, יפים ברונפמן ואילנה ורד
כרטיסים החל ביום א', 23.11.86, במשרד התזמורת (בית הקרנות) הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש 113 (ניתן גם לרכוש כרטיסים לסדרות הקונצרטים בתל־אביב).

כל הקונצרטים המיוחדים בנצוחו של
זובין מהטה

תיאטרוני ישראל
הערב יום ד' 19.11
תיאטרון הבימה
20.30
20.30
התיאטרון הקאמרי
16.30, 20.30

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד לסוכן ביטוח בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים

ברחוב שד' רוטשילד מס' 109
גוש 6985 חלקה 109
תיק בנין 109־0008/3

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/ אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו ומספר הטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו

תיק אזרחי 1669/86

בעניין: סעם אססניה אוטו מוטורס בע"מ המבקשת

ובעניין: הנקר הבנה להשכרת מ־כוניות בע"מ החברה

נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל ע"י בית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, הוג־שה ביום 19.6.86 לבית המשפט הנזכר לעיל ע"י המבקשת וכי נתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב לדין בתל אביב ביום 21.1.87 וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, יכול להופיע לשם כך בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, וכל נושה או משתתף של החברה הרוצה העתק מן הבקשה הזאת יקבלו מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעד ההעתק.

השם: עו"ד גד פרינקל.
הכתובת: שד' רוטשילד 72 תל אביב 65785

הערה — כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק, חייב למסור או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. בהודעה יפורשו השם והכתובת של האיש או אם זו פירמה השם והכ־תובת של הפירמה והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או ע"י עורך הדין שלו או שלה (אם יש לו/ם עו"ד) וצריך למוסרה או אם היא נשלחת ע"י הדואר צריך לשלוחה באופן שתספיק להגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 20.1.1987.

רדיו / גדעון לוי

בן שמעון שואל: מה עשיתי

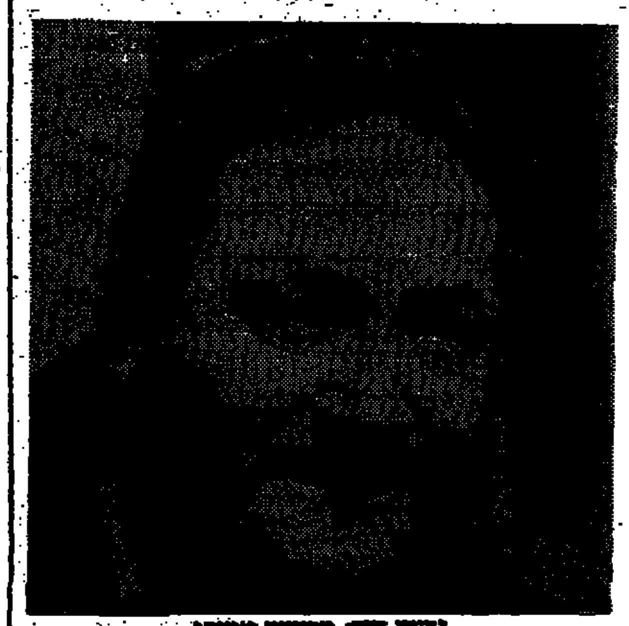

גדעון הוד: מקצוען אמיתי

הקולות הללו באים אליך גם בעל כורחך. חלון פתוח, דלת פתוחה וכבר הקולות אתך. בשבת בצהריים. "שירים ושע־רים". אלפים בודדים הולכים למגרש, מאות אלפים, אולי יותר, ליד המקלט, בבית. המג־רש, כל המגרשים, באים אליך הביתה — אליך או לפחות לשו־כנך. לפנים שיחקו כדורגל, אחר כך נהרו למגרשים, עכשיו המגרשים נוהרים לסלון. פלאי הטכנולוגיה.

את המלאכה מבצע מקצוען אמיתי — גדעון הוד. קצב נכון, קול דינמי. היטב הוא מנצח על התנועות, בתזמור נכון, בתזמון נכון. בכל מגרש נמצא כתב, בכל מגרש קול אחר, עברית אחרת, רמה אחרת, עולם אחר. פעם שאנוס ופעם דרמה, פעם שימחון ופעם צבע. קולאז' קו־לות צבעוני ומגוון. ביצוע טכני, תה בריה, תקין מאד. הכל ביחד — חגיגה, למי שאוהב.

בשבת האחרונה באה השמש. בנתניה, אבוי, כמעט שלא נפלו עדיין שערים. כך זה נשמע: "בלומפילד" — שלושים ושש דקות חלפו ואפס אפס. בשלוש הדקות האחרונות שיחקו דיקה בקושי. אין מצב הבקעתי. בשכונת התקווה — עשר דקות של רעיבה. לחץ עקר. בזינגר — תוקפים בגאוויות. בקריית אלי־עזר — רוח נעורים והגאיוויות. בנתניה — שדיר קורא למפקד הנדה של המשטרה. הקהל קילל הקילס (!) אותו. שערורייה שישית. ארבעה צהובים וארבעים ושתיים דקות. בזינגר — תשע אפס לבית"ר. לא, תשע אפס בקרנות — זה הסיפור האמיתי. אדום בנתניה. הנה זה הגיע, אדום. היה תיקול משוט. מאיר בן שמעון אינו מאמין. עשה רושם שתמונתו של שריר בערה בו מאוד. בן שמעון מכור בבכי. בן שמעון שואל מה עשיתי. אירוע עצוב לסלון בשכונת התקווה — נתקל ברגב אדמה. המזיין כדור פו. שיתוף פעולה מעלה פירות. אווירה עצבנית יותר בנתניה. מכבי חיפה משי הוגת לכדורים המתחכמים של מטן. אדומים ביבנה".

הכתבים, כבר אמרנו, ברמה שונה. עם זאת, אין ספק באשר להוותו של הגדול מכולם — זהר בהולל מופיע. שנים חשב־תי שמדובר במשל, בפרי דמיונם של הגששים והזוחרים. השבוע לא נותר עוד כלבי צל צלו של ספק — זהר בהולל חי וקיים בקריית אליעזר שבחיפה.

לא, לא יכול להיות כל ערעור על כך, אמן אמיתי. היתה לו אמנם בשבת תקלה מצערת בני־תוח מהלך מסרים שאהדי הפו־דל, אך אין לשים לב לקטנות שכאלה כשעוסקים בווירטואוז אמיתי כבהולל, שהרי לשונו מתגלגלת בין המסגרות והישגות של העברית שבפיו. הכל חגיגי אצלו כל־כך, דרמטי, צבעוני. פעם יספר משל, פעם ישבע פתגם ("אם בבעיטת 11 מטמי־צים — כל הנמור בכדור מהאחרים"), כל העת ישבה אליונו גם אלי הקטן, ב"גבירותי ור־בותי" אישי כל־כך, בלתי אמצ־עי. "שבול, גבירותי ורבותי, למכבי חיפה. ברייל־ובסקי יבצע. 11 מטר בינו לבין זכוביצקי. הכדור במשקוף. איזו החמצה. ומיד, כמה דקות אחר כך: "נותשו, גבירותי ורבותי, מי הבקיע את השער: ברייל־ובסקי. מכוון מאוד. שילה כדור שטות. אנחנו זוכרים את הראש שלא היה כל־כך מאוטם כשהוסיא בפו־דלו הראש הזה היה מאוטם. עכשיו. איזו שמחה ארגנטינית היתה כאן. ממש סטייל ארגב־טינאי".

אחרי כך נגמר הכל ומולה, מטבעם של דברים, הסיכומים. ראיונות בלעדיים בתוך ההלי־בשה. "בשבוע הבא נשחק טוב יותר", "השיפוט היה עיוור". גם כאן בולט בהולל. "משבמה ומעלה" היה הוא ודאי מבעיר זאת. בהולל נולץ כאן להגן על חופש המידע. מישהו חסם את דרכו לחדר ההלבשה של מכבי חיפה. לא נותנים לו לראיין שחקנים. "צער מאד ביותר", פוסק בהולל, "לאמצעי התקשורת יש כוח להעביר מסרים לציבור המאזינים הרבים". בשנה הבאה, כך מותר להמליץ, יש להשתמש בהולל לתיאור טקס הדלקת המשואות בהר הרצל.

בחמש הכל נגמר. כמה שמח־תי למוסיקה השקטה והרוגעת של רשת ג'.

ידיעה מקומית

אסאד סלימאן מסעוד המורה בן 34 נורה ונהרג על־ידי חיילי צה"ל ביום רביעי שעבר במחסום ארז, בכניסה לרצועת עזה. אירוע לא בלתי שגרתי להלד־טין. (כמו יום רביעי שעבר נהרג עוד ערבי בנסיבות דומות לפריה, החיילים סימנו לעצור, הנהג לא שעה. החיילים, כך נמסר, ירו באוויר, הכל על־פי הנהלים של עצירת חשוד, ואז ירו החיילים לעבר הרכב. כמה יריות שהרגו את הנהג. בצה"ל בודקים. כרוניקה.

הסיפור הזה היה מעט מסורבל מדי בעבור כתב גלי צה"ל. שם כל־כך ארוך יש להרוג והוא הדי בא גם ממקום שכוח אל, בית להיה, מי שמעו?

צריך לפיכך לפשט קמעה. קל מאוד לפשט. הכתב דיווח, אישה, ש"מקומי" נהרג היום מיריות חיילי צה"ל במחסום ארז ועזה. מקומי — בלי שם ובלי גיל. לא ממש ערבי, סתם מקומי, ילקי.

את הידיעה מסר, אגב, הכתב המקומי של גלי צה"ל.

תובעת צמרת

פנינה דבורין

לפתע היא היתה לדמות אופנתית. סלבריטי של ממש. בעיתונים כתבו על תסרוקתה ועל גון שיערה, על בגדיה ועל הכפתור הפרום בחולצתה. קוד־את ביניים שלה היו לכותרות, הערותיה היו לנושאי שיחה ביום שישי. פנינה דבורין, תובעת, תובעת צמרת, היתה לדמות לאומית. כל־כך הרבה תובעות יש בפרקליטות ורק היא לבדה קוטפת את המשפטים המפורס־מים ואת התהילה. זו דרכו של עולם.

יש לה, אין להכחיש, כמה נתונים מסייעים: הופעה נאה, מושכת, קול מהוסס, סרוק, בר־סות, כך בבית־המשפט, כך בר־דיו (בראיון ל"במצב הנוכחי", גלי צה"ל, שבת, 11.05).

לא, היא משיבה למראיינה, משפט גרונדינייר אינו שיא בקריירה שלה, רק בפרסום שלה. לא, אין לה שום יחס אישי לא לחוה יערי ולא אל שום נאשם אחר במשך שנות עבוד־תה. לשם מה, לפיכך, הערות כמו זו של אודות ההתמוטטות הלא אמיתית של חוה יערי? המטרה היא רק להכביל אותה לענות על שאלות, השיבה. לא שהב ככ סיפרה באמונה בקול, מהססת, הכוונה. במקום. העם שאין היא זוכרת כלל אם הנאשם ישב במקומו או לא. עד כדי כך היא אדישה כלפיו. ובאמת מה זה כבר משנה אם ישב במקומו או לא. העיקר — להוכיח את הראיות. תובעת קשוחה שמחה של התורמית. בכל זאת אינה חושבת שהיא קשוחה עם כולם באותה מידה. עם כל נאשם יש לה גישה לאל, טקטיקה אחרת של חקי־רה.

הפרסום, כך בגילוי לב, נעים לה מאוד. נעים שכותבים מה לבשה. נעים שכותבים מה אמרה. התרגלה כבר לכך שמוד־הים אותה בכל אשר תלך. לאן בשאלות מביך? אני חושבת שיש לי עוד הרבה מה להגיד איפה שאני נמצאת.

לדים הללו, לשה הזה, לא במיוחד הייתי רוצה ליפול.

קלון בקול מוסקווה

את הפרסום סיפק הרב יצחק פרץ, לא אחר. השידור של מאיר שלו, כך פסק הרב, מתאים לגרמניה הנאצית. מקומו, פסק השר, בקול מוסקווה האנטישמית, לא בקול ישראל. דבריו של שלו ממיטים קלון על העם ועל עצמו. הם מבעירים ומשפי־לים.

ההכרזות הללו נשמעו, יש להודות, מבטיחות מאוד. מה יותר מסקרן מקול מוסקווה עפ"י הגדרה של פרץ? מה יותר מפתה מ"דברים ממיטים קלון"? לא נותר כמובן אלא לבטל את כל התוכניות הקודמות ולהת־פנות להאזין לתוכניתו של שלו. ("ארון קודש", רשת ב', יום שישי, 18.05). אלא ששוד ושבר. לא קלון ולא מוסקווה, לא מבעיר ולא משפיל. סתם עוד תוכנית הגיגים לסוף השב־וע, פה ושם מעניינת יותר, פה ושם מעניינת פחות. בחירת השירים, צריך להודות, היתה קולעת במיוחד.

משבצת השידור הזו כמו נולדה להגיגים. לפנים שידר כאן יוסי לפיד, עתה מאיר שלו.

עיקרה הרהורים על השבוע. שלו נזכר ביום שישי המפרק ביצחק שמיר ובגולדרי הון, במרדכי ואנונו, ביהודי תימן ובנשיא הרזוק כל־כך שלנו. אחר כך שקע בעבר הרחוק יותר: היו אז לא היו ביצות בעמק יזרעאל, הוא התחבט. סבו כתב בזיכרונותיו שהיו, חוקרים מסוימים כתבו שרק מיתוס היה. שלו מאמין לסבו.

אחר כך, סוף, סוף, הארון הקודש באמת. בשבוע שעבר עסק שלו ביהדות הצביעים את פרץ, השבוע עבר לנצרות. כמו של האפיפיור למען השלום, הפסקה של יממה שעליה הכריז הכס הקודש בכל מלחמות תבל, הכוריה לשלו מלחמות אחרות ואפיפיורים אחרים. במשך דקות ארוכות הביא שלו, בהביבותו האופיינית, קטעי ספרות ומכ־אות שנות על מעורבות הכנ־סייה במלחמות בדברי ימי העולם. שלו דיבר הרבה על אפיפיורים וכמרים, אפילו את הרב גורן במלחמות ששת הימים הוכיר, אבל תוכנית מרגיזה לא יצאה לו מזה. אולי האב מרסל ריבואה כעס. גם זה בספק.

ב"קול מוסקווה האנטישמי", מותר לקבוע, לא היו משדרים את שלו, לא השבוע.

אצבע אלוהים

הידיעה שודרה בשבת, בהד־רשות החדשות. בקיבוץ חפץ חיים שבדרום ירדו כבר 91 אחוז מכמות המשקעים השנתית הממו־צעת. חפץ חיים הוא כיום המקום המבורך ביותר בגשם בארץ. עובדה.

חפץ חיים — האם יודעים זאת בשירות המטאורולוגי שמסר את הידיעה — הוא קיבוץ דתי, חרדי, שייך לפועלי אגודת ישראל. עובדה. הכל בהורת.

הארץ ממליץ

תל אביב

יומן נעורים (גורדון) — סיפורה האישי של הבימאית ההונגריה מרתה מסארוש על ימי נעוריה בהונגריה תחת המשטר הסטא־ליניסטי. דמויות ישות, וסיפור מסופר היטב.

קיקה קולה קיד (סינראלנבי) — קומדיה אירוטית עדינה בבימויו של מאקאבייב ("מסתורי האורגניזם") על הקושי להיות מפותמני בעולם שבו ההוויה מוכתבת על ידי פרסומת ואינטרסים כלכליים.

מלכת הבינהנה (לב 3) — סרטו של יצחק (צפל) ישורון עוסק באלימות כתהליך שאולי כבר מאוחר לעוצרו.

במסווה של "סרט נוער" הוא חושף כמה אמיתות מכאיבות על החברה הישראלית משחק מצוין של יצחק בן־נר ואלון אבוטבול.

זכרונות אהבה מפירנצה. (מעונן) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הנושא לתקופה אדוארדית באנגליה. טיול באיטליה נוגע במסו־זות נסתרים בנפשה של נערה אנג־ליה מהמעמד הגבוה, ומשחרר בה כוח למרוד במערכת המנהגים המקובעת, שבתוכה גדלה. צילומים יפים להפליא של טוני פירס רוברטס, בי־מוי מסוגנן של ג'יימס אייבורי ("אבק להבה", "הבוסטונים"), וגלריה של שחקנים אנגלים טובים ביניהם מגי סמית.

עוברת אורח (פריז) — הבימאית אניאס ורדה עוקבת אחר השבועות האחרונים בחייה של נערה נוודת, שקפאה מקור בדרום צרפת. סרט בעל יופי מנכי. בכיכובה של סנדרין בונר המצוינת.

שתי אצבעות מצידון (מאר) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל המשונה. סרט מעולה מוזת, תיאור הברתי אותנטי, הצגה לא משכנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00־6.00
בימי ו' — 15.00־6.00
טלפונים: 03־453300, 03־453580

"שקמ"ר" — שירות רפואי לקט שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24־19 טל' 03־7549111

24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223938
מרכז סיוע לנפגעות אונס

24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

א'־ה' 11.00־13.00
ב' ו־ד' 16.00־18.00
טל' 220031
רח' באזל 18 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
[illegible]

תורנות בתי־חולים

תל אביב רופא — (ילדים, כירורגיה)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, כירורגית, עיניים)
הדסה ה"צ — (אורטופדיה)
שערי צדק — ילדים
בקור חולים — (א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: בת־פרישמן 66 257326
קופ"ח כללית אבן גבירול 7 225142
ירושלים המצודים יפו 50 253081
חיפה: קרית אליעזר כבר מגדרון 6 511702
חולון: אהרון הופיין 52 809153
בת ים: קופ"ח עין יהב 2 884864
נתניה: הרצל 11 22842
רמת גן: 7311784
[illegible]

דלת פתוחה

[illegible]

מרכזי מידע — אגד
03־432777, 02־528231־2, 04־54912

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.03 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת — ממשבר לתעצמות (ג)
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע (יסודי) — החיים בעבי החורש
09.20 אנגלית ד'
10.10 מדעי הטבע ה'־ו'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ו' — כפל בשברים
11.15 אנגלית י"א־י"ב
11.30 קשת וענן — מבוי סתום (ג)
12.00 אנגלית ה'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע (על יסודי)
13.30 גאוגרפיה
14.00 טלטקסט
14.03 שעת כושר
14.15 [illegible]
15.00 האוניברסיטה הפתוחה — [illegible]
16.00 פרפר נחמד
16.25 מיצובוזים —
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות בצוזיר — פתרים וציפיות במעבר מבי"ס ויסודי לבי"ס התיכון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) ספרות ותרבות
19.00 (ע) כאן הבריאות — על הבדיקות לגילוי מוקדם של ביבים ומחלות במערכת העיכול, ובמיוחד סרטן המעי הגס
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 כבוד בת המלך — שילוב האשה בחיי הדת
20.30 [illegible]
21.00 מבט לחדשות
21.30 מוקד
22.05 תיק אישקים — סרט קולנוע
23.50 מבזק של יום החדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 [illegible] (דרמה)
18.30 קתרין (סדרה היסטורית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן ביום
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה קרויה אות (סדרה קומית)
20.55 ארכיטקטורה, על פרשת דרכים
21.55 [illegible] (מתח)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 [illegible] (סדרת מתח)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "עד כלות הזמן"
16.30 [illegible] (מצויר)
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 [illegible]
18.00 [illegible]
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות
20.00 סימון את סימון (בלש)
21.00 רמינגטון סטיל (בלש)
22.00 קגני ולייסי (סדרה משטרתית)
23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
08.08 [illegible]
09.30 קונצרט בוקר
12.05 [illegible]
13.00 לבקשתכם
15.00 בין הערביים
16.00 [illegible]
17.00 [illegible]
18.00 קונצרט לשעת ערבית
19.30 [illegible]
20.05 הרקוויאם של ברהמס
21.00 אופרה של יום רביעי
23.26 צלילי ליל —

רשת א'

12.05 מהוי המזרח — שירים מזרחיים
14.06 לכת ולבן ולכל המתעניין
15.00 [illegible]
16.05 מועדון שעת הזהב
17.20 האוניברסיטה המשודרת
18.06 מנחה ערב — [illegible]
19.05 שאול בעניין
19.30 שידורים לעולים
22.05 [illegible]

רשת ב'

18.06 [illegible]
18.45 היום במסדרון
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון
20.05 מבט לפולקלור — "לאור הזיכרונות", עם הרב מרדכי [illegible]
21.05 ציונקים ושקרים — שירים [illegible]
22.05 [illegible]
00.15 מבסקול אישי

רשת ג'

18.06 [illegible]
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 צליל מכוון
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 יומן משודר — ענייני צבא וביטחון
18.45 משולש — עימות: ראובן ריבלין ופרופ' שמעון שטרית
19.05 [illegible]
20.05 [illegible] — "אישה הרכבנה", על להקת פיקוד המרכז בשנותיה הראשונות
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — [illegible]
22.05 [illegible]
23.05 [illegible]
23.55 שיחות הצות — עם המשורר והמלחין נסים מזר
00.05 ציפורי לילה קלאסיות

שידור קבוע

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים
08.05 [illegible]
09.05 השיר לא הזמרשים עבריים
09.30 [illegible]
10.30 רדיו קל — עברית קלה
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 השכלה הרשה לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 כותב הבוקר
09.05 ביקורבית
10.10 כל בוקר [illegible]
12.10 אלף־אלף כבר
13.00 [illegible]
14.00 [illegible]
15.05 רצף קסס
16.05 שירים — ושעשועים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מסמירים ואנשים

רשת ג'

06.05 בחזרה לאמפורונים
07.05 שיר בבוקר בבוקר־שירונים
09.05 מה, בכר השעה
10.05 רק מוסיקה
11.05 [illegible]
12.05 [illegible]
13.05 רק ביומי חול
14.05 מועדון הזמר
15.05 הרע, הרים והשחרים
16.05 הגנה יומית

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר
06.30 מקומות עין — מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 המסקת עשר
11.05 נבון לעכשיו
13.05 קשר רדיו
14.05 דרדרה־יומי
15.05 מגישה יומית
16.05 ארבע אחר הצהרים־שירים
17.00 ערב טוב ישראל

קולנוע

תל־אביב

אורלי — צביטה בלב 4.30, 7.15, 9.30
סין — קיקה קולה קיד 5.00, 7.15, 9.30, שוער הלילה 11.45
אסתר — יריד גבר כולם 5.00, 7.15, 9.40
גורדון — יומן נעורים 4.30, 7.15, 9.30
גת — אהבה מפירנצה 5.00, 7.15, 9.30
דיזנגוף 1 — מונה ליזה 11.00, 15.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — שלושה חוקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דקל — צרות גדולות בצ'יינה טאון 7.15, 9.30
[illegible]
לב 1 — הנבל הבדומני 2.00, 5.00, 7.30
לב 2 — בעקבות הבדך 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
לב 3 — מלכת הכיתה 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — אותלו 2.00, 5.00, 7.30, 9.45
פריז — עוברת אורח 4.00, 7.00, 12.00, 9.30, 7.15; הסרט 1, 11.30 בלילה
מאר — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.30, 9.30
מעונן — אהבה מפירנצה 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב — איש הכנות 4.30, 7.15, 9.30
[illegible]

קרית אונו

[illegible]

ירושלים

[illegible]

פתח־תקוה

[illegible]

רמת־גן גבעתיים

[illegible]

כפר סבא

[illegible]

נתניה

[illegible]

חיפה והסביבה

[illegible]

חולון

[illegible]

הרצליה

[illegible]

רחובות

[illegible]

חדרה

[illegible]

בת־ים

[illegible]

רמת השרון

[illegible]

רמלה

[illegible]